

รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์

โครงการการศึกษาสำรวจสถานะต้นทุน ศักยภาพและทิศทางการ
พัฒนาของจังหวัดเชียงราย

โดยนายธนากร สร้อยสุวรรณและคณะ

มีนาคม 2556

สัญญาเลขที่ RDG55A0023

รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์

โครงการการศึกษาสำรวจสถานะต้นทุน คักยภาพและทิศทางการพัฒนาของ

จังหวัดเชียงราย

คณะผู้วิจัย

สังกัด

นายธนากร	สร้อยสุวรรณ	คณะวิศวกรรมศาสตร์ มทร.ล้านนา เชียงราย
ผศ.นิติพงษ์	สมไชยวงศ์	คณะวิศวกรรมศาสตร์ มทร.ล้านนา เชียงราย
ดร.โกวิทย์	นามบุญมี	สำนักวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ ม.แม่ฟ้าหลวง
นางสุจิตรา	จิ่นะวงษ์	คณะวิศวกรรมศาสตร์ มทร.ล้านนา เชียงราย
นางประภาพร	พนมไพร	คณะบริหารธุรกิจ มทร.ล้านนา เชียงราย
นางสาวอรสา	ธรรมสร่างกูร	คณะวิศวกรรมศาสตร์ มทร.ล้านนา เชียงราย
นายนิคม	ธรรมปัญญา	คณะวิศวกรรมศาสตร์ มทร.ล้านนา เชียงราย
นายทิวากร	สมวรรณ	คณะวิศวกรรมศาสตร์ มทร.ล้านนา เชียงราย
นายเอกวัฒน์	ญาณะวงษา	คณะวิศวกรรมศาสตร์ มทร.ล้านนา เชียงราย
นางสาวยุพิน	วรกุลชน	คณะวิศวกรรมศาสตร์ มทร.ล้านนา เชียงราย

สนับสนุนโดยสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.)

(ความเห็นในรายงานนี้เป็นของผู้วิจัย สกว. ไม่จำเป็นต้องเห็นด้วยเสมอไป)

บทคัดย่อ

จังหวัดเชียงรายตั้งอยู่เหนือสุดของประเทศไทย มีที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ที่เหมาะสมกับการเป็นศูนย์กลางเชื่อมโยงกับกลุ่มประเทศในอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง GREATED MAEKONG SUB RIGION (GMS.) และเป็นเมืองที่ถูกกำหนดให้เป็นศูนย์กลางความเจริญของกลุ่ม 1 ภาคเหนือตอนบน ตามผังภาคเหนือปี พ.ศ. 2600 (NORTHERN THAILAND REGIONAL PLAN) ดังนั้นจึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จังหวัดเชียงรายต้องมีการกำหนดแนวทางการพัฒนาและกลยุทธ์ ตามต้นทุนศักยภาพของตนเอง การศึกษาครั้งนี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อทำการสำรวจรวบรวมข้อมูลทุติยภูมิต่างๆที่เกี่ยวกับต้นทุนศักยภาพของเชียงรายเพื่อทวนสอบและบูรณาการองค์ความรู้โดยกระบวนการมีส่วนร่วมเพื่อร่วมกันค้นหาข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาเชียงรายร่วมกับพหุภาคีเครือข่ายและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (STEAK HOLDER) ทุกภาคส่วนสรุปจัดทำเป็นแนวทางข้อเสนอในการพัฒนาเมืองเชียงราย วิธีการดำเนินงานวิจัยเริ่มจากการรวบรวมศึกษาข้อมูลที่มีอยู่ นำมาสังเคราะห์ให้เป็นหมวดหมู่ นำเสนอในเวทีประชาคมของภาคีเครือข่ายแล้วร่วมกันทวนสอบให้เป็นปัจจุบันเพื่อระดมความคิดเห็นและข้อเสนอแนะทางการพัฒนา จากนั้นได้จัดเวทีวิพากษ์ร่วมกับผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อสรุปประเด็นเร่งด่วนและข้อควรตระหนักร่วมกัน เพื่อสรุปแนวทางการพัฒนาที่ได้จากกระบวนการมีส่วนร่วม นำเสนอต่อสกว. จากการศึกษาพบว่าในการพัฒนาด้านกายภาพและการบริหารจัดการเมืองเห็นควรให้เร่งดำเนินการจัดทำระบบผังเมือง กำหนดการใช้ประโยชน์ในที่ดินให้ชัดเจนเหมาะสมโดยเฉพาะอย่างยิ่งเขตชายแดน และเขตจัดตั้งนิคมอุตสาหกรรมนอกจากนั้นยังเสนอให้เร่งพัฒนาระบบคมนาคม ทั้งสายหลักและสายรองเพื่อรองรับการขยายตัวของเมือง และต้องการให้มีมาตรการที่เข้มงวดในการดูแลเรื่องความมั่นคง ควบคุมการเข้าออกเรื่องประชากรแฝง ในด้านสังคม การศึกษา วัฒนธรรมเสนอให้รัฐส่งเสริมให้ใช้ภาษาอังกฤษในการเรียนการสอนให้มากขึ้น สนับสนุนให้นักเรียนชนเผ่ากลุ่มน้อยมีโอกาสศึกษาในระดับที่สูงขึ้น เพิ่มเติมเรื่อง A.E.C. ให้กับนักเรียนนักศึกษา ส่งเสริมให้นักเรียนเห็นความสำคัญของการศึกษาด้านสายอาชีพ ในด้านการเกษตร อุตสาหกรรม ท่องเที่ยว เศรษฐกิจและการค้าชายแดน ส่วนใหญ่เห็นว่า ควรมีการสนับสนุนส่งเสริมความรู้ด้านการออกแบบ บรรจภัณฑ์ ด้านการตลาด การทำบัญชี และมีการช่วยในเรื่องการจัดหาแหล่งทุนให้กับกลุ่ม OTOP มีการให้ความรู้ด้านการแปรรูปผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ส่งเสริมให้มีการใช้ปุ๋ยอินทรีย์แทนปุ๋ยเคมี ด้านการท่องเที่ยวต้องการให้ส่งเสริมวัฒนธรรมประเพณีในพื้นที่อย่างต่อเนื่อง มีการปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยวเดิมให้ทันสมัยและสะดวกในการเข้าถึงมีความปลอดภัยให้กับนักท่องเที่ยว และมีการสร้างระบบและมาตรการในการส่งเสริมระบบ LOCAL GUIDE อย่างจริงจัง ด้านเศรษฐกิจการค้าชายแดน ต้องการให้ปรับปรุงกฎระเบียบทางการค้าผ่านแดนให้มีมาตรฐานเดียวกัน มีมาตรการส่งเสริมสนับสนุนการกระจายสินค้า OTOP ด้านการจัดหาตลาด และกระจายสินค้า OTOP ให้แพร่หลาย ด้านสิ่งแวดล้อมต้องการให้มีการดำเนินการจัดการขยะอย่างเป็นระบบถูกต้อง โดยประชากรมีส่วนร่วม ทั้งนี้ในด้านข้อคิดเห็นจากผู้ทรงคุณวุฒิทั้งด้านเอกชน ภาครัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความเห็นโดยสรุปคือ

1. ควรมีการกำหนดย่านหรือโซนนิ่งของเมืองในภาพรวมให้เหมาะสมกับแนวทางการพัฒนาของจังหวัด เชียงราย
2. สร้างเชียงรายให้มีบทบาทเป็นข้อต่อกลางของระบบ LOGISTIC ของสินค้าตามแนวระเบียงเศรษฐกิจ NSEC
3. สนับสนุนให้มีการพัฒนาศักยภาพแรงงานไทยโดยเฉพาะในด้านทักษะภาษาต่างประเทศ เช่น ภาษาอังกฤษหรือภาษาในกลุ่มประเทศ A.E.C.
4. อย่าทอดทิ้งภาคเกษตรเนื่องจากเป็นรากฐานเดิมที่แข็งแรงของประเทศ

Abstract

Chiang Rai Province is situated at the Northernmost of Thailand. Its geographic location is appropriate to be the hub linking to member countries of Greater Mekong Subregion (GMS) and the province has been designated a developed centre of Upper North group 1 according to Northern Thailand Regional Plan Year 2057. Therefore, it is necessary for Chiang Rai Province to outline its development guidelines and strategies based on its capital and competency. This study aims to survey and collect secondary information relevant to capital and competency of Chiang Rai Province for verifying and integrating the body of knowledge through participation process in gathering suggestions and recommendations on the development of Chiang Rai Province with multilateral networks and stakeholders in every segment. The research process started from collection and study of existing information, synthesis into categories, presentation to the community forum of member networks, verification of updated information for recommending the guidelines of development, arrangement of criticism forum with experts for mutually summing up the urgent issues and awareness points for the guidelines of development that established from the participation process, and to presentation to the Thailand Research Fund. From the studied evidence, the physical development and urban management should be urgently implemented the city planning system and the precise and appropriate designation of land use, especially for border area and industrial settlement area. Besides, the development of transport systems, both main and minor roads, in order to support the city expansion, is proposed. The strict measures on security, migration control, and nonregistered population are also essential. In term of society, education, and culture, the proposes to governmental units are the greater promotion to use English in learning, the support of more opportunities on higher education for minority students, the addition of knowledge on AEC for students, and the campaign to students on the importance of vocational education. Regarding to agriculture, industry, tourism, economy, and cross-border trade, most opinions focus on the support and promotion on the knowledge of design, packaging, marketing, and bookkeeping, the arrangement of funds for OTOP group, the provision of knowledge on agricultural product processing from relevant units, the promotion on the use of organic fertiliser, replacement of chemical fertiliser. For tourism, it includes the continuous promotion on local cultures, traditions and custom, the improvement of present tourism resources to be modern and accessible. The safety for tourists is also concerned. Furthermore, the

establishment of systems and measures on promotion of local guide system should be emphasised. For cross-border trade, it is essential to improve rules and regulations of cross-border trade under the same standardisation, to promote and support the distribution of OTOP products, and to provide wider markets for distribution of OTOP product. Concerning to environment, it suggests focusing on proper systems of waste management through the participation of residents. Lastly, the opinions from experts of private, governmental, and local administrative organisational sectors could be summarised as follows:

1. The inclusive designation of urban area or zoning should be in accord with the development guidelines of Chiang Rai Province.
2. The Chiang Rai Province should act as a connector of logistic system in North-South Economic Corridor (NSEC).
3. The support for development of Thai workers' performance, especially foreign languages skill such as English or languages of AEC's member countries, is necessary.
4. Since agricultural sectors are considered the foundation of the strength of the country since the past time, it could not be ignored.

คำนำ

โครงการ “การศึกษาสำรวจสถานะต้นทุน ศักยภาพและทิศทางการพัฒนาของจังหวัดเชียงราย” เป็นงานวิจัยเชิงสำรวจ ทำการสำรวจและรวบรวมข้อมูลทุติยภูมิหรืองานวิจัยที่เกี่ยวกับต้นทุน ศักยภาพและเป็นประเด็นที่เกี่ยวข้องของจังหวัดเชียงราย ร่วมกับภาคีเครือข่าย เพื่อทวนสอบให้มีความทันสมัยเป็นปัจจุบัน ทำการประมวลสถานภาพความรู้งานวิจัยในมิติต่างๆ ของพื้นที่จังหวัดเชียงรายเพื่อบูรณาการองค์ความรู้เกี่ยวกับจังหวัดเชียงรายให้เป็นหมวดหมู่และเป็นปัจจุบัน รวมทั้งนำเสนอแนวทางเพื่อการพัฒนาของจังหวัดเชียงรายร่วมกับพหุภาคีเครือข่ายและผู้ทรงคุณวุฒิในพื้นที่โดยข้อมูลที่ได้ทั้งจากหน่วยงานภาครัฐ หน่วยงานเอกชน ตัวแทนชุมชน และผู้ที่เกี่ยวข้อง จากการจัดเวทีประชาคม

คณะวิศวกรรมศาสตร์

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา เชียงราย

มีนาคม 2556

สารบัญ

	หน้า
บทที่ 1 บทนำ	
1.1 หลักการและเหตุผล.	1-1
1.2 วัตถุประสงค์ของโครงการ	1-2
1.3 พื้นที่เป้าหมายของการศึกษา	1-2
1.4 ขอบเขตของการดำเนินงานโครงการ	1-2
1.5 วิธีดำเนินงานโครงการ	1-3
1.6 ผลที่คาดว่าจะได้รับ	1-3
บทที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับต้นทุนและศักยภาพ	
2.1 ด้านกายภาพและเมือง	2-1
2.2 ด้านสังคม การศึกษา และวัฒนธรรม	2-10
2.3 ด้านเกษตรอุตสาหกรรม การท่องเที่ยว เศรษฐกิจ และการค้าชายแดน	2-20
2.4 ด้านสิ่งแวดล้อมทรัพยากรธรรมชาติและพลังงาน	2-41
บทที่ 3 ขั้นตอนการดำเนินงาน	
3.1 ขั้นตอนการดำเนินงาน	3-1
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการลงพื้นที่	
4.1 ด้านกายภาพและเมือง	4-1
4.2 ด้านสังคม การศึกษาและวัฒนธรรม	4-2
4.3 ด้านเกษตร อุตสาหกรรม การท่องเที่ยว เศรษฐกิจและการค้าชายแดน	4-6
4.4 ด้านสิ่งแวดล้อมทรัพยากรธรรมชาติ	4-9
บทที่ 5 บทสรุป	
5.1 ยุทธศาสตร์จังหวัดเชียงรายที่สอดคล้องกับการพัฒนาจังหวัดเชียงราย	5-1
5.2 แนวทางการวิจัยเพื่อแก้ไขปรับปรุงและพัฒนาพื้นที่จังหวัดเชียงราย	5-6
บรรณานุกรม	

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 2- 1 แผนการใช้ที่ดินจังหวัดเชียงราย	2-10
ตารางที่ 2-2 ข้อมูลจำนวนนักเรียนนักศึกษาในปี 2553	2-11
ตารางที่ 2-3 จำนวนครู จำแนกตามวุฒิการศึกษา และจำนวนนักเรียน จำแนกตามเพศ และระดับการศึกษา พ.ศ. 2549 – 2553	2-12
ตารางที่ 2-4 ปฏิทินงานประเพณี พิธีกรรมที่สำคัญของจังหวัดเชียงราย	2-16
ตารางที่ 2-5 ข้อมูลสินค้าเกษตรหลักของจังหวัดเชียงราย	2-21
ตารางที่ 2-6 ข้อมูลของสินค้าเกษตรหลักจังหวัดเชียงราย	2-23
ตารางที่ 2-7 ปริมาณการเลี้ยงโคเนื้อ โคนม กระบือและสุกร	2-24
ตารางที่ 2-8 ปริมาณการเลี้ยงไก่	2-25
ตารางที่ 2-9 การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำในพื้นที่น้ำจืด จำนวนบ่อ เนื้อที่ และปริมาณสัตว์น้ำจืด ที่จับได้จากการทำประมงน้ำจืด เป็นรายอำเภอ พ.ศ. 2553	2-26
ตารางที่ 2-10 จำนวนคนทำงานและลูกจ้างในสถานประกอบการ จังหวัดเชียงราย	2-28
ตารางที่ 2-11 จำนวนสถานประกอบการจำแนกตามกิจกรรมทางเศรษฐกิจ	2-29
ตารางที่ 2-12 ข้อมูลด้าน SMEs แยกตามประเภทของกลุ่มผลิตภัณฑ์	2-30
ตารางที่ 2-13 แบบรายงานสรุปข้อมูลกลุ่มอาชีพ (OTOP) ประจำปีงบประมาณ 2554	2-32
ตารางที่ 2-14 มูลค่าการค้าชายแดนจังหวัดเชียงราย	2-45
ตารางที่ 2-15 แสดงปริมาณฝุ่นละอองและจำนวนวันที่เกิน ของจังหวัดเชียงราย	2-52
ตารางที่ 2-16แสดงปริมาณฝุ่นละอองและจำนวนวันที่เกินของจังหวัดเชียงรายที่จะนำมาใช้เป็น วัตถุดิบในการประกอบอาชีพเพื่อเป็นการเพิ่มรายได้ให้แก่ราษฎรในหมู่บ้านจำแนกตามประเภท ทรัพยากร และอำเภอ/กิ่งอำเภอ	2-55
ตารางที่ 2-17 ปริมาณฝนเป็นรายเดือน พ.ศ. 2549 – 2550	2-58
ตารางที่ 2-18 ปริมาณฝนเป็นรายเดือน พ.ศ. 2550 – 2551	2-59
ตารางที่ 2-19 ปริมาณฝนเป็นรายเดือน พ.ศ. 2551 – 2552	2-60
ตารางที่ 2-20 ปริมาณฝนเป็นรายเดือน พ.ศ. 2552 – 2553	2-61

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 2-21 จำนวนหมู่บ้านทั้งสิ้น และหมู่บ้านที่มีสถานประกอบการหรือโรงงานที่มีการประกอบกิจกรรมที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ / สิ่งแวดล้อม หรือก่อให้เกิดความรำคาญใจ	2-62
ตารางที่ 2-22 จำนวนหมู่บ้านที่มีการกำจัดขยะมูลฝอย จำแนกตามวิธีการกำจัดขยะมูลฝอย	2-69
ตารางที่ 2-23 คุณภาพอากาศบริเวณ ทส จ.เชียงราย อ.เมือง จ.เชียงราย ปี 2552	2-76
ตารางที่ 2-24 จำนวนหมู่บ้านทั้งสิ้น และจำนวนหมู่บ้านที่มีการกำจัดน้ำเสีย	2-80
ตารางที่ 2-25 จำนวนผู้ใช้ไฟฟ้า และการจำหน่ายกระแสไฟฟ้า จำแนกตามประเภทผู้ใช้ เป็นรายอำเภอ ปีงบประมาณ 2550-2553	2-86
ตารางที่ 4-1 สรุปทรัพยากรธรรมชาติที่นำมาใช้มากที่สุดในจังหวัดเชียงรายแบ่งเป็นรายอำเภอ	4-10
ตารางที่ 5-1 แนวทางในการพัฒนาจังหวัดเชียงรายจากภาคีเครือข่ายและผู้ทรงคุณวุฒิ	5-2

สารบัญรูป

	หน้า
รูปที่ 2-1 แผนที่จังหวัดเชียงราย	2-1
รูปที่ 2-2 แผนที่ธรณีวิทยาของจังหวัดเชียงราย	2-3
รูปที่ 2-3 แผนที่จังหวัดเชียงราย	2-4
รูปที่ 2-4 ผังเมืองรวมเมืองเชียงราย	2-7
รูปที่ 2-5 ผังเมืองรวมชุมชนเวียงชัย	2-8
รูปที่ 2-6 กราฟแสดงวุฒิการศึกษาของครูปี พ.ศ. 2549 – 2553	2-13
รูปที่ 2-7 กราฟแสดงจำนวนนักเรียนปี พ.ศ. 2549 – 2553	2-13
รูปที่ 2-8 การขยายตัวทางเศรษฐกิจ ด้านอุปทาน	2-36
รูปที่ 2-9 การขยายตัวทางเศรษฐกิจ ด้านอุปสงค์	2-37
รูปที่ 2-10 กลุ่มประเทศอนุภูมิภาคุ่มแม่น้ำโขงตอนบน (GMS)	2-39
รูปที่ 2-11 สถิติมูลค่าการค้าชายแดน นำเข้า-ส่งออกด้านศุลกากรเชียงแสน	2-46
รูปที่ 2-12 สถิติมูลค่าการค้าชายแดน นำเข้า-ส่งออกด้านศุลกากรเชียงของ	2-46
รูปที่ 2-13 สถิติมูลค่าการค้าชายแดน นำเข้า-ส่งออกด้านศุลกากรแม่สาย	2-47
รูปที่ 2-14 กราฟแสดงปริมาณน้ำฝนสะสมรายปีย้อนหลังและปริมาณน้ำฝนตามฤดูกาลจังหวัดเชียงราย	2-50
รูปที่ 2-15 กราฟแสดงข้อมูลสรุปสถานประกอบการ/โรงงานที่มีผลกระทบ แสดงเป็นรายอำเภอ และค่าเฉลี่ยที่มีผลกระทบทางด้านมลพิษกับสิ่งแวดล้อม	2-50
รูปที่ 2-16 กราฟแสดงข้อมูลเปอร์เซ็นต์การจัดการขยะรายอำเภอในจังหวัดเชียงรายและค่าเฉลี่ยการจัดการขยะ	2-51
รูปที่ 2-17 กราฟแสดง ปริมาณฝุ่นละอองที่มีความอันตรายต่อสุขภาพในจังหวัดเชียงราย (สถานีวัด อ.เมือง , สถานีวัด อ.แม่สาย)	2-51
รูปที่ 2-18 กราฟแสดงเปอร์เซ็นต์การจัดการน้ำเสียรายอำเภอ และค่าเฉลี่ยของจังหวัดเชียงราย	2-52
รูปที่ 2-19 กราฟแสดงการจำนวนคนที่ใช้ไฟฟ้า ปี 2550 – 2553	2-53

สารบัญรูป(ต่อ)

	หน้า
รูปที่ 2-20 กราฟแสดง ปริมาณการใช้พลังงานไฟฟ้า ปี 2550 – 2553	2-53
รูปที่ 3-1 การจัดเวทีประชาคมโครงการ“การศึกษาสำรวจสถานะต้นทุนศักยภาพและทิศทางการพัฒนาเชียงราย ณ ห้องประชุมเทศบาลตำบลเวียง อ.เชียงแสน	3-4
รูปที่ 3-2 การจัดเวทีประชาคมโครงการ“การศึกษาสำรวจสถานะต้นทุนศักยภาพและทิศทางการพัฒนาเชียงราย ณ ห้องประชุมเทศบาลตำบลเวียงเทิง อ.เทิง	3-5
รูปที่ 3-3 การจัดเวทีประชาคมโครงการ“การศึกษาสำรวจสถานะต้นทุนศักยภาพและทิศทางการพัฒนา เชียงราย ณ ห้องประชุมเทศบาลตำบลแม่ลาว อ.แม่ลาว	3-10
รูปที่ 3-4 การจัดเวทีประชาคมโครงการ“การศึกษาสำรวจสถานะต้นทุนศักยภาพและทิศทางการพัฒนาเชียงราย ณ ห้องประชุมที่ว่าการอำเภอพาน อ.พาน	3-14
รูปที่ 3-5การจัดเวทีประชาคมโครงการ“การศึกษาสำรวจสถานะต้นทุนศักยภาพและทิศทางการพัฒนาเชียงราย ณ ห้องประชุมสำนักงานแขวงการที่ 1 เชียงราย อ.เมืองเชียงราย	3-20
รูปที่ 4-1 ผังการใช้ประโยชน์ที่ดินของจังหวัดเชียงราย	4-2

บทที่ 1

บทนำ

1.1 หลักการและเหตุผล

จังหวัดเชียงรายเป็นจังหวัดที่ตั้งอยู่เหนือสุดของประเทศไทยมีที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ที่เหมาะสมกับการเป็นศูนย์กลางเชื่อมโยงกับกลุ่มประเทศในอนุภูมิภาคแม่น้ำโขง (GREATER MEKONG SUB REGION : GMS.) อีกทั้งยังเป็นพื้นที่เป้าหมายในการส่งเสริมการค้าชายแดนของรัฐบาล และถูกกำหนดให้เป็นเมืองหน้าด่านประตูเศรษฐกิจ (GATEWAY) ของประเทศไทยกับประเทศต่างๆ ในกลุ่ม GMS. นับเป็นเมืองที่มีความสำคัญและมีบทบาทอย่างยิ่งต่อการพัฒนาและเจริญเติบโตของประเทศไทย

นอกจากนั้นในแนวคิดการพัฒนาภาคเหนือของฝั่งภาคเหนือ ปี พ.ศ.2600 (NORTHERN THAILAND REGIONAL PLAN) ยังได้กำหนดระบบโครงสร้างของเมือง (URBAN STRUCTURE) โดยกำหนดขีดความเจริญของเมืองศูนย์กลางภาคและการพัฒนาภาคเหนือ ออกเป็น 4 กลุ่ม ซึ่งในกลุ่มที่ 1 ศูนย์กลางเชียงรายอันเป็นพื้นที่ที่ติดกับชายแดนไทย-สปป.ลาว-สหภาพพม่า จะประกอบด้วยจังหวัดเชียงราย พะเยา แพร่ และน่าน โดยมีจังหวัดเชียงรายเป็นเมืองศูนย์กลางหลัก กำหนดให้มีบทบาททางด้านเศรษฐกิจการค้าชายแดน แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติและวัฒนธรรม

ในแผนพัฒนาจังหวัดเชียงราย พ.ศ. 2553-2556 ได้กำหนดวิสัยทัศน์จังหวัดเชียงราย ให้เป็น “เมืองทองของวัฒนธรรมล้านนา นำการค้าสู่สากล ประชาชนอยู่เย็นเป็นสุข” ด้วยเหตุนี้ จังหวัดเชียงรายจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่ง ที่ต้องกำหนดแนวทางการพัฒนาและกำหนดกลยุทธ์ตามต้นทุนและศักยภาพของจังหวัดเชียงรายเองเพื่อรักษาโอกาสการแข่งขัน การเพิ่มมูลค่าการค้าการลงทุนควบคู่กับการเตรียมรับผลกระทบที่มีต่อประชาชนเชียงราย อันเนื่องมาจากเงื่อนไขทางเศรษฐกิจที่รุดหน้าอยู่ตลอดเวลา

การจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดเชียงรายที่มีประสิทธิภาพจะต้องอาศัยกระบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนภายใต้การเปิดโอกาสให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมตัดสินใจ และร่วมรับผิดชอบในความสำเร็จหรือความล้มเหลว ของการพัฒนาที่จะเกิดขึ้นในอนาคต ทั้งนี้ต้องสอดคล้องกับความเป็นอยู่ของประชาชนในพื้นที่อันจะนำไปสู่การพัฒนาที่สมดุลและยั่งยืน อย่างไรก็ตามภายใต้บริบทของการปรับเปลี่ยนและพัฒนาโครงสร้างทางเศรษฐกิจของเชียงราย ข้อมูลที่ใช้ประกอบการวางแผนและกำหนดแนวทางทิศทางการพัฒนาเป็นสิ่งสำคัญที่สุด ซึ่งที่จริงแล้วหน่วยงานต่างๆ ได้ดำเนินการไว้บ้างแล้ว แต่เนื่องจากการจัดทำข้อมูลตามภาระหน้าที่ของหน่วยงาน จึงอาจทำให้การบูรณาการข้อมูลในภาพรวมไม่ชัดเจน อีกทั้งการเปลี่ยนแปลงของพลวัตโลกเป็นไปอย่างรวดเร็ว การปรับปรุงข้อมูลให้ทันสมัยเป็นปัจจุบันจึงจำเป็นต้องดำเนินการอยู่ตลอดเวลา โดยเฉพาะอย่างยิ่งการทบทวนข้อมูลให้เป็นปัจจุบันผ่านภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วน การศึกษาครั้งนี้จะดำเนินการรวบรวมข้อมูล สภาวะต้นทุน ศักยภาพและทิศทางการพัฒนาจังหวัดเชียงรายทั้ง 18 อำเภอในปัจจุบัน โดยเน้นอำเภอที่สำคัญมีผลกระทบต่อการเติบโตและพัฒนาจังหวัดสูง โดยการรวบรวมเอกสารข้อมูลที่หน่วยงานดำเนินการไว้แล้ว และการจัดเวทีสนทนาประชาคมเพื่อเจาะลึกถึงความทันสมัยของโครงสร้างข้อมูลและแผนปฏิบัติของชุมชนรวมถึงการจัดประชุมผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อวิพากษ์ผลการศึกษาข้อมูลทั้งด้าน

กายภาพ เศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมซึ่งคาดว่าข้อมูลดังกล่าวจะมีประโยชน์ในการนำมาพัฒนาในภาพรวมของจังหวัดให้ดีขึ้นอย่างยั่งยืนต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของโครงการ

1. สำรวจและรวบรวม ข้อมูลทุติยภูมิหรืองานวิจัยที่เกี่ยวกับต้นทุน ศักยภาพและเป็นประเด็นที่เกี่ยวข้องของจังหวัดเชียงราย ร่วมกับภาคีเครือข่าย เพื่อทวนสอบให้มีความทันสมัยเป็นปัจจุบัน
2. ประมวลสถานการณ์ภาพความรู้งานวิจัยในมิติต่างๆ ของพื้นที่จังหวัดเชียงรายเพื่อบูรณาการองค์ความรู้เกี่ยวกับจังหวัดเชียงรายให้เป็นหมวดหมู่และเป็นปัจจุบัน
3. เสนอแนวทางเพื่อการพัฒนาของจังหวัดเชียงรายร่วมกับพหุภาคีเครือข่ายและผู้ทรงคุณวุฒิในพื้นที่

1.3 พื้นที่เป้าหมายของการศึกษา

1. พื้นที่ดำเนินโครงการ

พื้นที่ศึกษาครอบคลุมพื้นที่จังหวัดเชียงรายทั้ง 18 อำเภอ เน้นอำเภอที่สำคัญมีผลกระทบต่อการเติบโตและพัฒนาจังหวัดสูง

2. กลุ่มเป้าหมาย

- 1) ผู้บริหารภาครัฐ ผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และผู้นำภาคเอกชน ทั้ง 18 อำเภอในจังหวัดเชียงราย
- 2) บุคลากรภาครัฐ นักวิชาการและผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาของจังหวัดเชียงราย
- 3) ผู้แทนภาคประชาสังคมและตัวแทนประชาชนผู้ได้รับผลกระทบจากทิศทางการพัฒนาของจังหวัดเชียงราย
- 4) ผู้บริหารภาครัฐที่มีส่วนกำหนดนโยบายและการปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับทิศทางการพัฒนาจังหวัดเชียงราย

1.4 ขอบเขตการดำเนินงานโครงการ

1. ขอบเขตด้านพื้นที่ มีเป้าหมายศึกษาข้อมูลในพื้นที่ทั้งหมด 18 อำเภอ ของจังหวัดเชียงราย
2. ขอบเขตด้านเนื้อหาประเด็น (ข้อมูล Secondary Data) จากข้อมูลด้านต่างๆที่กล่าวถึงข้างต้น จะรวบรวมและประมวลให้เป็นภาพของต้นทุน ศักยภาพของเชียงรายใน 4 มิติใหญ่ๆ ดังนี้
 - 1) มิติด้านกายภาพและเมือง ประกอบด้วยข้อมูลเขตการปกครอง ที่ตั้ง ภูมิประเทศ ลักษณะธรณีวิทยา ภูมิอากาศ การใช้ประโยชน์ที่ดินของเมือง การตั้งถิ่นฐานที่อยู่อาศัยและต่างๆ ของเมือง การขยายตัวของเมือง รวมถึงทรัพยากรที่รองรับการบริโภคของเมือง

2) มิติด้านสังคม การศึกษา วัฒนธรรม ประกอบด้วยข้อมูลการจัดการศึกษา การอนุรักษ์ ศิลปวัฒนธรรมประวัติศาสตร์ท้องถิ่น วิถีประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น ตลอดจนถึงการเคลื่อนย้ายประชากร ข้อมูลด้านแรงงาน

3) มิติด้านเศรษฐกิจ การท่องเที่ยว เกษตรอุตสาหกรรม และการค้าชายแดน ประกอบด้วย ข้อมูล GPP จังหวัด แผนการพัฒนาระดับจังหวัด ยุทธศาสตร์และนโยบายการพัฒนาของหน่วยงานในจังหวัด การเติบโตด้านเศรษฐกิจ ข้อมูลด้านธุรกิจการท่องเที่ยวและองค์ประกอบที่เกี่ยวข้อง ข้อมูลด้านอุตสาหกรรม แปรรูปการเกษตร อุตสาหกรรม SME วิสาหกิจชุมชน รวมถึงข้อมูลระบบการค้าชายแดนของจังหวัด

4) มิติด้านสิ่งแวดล้อมทรัพยากรธรรมชาติและพลังงาน ประกอบด้วยข้อมูล ทรัพยากรธรรมชาติกายภาพและชีวภาพ การบริโภคทรัพยากร ข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อม ด้านพลังงาน มลภาวะ ตลอดจนถึงภัยพิบัติต่างๆ ในจังหวัด

1.5 วิธีดำเนินงานโครงการ

1. สํารวจข้อมูลทุติยภูมิ ทั้งด้านต้นทุน ศักยภาพของจังหวัด จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและฐานข้อมูลเดิม
2. นำผลที่ได้มาจัดกลุ่มตามประเด็นทั้ง 4 มิติ เพื่อการสังเคราะห์ข้อมูล
3. ประชุมเวทีสนทนาตรวจสอบประเด็นข้อมูล จากผู้มีส่วนได้เสียทุกภาคส่วนเพื่อให้เป็นปัจจุบันที่สุด
4. นำเสนอผลการสำรวจรวบรวมข้อมูลต่อ สกว. เชิงพื้นที่ภาคเหนือตอนบน (ABC-UN)
5. จัดเวทีวิพากษ์จากผู้ทรงคุณวุฒิในมิติต่างๆ เพื่อสรุปประเด็นสำคัญของพื้นที่และร่วมเสนอแนวทางการพัฒนาของจังหวัดเชียงราย
6. สรุปและรายงานผลการวิจัยต่อ สกว.

1.6 ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้ข้อมูลเกี่ยวกับต้นทุน และศักยภาพในแต่ละด้านที่เกี่ยวข้อง คือ กายภาพ เศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อมของจังหวัดเชียงรายที่ผ่านการทวนสอบและปรับปรุงจากพหุภาคีระดับพื้นที่แล้ว
2. ได้ทิศทางแนวทางการพัฒนาพื้นที่จังหวัดเชียงรายจากกระบวนการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วนรวมถึงการวิพากษ์จากผู้ทรงคุณวุฒิ
3. ใช้เป็นกลยุทธ์ในการพัฒนาจังหวัดที่สอดคล้องกับบริบทของแต่ละพื้นที่ในจังหวัดเชียงราย

บทที่ 2

ข้อมูลเกี่ยวกับต้นทุนและศักยภาพ

จากผลการวิเคราะห์ต้นทุนศักยภาพ และทิศทางการพัฒนาของจังหวัดเชียงรายใน 4 มิติ ที่ได้จากการตรวจสอบภาคีที่เกี่ยวข้อง ทำให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับต้นทุนและศักยภาพในแต่ละด้านที่เกี่ยวข้อง คือ ด้านกายภาพ เศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อมของจังหวัดเชียงรายที่ผ่านการทวนสอบและปรับปรุงจากพหุภาคีระดับพื้นที่แล้ว ดังนี้

2.1 ด้านกายภาพและเมือง

ข้อมูลพื้นฐานของจังหวัดเชียงราย

รูปที่ 2-1 แผนที่จังหวัดเชียงราย

1. ลักษณะทางภูมิศาสตร์จังหวัดเชียงราย

มีสภาพพื้นที่เป็นเทือกเขาสูงในทวีปตอนเหนือ (North Continental Highland) มีที่ราบสูงเป็นหย่อมๆ ในเขตอำเภอแม่สรวย เวียงป่าเป้า และเชียงของ บริเวณเทือกเขาจะมีความสูงประมาณ 1,500 - 2,000 เมตร จากระดับน้ำทะเล บริเวณส่วนที่ราบตามลุ่มแม่น้ำสำคัญในตอนกลางของพื้นที่ ได้แก่ อำเภอพาน เมือง แม่จัน แม่สาย เชียงแสน และเชียงของ มีความสูงประมาณ 410 - 850 เมตร จากระดับน้ำทะเล

อาณาเขตติดต่อกับจังหวัดและประเทศใกล้เคียงคือ

- ทิศเหนือ ติดต่อกับ ประเทศสหภาพพม่าและสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว
- ทิศตะวันออก ติดต่อกับ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว
- ทิศใต้ ติดต่อกับ จังหวัดพะเยาและลำปาง
- ทิศตะวันตก ติดต่อกับ ประเทศสหภาพพม่าและจังหวัดเชียงใหม่

แนวเขตชายแดนติดต่อกับประเทศพม่า ด้านอำเภอแม่จัน แม่สาย แม่ฟ้าหลวง และเชียงแสน รวม 130 กิโลเมตร แยกเป็นแนวภูเขา 100 กิโลเมตร แนวแม่น้ำสาย 10 กิโลเมตร และแนวแม่น้ำรวก 20 กิโลเมตร

แนวติดต่อกับสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว มีระยะทาง 187 กิโลเมตรโดยเป็นแนวแม่น้ำโขง 90 กิโลเมตร และแนวภูเขา 97 กิโลเมตร

2. ลักษณะทางการปกครอง

การปกครองท้องถิ่น

จังหวัดเชียงราย แบ่งตามเขตลักษณะการปกครองท้องถิ่น จำนวน 18 อำเภอ แบ่งเป็นตำบล จำนวน 124 ตำบล แบ่งเป็นหมู่บ้าน จำนวน 1,751 หมู่บ้าน

การปกครองท้องถิ่น มีหน่วยการปกครองดังนี้

- องค์การบริหารส่วนจังหวัด	จำนวน 1 แห่ง
- เทศบาลนคร	จำนวน 1 แห่ง
- เทศบาลตำบล	จำนวน 50 แห่ง
- องค์การบริหารส่วนตำบล	จำนวน 92 แห่ง

3. ทรัพยากรธรรมชาติ

แหล่งแร่ที่พบในจังหวัดเชียงรายประกอบด้วยทั้งสแตน แร่ทั้งสแตนเป็นแร่ที่พบในเทือกเขาด้านตะวันตกของจังหวัด ในเขตอำเภอแม่สรวย และเวียงป่าเป้า ซึ่งอาจเกิดเป็นแหล่งแร่โอสิระเช่นซีไลต์และซูลแฟรม หรืออาจเกิดรวมกับแร่อื่น ๆ เช่น ดีบุก และพลวงดีบุกและพลวง แร่ทั้งสองประเภทเป็นแร่ในกลุ่มโลหะพื้นฐาน อาจเกิดร่วมกับแร่ทั้งสแตนมีอยู่มากในเทือกเขาด้านตะวันตก เช่นกัน แต่มีปริมาณและการผลิตน้อยกว่าทั้งสแตนแมงกานีส เป็นแหล่งแร่ที่มีขนาดเล็ก เคยมีการผลิตในเขตอำเภอเทิง ปัจจุบันมีแปลงประทาน

[illegible]

รูปที่ 2-2 แผนที่ธรณิวิทยาของจังหวัดเชียงราย

4. ลักษณะทางกายภาพของแต่ละอำเภอของจังหวัดเชียงราย

รูปที่ 2-3 แผนที่จังหวัดเชียงราย

4.1 อำเภอแม่สาย (อำเภอชายแดน)

ตั้งอยู่เหนือสุดของประเทศไทย มีอาณาเขตติดต่อกับประเทศพม่าและมีเส้นทางเชื่อมโยงสู่ประเทศจีนตอนใต้โดยถนนสาย R3B เป็นอำเภอที่มีความสำคัญทั้งด้านเศรษฐกิจ การค้า การลงทุน การท่องเที่ยว และความสัมพันธ์ระหว่างประเทศมีแหล่งน้ำที่สำคัญ คือ แม่น้ำสาย แม่น้ำโป่ง แม่น้ำรวก แม่น้ำจ๊าดและแม่น้ำมะ

4.2 อำเภอเชียงแสน

มีสภาพพื้นที่ราบลุ่มแม่น้ำโขงมีแหล่งน้ำที่สำคัญ คือ แม่น้ำกก แม่น้ำคำ แม่น้ำมะ และแม่น้ำรวก ลักษณะของตัวอำเภอทอดยาวตามลำน้ำโขงจากทิศเหนือจรดใต้มีพื้นที่ติดกับสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว รวมระยะทาง 40 กิโลเมตร ติดกับประเทศพม่า รวมระยะทาง 17 กิโลเมตร

4.3 อำเภอเชียงของ

มีอาณาเขตติดต่อกับประเทศลาวมีสะพานมิตรภาพไทย-ลาว แห่งที่ 4 ถนนสาย R3A มีพื้นที่ราบขนาดใหญ่ประมาณหมื่นกว่าไร่ ลำน้ำที่สำคัญ ได้แก่ แม่น้ำโขง แม่น้ำอิงห้วยร่องปิง ห้วยป่าแงะ และห้วยร่องเชียงมีพื้นที่ป่าไม้ร้อยละ 61 ของพื้นที่ประมาณ 510 ตร.วา มีการปฏิรูปที่ดินเพื่อใช้ในการเกษตร เนื่องจากเป็นพื้นที่ๆ ที่มีความอุดมสมบูรณ์มาก

4.4 อำเภอแม่ฟ้าหลวง

ลักษณะภูมิประเทศ สภาพโดยทั่วไปเป็นภูเขาสูงมีเทือกเขาสลับซับซ้อน พื้นที่ลาดเอียงจากตะวันตกไปทางตะวันออกประชากรส่วนใหญ่เป็นชาวไทยภูเขา ประกอบด้วย เผ่าอาข่า (อิก้อ), ลาหู่ (มุเซอ), เมี่ยน (เย้า), ลีซอ (ลีซอ), ลัวะ, ม้ง (แม้ว), ลีอ้อ, ฉาน (ไทใหญ่) และจีนยูนนาน (จีนฮ่อ) อีกทั้งยังคงเคยเป็นแหล่งกำลังกองพันชูสาที่ตำบลเทอดไทย แม่น้ำสายหลักคือ แม่น้ำคำ แม่น้ำแม่จันและแม่น้ำแม่สลอง พื้นที่อำเภอแม่ฟ้าหลวงทั้งหมดอยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ เนื้อที่ประมาณ 400,876 ไร่

4.5 อำเภอดอยหลวง

อำเภอดอยหลวงตั้งอยู่ทางทิศเหนือของจังหวัดเชียงราย ได้รับการยกฐานะเป็นกิ่งอำเภอเมื่อวันที่ 15 กรกฎาคม 2539 โดยแยกมาจากอำเภอแม่จันได้รับการยกฐานะเป็นอำเภอเมื่อวันที่ 8 กันยายน 2550 มีการใช้พื้นที่เพื่อการเกษตรประมาณร้อยละ 75 มีแม่น้ำสายสำคัญคือ แม่น้ำกก และแม่น้ำอิง ประชากรแบ่งออกเป็น 4 เผ่า คือ ชุมชนคนพื้นเมือง ชุมชนคนอีสาน ชุมชนเผ่าเย้า และชุมชนเผ่าเมี่ยนประชากรส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธคริสต์และผีมีเชื้อชาติไทยประมาณร้อยละ 80 ชนกลุ่มน้อยมี 2 ชนเผ่า คือกะเหรี่ยงและเย้าประมาณ 4,083คน (21 %)

4.6 อำเภอแม่จัน

ลักษณะภูมิประเทศเป็นที่ราบลุ่มระหว่างภูเขา เป็นที่ราบร้อยละ 60เป็นภูเขาร้อยละ32และพื้นน้ำร้อยละ8 มีแม่น้ำสายสำคัญคือแม่น้ำจันและแม่น้ำคำอ่างน้ำที่เก็บน้ำมีหนองเวียงหลวงและอ่างเก็บน้ำแม่เป็นลักษณะของดินส่วนใหญ่เป็นดินเหนียวและดินลูกรังมีพื้นที่การเกษตรร้อยละ41.36พื้นที่ที่เป็นป่าไม้จำนวนร้อยละ 31.63 พื้นที่ป่าสงวนร้อยละ24.99พื้นที่ที่เป็นที่อยู่อาศัยร้อยละ1.99มีโรงงานที่สำคัญได้แก่โรงงานผลิตอาหารสำเร็จรูป (บริษัทมิติฟู๊ดโปรดักซ์) โรงงานผสมปูนซิเมนต์สำเร็จรูป โรงสีข้าวโรงงานผลิตน้ำดื่มไชยบุรี โรงงานผลิตน้ำดื่ม ดี ดีโรงงานไม้กวาดเครื่องปั้นดินเผาอิฐบล็อกโรงงานผลิตไบชาและโครงการตามพระราชดำริคือโครงการหลวงอาหารสำเร็จรูป(ดอยคำ)ถนนสายรองได้แก่ถนนความรับผิดชอบกรมโยธาธิการรพช.องค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงรายเทศบาลซึ่งเชื่อมโยงระหว่างตำบลหมู่บ้าน ในเขตอำเภออย่างทั่วถึงแต่สภาพถนนส่วนใหญ่ยังเป็นถนนลูกรัง

4.7 อำเภอแม่สรวย

อำเภอแม่สรวยตั้งอยู่ถนนเชียงราย - เชียงใหม่ ในบริเวณตำบลแม่สรวยซึ่งอยู่ห่างจังหวัดเชียงรายไปทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ประมาณ 50 กิโลเมตรพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นภูเขาและป่าไม้ มีที่ราบกระจายตามหุบเขาและริมฝั่งแม่น้ำลาว แม่น้ำที่สำคัญ ได้แก่ แม่น้ำลาว และแม่น้ำสรวย

4.8 อำเภอพาน

ภูมิประเทศส่วนใหญ่ของเมืองพานนั้นเป็นที่ราบลุ่มปฐพีสัณฐานเป็นสภาพพื้นที่ราบเรียบหรือเกือบราบเรียบเนื่องจากการสะสมตัวของตะกอนลำน้ำที่พัดพามาทั้งระยะใกล้และระยะไกลจึงมีเนื้อดินแตกต่างกันมาทั้งดินทรายและดินเหนียวสลับกันส่วนใหญ่เป็นดินลี้กมีความอุดมสมบูรณ์เหมาะสมกับการเพาะปลูก การทำเกษตรกรรม โดยมีเทือกเขาผีปันน้ำตะวันตกอยู่ทางด้านทิศตะวันตก ภูเขาที่สูงที่สุดคือภูเขาดอยหมอก เป็นภูเขากั้นเขตอำเภอพาน กับอำเภอเวียงป่าเป้า มีลำน้ำที่สำคัญ ได้แก่ ลำน้ำแม่สำน ลำน้ำแม่ลาว ลำน้ำร่องธาร และลำน้ำแม่เย็น แหล่งน้ำที่สำคัญ ได้แก่ หนองฮ่าง หนองเวียงห้า หนองบวกลาควัว และหนองควายหลวง นอกจากนี้ยังมีน้ำจากคลองส่งน้ำของกรมชลประทานอีกด้วย

4.9 อำเภอเวียงป่าเป้า

สภาพพื้นที่เป็นป่าและภูเขาล้อมทั้ง 4 ด้านเป็นพื้นที่ราบสูงอยู่ระหว่างกลางสภาพบ้านเรือนส่วนใหญ่เป็นกลุ่มบ้านทอดยาวไปตามสองข้างทางตามถนนสายเชียงราย-เชียงใหม่มีชาวเขา 4 เผ่า คือ มูเซอ กระเหรี่ยง ลีซอ และม้ง จำนวน 27หมู่บ้านมีคนต่างด้าวเป็นชาวจีน พม่า และไทลื้อลักษณะดินจำแนกได้ตามสภาพการทำประโยชน์เป็น 3 กลุ่ม คือ

1. กลุ่มทำนาสภาพของดินที่เหมาะสมสำหรับการปลูกข้าว ประมาณร้อยละ 5
2. กลุ่มทำไร่ การปลูกพืชไร่สภาพดินมีปัญหาเรื่องน้ำท่วมหรือน้ำแข็งผิวดินดินมีก้อนกรวดพื้นที่มีความลาดเอียงสูง เช่นตามเชิงเขา
3. กลุ่มทำสวนสภาพดินมีการเพาะปลูกพืชสวน คือความลาดเอียงสูงมีก้อนกรวดลูกรังหรือเศษหินปะปน

มีอุทยานแห่งชาติขุนแจ เนื้อที่ 168,750 ไร่ป่าสงวนแห่งชาติแม่ปุนน้อย แม่ปุนหลวง และป่าห้วยโป่งเหม็น เนื้อที่ 398,750 ไร่มีแหล่งน้ำธรรมชาติที่สำคัญได้แก่แม่น้ำสาย แม่น้ำลาว แม่น้ำปุนหลวง อ่างเก็บน้ำแม่ฉางข้าว แม่น้ำหาง แม่น้ำแม่เจดีย์

4.10 อำเภอป่าแดด

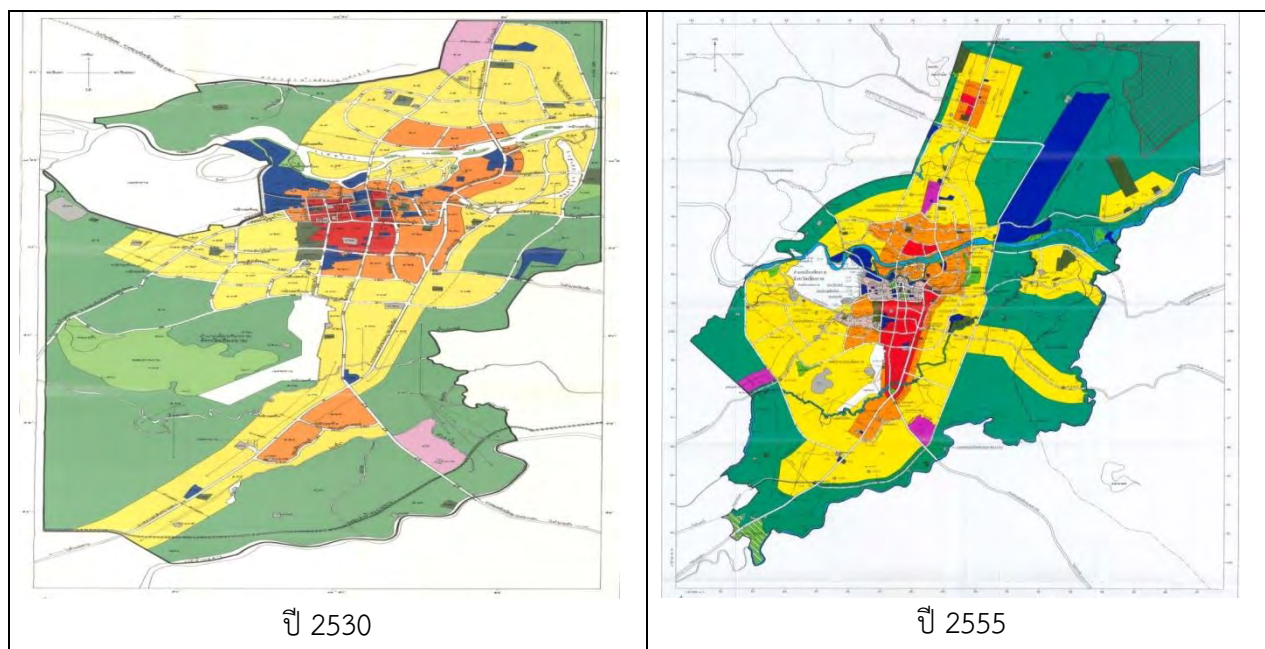
ภูมิประเทศของอำเภอป่าแดดเป็นที่ราบมีภูเขาและป่าไม้ล้อมรอบทั้งสี่ด้านสภาพพื้นที่เป็นที่ราบลุ่มสภาพดินโดยทั่วไปเป็นดินเหนียวปนทรายมีภูเขาและเทือกเขาตลอดจนป่าไม้ล้อมรอบซึ่งเป็นแนวเขตอำเภอทางด้านทิศตะวันออกและทิศตะวันตกมีพื้นที่ป่าไม้คิดเป็นร้อยละ 5 ของพื้นที่ที่มีพื้นที่ป่าไม้ที่สำคัญได้แก่ป่าสงวนแห่งชาติป่าแม่ปืมแม่พุงทางด้านทิศตะวันตกและป่าแม่ลอยไร่ป่าสักและป่าแม่พุงทางทิศตะวันออกแหล่งน้ำที่สำคัญ ได้แก่ แม่น้ำพุง แม่น้ำอิง และ โครงการชลประทานขนาดเล็กเป็นฝายกั้นลำน้ำพุงจำนวน 2 แห่งได้แก่ฝายร่องเปาและฝายวังเคียนนอกจากนี้ยังมีฝายประชาอาสาและฝายน้ำล้นอื่นๆอีกจำนวน 19 แห่งและอ่างเก็บน้ำขนาดเล็กจำนวน 2 แห่งประชากรส่วนใหญ่เป็นชนพื้นเมืองและชุมชนชาวอีสาน

4.11 อำเภอแม่ลาว

ลักษณะภูมิประเทศเป็นที่ราบลุ่ม ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ราบ มีเนินเขาและภูเขาอยู่ทางด้านตะวันออกและตะวันตก แหล่งน้ำที่สำคัญ มีแม่น้ำลาว น้ำจากโครงการชลประทานแม่ลาว มีลำห้วยเพื่อการเกษตรกรรมที่สำคัญ คือ ห้วยสำนยาว , ห้วยแม่มอญ และห้วยสำนพลับพลาแหล่งน้ำเพื่อการอุปโภคและบริโภค ส่วนใหญ่ประชาชนนิยมขุดบ่อบาดาลและบ่อน้ำตื้น เพื่อนำมาใช้อุปโภค บริโภค มากที่สุด มีพื้นที่ป่าสงวน 23,437.5 ไร่ พื้นที่ป่าชุมชน 5,185 ไร่ มีบ่อขยะ 2 แห่ง คือ เทศบาลตำบลปากอ่ดำและอบต.ดงมะตะ มีการจัดเก็บขยะ 3 แห่ง คือ เทศบาลตำบลปากอ่ดำ-แม่ลาว และอบต.ดงมะตะประชาชนใน อำเภอแม่ลาว ส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ รองลงมาคือศาสนาคริสต์

4.12 อำเภอเมืองเชียงราย

ตั้งอยู่ในที่ราบสูงระหว่างภูเขาพื้นที่มีลักษณะรูปกะทะมีแม่น้ำสายสำคัญคือแม่น้ำกกและแม่น้ำกรณ์ไหลผ่านซึ่งเอื้อต่อการประกอบอาชีพที่สำคัญในเมืองเชียงราย คือธุรกิจการบริการด้านการท่องเที่ยว การค้า การอุตสาหกรรมและการเกษตรกรรมของจังหวัดเชียงรายใช้ที่ดินในลักษณะผสมผสานปะปนกันโดยมากการใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตเมืองจะใช้ในการประกอบกิจกรรมการค้าขายอุตสาหกรรมที่ดินที่ตั้งอยู่ใกล้ถนนสายหลักจะมีการค้าขายอย่างหนาแน่นส่วนมากจะเป็นอาคารธุรกิจในปัจจุบันอาคารที่ใช้ประกอบกิจการค้าประมาณร้อยละ 25 ส่วนการใช้ที่ดินเพื่อสร้างบ้านจัดสรรและที่ดินเพื่อการเกษตรจะอยู่รอบเขตประมาณร้อยละ 33 และพื้นที่ว่างเปล่าประมาณร้อยละ 15 และพื้นที่อีกประมาณร้อยละ 30 เป็นพื้นที่สาธารณประโยชน์ สถานที่ราชการและสถานที่อื่นๆ

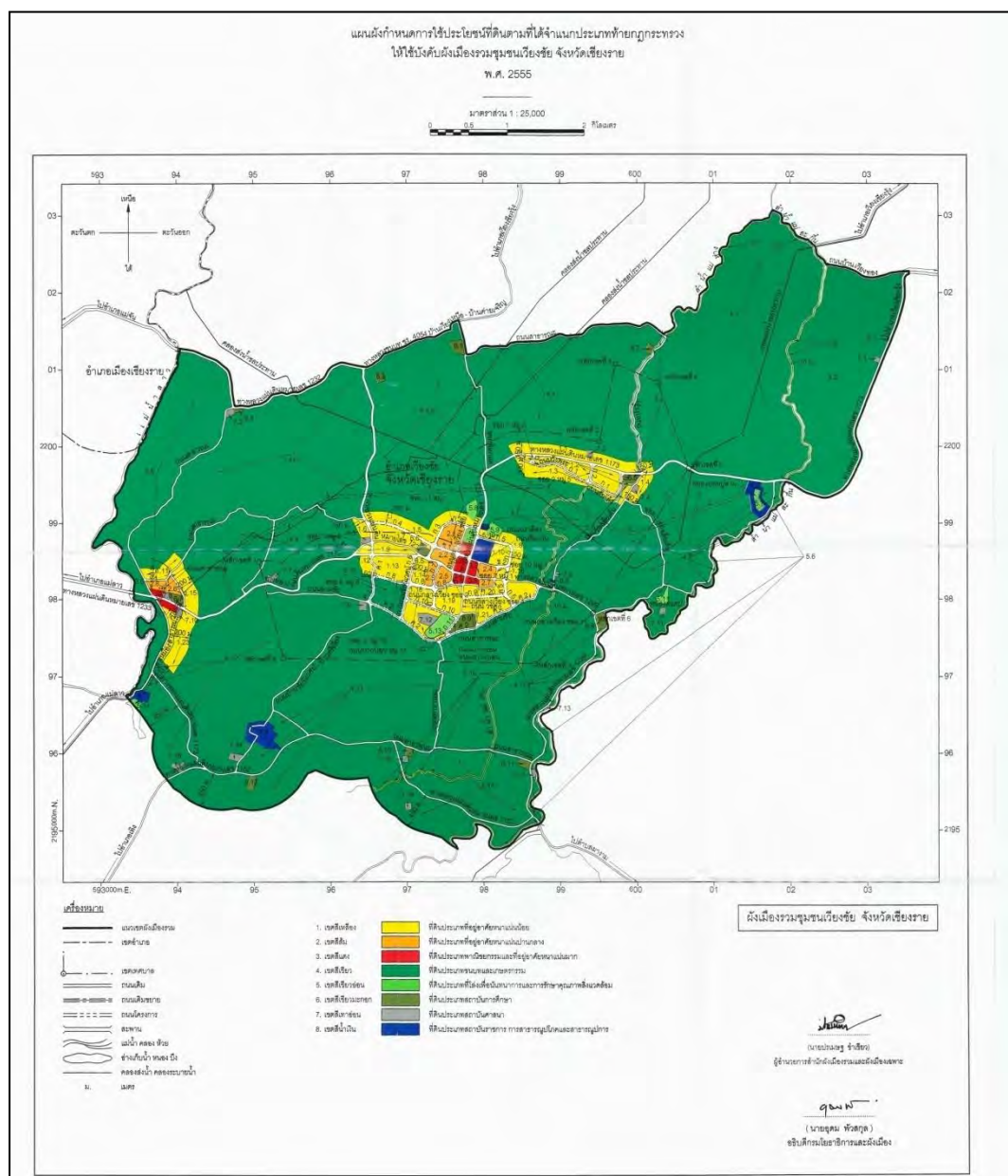
รูปที่ 2-4 ผังเมืองรวมเมืองเชียงราย

จากรูปที่ 4 ทำให้เห็นลักษณะการขยายตัวของเมืองเชียงรายมีการขยายตัวอย่างต่อเนื่องและมีความหนาแน่นของประชากรเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว ทำให้พื้นที่ในการทำการเกษตรลดลง

4.13 อำเภอเวียงชัย

ลักษณะภูมิประเทศอำเภอเวียงชัย โดยทั่วไปเป็นพื้นที่ราบกว้าง มีภูเขาเรียงรายเป็นแนวเขตติดต่อกับอำเภออื่นๆ บางส่วนเป็นแนวเขาลอนลึกและลอนตื้น ลาดชันจากทิศตะวันตกไปทิศตะวันออกเฉียงเหนือของอำเภอแม่น้ำที่สำคัญ แม่น้ำกกแม่น้ำลาวแม่น้ำแม่สะกีนและแม่น้ำแม่ต้าก

จากรูปที่ 5 จะเห็นได้ว่าอำเภอเวียงชัยมีพื้นที่ทำการเกษตรร้อยละ 80 ของพื้นที่ทั้งหมดและลักษณะการขยายตัวของเมืองมีการขยายตัวอย่างต่อเนื่อง

รูปที่2-5 ผังเมืองรวมชุมชนเวียงชัย

4.14 อำเภอขุนตาล

ลักษณะเป็นพื้นที่ราบบริเวณเชิงเขา ลักษณะลาดเอียงจากทางทิศตะวันออกไปยังทิศตะวันตกโดยทางทิศตะวันออกจะเป็นแนวเทือกเขาดอยยาวและทิศตะวันตกติดกับแม่น้ำอิงซึ่งเป็นแม่น้ำสายสำคัญไหลจากอำเภอเมืองพะเยาจังหวัดพะเยาผ่านอำเภอเทิงอำเภอขุนตาลลงสู่แม่น้ำโขงที่อำเภอเชียงของจังหวัดเชียงราย แหล่งน้ำธรรมชาติได้แก่แม่น้ำอิงลำห้วยยางหอมลำห้วยขมภูและลำห้วยป่าแดงอำเภอขุนตาล มีอ่างเก็บน้ำจำนวน 3 แห่งอ่างเก็บน้ำขุนห้วยต้าหมู่ที่ 3 บ้านต้าห้วยฝายตำบลต้าอ่างเก็บน้ำบ้านป่าตาลตำบลป่าตาลอ่างเก็บน้ำบ้านห้วยสักตำบลยางหอมประชากรร้อยละ 85 ทำการเกษตร มีชาวชนเผ่า ม้ง ไทลื้อ และเย้า ลักษณะดินเป็นส่วนใหญ่เป็นดินร่วนปนทราย

4.15 อำเภอเวียงแก่น

ลักษณะภูมิประเทศเป็นภูเขาทางคดเคี้ยวเส้นทางการเดินทางบางส่วนเป็นทางลูกรังแต่ก็ถือว่ามีความสะดวกที่สวงามคือเส้นทางระหว่างปากทางบ้านลุง - อำเภอเวียงแก่นระยะทาง 24 กิโลเมตรเป็นเส้นทางที่ลัดเลาะน้ำโขงสวงามมากประกอบด้วย 7 ชนเผ่าแบ่งเป็นเผ่าคนเมืองเผ่าไทลื้อเผ่าม้งเผ่าเย้าเผ่าขมุคนลาวและเผ่าจีนฮ่อแหล่งน้ำสำคัญแม่น้ำจาว แม่น้ำโขง ลำห้วยว่อง อ่างเก็บน้ำห้วยว่อง อ่างเก็บน้ำขุมดินอ่างเก็บน้ำทุ่งคำ อ่างเก็บน้ำห้วยเอียน อ่างเก็บน้ำห้วยน้อต อ่างเก็บน้ำทุ่งควนมีโรงงานอุตสาหกรรมโรงงานผลิตผักกาดดองกระป๋อง (บริษัท อ.เจริญชัย (2001) จำกัด) สภาพดินในพื้นที่ประกอบด้วย ดิน 2 กลุ่มใหญ่ ได้แก่ บริเวณที่ราบเป็นดินที่เกิดจากบนลานตะพัก ลำน้ำระดับต่างๆ และบริเวณภูเขาที่สูงชันเป็นดินเกิดภูเขาและที่ลาดชัน

4.16 อำเภอเทิง

ลักษณะภูมิประเทศส่วนใหญ่เป็นที่ราบลุ่มและที่ราบเชิงเขาสลับกับพื้นที่ภูเขาที่มีพื้นที่ป่าทั้งหมด 612.68 ตร.กม. หรือประมาณ 274,715.5 ไร่ พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ 8 แห่งมีแม่น้ำสายสำคัญเช่นแม่น้ำอิงแม่น้ำลาวแม่น้ำหาวแม่น้ำพุงและแม่น้ำลอยสภาพดินร้อยละ 60 เป็นดินเหนียว เหมาะแก่การปลูกข้าวร้อยละ 30 เป็นดินดอนเหมาะแก่การปลูกพืชไร่ร้อยละ 10 เป็นดินร่วน เหมาะแก่การปลูกไม้ผล

4.17 อำเภอเวียงเชียงรุ้ง

ลักษณะภูมิประเทศเป็นที่ราบกว้างมีภูเขาบางส่วนเรียงรายเป็นแนวเขตติดต่อกับอำเภออื่นๆ พื้นที่ลาดเอียงไปทางทิศตะวันตกสูงจากระดับน้ำทะเลประมาณ 420 เมตรโดยทั่วไปเป็นที่ราบกว้างมีภูเขาเรียงรายสลับเป็นแนวติดต่อกันอำเภออื่นๆมีแม่น้ำเพื่อต้นกำเนิดตำบลทุ่งก่อไหลจากทิศตะวันออกไปสู่ตะวันตกลงสู่แม่น้ำกกยาวประมาณ 12 ก.ม. และแม่น้ำห้วยลึกไหลผ่านอำเภอเวียงเชียงรุ้งส่วนการคมนาคมทางรถยนต์ถ้าใช้เส้นทางหลวงแผ่นดินจากจังหวัดเชียงรายแยกเข้าทางวัดศรีทรายมูล ผ่านที่ว่าการอำเภอเวียงชัยถึงอำเภอเวียงเชียงรุ้งประมาณ 37 ก.ม. และสามารถเดินทางต่อไปยังอำเภอเชียงของอำเภอเชียงแสนหรือ อำเภอแม่จัน ก็ได้โดยใช้เส้นทางหลวงแผ่นดินเส้นเดียวกันและอีกเส้นทางหนึ่งใช้เส้นทางจากอนุสาวรีย์พ่อขุนเม็งรายมหาราชผ่านสนามกีฬากลางจังหวัดเชียงรายถึงหมู่บ้านปายางมนแยกซ้ายใช้เส้นทางรพช.สายบ้านฮ่องปลาข้าว-บ้านฮ่องฮิระยะทางถึงอำเภอเวียงเชียงรุ้งประมาณ 32 ก.ม. ทรัพยากรป่าไม้อำเภอเวียงเชียงรุ้งมีพื้นที่สำคัญได้แก่พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติป่าห้วยสักและป่าแม่น้ำกกฝั่งขวาซึ่งมีพันธุ์ไม้ที่สำคัญๆ ได้แก่ ไม้เต็งไม้รังและไม้ประดู่ แหล่งน้ำที่สำคัญได้แก่ แม่น้ำกก แม่น้ำฝื่อ และแม่น้ำห้วยแม่สัก ลักษณะดินเป็นดินเหนียว และดินปนทราย

4.18 อำเภอพญาเม็งราย

อำเภอพญาเม็งรายตั้งอยู่ทางตอนกลาง ค่อนไปทางทิศตะวันออกของจังหวัดเป็นที่ราบสูงฝั่งลำน้ำอิง พื้นที่ทั่วไปเป็นเนินเขาเตี้ยๆ ทางทิศตะวันตกและตอนกลางของอำเภอมีลักษณะเป็นเนินเขาและภูเขาสลับซับซ้อน ส่วนทางทิศตะวันออกตอนบนและตอนล่างจะเป็นที่ราบลุ่มริมแม่น้ำ มีแหล่งน้ำขนาดใหญ่ 2 แห่ง คือ อ่างเก็บน้ำตาดคว้น ต.ตาดคว้น และอ่างเก็บน้ำไม้ยา ต.ไม้ยา เป็นแหล่งน้ำขนาดใหญ่ ใช้สำหรับเก็บกักน้ำไว้ใช้สำหรับการทำการเกษตรและเลี้ยงสัตว์ รวมทั้งเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่สวยงาม เหมาะสมสำหรับการพักผ่อนหย่อนใจแหล่งน้ำที่สำคัญ ได้แก่ แม่น้ำอิง แม่น้ำตัก แม่น้ำดำ แม่น้ำเปา

5. การใช้ประโยชน์ที่ดินของจังหวัดเชียงราย

ตารางที่ 2-1 แผนการใช้ที่ดินจังหวัดเชียงราย

ประเภทการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	ร้อยละ
เขตเกษตรกรรม	2,301,138	31.53
เขตพัฒนาทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์	2,010	0.03
เขตป่าไม้	4,860,387	66.59
เขตพัฒนาแหล่งน้ำและการประมง	33,027	0.45
เขตชุมชน สถานที่ราชการ	102,419	1.4
รวม	7,298,981	100

ที่มา : แผนการใช้ที่ดินจังหวัดเชียงราย กรมพัฒนาที่ดิน , (ตุลาคม 2552)

2.2 ด้านสังคม การศึกษา และวัฒนธรรม

1. ด้านการศึกษา

จังหวัดเชียงรายได้รับการส่งเสริมด้านการศึกษาตั้งแต่ระดับพื้นฐาน ระดับอาชีวศึกษาและระดับอุดมศึกษา เพื่อให้เยาวชนได้รับการศึกษาครบถ้วนเท่าเทียมกัน ดังนั้นจังหวัดเชียงรายมีสถิติเกี่ยวกับการศึกษาดังนี้

1.1 ข้อมูลสถานศึกษาระดับขั้นพื้นฐานเป็นการศึกษาในระดับ เตรียมอนุบาล อนุบาล ประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยมีสถานศึกษาในระดับขั้นพื้นฐานในจังหวัดเชียงราย มีจำนวน 699 แห่ง สังกัดอยู่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 618 แห่ง สังกัดอยู่สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จำนวน 68 แห่งและสังกัดอยู่สำนักประสานและพัฒนาการศึกษาท้องถิ่น จำนวน 9 แห่ง และสังกัดอื่นๆ จำนวน 4 แห่ง โดยมีจำนวนนักเรียนสังกัดสำนักงานเขต

พื้นที่การศึกษา เชียงราย เขต 1 มีจำนวน 33,030 คน เขต 2 มีจำนวน 37,618 คน เขต 3 มีจำนวน 45,832 คน และเขต 4 มีจำนวน 32,388 คน

1.2 ข้อมูลสถานศึกษาระดับอาชีวศึกษาสถานศึกษาระดับอาชีวศึกษามีจำนวน 13 แห่งโดยแบ่งสังกัดกรมอาชีวศึกษา จำนวน 7 แห่ง มีจำนวนนักศึกษารวม 10,917 คน และสังกัดคณะกรรมการเอกชน จำนวน 6 แห่ง

สถาบันระดับอาชีวศึกษาในจังหวัดเชียงราย

วิทยาลัยเทคนิคเชียงราย	โรงเรียนพณิชยการเชียงราย
วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงราย	โรงเรียนเทคโนโลยีกรุงธนเชียงราย
วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีเชียงราย	โรงเรียนวิรุณบริหารธุรกิจและเทคโนโลยีเชียงราย
วิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษกเชียงราย	โรงเรียนโปลิเทคนิคเชียงราย
วิทยาลัยการอาชีพเชียงราย	โรงเรียนอาชีวศึกษาแม่สาย
วิทยาลัยการอาชีพเทิง	โรงเรียนชัยศิษย์บริหารธุรกิจและเทคโนโลยีเชียงรายของ
วิทยาลัยการอาชีพเวียงเชียงรุ้ง	

1.3 ข้อมูลสถานศึกษาระดับอุดมศึกษาสถานศึกษาระดับอุดมศึกษาในจังหวัดเชียงรายมีจำนวน 6 แห่ง

สถาบันระดับอุดมศึกษาในจังหวัดเชียงราย

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา เชียงราย	มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย	มหาวิทยาลัยพะเยา วิทยาเขตเชียงราย
มหาวิทยาลัยรามคำแหง สาขาวิทยบริการเฉลิมพระเกียรติเชียงราย	มหาวิทยาลัยเชียงราย

1.4 ข้อมูลสถานศึกษาด้านศาสนาสถานศึกษาด้านศาสนาในจังหวัดเชียงรายมีจำนวน 1 แห่ง คือ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย หอเรียนวัดพระแก้ว-เชียงราย จำนวน 386 คน

ตารางที่ 2-2 ข้อมูลจำนวนนักเรียนนักศึกษาในปี 2553

ระดับการศึกษา	จำนวนนักเรียน,นักศึกษา/ครู อาจารย์	
	นักเรียนนักศึกษา	ครู อาจารย์
ก่อนประถมศึกษา	31,220	} 8,144
ประถมศึกษา	96,232	
มัธยมศึกษา	51,879	
สำนักงานคณะกรรมการอาชีวศึกษา	10,917	567

ระดับการศึกษา	จำนวนนักเรียน,นักศึกษา/ครู อาจารย์	
	นักเรียนนักศึกษา	ครู อาจารย์
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล	2,449	119
มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง	9,678	417
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย	19,995	361
มหาจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย	386	9

ที่มา : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงรายเขต 1, 2, 3, 4

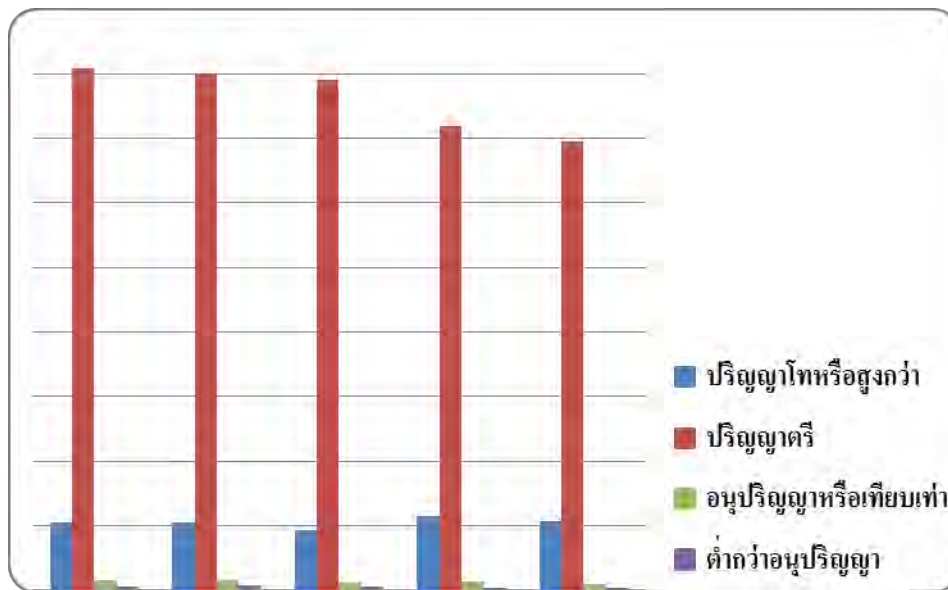
ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา, กรมอาชีวศึกษา, สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน

ตารางที่ 2-3 จำนวนครู จำแนกตามวุฒิการศึกษา และจำนวนนักเรียน จำแนกตามเพศและระดับการศึกษา พ.ศ. 2549 – 2553

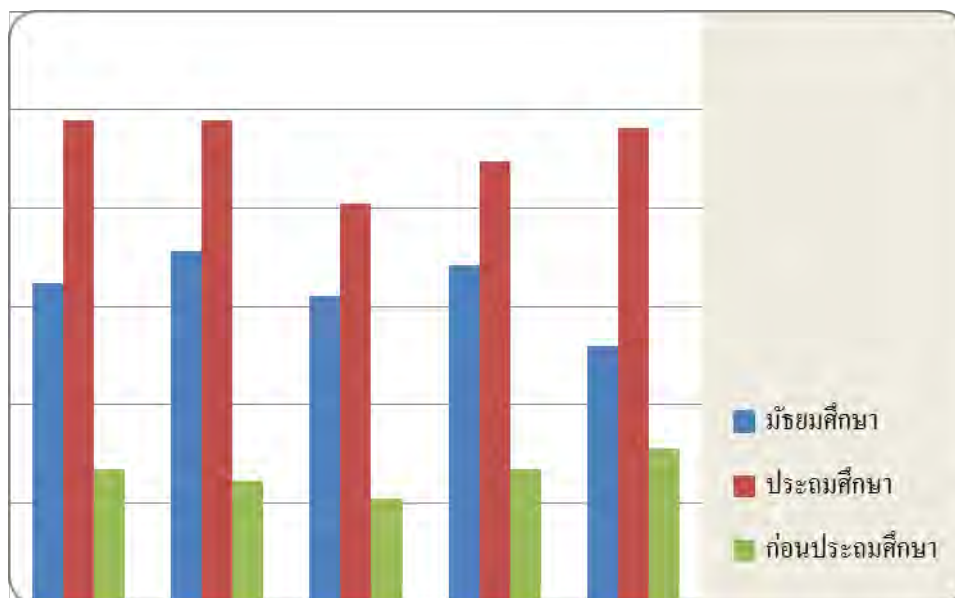
รายการ	2549 (2006)	2550 (2007)	2551 (2008)	2552 (2009)	2553 (2010)
ครู Teachers					
วุฒิการศึกษา	9,341	9,272	9,008	9,667	8,144
ปริญญาโทหรือสูงกว่า	1,049	1,051	919	1,145	1,066
ปริญญาตรี	8,092	7,999	7,909	7,198	6,955
อนุปริญญาหรือเทียบเท่า	146	152	121	138	98
ต่ำกว่าอนุปริญญา	54	70	59	30	25
นักเรียน Students					
ระดับการศึกษา	189,656	193,739	170,074	185,121	179,331
มัธยมศึกษาตอนปลาย	} 64,661	24,014	} 62,172	23,185	15,578
มัธยมศึกษาตอนต้น		47,290		45,336	36,301
ประถมศึกษา	97,953	97,892	80,791	89,521	96,232

ก่อนประถมศึกษา	27,042	24,543	21,026	27,079	31,220
----------------	--------	--------	--------	--------	--------

ที่มา : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงรายเขต 1, 2, 3, 4

รูปที่ 2-6 กราฟแสดงวุฒิการศึกษาของครุปี พ.ศ. 2549-2553

รูปที่ 2-7 กราฟแสดงจำนวนนักเรียนปี พ.ศ. 2549-2553

2. ด้านวัฒนธรรมและประเพณี

ประเพณีที่สำคัญของจังหวัดเชียงราย

จังหวัดเชียงรายเป็นเมืองเก่าแก่มี่วัฒนธรรมดั้งเดิมที่ต่อเนื่องมาเป็นเวลานานและมีการติดต่อสัมพันธ์ไมตรีกับประเทศใกล้เคียง เช่น พม่าและลาว มาช้านานประกอบกับพลเมืองที่ย้ายถิ่นฐานมาจากที่ต่างๆ กันจึงเป็นเหตุให้วัฒนธรรมประเพณีต่างๆ ที่ปรากฏสืบทอดกันมาเป็นลักษณะผสมผสานกลมกลืนหรือ ประยุกต์ขึ้นใหม่วัฒนธรรมทางภาษาที่ใช้สื่อสารกันทั่วไป คือภาษาคำเมืองส่วนวัฒนธรรมทางด้านวัตถุซึ่งแสดงออกในรูปของอาคาร วัตถุอารามจะเป็นลักษณะผสมผสานระหว่างพม่ากับลาวเวียงจันทน์ มาเป็นศิลปะล้านนาแต่ที่ถือเป็นเอกลักษณ์สำคัญของจังหวัดเชียงราย คือ วัฒนธรรมเชียงแสนโดยเฉพาะในเชิงช่างสกุลเชียงแสน เช่น

ศิลปะของพระพุทธรูปเชียงแสนสิ่งหนึ่ง สิ่งสอง และสิ่งสาม ที่มีรูปแบบเฉพาะ สำหรับประเพณีของท้องถิ่นที่สำคัญคือ

1) ประเพณีสงกรานต์

สงกรานต์ แปลว่า ย้ายที่ หรือ เคลื่อนที่คือดวงอาทิตย์จากราศีเมษยกเข้าสู่ราศีเมษ กำหนดให้วันที่ 13 เมษายนเป็นวันขึ้นปีใหม่ของไทยในสมัยก่อน ปีใหม่เมืองของชาวล้านนา ยังคงสืบทอดกันมาดังนี้

13 เมษายน เป็นวันสังขารล่องในตอนเช้าจะมีการยิงปืนจุดประทัดเพื่อเป็นการขับไล่เสนียด จัญไร ปัญหาอุปสรรคเคราะห์กรรมต่าง ๆ โดยจะมีการทำความสะอาดบ้านเรือนเสื้อผ้าเครื่องใช้ให้เรียบร้อย

14 เมษายน เป็นวันเนา หรือวันเนา คือเป็นวันเตรียมอาหารขนมเพื่อนำไปถวายวัด โดยช่วงบ่ายจะมีการขนทรายเข้าวัด เพื่อก่อเจดีย์ทราย วันนี้ไม่ควรประกอบกรรมมงคลใด ๆ และไม่ควรพูดหยาบหรือโกหก

15 เมษายน เป็นวันพญาวัน ช่วงเช้าจะมีการทำบุญตักบาตร ตานขันข้าว ตานเจดีย์ทราย ตานตุ่งปีใหม่ปล่อยนกปล่อยปลา ฟังเทศน์ สรงน้ำพระพุทธรูป ดำหัวพระสงฆ์แล้วจึงไปดำหัวญาติผู้ใหญ่

16 เมษายน เป็นวันปากปี คือวันเริ่มต้นปีใหม่ จะมีการประกอบพิธี สะเดาะเคราะห์ส่งเคราะห์ ส่งเสดวง สืบชะตา บางแห่งมีการสรงน้ำเพื่อความเป็นสิริมงคล

2) ประเพณีรดน้ำดำหัว

เป็นประเพณีที่ลูกหลานไปกราบคารวะพ่อ แม่ ญาติผู้ใหญ่ ช่วงเทศกาลสงกรานต์โดยเริ่มตั้งแต่วันพญาวัน (วันที่ 15 เมษายน) จนถึงสิ้นเดือนกุมภาพันธ์ เข้าวันที่ 15 เมษายน เมื่อกลับจากทำบุญที่วัดและดำหัวคารวะบรรพบุรุษที่ล่วงลับแล้วบรรดาลูกหลานจัดเตรียม ข้าวตอก ดอกไม้ ฐูป น้ำขมิ้น น้ำส้มป่อย พร้อมทั้งของกินสิ่งของอื่น ๆ เช่น ขนม ผลไม้ หมากพลู เสื้อผ้า เงินทอง เป็นต้น จัดตกแต่งในภาชนะเช่น สลุง (ขันเงิน) พาน หรือถาด

การดำหัว เป็นการสละตนน้ำส้มป่อยลงบนศีรษะเพื่อขับไล่เสนียดจัญไรก่อให้เกิดสิริมงคล จังหวัดเชียงราย มีการจัดพิธีสรงน้ำพระเถระผู้ใหญ่ในจังหวัดนำโดยผู้ว่าราชการจังหวัด หัวหน้าส่วนราชการและประชาชนทั่วไป และพิธีรดน้ำดำหัวผู้ว่าราชการจังหวัด นำโดยหัวหน้าส่วนราชการ พ่อค้า ประชาชนองค์กรต่าง ๆ เพื่อขอขมาและขอพรในช่วงเทศกาลสงกรานต์ เป็นประจำทุกปี

3) ประเพณีสืบชะตา

ประเพณีสืบชะตา โดยทั่วไปมี ๓ ประเภท ได้แก่

- การสืบชะตาบุคคล กระทำได้ทุกโอกาส (วันเกิด หรือ เจ็บป่วย ได้รับอุบัติเหตุ)
- การสืบชะตาบ้าน ทำได้ปีละครั้ง คือตอนสงกรานต์ หรือเมื่อมีเภทภัยที่เกิดขึ้น
- การสืบชะตาเมือง จะทำเมื่อถึงโอกาสครบรอบสร้างเมือง

- การสืบทอดเมือง สืบทอดบ้าน และสืบทอดบุคคลเพื่อความเป็นสิริมงคลความเจริญรุ่งเรือง มีการเตรียมเครื่องบูชาเช่นไหว้ต่าง ๆ มากมาย เพื่อบูชาพระเสื้อเมือง พระทรงเมือง

4) ประเพณีตานก๋วยสลาก

การตานก๋วยสลาก(สลากภัตต์) จะเริ่มในราววันเพ็ญเดือน 12 เหนือและสิ้นสุดในเดือนเกียงดับ (เดือนตุลาคม) ก่อนวันทำพิธี “ ตานก๋วยสลาก” 1วัน เรียกว่า “ วันดา” เป็นวันจัดเตรียมสิ่งของเครื่องไทยทาน จัดการจักตอกสาน “ ก๋วย” ไว้ เตรียมห่อ ข้าวสาร พริก หอม กระเทียม เกลือ กะปิ ปลา ร้า ขนมห้าต้มและอาหาร ตามแต่ศรัทธาและฐานะ สิ่งของต่าง ๆ เหล่านี้จะบรรจุลงในก๋วยซึ่งกรุด้วยใบตอง หรือกระดาษสีต่างๆ แล้วนำ “ ยอด” คือธูปธูปผูกติดไม้เรียวเสียบไว้ เช้าวันรุ่งขึ้นจะนำ “ ก๋วยสลาก” ไปวัดที่จัดงานเพื่อถวาย พระภิกษุสามเณร มีการเขียนคำอุทิศส่วนกุศลไปให้ผู้ตายและเทวดาทั้งหลาย มีการจับสลากในการถวายตามหมายเลขว่าตรงกับพระรูปใดพระรูปนั้นก็รับประเคนและให้พร

5) ประเพณีเป็ง (ลอยกระทง)

ในวันเพ็ญเดือนยี่ (เดือนสอง) ของทุกปี คือ วันลอยกระทงชาวล้านนามีพิธีสำคัญนอกเหนือจากการลอยกระทงคือพิธีกรรมตั้งธรรมหลวงหรือฟังเทศน์มหาชาติ ชาวล้านนาจะมีการประดับประดาวัดวาอารามบ้านเรือน ด้วยประทีปโคมไฟ โคมระย้าทำอุบะดอกไม้ไปถวายวัด ทำซุ้ม ประติมากรรมด้วยต้นกล้วย อ้อยก้านมะพร้าวเตรียมข้าวปลาอาหารเป็นพิเศษ เช่น ห่อหนึ่ง แกงอ่อม แกงฮังเล ลาบ และขนมต่างๆไปทำบุญ บางแห่งมีพิธีกวนข้าวหมูแดงหรือข้าวพระเจ้าหลวงถวายเป็นพุทธบูชาในตอนเช้ามีดของวันเพ็ญเดือน 12 นี้ด้วยจากนั้นก็จะมีการทานขันข้าวหรือสำหรับอาหารไปถึงบรรพชนคนตายถวายอาหารและภัตตาหารเทศน์แต่พระภิกษุสงฆ์และมีการฟังธรรมมหาชาติตั้งแต่เช้าถึงกลางคืน บางแห่งก็มีการสืบทอดด้วย จะมี การปล่อยโคมลอย ในช่วงพลบค่ำจะมีการเทศน์ธรรมชื่อ "อานิสงส์นางประทีป"และชาวล้านนาจะมีการจุดประทีป โคมหุงกระต่าย โคมแขวน เป็นพุทธบูชากันทุกครัวเรือนสว่างไสว

6) ประเพณีมัสการพระมหาชินธาตุเจ้าดอยตุง

พระมหาชินธาตุเจ้าดอยตุงนับเป็นโบราณสถานอันเก่าแก่แห่งหนึ่งในภาคเหนือและเป็นปฐมเจดีย์ในดินแดนล้านนา ทุกๆ ปีจะมีนักท่องเที่ยวขึ้นไปมัสการพระมหาชินธาตุเจ้าดอยตุงอันศักดิ์สิทธิ์รวมทั้งชมทิวทัศน์และทัศนียภาพบนดอยตุง เมื่อถึงกำหนดวันเพ็ญเดือน 6 เหนือ (ราวมีนาคม) จะมีประเพณีมัสการที่ยิ่งใหญ่ของจังหวัด ศาสนิกชนผู้เลื่อมใสศรัทธาทั้งชาวเชียงรายเอง ชาวจังหวัดใกล้เคียง ชาวเชียงตุงจากรัฐฉาน ประเทศพม่าชาวหลวงพระบาง จากประเทศลาว ตลอดจนชนกลุ่มน้อยตามแนวชายแดนก็จะหลั่งไหลขึ้นไปมัสการในวันสำคัญนี้อย่างเนืองแน่น

7) ประเพณีเป็งพุ

เป็นประเพณีเกี่ยวกับความเชื่อทางศาสนาอย่างหนึ่งของชาวเชียงรายถือเอาวันเพ็ญที่ตรงกับวันพุธในรอบปี (เป็ง คือ คินวันเพ็ญ)เป็นวันที่จะทำบุญตักบาตรเพื่อบูชาพระอุปคุต ซึ่งเชื่อว่าวันนี้พระอุปคุตเถระเจ้าจะลงมาโปรดสัตว์โลก หากผู้ใดได้ตักบาตรพระอุปคุตแล้วจะได้อานิสงส์แรง เป็นสิริมงคลแก่ตนเองซึ่งชาวล้านนาจะจัดเตรียมอาหารหรือข้าวสารอาหารแห้งไว้รอใส่บาตรเวลากลางคืนพอใกล้จะถึงเที่ยงคืน ก็จะพา

กันออกมาเป็นเรียงรายตามท้องถนนในหมู่บ้าน หรือในเมืองพอหลังที่ยังคืนผ่านไป (ย่างเช้าวันพุธ) พระจากหลายวัดในตัวเมืองและวัดตามท้องถื่นก็จะออกมาบิณฑบาตกันปัจจุบันมักทำเป็นประจำสม่ำเสมอ

8) พิธีตานหาแม่ฟ้าหลวง

กำหนดจัดในวันที่ 18 กรกฎาคมของทุกปีซึ่งเป็นวันคล้ายวันสวรรคตของสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนีองค์แม่ฟ้าหลวงของปวงชนชาวไทย ซึ่งพระองค์ท่านเคยเสด็จมาพำนักที่พระตำหนักดอยตุงจังหวัดเชียงรายจึงจัดพิธีถวายพานพุ่มสักการะที่ไร่แม่ฟ้าหลวงในช่วงเช้าและพิธีทำบุญอุทิศถวายแด่องค์สมเด็จพระย่า ในช่วงบ่ายที่พระตำหนักดอยตุงข้าราชการองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชน รวมทั้งประชาชน เข้าร่วมพิธีอย่างเนืองแน่นเพื่อรำลึกถึงพระมหากรุณาธิคุณที่พระองค์มีต่อประชาชนชาวเชียงราย

9) ประเพณีทำบุญปอยมี 3 อย่างคือ

1.ปอยหลวงมีการทำบุญฉลองอย่างใหญ่โต เช่นฉลองโบสถ์ วิหาร มักจะทำการในเดือน 5 - 8 เหนือ (ระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ -พฤษภาคม) ซึ่งเป็นระยะเวลาหลังจากเก็บเกี่ยวข้าวแล้ว

2.ปอยน้อยหรือปอยบวชลูกแก้ว เป็นประเพณีบวชพระหรือบวชเณร ก่อนทำบุญปอยน้อยเจ้าภาพต้องปรึกษาญาติพี่น้องก่อนว่าผู้ใดจะรับเอาอะไรในอุทฺธบิหารโดยการบอกบุญด้วยปากเรียกว่า “ แอ่ง”“ ผ้าอุ้ม”“ ทนทอ” “ แอ่งพระอุ้ม” คือเอาผ้าสบงจีวรหรือหมวกที่พระใส่เรียกว่า “ จ่อม” ใส่ในถาดหรือพานแล้วให้คนถือไปบอกบุญ

3.ปอยข้าวสังข์คือ การทำบุญอุทิศส่วนกุศลให้แก่ผู้ที่ยายเนื่องจากการคลอดบุตรการทำบุญปอย ข้าวสังข์จะต้องนิมนต์พระมาสวด และเทศน์ที่บ้านเครื่องไทยทานที่นิยมถวายเป็นบ้านเล็กๆ หรือเรือสำเภา มีข้าวของต่างๆ เช่นเสื้อผ้า หม้อถั่งน้ำ

10) ประเพณีจุดบั้งไฟ

ภาษาถิ่นเรียกชื่อประเพณีนี้ว่า “ จีบอกไฟ”บอไฟ คือกระบอกไม้ไผ่อดดินปืนข้างใน ใช้ไม้ไผ่ยาวทั้งลำผูกเป็นหางรอบหัวของบอไฟติดกระบอกไม้ไผ่ขนาดเล็กหลายขนาดลดหลั่นกัน ยาวประมาณ 1 ฟุต เรียกว่า “โหว่” เพื่อให้เกิดเสียงเมื่อบอไฟขึ้นและลง การประดิษฐ์บอไฟแต่ละครั้งใช้เวลาตั้งแต่ 7วัน ถึง1 เดือนแต่เดิมการจุดบอไฟจะอยู่ในช่วงเดือนพฤษภาคม-มิถุนายนคือก่อนที่จะมีการทำนา คงจุดเพื่อบูชาเทวดาที่ชื่อปชุน คือเทวดาแห่งฝนเพื่อเป็นการขอฝนให้ตกต้องตามฤดูกาลเชื่อว่าฝนจะตกหรือตกมกตกน้อยขึ้นอยู่กับเทวดาองค์นี้ต่อมาจุดกันในช่วงตั้งแต่เดือนมีนาคม ถึงเดือนมิถุนายน ความมุ่งหมายของการจุดมีความเชื่อว่าจะทำให้หมู่บ้านเจริญรุ่งเรือง และมีฝนตกตามฤดูกาลนิยมจุดกันในเวลาพลบค่ำถึง

ตารางที่ 2-4 ปฏิทินงานประเพณี พิธีกรรมที่สำคัญของจังหวัดเชียงราย

วัน เดือน ปี ที่จัดงาน	ชื่องาน	สถานที่จัดงาน	หน่วยงาน องค์กร ที่รับผิดชอบ
๒๘ ธันวาคม- ๒ มกราคม	เทศกาลชิมชา ชมซากุระบาน อาหารชน เผ่า ดอยแม่สลอง	สนามโรงเรียนบ้านสันติคีรี ต.แม่ สลองนอก อ.แม่ฟ้าหลวง	อบต.แม่สลองนอก
มกราคม	ประเพณีปีใหม่วาฬาคู	ตำบลาวี อ.แม่สรวย	อำเภอแม่สรวย/อบต.าวี

วัน เดือน ปี ที่จัดงาน	ชื่องาน	สถานที่จัดงาน	หน่วยงาน องค์กร ที่รับผิดชอบ
มกราคม	ประเพณีกินวอ/ปีใหม่ม้ง	ต.แม่เปา อ.พญาเม็งราย ต.ปอ อ.เวียงแก่น ต.สันสลี อ.เวียงป่าเป้า	อ.พญาเม็งราย /อบต.แม่เปา อ.เวียงแก่น /อบต.ปอ อ.เวียงป่าเป้า /อบต.สันสลี
วันตรุษจีน	ประเพณีปีใหม่เข้า /อ้าวเมี่ยน	บ้านเข้าแม่ตำ ม.๔ ต.ตาดคว้น อ.พญาเม็งราย บ้านขุนแม่บง อ.ดอยหลวง	อำเภอพญาเม็งราย อบต.ตาดคว้น อำเภอดอยหลวง
มกราคม	ประเพณีชนเผ่าขมุ	บ้านห้วยจ้อ ต.ม่วงยาย อ.เวียงแก่น	สภาวัฒนธรรมชนเผ่าขมุ สภาวัฒนธรรมตำบล/อำเภอ เทศบาลตำบลม่วงยาย
๘ มกราคม	มหกรรมของดีตำบลห้วยม	ที่ทำการอบต.ห้วยมอ.พาน	อบต.ห้วยม
๑๘ มกราคม	พิธีบวงสรวงศาลพระนเรศวรมหาราช	ศาลพระนเรศวรฯ อ.แม่สรวย จ.ชร	อ.แม่สรวย สภาวัฒนธรรมอ.แม่สรวย
๒๖มกราคม- ๔ กุมภาพันธ์	งานพ่อขุนเม็งรายมหาราช งานกาชาดจังหวัดเชียงราย พิธีบวงสรวงพ่อขุนเม็งรายมหาราช	สนามบินเก่า อ.เมือง จ.เชียงราย อนุสาวรีย์พ่อขุนฯ	จังหวัดเชียงราย สวจ.เชียงราย
ทุกวันศุกร์	ถนนคนเดินและถนนคนดอย อำเภอแม่จัน	ถนนหิรัญนคร (หน้าที่ว่าการอำเภอแม่จัน)	อำเภอแม่จัน/ส่วนราชการ/ อปท./ภาคเอกชน
มกราคม	ประเพณีสู่ขวัญควาย	บ้านห้วยต้อม ม.๑๑ ต.ห้วยม อ.พาน จ.ชร	อบต.ห้วยม อำเภอพาน
๑๗-๑๙ มกราคม	ประเพณีสี่เผ่าจาวดอย (เมี่ยน อาข่า กะเหรี่ยง ม้ง)	ที่ว่าการอำเภอดอยหลวง อ.ดอย หลวง	อำเภอดอยหลวง
วันเพ็ญเดือน ๔ หรือเดือน ๖ เหนือ	ประเพณีนมัสการและสงฆ์น้ำ พระธาตุดอยตุง	พระธาตุดอยตุง/ วัดพระธาตุดอยตุง อ.แม่สาย	วัดพระธาตุดอยตุง สวจ.เชียงราย
๑๙ กุมภาพันธ์	ประเพณีเขาะจาเว	บ้านสันติสุข ม. ๑๙ ต.ป่าตึง อ.แม่จัน	อบต.ป่าตึง สภาวัฒนธรรมอำเภอ/ตำบล
กุมภาพันธ์	นมัสการพระธาตุปูล้าน	วัดพระธาตุปูล้าน ม.๑๔ ต.ไม้ยา อ.พญาเม็งราย	อำเภอพญาเม็งราย สภาวัฒนธรรม อ.พญาเม็งราย
๑๔ กุมภาพันธ์	งานมหัศจรรย์แห่งขุนเขาและเผ่าพันธุ์จาว ดอย (ขันโตกชาวเขา)	ตำบลแม่ยาว อ.เมือง จ.เชียงราย	อบต.แม่ยาว
๑๓-๑๕ กุมภาพันธ์	งานดอกเสี้ยวบาน	ม.๑๐ ต.ตับเต่า อ.เทิง	อำเภอเทิง อบต.ตับเต่า

วัน เดือน ปี ที่จัดงาน	ชื่องาน	สถานที่จัดงาน	หน่วยงาน องค์กร ที่รับผิดชอบ
๒๓-๒๔ กุมภาพันธ์	พิธีบวงสรวงพระเจ้าพรหมมหาราช	ลานพระราชานุสาวรีย์ พระเจ้าพรหมมหาราช	อำเภอแม่สาย
๒๗ กุมภาพันธ์	งานเทิดไท้องค์ราชันย์	โรงเรียนยางฮอมวิทยาคม บนดอย พญา พิภักดิ์ อ.ขุนตาล	อำเภอขุนตาล เทศบาลตำบลยางฮอม
วันมาฆบูชา	ประเพณีสงกรานต์พระธาตุ ม่อนแสงเจริญ	บ้านใหม่ข้าวแตะ ต.เมืองพาน อ. พาน	อบต.เมืองพาน
๒ เมษายน	งานวันอนุรักษ์มรดกไทย	ลานพระบรมรูปรัชกาลที่ ๕ อ. เมือง จ.ชร	สวจ.ชร สภาวัฒนธรรมจ.ชร
๘-๑๐ เมษายน	ประเพณีบอยส่างลอง	วัดห้วยน้ำขุ่น อ.แม่ฟ้าหลวง จ.ชร	วัดห้วยน้ำขุ่น อบต.แม่ฟ้าหลวง
๙ เมษายน	ประเพณีสืบชะตาแม่น้ำจัน	บ้านเหล่าปู่ หมู่ที่ ๒๐ ต.ป่าตึง อ. แม่จัน	อบต.ป่าตึง สภาวัฒนธรรมอำเภอ/ตำบล
๑๖ เมษายน	ประเพณีสงกรานต์อนุสาวรีย์- พ่อขุนเม็งราย พิธีสู่มาคารวะคณะสงฆ์ชั้นผู้ใหญ่พิธีรดน้ำ คำหัวผวจ./รองผวจ./	อนุสาวรีย์พ่อขุนเม็งราย อ.เมืองเชียงราย วัดพระแก้ว วัดพระสิงห์ วัดศรีทรายมูล จวนผวจ.ชร	สนง.วัฒนธรรมจ.เชียงราย จังหวัดเชียงราย สภาวัฒนธรรมจ.เชียงราย
๑๓-๒๐ เมษายน	ประเพณีป่าเวณีปีใหม่เมือง	ที่ว่าการอำเภอทุกแห่ง อปท.ในพื้นที่	อำเภอ/อปท. ทุกแห่ง สภาวัฒนธรรมอำเภอ-ตำบล
เมษายน	ประเพณีสงกรานต์พระธาตุ จอมแก้ว	พระธาตุจอมแก้ว ต.เมืองพาน อ.พาน	อบต.เมืองพาน
๑๓ เมษายน	ประเพณีสงกรานต์พระเจ้า แสนแซ่	วัดอภัยภูมิข บ้านต้าหลวง ต.ต้า อ.ขุนตาล	อำเภอขุนตาล เทศบาลตำบลบ้านต้า
๙-๑๓ เมษายน	งานสืบสานฮีตเก่า ฮอยเดิม ส่งเสริมภูมิปัญญาสู่สากล	อบต.ดอนศิลา อ.เวียงชัย	อบต.ดอนศิลา/ส่วนราชการ ชมรมกำนันผู้ใหญ่บ้าน
๑๓ เมษายน	ประเพณีนมัสการและสงฆ์ พระเจ้าทองทิพย์	วัดยาย ต.ม่วงยาย อ.เวียงแก่น	วัดยาย สภาวัฒนธรรมอำเภอ-ตำบล
๑๖-๑๘ เมษายน	ประเพณีสงกรานต์และ แข่งเรือเมืองเชียงแสน	บริเวณลานหน้าที่ว่าการอำเภอ เชียงแสน	อำเภอเชียงแสน อปท.ในพื้นที่ทุกแห่ง
๑๘ เมษายน	ประเพณีไหว้สาพญาเม็งราย	คุ้มพญาเม็งราย บ้านสันป่าสัก ต. เม็งราย อ.พญาเม็งราย	อำเภอพญาเม็งราย
๑๘ เมษายน	ประเพณีบวงสรวงเจ้าพ่อปลาบึก	บ้านหาดไคร้ หมู่ ๗ ต.เวียง อ.เชียงของ	อำเภอเชียงของ

วัน เดือน ปี ที่จัดงาน	ชื่องาน	สถานที่จัดงาน	หน่วยงาน องค์กร ที่รับผิดชอบ
๒๖ เมษายน	ประเพณีสงกรานต์ โพธิ์ชัย	ม.๗ ต.เวียงเหนือ อ.เวียงชัย	อำเภอเวียงชัย อบต.เวียงเหนือ
๓๐ เมษายน- ๑ พฤษภาคม	ประเพณีบุญบั้งไฟ	สวนสาธารณะบ้านสมานมิตร ม. ๑ ต.ดอนศิลา อ.เวียงชัย	อบต.ดอนศิลา/ส่วนราชการ ชมรมกำนันผู้ใหญ่บ้าน
๑๓ พฤษภาคม	พิธีสักการะพระโบราณโพธิ์ชัย	ม.๗ ต.เวียงเหนือ อ.เวียงชัย	อำเภอเวียงชัย อบต.เวียงเหนือ
๑๕ พฤษภาคม	พิธีสักการะพระพุทธรูปโบราณ	บ้านเวียงเดิม ม.๒ ต.เวียงเหนือ อ.เวียงชัย	อำเภอเวียงชัย อบต.เวียงเหนือ
วันแรม ๘ ค่ำ เดือน ๘ เหนือ (ราว พ.ค.)	ประเพณีผาลาดรอยวัว พิธีสืบชะตาแม่น้ำนางแล	ผาลาดรอยวัว ต.นางแล อ.เมือง	สภาวัฒนธรรมต.นางแล อบต.นางแล
พฤษภาคม	ประเพณีสงกรานต์ ดงลาน	วัดดงลาน หมู่ ๑๗ ต.ทรายขาว อ.พาน	อบต.ทรายขาว คณะกรรมการหมู่บ้าน
พฤษภาคม	ประเพณีแข่งขันบั้งไฟ	อ่างเก็บน้ำหนองผา ต.ทรายขาว อ.พาน	อบต.ทรายขาว คณะกรรมการหมู่บ้าน
ปลายเดือนพ.ค.	งานวันสัปดาห์นางแล	หน้าร.ร.สามัคคีวิทยาคม ต.เวียง อ.เมืองเชียงราย	อบจ.เชียงราย อบต.นางแล อบต.ท่าสุด
วันขึ้น ๘ ค่ำ เดือน ๗	ประเพณีป่าเจ็ด(เจ้าหลวง เวียงแก่น)	บ้านยายเหนือ ต.ม่วงยาย อ.เวียงแก่น	สภาวัฒนธรรมอำเภอ
วันขึ้น ๘ ค่ำ เดือน ๘	ประเพณีป่าแปด(เจ้าเวียงตึง)	บ้านยายเหนือ ต.ม่วงยาย อ.เวียงแก่น	สภาวัฒนธรรมอำเภอ
วันวิสาขบูชา	ประเพณีนมัสการและสงฆ์ พระธาตุจอมจ้อ	วัดพระธาตุจอมจ้อ ม.๒๐ ต.เวียง อ.เทิง	วัดพระธาตุจอมจ้อ อปท.ในตำบลเวียง อ.เทิง
วันวิสาขบูชา	ประเพณีนมัสการสงฆ์ พระธาตุจอมคีรี	พระธาตุจอมคีรี ต.ป่าแดด อ.ป่าแดด	อำเภอป่าแดด สภาวัฒนธรรมอ.ป่าแดด
มิถุนายน	ประเพณีเลี้ยงผีขุนน้ำ หนองฮ้าง	หนองฮ้าง ม.๔ ต.ทาดะวัน อ.พาน จ.เชียงราย	อำเภอพาน อบต.หัวงม อบต.ทาดะวัน
๒-๔ กรกฎาคม	งานวัฒนธรรมชนเผ่าชาวเครือไต	ลานหน้าว่าการอำเภอแม่สาย	อำเภอแม่สาย สภาวัฒนธรรมอำเภอ-ตำบล

วัน เดือน ปี ที่จัดงาน	ชื่องาน	สถานที่จัดงาน	หน่วยงาน องค์กร ที่รับผิดชอบ
๒๐-๒๕ กรกฎาคม	ประเพณีแห่เทียนเข้าพรรษา	ที่ว่าการอำเภอ/อปท. /วัด	อำเภอ/อปท. /วัด สภาวัฒนธรรมอำเภอ-ตำบล
สิงหาคม	ประเพณีไล่ชิงช้า	หมู่บ้านแม่เตอ/ หมู่บ้านป่าคาสุขใจ ต.แม่สองใน อ.แม่ฟ้าหลวง	อบต.แม่สองใน
กันยายน	ประเพณีแข่งเรือพาย	คิ่งน้ำช้างวัดพระเกิดสงคราม หมู่ ๑๔ ต.เวียง อ.เทิง	อปท.ในตำบลเวียง อ.เทิง
กันยายน	เทศกาลส้มโอและของดีอ.เวียงแก่น	อำเภอเวียงแก่น	อำเภอเวียงแก่น สหกรณ์ผู้ค้าส้มโออำเภอ อปท.ในพื้นที่
กันยายน	ประเพณีตานก๋วยสลาก	วัดในจ.ชร	สวจ.เชียงราย สภาวัฒนธรรมจ.ชร
วันออกพรรษา	ประเพณีแห่ต้นเงิน	หมู่บ้านปากอิงและ วัดปางอิงใต้ ต.ศรีดอนชัย อ.เทิง	อบต.ศรีดอนชัย
หลังวันออก พรรษา ๑วัน	ประเพณีตักบาตรเทโวโรหนะ พระสงฆ์ ไทย-พม่า	พระธาตุตอดยเว อ.แม่สาย	วัดพระธาตุตอดยเว อำเภอแม่สาย เทศบาลตำบลแม่สาย
ตุลาคม (วันออกพรรษา)	ประเพณีปอยออกหว่า - แห่ต้นเกี๊ยะหลวง	วัดห้วยน้ำขุ่น อ.แม่ฟ้าหลวง จ.ชร	วัดห้วยน้ำขุ่น อบต.แม่ฟ้าหลวง
สัปดาห์ที่ ๔ ตุลาคม	ประเพณีจุลกฐิน	วัดพระธาตุผาเงา ต.เวียง อ.เชียงแสน	วัดพระธาตุผาเงา
๑-๑๕ พฤศจิกายน	เทศกาลวัฒนธรรมชนเผ่า ดอกบัวตองบานบนดอยหัวแม่คำ	บ้านหัวแม่คำ ต.แม่สองใน อ.แม่ฟ้าหลวง	อบต.แม่สองใน อำเภอแม่ฟ้าหลวง
พฤศจิกายน	ประเพณีชนเผ่าไทลื้อ	ตำบลท่าข้าม อ.เวียงแก่น	ชนเผ่าไทลื้อในอ.เวียงแก่น
พฤศจิกายน วันเพ็ญเดือนยี่	ประเพณีแห่แคร่หลวง-ยี่เป็ง	บ้านถ้ำผาตอง ม.๖ ต.ท่าสุด อ.เมือง	ผญบ.บ้านถ้ำผาตอง อบต.ท่าสุด
พฤศจิกายน วันเพ็ญเดือนยี่	ประเพณีแห่แคร่ -ยี่เป็ง	โรงเรียนป่าแดงวิทยา ต.ห้วยม อ.พาน	อบต.ห้วยม สภาวัฒนธรรมอ.พาน
ธันวาคม	มหรหรมหุ่นขี้ผึ้งและฟางข้าว	ที่ว่าการอำเภอป่าแดด อ.ป่าแดด	อำเภอป่าแดด
ธันวาคม	ประเพณีสืบสานตำนาน เวียงกาหลง	เมืองโบราณเวียงกาหลง อ.เวียงป่าเป้า	อำเภอเวียงป่าเป้า อบต.เวียงกาหลง

2.3 ด้านเกษตรอุตสาหกรรม การท่องเที่ยว เศรษฐกิจ และการค้าชายแดน

1. ด้านกลุ่มข้อมูล การเกษตร/อุตสาหกรรม/SME

จังหวัดเชียงรายเป็นจังหวัดที่มีศักยภาพด้านการผลิตสินค้าทางการเกษตร ประมาณ 23.95% ของผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัด (จีพีพี) ปีงบประมาณ 2553 เนื่องจากจังหวัดเชียงรายมีพื้นที่การเกษตรที่อุดมสมบูรณ์เป็นแหล่งผลิตอาหารและสินค้าเกษตรที่สำคัญของภาคเหนือ ได้แก่ ข้าวเจ้าหอมมะลิ ข้าวเหนียว ชา กาแฟ ลิ้นจี่ ลำไย สับปะรด ฯลฯ

1.1 ข้อมูลภาคการเกษตร

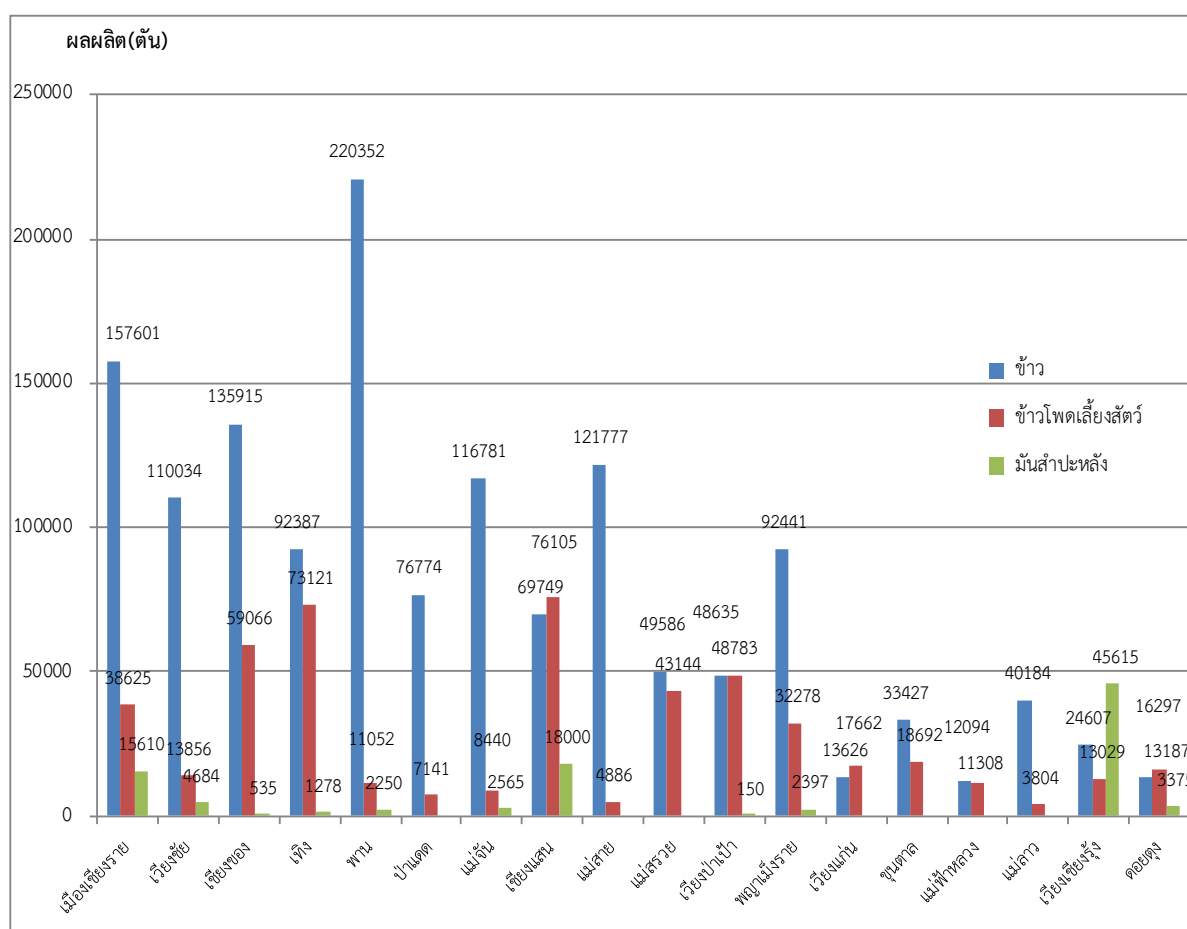
พืชเศรษฐกิจหลักของจังหวัดเชียงรายคือ ข้าว ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์และมันสำปะหลัง สืบเนื่องจากรัฐบาลมีนโยบายรับจำนำเพื่อพยุงราคาข้าวเปลือก และข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ อีกทั้งความต้องการของประเทศเพื่อนบ้านที่ต้องการพืชพลังงาน อย่างเช่นมันสำปะหลัง ด้วยเหตุดังกล่าวจึงเป็นแรงจูงใจให้เกษตรกรเพิ่มพื้นที่เพาะปลูกเพื่อเพิ่มผลผลิต ดังข้อมูลต่อไปนี้

ตารางที่ 2-5 ข้อมูลของสินค้าเกษตรหลักของจังหวัดเชียงราย

อำเภอ	ข้าว		ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์		มันสำปะหลัง	
	เนื้อที่เพาะปลูก (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	เนื้อที่เพาะปลูก (ไร่)	ผลผลิต(ตัน)	เนื้อที่เพาะปลูก (ไร่)	ผลผลิต(ตัน)
เมืองเชียงราย	217,678	157,601	48,322	38,625	4,460	15,610
เวียงชัย	140,627	110,034	18,416	13,856	1,171	4,684
เชียงของ	205,840	135,915	89,470	59,066	107	535
เทิง	178,727	92,387	76,438	73,121	639	1,278
พาน	279,927	220,352	16,125	11,052	750	2,250
ป่าแดด	122,479	76,774	8,919	7,141	-	-
แม่จัน	160,158	116,781	10,550	8,440	570	2,565
เชียงแสน	98,420	69,749	109,558	76,105	4,500	18,000
แม่สาย	160,521	121,777	5,407	4,886	-	-
แม่สรวย	70,159	49,586	53,468	43,144	-	-
เวียงป่าเป้า	64,647	48,635	61,636	48,783	50	150
พญาเม็งราย	149,689	92,441	41,449	32,278	685	2,397

อำเภอ	ข้าว		ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์		มันสำปะหลัง	
	เนื้อที่เพาะปลูก (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	เนื้อที่เพาะปลูก (ไร่)	ผลผลิต(ตัน)	เนื้อที่เพาะปลูก (ไร่)	ผลผลิต(ตัน)
เวียงแก่น	31,426	13,626	30,929	17,662	-	-
ขุนตาล	62,201	33,427	19,441	18,692	-	-
แม่ฟ้าหลวง	30,970	12,094	18,847	11,308	-	-
แม่ลาว	53,822	40,184	4,838	3,804	-	-
เวียงเชียงรุ้ง	45,355	24,607	15,958	13,029	15,205	45,615
ดอยหลวง	21,728	13,187	23,896	16,297	1,250	3,375
รวม	2,094,374	1,429,157	653,667	497,289	29,387	96,459

ที่มา: สำนักงานเกษตรจังหวัดเชียงราย

จากตารางที่ 2-5 พบว่าข้าวเป็นพืชเศรษฐกิจหลักของจังหวัดเชียงราย ซึ่งอำเภอพานมีการปลูกข้าวมากที่สุด รองลงมาคืออำเภอเมือง ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ที่เป็นพืชเศรษฐกิจรองลงมาจากข้าวพบว่าอำเภอเชียงแสนมากที่สุด รองลงมาคืออำเภอเทิง มันสำปะหลังเป็นพืชพลังงานที่ประเทศเพื่อนบ้านต้องการมีการปลูกมากที่สุดที่อำเภอเวียงเชียงรุ้ง รองลงมาคืออำเภอเมือง

ตารางที่ 2-6 ข้อมูลของสินค้าเกษตรหลักของจังหวัดเชียงราย

อำเภอ	ลำไย		ลิ้นจี่		ชา		กาแฟ		สับปะรด	
	พื้นที่ปลูก (ไร่)	ผลผลิตรวม (ตัน)	พื้นที่ปลูก (ไร่)	ผลผลิตรวม (ตัน)	พื้นที่ปลูก (ไร่)	ผลผลิตรวม (ตัน)	พื้นที่ปลูก (ไร่)	ผลผลิตรวม (ตัน)	พื้นที่ปลูก (ไร่)	ผลผลิต รวม (ตัน)
เมืองเชียงราย	14,152	12,284	14,774	6,846	2,670	531.79	2,097	360.68	14,177	45,503
เวียงชัย	1,482	371	31	6	-	-	50	-	-	-
เชียงของ	4,400	704	525	245	45	3.60	-	-	-	-
เทิง	13,488	5,182	576	286	-	-	-	-	200	1,100
พาน	25,536	5,007	2,041	763	-	-	-	-	2,510	8,592
ป่าแดด	20,107	10,054	20	4	-	-	-	-	8	16
แม่จัน	211	52	1,743	732	-	-	-	-	4,100	14,350
เชียงแสน	1,452	726	555	311	290	58.00	62	9.30	6,700	19,860
แม่สาย	143	72	1,997	1,494	-	-	-	-	1,245	4,480
แม่สรวย	20,107	10,054	5,640	4,218	21,643	13,287.95	18,500	4,125	-	-
เวียงป่าเป้า	8,363	3,677	740	305	13,089	6,450.50	1,241	386.55	-	-
พญาเม็งราย	11,695	4,444	257	165	-	-	-	-	-	-
เวียงแก่น	2,049	369	1,206	251	-	-	249	-	-	-
ขุนตาล	4,044	930	232	54	-	-	-	-	-	-
แม่ฟ้าหลวง	169	51	4,054	1,895	21,379	11,758.45	3,293	493.95	2	7
แม่ลาว	1,708	282	541	404	1,006	301.80	-	-	-	-
เวียงเชียงรุ้ง	2,117	1,268	215	65	40	4.00	-	-	30	82
ดอยหลวง	1,365	819	620	208	-	-	-	-	-	-
รวม	127,974	54,339	35,767	18,252	60,162	32,396	25,492	5,375	28,972	93,990

ที่มา: สำนักงานเกษตรจังหวัดเชียงราย

จากตารางที่ 2-6 พบว่าชา กาแฟและสับปะรดเป็นพืชเศรษฐกิจที่จังหวัดให้การส่งเสริมนั้นมีการปลูกชาและกาแฟมากที่สุดที่อำเภอแม่สรวย แต่ทั้งนี้การปลูกชาเริ่มลดลงจากปีก่อน เนื่องมาจากราคาต้นทุนกับ

ราคาขายไม่สมดุลกัน ดังนั้นจึงทำให้เกษตรกรรายเล็กๆ หันไปปลูกพืชอย่างอื่นแทน เช่น ปลูกยางพารา เป็นต้น ส่วนสับปะรดนั้นปลูกมากที่สุดที่อำเภอเมือง

1.2 ด้านปศุสัตว์

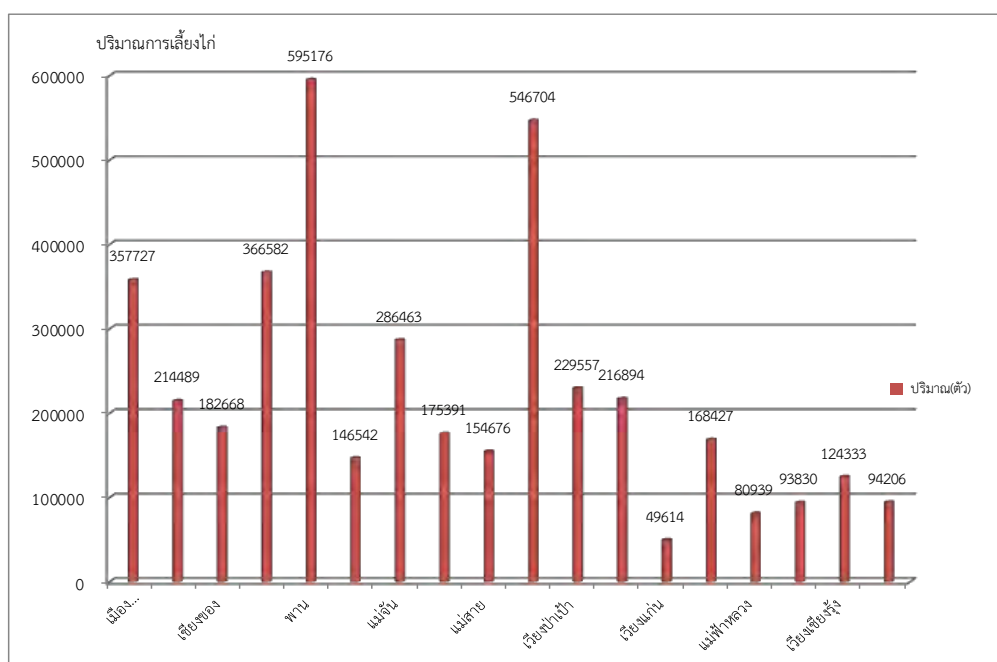
สัตว์เศรษฐกิจที่สำคัญ ได้แก่ สุกร โค ไก่ และกระบือ ซึ่งเกษตรกรมีการขยายการเลี้ยงสุกรและไก่เพิ่มมากขึ้น เนื่องจากตลาดส่งออกไปยังประเทศพม่าและลาวขยายตัวเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง

ตารางที่2-7 ปริมาณการเลี้ยงโคเนื้อ โคนม กระบือและสุกร

อำเภอ	โคเนื้อ		โคนม		กระบือ		สุกร	
	ปริมาณ (ตัว)	เกษตรกร (ครัวเรือน)	ปริมาณ (ตัว)	เกษตรกร (ครัวเรือน)	ปริมาณ (ตัว)	เกษตรกร (ครัวเรือน)	ปริมาณ (ตัว)	เกษตรกร (ครัวเรือน)
เมืองเชียงราย	18,977	2,585	639	26	3,440	645	30,075	2,326
เวียงชัย	3,283	457	-	-	725	73	7,014	230
เชียงของ	2,868	288	-	-	500	78	5,598	578
เทิง	3,848	635	1,085	39	1,044	144	9,456	874
พาน	11,266	1,284	536	33	1,649	235	39,535	1,105
ป่าแดด	1,213	153	-	-	174	43	3,076	94
แม่จัน	3,107	378	22	1	2,557	239	17,910	818
เชียงแสน	1,581	171	-	-	835	47	2,543	295
แม่สาย	747	136	183	3	107	39	3,440	169
แม่สรวย	4,844	361	-	-	1,054	197	18,857	1,507
เวียงป่าเป้า	3,124	455	-	-	606	106	30,690	864
พญาเม็งราย	3,424	501	192	9	168	54	5,011	769
เวียงแก่น	1,672	314	-	-	81	22	3,061	696
ขุนตาล	2,769	295	621	32	147	29	2,232	367
แม่ฟ้าหลวง	2,080	188	-	-	3,756	638	8,908	1,500
แม่ลาว	3,100	569	950	31	69	17	5,607	197
เวียงเชียงรุ้ง	2,610	317	-	-	523	96	2,005	168
ดอยหลวง	1,951	196	-	-	531	69	3,904	606
รวม	72,464	9,283	4,228	174	17,966	2,771	198,922	13,163

ตารางที่ 2-8 ปริมาณการเลี้ยงไก่พื้นเมือง

อำเภอ	ไก่พื้นเมือง		ไก่ไข่		ไก่เนื้อ		รวม	
	ปริมาณ (ตัว)	เกษตรกร (ครัวเรือน)	ปริมาณ (ตัว)	เกษตรกร (ครัวเรือน)	ปริมาณ (ตัว)	เกษตรกร (ครัวเรือน)	ปริมาณ (ตัว)	เกษตรกร (ครัวเรือน)
เมืองเชียงราย	340,557	9,491	6,870	2	10,300	9	357,727	9,502
เวียงชัย	113,786	3,357	21,700	3	79,003	7	214,489	3,367
เชียงของ	182,668	3,757	-	-	-	-	182,668	3,757
เทิง	353,472	8,427	1,110	2	12,000	1	366,582	8,430
พาน	429,152	11,983	88,296	15	77,728	13	595,176	12,011
ป่าแดด	116,142	3,059	400	1	30,000	3	146,542	3,063
แม่จัน	189,632	5,883	96,831	22	-	-	286,463	5,905
เชียงแสน	119,275	2,819	52,194	59	3,922	77	175,391	2,955
แม่สาย	74,880	2,586	79,776	45	20	3	154,676	2,634
แม่สรวย	154,624	4,866	253,853	17	138,227	32	546,704	4,915
เวียงป่าเป้า	114,640	4,396	82,851	6	32,066	6	229,557	4,408
พญาเม็งราย	205,157	4,383	737	41	11,000	1	216,894	4,425
เวียงแก่น	49,641	2,417	-	-	-	-	49,641	2,417
ขุนตาล	156,427	3,708	-	-	12,000	1	168,427	3,709
แม่ฟ้าหลวง	80,170	2,928	128	6	641	8	80,939	2,942
แม่ลาว	82,478	3,069	317	16	11,035	29	93,830	3,114
เวียงเชียงรุ้ง	122,611	3,245	824	21	898	19	124,333	3,285
ดอยหลวง	90,815	2,113	1,306	7	2,085	6	94,206	2,126
รวม	2,976,127	82,487	687,193	263	420,925	215	4,084,245	82,965

จากตารางที่ 2-7 และ 2-8 พบว่าเกษตรกรในจังหวัดเชียงราย ทุกอำเภอมีการเลี้ยงไก่พื้นเมืองมากที่สุด รองลงมาคือสุกร ซึ่งอำเภอที่มีการเลี้ยงสัตว์มากที่สุดคืออำเภอพวน

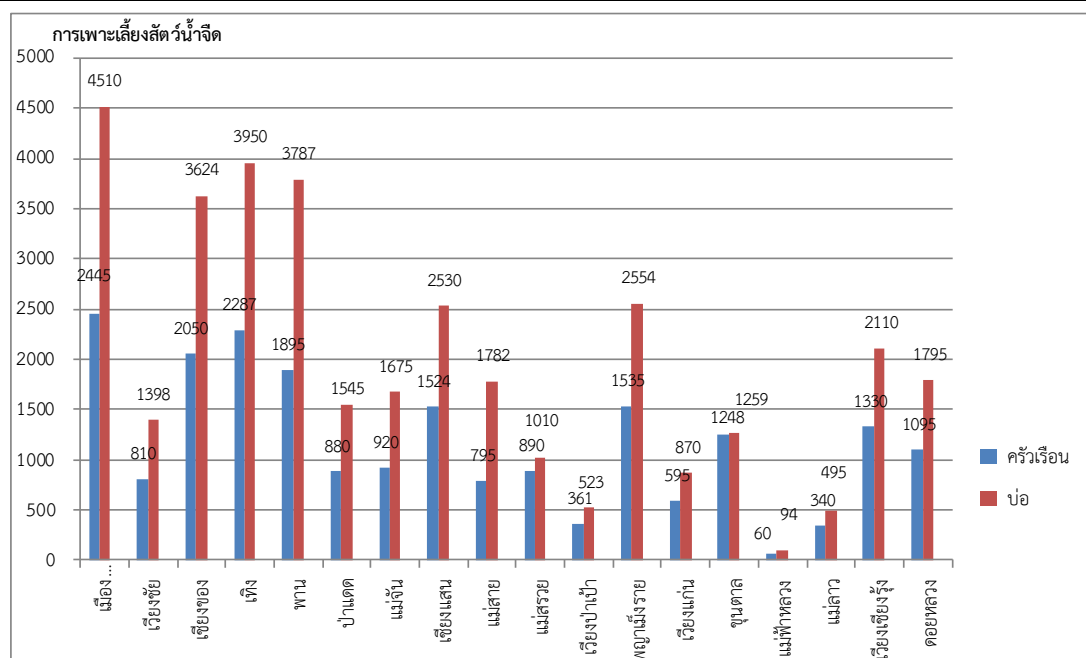
1.3 ข้อมูลการด้านการประมง

เนื้อที่ในการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืดในจังหวัดเชียงราย มีทั้งหมด 33,334.00 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 0.45 ของพื้นที่ทั้งหมดของจังหวัดเชียงราย ซึ่งเกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืดนั้นกระจายตัวอยู่ทุกอำเภอ ดังนี้

ตารางที่ 2- 9 การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำในพื้นที่น้ำจืด จำนวนบ่อ เนื้อที่ และปริมาณสัตว์น้ำจืดที่จับได้ จากการทำประมงน้ำจืด เป็นรายอำเภอ พ.ศ. 2553

อำเภอ	การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืด			ปริมาณการจับ	มูลค่า
	จำนวนครัวเรือน	จำนวนบ่อ	เนื้อที่ (ไร่)		
เมืองเชียงราย	2,445	4,510	3,785.20	2,574,550	88,049,610
เวียงชัย	810	1,398	1,635.00	1,452,850	51,140,320
เชียงของ	2,050	3,624	1,998.00	1,899,500	71,231,250
เทิง	2,287	3,950	4,022.20	1,798,510	63,394,478
พวน	1,895	3,787	5,330.20	12,037,750	422,525,025
ป่าแดด	880	1,545	1,573.00	874,150	29,458,855
แม่จัน	920	1,675	1,900.25	1,440,800	52,229,000

อำเภอ	การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืด			ปริมาณการจับ	มูลค่า
	จำนวนครัวเรือน	จำนวนบ่อ	เนื้อที่ (ไร่)		
เชียงแสน	1,524	2,530	2,920.50	1,506,650	51,527,430
แม่สาย	795	1,782	2,128.50	1,085,550	38,699,858
แม่สรวย	890	1,010	695.15	354,640	11,986,832
เวียงป่าเป้า	361	523	312.50	84,500	2,889,900
พญาเม็งราย	1,535	2,554	1,856.25	1,245,240	42,587,208
เวียงแก่น	595	870	697.25	418,560	15,591,360
ขุนตาล	1,248	1,259	945.75	485,240	17,080,448
แม่ฟ้าหลวง	60	94	41.75	26,800	868,320
แม่ลาว	340	495	397.25	285,210	9,757,182
เวียงเชียงรุ้ง	1,330	2,110	1,510.75	404,120	13,820,904
ดอยหลวง	1,095	1,795	1,584.50	712,150	23,643,380
ยอดรวม	21,060	35,511	33,334.00	28,686,770	1,006,481,360

ที่มา: สำนักงานประมงจังหวัดเชียงราย

จากตารางที่ 2-9 พบว่าเกษตรกรในจังหวัดเชียงรายทุกอำเภอมีการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำเป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะในพื้นที่อำเภอเมือง อำเภอเทิงและอำเภอเชียงของ แต่ปริมาณการจับได้และมูลค่าพบว่าพื้นที่อำเภอพานมากที่สุด รองลงมาคืออำเภอเมือง

1.4 ด้านแรงงานในสถานประกอบการในจังหวัดเชียงราย

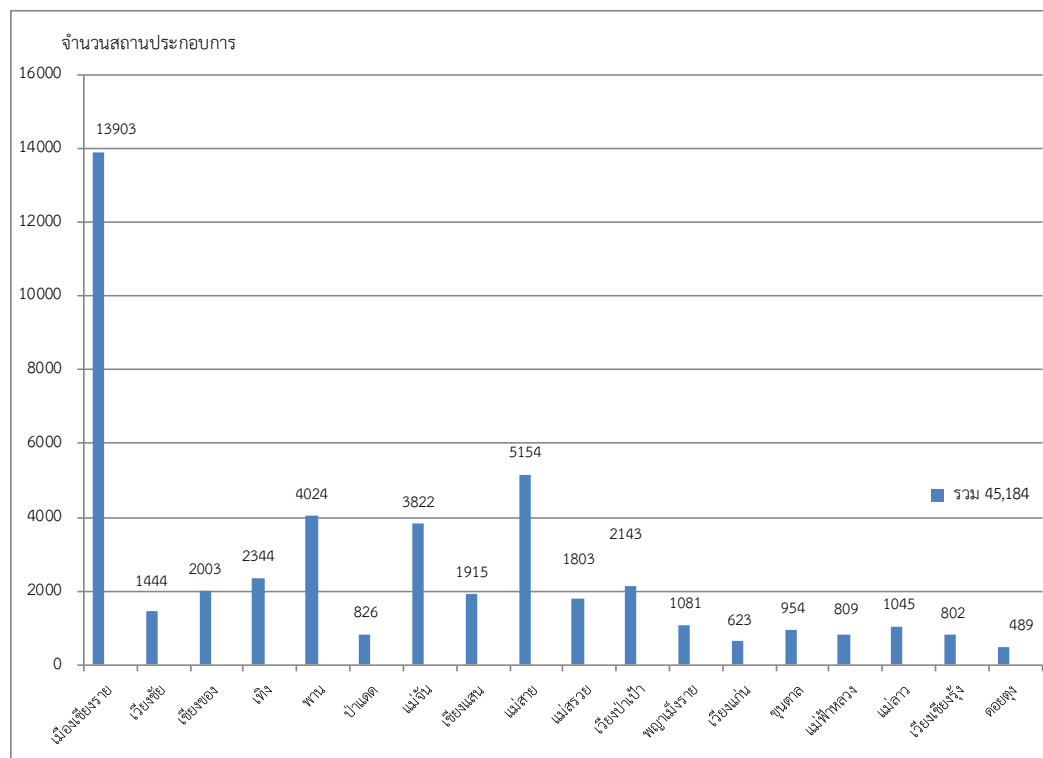
ตารางที่ 2-10 จำนวนคนทำงานและลูกจ้างในสถานประกอบการ จังหวัดเชียงราย

ที่	อำเภอ/ตำบล	จำนวนลูกจ้าง Number of employees	จำนวนคนทำงาน Number of persons engaged	รวม
1	อำเภอเมืองเชียงราย	21,623	40,713	62,336
2	อำเภอเวียงชัย	1,108	3,295	4,403
3	อำเภอเชียงของ	957	4,252	5,209
4	อำเภอเทิง	1,410	4,531	5,941
5	อำเภอพาน	2,988	8,418	11,406
6	อำเภอป่าแดด	593	2,033	2,626
7	อำเภอแม่จัน	3,689	9,110	12,799
8	อำเภอเชียงแสน	1,615	4,249	5,864
9	อำเภอแม่สาย	5,653	12,636	18,289
10	อำเภอแม่สรวย	1,221	3,854	5,075
11	อำเภอเวียงป่าเป้า	1,764	4,830	6,594
12	อำเภอพญาเม็งราย	470	1,970	2,440
13	อำเภอเวียงแก่น	130	1,065	1,195
14	อำเภอขุนตาล	538	2,384	2,922
15	อำเภอแม่ฟ้าหลวง	281	1,371	1,652
16	อำเภอแม่ลาว	714	2,327	3,041
17	อำเภอเวียงเชียงรุ้ง	300	1,336	1,636
18	อำเภอดอยหลวง	336	1,258	1,594
	รวม	45,390	109,632	155,022

จากตารางที่ 2-10 พบว่า จังหวัดเชียงราย มีการจ้างงาน จำนวน 155,022 คน โดยมีการกระจายอยู่ทั่วไปในทุกอำเภอ โดยอำเภอเมืองมีแรงงานมากที่สุด จำนวน 62,336 คน และอำเภอเวียงแก่นเป็นอำเภอที่มีแรงงานน้อยที่สุด จำนวน 1,195 คน

ตารางที่ 2-11 จำนวนสถานประกอบการจำแนกตามกิจกรรมทางเศรษฐกิจ

อำเภอ/ตำบล	จำนวนสถานประกอบการ
อำเภอเมืองเชียงราย	13,903
อำเภอเวียงชัย	1,444
อำเภอเชียงของ	2,003
อำเภอเทิง	2,344
อำเภอพาน	4,024
อำเภอป่าแดด	826
อำเภอแม่จัน	3,822
อำเภอเชียงแสน	1,915
อำเภอแม่สาย	5,154
อำเภอแม่สรวย	1,803
อำเภอเวียงป่าเป้า	2,143
อำเภอพญาเม็งราย	1,081
อำเภอเวียงแก่น	623
อำเภอขุนตาล	954
อำเภอแม่ฟ้าหลวง	809
อำเภอแม่ลาว	1,045
อำเภอเวียงเชียงรุ้ง	802
อำเภอดอยหลวง	489
รวม	45,184

ที่มา : สำมะโนธุรกิจและอุตสาหกรรม พ.ศ. 2555 (ข้อมูลพื้นฐาน) จังหวัดเชียงรายสำนักงานสถิติแห่งชาติ กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

จากตารางที่ 2-11 พบว่า จังหวัดเชียงราย มีการสถานประกอบการ จำนวน 45,184 แห่ง ซึ่งส่วนมากจะเป็นกิจกรรมด้านการขายปลีก รองลงมาคือด้านการผลิต โดยมีการกระจายอยู่ทั่วไปในทุกอำเภอ โดยอำเภอเมืองมีสถานประกอบการมากที่สุด จำนวน 13,903 แห่ง และอำเภอดอยหลวงเป็นอำเภอที่มีสถานประกอบการน้อยที่สุด จำนวน 489 คน

1.5 SMEs /OTOP จังหวัดเชียงราย

ธุรกิจ SME นั้นมี 3 ขนาดคือขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ ข้อมูลที่ได้นำมาเสนอนั้นเป็นส่วนหนึ่งของขนาดเล็ก ซึ่งบางธุรกิจได้พัฒนามาจากการทำกลุ่มอาชีพ OTOP มาก่อน และสามารถพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้เข้าสู่ธุรกิจ SME ต่อไป

ตารางที่ 2-12 ข้อมูลด้าน SMEs แยกตามประเภทของกลุ่มผลิตภัณฑ์

อำเภอ	อาหารแปรรูป	งานเกษตร	เสื้อผ้าเครื่องนุ่งห่ม	ของใช้	สมุนไพร	ผู้ผลิตอื่นๆ	รวม
เมืองเชียงราย	18	7	16	10	2	15	68
เชียงของ	5	0	33	6	1	2	47
เชียงแสน	5	3	3	2	0	3	16
แม่จัน	7	3	12	9	0	5	36

การศึกษาสำรวจสถานะต้นทุน ศักยภาพและทิศทางการพัฒนาของจังหวัดเชียงราย

อำเภอ	อาหารแปรรูป	งานเกษตร	เสื้อผ้าเครื่องนุ่งห่ม	ของใช้	สมุนไพร	ผู้ผลิตอื่นๆ	รวม
แม่สาย	5	1	1	3	0	8	18
แม่สรวย	7	5	8	0	0	1	21
พาน	13	7	4	14	2	13	53
เทิง	2	3	5	3	0	2	15
เวียงป่าเป้า	9	3	1	5	2	0	20
ป่าแดด	4		4	6	1	3	18
เวียงชัย	3	2	4	6	0	4	19
พญาเม็งราย	0	2	1	2	1	2	8
เวียงแก่น	1	2	3	1	0	1	8
ขุนตาล	1	0	3	2	1	0	7
แม่ฟ้าหลวง	1	8	2		1	1	13
แม่ลาว	5	1	2	2	2	1	13
เวียงเชียงรุ้ง	0	0	10	1	0	4	15
ดอยหลวง	0	1	2	2	0	1	6
รวม	86	48	114	74	13	66	401

จากตารางที่ 2-12 พบว่าธุรกิจ SMEs ในจังหวัดเชียงราย ที่ทุกอำเภอมิไม่ได้แก่ กลุ่มเสื้อผ้าเครื่องนุ่งห่ม ซึ่งที่อำเภอเชียงของมีการจดทะเบียนธุรกิจในกลุ่มเสื้อผ้าเครื่องนุ่งห่มมากที่สุด

ตารางที่ 2-13 แบบรายงานสรุปข้อมูลกลุ่มอาชีพ (OTOP) ประจำปีงบประมาณ 2554

อำเภอ	จำนวนหมู่บ้าน	จำนวนกลุ่มอาชีพ	รายได้จากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ (บาท)	
			ต้นทุนทั้งหมด	รายได้ทั้งหมด
ขุนตาล	29	29	1,891,950.00	2,397,950.00
ดอยหลวง	0	0	-	-
ป่าแดด	24	24	1,218,470.00	2,671,030.00
พญาเม็งราย	20	20	1,315,673.00	3,163,058.00
พาน	151	151	8,919,350.00	11,394,655.00
เชียงของ	24	24	8,225,500.00	15,203,100.00
เชียงแสน	44	44	1,835,765.00	3,085,810.00
เทศบาลเมืองเชียงราย	0	0	-	-
เทิง	38	38	-	-
เมืองเชียงราย	83	83	131,966,400.00	263,345,800.00
เวียงชัย	23	23	1,095,000.00	4,860,000.00
เวียงป่าเป้า	46	46	9,410,000.00	12,031,000.00
เวียงเชียงรุ้ง	20	20	330,370.00	680,000.00
เวียงแก่น	22	22	2,610,000.00	15,579,500.00
แม่จัน	16	16	-	-
แม่ฟ้าหลวง	33	33	24,905,000.00	44,695,000.00
แม่ลาว	51	51	12,755,200.00	28,003,250.00
แม่สรวย	24	24	1,160,000.00	2,173,820.00
แม่สาย	31	31	11,375,555.00	10,771,700.00

จากตารางที่2-13 พบว่ากลุ่มอาชีพ(OTOP)ของแต่ละอำเภอนั้นมีจำนวนลดลงจากเดิม อาจเนื่องมาจากยังไม่สามารถพัฒนาสินค้าให้ตรงกับความต้องการของลูกค้า อีกทั้งชุมชนยังขาดความสามารถในการบริหารจัดการ และสินค้าไม่ผ่านมาตรฐานสินค้าที่โครงการตั้งไว้ ส่งผลให้รายได้จากการจำหน่ายสินค้า OTOP ในบางอำเภอที่ตั้งกลุ่มไว้มากแต่รายได้น้อยกว่าอำเภอที่มีกลุ่มอาชีพน้อย

2. สภาพเศรษฐกิจและสถานการณ์การค้าชายแดนจังหวัดเชียงราย

2.1 ข้อมูลสภาพเศรษฐกิจจังหวัดเชียงราย

เศรษฐกิจที่สำคัญของจังหวัดเชียงราย คือ ภาคการเกษตร ซึ่งมีสัดส่วนในผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัดถึงร้อยละ 32 ภาคการค้าส่งและค้าปลีกมีสัดส่วนร้อยละ 17 และภาคอุตสาหกรรมมีสัดส่วนร้อยละ 12 ซึ่งพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของจังหวัดเชียงรายประกอบด้วย ข้าว ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ถั่วเหลือง ลำไย ลิ้นจี่ ยางพารา และพืชผัก นอกจากนี้ยังมีพืชเศรษฐกิจใหม่เฉพาะถิ่น ได้แก่ ชา กาแฟ และสับปะรด เป็นต้น

พืชเศรษฐกิจ จังหวัดเชียงรายเป็นจังหวัดที่มีพื้นที่ปลูกมากที่สุดในประเทศ และในปี 2547 จังหวัดเชียงรายได้กำหนดให้ชาเป็นพืชยุทธศาสตร์หลัก โดยส่งเสริมให้มีการปลูกชาเพิ่มมากขึ้นเพื่อทดแทนพืชอื่น ๆ ที่ให้ผลตอบแทนต่ำ และผลักดันให้จังหวัดเชียงรายเป็นศูนย์กลางผลิตชาพันธุ์ดีของประเทศ พันธุ์ที่ปลูกคือ ชาอัสสัม ซึ่งเป็นพันธุ์ดั้งเดิม และชาจีน ที่เริ่มปลูกเนื่องจากให้ผลตอบแทนสูง และเป็นที่ต้องการของตลาด โดยแหล่งผลิตที่สำคัญอยู่ในเขตอำเภอแม่ฟ้าหลวง อำเภอแม่สรวย และอำเภอเวียงป่าเป้า ส่วนพืชเศรษฐกิจใหม่ที่มีลักษณะเฉพาะถิ่นอีกชนิดหนึ่งคือ กาแฟ เนื่องจากมีคุณภาพตรงตามความต้องการของตลาดต่างประเทศ แหล่งผลิตที่สำคัญอยู่ในเขตอำเภอแม่สรวย อำเภอแม่ฟ้าหลวง และอำเภอแม่สาย

อุตสาหกรรม จังหวัดเชียงรายมีโรงงานที่ขึ้นทะเบียนกับสำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดเชียงราย (ยอดสะสมถึงวันที่ 31 พฤษภาคม 2551) รวมทั้งสิ้น 783 โรงงาน เงินลงทุนรวม 8,440 ล้านบาท เกิดการจ้างงานรวม 13,441 คน ส่วนใหญ่เป็นอุตสาหกรรมเกษตร เช่น โรงสีข้าว กิจการบ่มใบชา บ่มใบยาสูบ และอบเมล็ดพืช กิจการก่อสร้าง โดยอำเภอเมืองมีโรงงานตั้งอยู่มากที่สุด รองลงมาคือ อำเภอแม่จัน และอำเภอแม่สาย ตามลำดับ

การค้าชายแดน เนื่องจากที่ตั้งของจังหวัดเชียงรายที่เป็นเมืองชายแดนด้านทิศเหนือ มีจุดเด่นทางภูมิศาสตร์ที่เหมาะสมแก่การเป็นศูนย์กลางเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้านในอนุภูมิภาคุ่มแม่น้ำโขงตอนบน (GMS) ซึ่งประกอบด้วยสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนจีน (ตอนใต้) สหภาพพม่า และสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ในปี 2551 จังหวัดเชียงรายมีมูลค่าการค้าชายแดนรวม 13,713 ล้านบาท

ระบบสาธารณูปโภค และการคมนาคม นอกจากจังหวัดเชียงรายจะเป็นจังหวัดชายแดนแล้ว เชียงรายยังมีโครงสร้างพื้นฐานระบบสาธารณูปโภค สิ่งอำนวยความสะดวกแก่นักธุรกิจและนักท่องเที่ยว ทำให้ช่วยส่งเสริมภาพลักษณ์ที่ดี และช่วยหนุนเสริมให้ระบบเศรษฐกิจของจังหวัดเข้มแข็งมากยิ่งขึ้น ได้แก่ ท่าอากาศยานนานาชาติแม่ฟ้าหลวง ซึ่งเป็นเส้นทางคมนาคมทางอากาศที่ช่วยเชื่อมโยงสายการบินทางภาคเหนือตอนบน และยังเชื่อมโยงไปยังประเทศเพื่อนบ้านในอนุภูมิภาคุ่มแม่น้ำโขงตอนบน เป็นการเชื่อมต่อเส้นทางคมนาคมทางบกได้ถึง 2 เส้นทาง คือ เส้นทาง R3A คือ ไทย-ลาว-จีน และเส้นทาง R3B คือ ไทย-พม่า-จีน ส่วนการคมนาคมทางน้ำ ทั้งด้านการขนส่งและการเดินทางโดยใช้แม่น้ำโขง จังหวัดเชียงรายมีท่าเทียบเรือที่อำเภอเชียงแสน และอำเภอเชียงของ ระบบสาธารณูปโภคเหล่านี้เป็นปัจจัยสำคัญที่เอื้อต่อการค้าชายแดน การขนส่งสินค้าทั้งในและต่างประเทศ

ทรัพยากรทางน้ำ จังหวัดเชียงรายเป็นจุดแรกที่แม่น้ำโขงไหลผ่านเข้าสู่ประเทศไทย เริ่มต้นจากพรมแดนไทย-ลาว-พม่า บริเวณสามเหลี่ยมทองคำ ผ่านอำเภอเชียงแสน และเชียงของ ก่อนไหลสู่ประเทศลาวอีกครั้งที่อำเภอเวียงแก่น จังหวัดเชียงราย รวมระยะทางทั้งสิ้น 94 กิโลเมตร แม่น้ำโขงซึ่งเป็นพรมแดนที่แบ่งกั้นระหว่างไทย-ลาว เป็นเส้นทางสัญจรกับประเทศเพื่อนบ้าน และเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่ได้รับความนิยมเป็นที่รู้จักทั่วโลก นอกจากนี้ยังอุดมไปด้วยปลาน้ำจืดนานาชนิด โดยเฉพาะปลาบึก ซึ่งเป็นปลาน้ำจืดขนาดใหญ่ที่สุดที่พบในแม่น้ำโขงเพียงแห่งเดียวในโลก และที่บ้านหาดไคร้ อำเภอเชียงของ ก็เป็นแห่งเดียวที่มีการจับปลาเพื่อเป็นรายได้แก่ประชาชนในท้องถิ่นนี้ประจำทุกปี นอกจากแม่น้ำโขงแล้ว จังหวัดเชียงรายยังมีแม่น้ำกก แม่น้ำอิง แม่น้ำคำ แม่น้ำลาว และแม่น้ำสายไหลหล่อเลี้ยงชุมชนและพื้นที่เกษตรกรรมในที่ราบ โดยมีแม่น้ำกกไหลผ่านตัวเมืองเชียงรายก่อนลงสู่แม่น้ำโขงที่อำเภอเชียงแสน นับเป็นแม่น้ำสายสำคัญ เพราะนอกจากจะใช้อุปโภคบริโภคแล้ว ริมฝั่งแม่น้ำกกยังมีธรรมชาติงดงาม และเป็นที่ตั้งของชุมชนชาวไทยภูเขา ส่งผลให้เกิดกิจกรรมล่องแม่น้ำกก การเที่ยวชมธรรมชาติ ได้รับความนิยมในหมู่นักท่องเที่ยวที่รักธรรมชาติและรักการผจญภัยอย่างมาก

การท่องเที่ยว จังหวัดเชียงรายมีแหล่งท่องเที่ยวจำนวนมากถึง 121 แห่ง โดยจำแนกเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ 58 แห่ง แหล่งท่องเที่ยวด้านประวัติศาสตร์จำนวน 46 แห่ง แหล่งท่องเที่ยวด้านศิลปวัฒนธรรม 17 แห่ง แหล่งท่องเที่ยวด้านอารยธรรมชนเผ่าหรือการท่องเที่ยวเชิงชาติพันธุ์มากกว่า 30 ชนเผ่า แหล่งรวมศิลปินเชียงรายมากกว่า 100 ชีวิต การท่องเที่ยวเพื่อการศึกษาเรียนรู้ การท่องเที่ยวเพื่อสุขภาพ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมและศาสนา การท่องเที่ยวเฉพาะกลุ่ม (Niche Market) ในลักษณะกลุ่ม Long Stay กลุ่ม Eco-tourism นอกจากนี้จังหวัดเชียงรายยังเป็นเมืองประวัติศาสตร์ต้นกำเนิดแห่งอาณาจักรล้านนาซึ่งมีอายุราว 750 ปี สถานที่สำคัญที่สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ ตลอดจนเกิดธุรกิจที่รองรับหรือต่อเนื่องจากการท่องเที่ยวโดยเข้าไปตั้งในพื้นที่หรือพื้นที่ใกล้เคียง ได้แก่ พื้นที่บริเวณโบราณสถานเชียงแสน พระธาตุคุดอยตุง วัดต่าง ๆ (วัดพระแก้ว วัดพระสิงห์ วัดร่องขุ่น วัดพระธาตุผาเงา วัดพระธาตุจอมกิตติ ฯลฯ) แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ เช่น ดอยแม่สลอง ภูชี้ฟ้า ล่องแพแม่น้ำกก น้ำตกห้วยแม่ซ้าย ชายหาดเชียงราย (ริมแม่น้ำกก) สามเหลี่ยมทองคำ ทิวทัศน์ริมแม่น้ำโขงที่อำเภอเชียงของ เป็นต้น โดยธุรกิจที่เข้าไปรองรับการท่องเที่ยว ได้แก่ บริการนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ บริการรถเช่า รถเหมา บริการห้องพักและโรงแรม การจำหน่ายสินค้าของฝาก ของที่ระลึก การจำหน่ายอาหาร และเครื่องดื่ม เป็นต้น อย่างไรก็ตาม ความโดดเด่นของการจัดงานประเพณีหรือวัฒนธรรมของจังหวัดเชียงรายยังไม่สามารถสร้างความน่าสนใจหรือดึงดูดใจนักท่องเที่ยวได้มากนักเมื่อเทียบกับจังหวัดอื่น ๆ เช่น ประเพณีสงกรานต์ ประเพณีลอยกระทง งานเชียงรายดอกไม้งาม เป็นต้น

โอกาสและทิศทางการธุรกิจของจังหวัดเชียงราย สินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP) ของจังหวัดเชียงรายมีมูลค่าจำหน่ายสูงสุดในปี 2552 คือ สินค้าประเภทเครื่องดื่มน้ำและอาหาร รองลงมาคือ สินค้าประเภทเครื่องใช้และเครื่องประดับหรือเครื่องประดิษฐ์ และสินค้าประเภทผ้าและเครื่องแต่งกาย สำหรับพืชเศรษฐกิจประเภทชา พบว่าเกษตรกรผู้ปลูกชา และผู้ประกอบการธุรกิจชาในจังหวัดเชียงรายยังไม่ค่อยมีความรู้ความ

ชำนาญในเรื่องขามากนัก ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชนจึงควรเข้าไปให้ความช่วยเหลือ และให้ความรู้โดยเฉพาะในส่วนของการปลูก การแปรรูป การควบคุมดูแลคุณภาพมาตรฐานของผลิตภัณฑ์ขาบรรจุภัณฑ์ รวมถึงการตลาด และการบริหารจัดการทางธุรกิจ

ประมาณการเศรษฐกิจจังหวัดเชียงรายปี 2555 แนวโน้มเศรษฐกิจจังหวัดเชียงรายปี 2555 คาดว่า จะขยายตัวในอัตราชะลอลงจากปี 2554 เล็กน้อย มาอยู่ที่ร้อยละ 7.6 จากการใช้จ่ายภาครัฐ และการค้าขายแดนชะลอตัวลงในขณะที่ปริมาณผลผลิตสินค้าเกษตรยังคงขยายตัวต่อเนื่อง

2.2 เศรษฐกิจจังหวัดเชียงรายในปี 2555

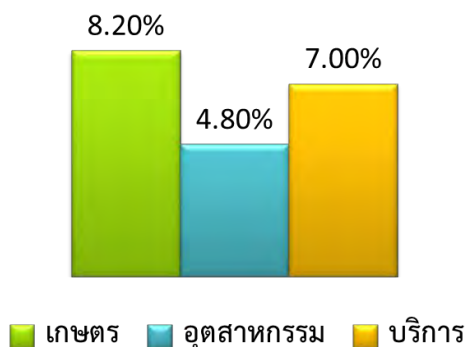
1) ด้านการขยายตัวทางเศรษฐกิจ

สำหรับแนวโน้มเศรษฐกิจจังหวัดเชียงรายปี 2555 คาดว่าจะขยายตัวในอัตราชะลอลงเล็กน้อย จากปี 2554 ร้อยละ 7.6 (โดยมีช่วงคาดการณ์ที่ร้อยละ 7.0-8.5) โดยได้รับแรงหนุนทั้งด้านอุปทานและอุปสงค์ ซึ่งเป็นการปรับเพิ่มขึ้นจากที่ประมาณการไว้เดิมเมื่อเดือนมีนาคม 2555 ที่คาดว่าจะขยายตัวร้อยละ 6.5 เมื่อเทียบกับปีก่อน (สำนักงานคลังจังหวัดเชียงราย, รายงานประมาณการเศรษฐกิจจังหวัดเชียงราย : 2555)

ด้านอุปทาน มีแนวโน้มขยายตัวในอัตราที่เพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับปีก่อน ทั้งการผลิตภาคเกษตร ภาคอุตสาหกรรม และภาคบริการ โดยที่

- ภาคเกษตรมีแนวโน้มขยายตัว ในอัตราเร่งขึ้นร้อยละ 8.2 (โดยมีช่วงคาดการณ์ที่ร้อยละ 7.5-8.7) จากราคาสินค้าเกษตรปรับตัวสูงขึ้นเป็นสาเหตุจูงใจให้เกษตรกรขยายพื้นที่ และเพิ่มรอบการเพาะปลูก ประกอบกับรัฐบาลมีโครงการรับจำนำข้าวเปลือก มันสำปะหลังสด และข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ จึงคาดว่ารายได้ของเกษตรกรจะปรับตัวสูงขึ้นตามราคาพืชผลทางการเกษตรที่สำคัญ ผลผลิตพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของจังหวัดเชียงราย ได้แก่ ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ทุเรียน สับปะรด เป็นต้น สำหรับด้านปศุสัตว์คาดว่าผลผลิตยังคงทรงตัวเมื่อเทียบกับปีก่อน
- ภาคอุตสาหกรรม มีแนวโน้มขยายตัวต่อเนื่องเมื่อเทียบกับปีก่อนร้อยละ 4.8 (โดยมีช่วงคาดการณ์ที่ร้อยละ 4.3-5.3) ตามปริมาณการใช้ไฟฟ้าของอุตสาหกรรมเกษตรและอุตสาหกรรมแปรรูปสินค้าทางการเกษตร เพื่อรองรับผลผลิตทางการเกษตรที่คาดว่าจะขยายตัวเพิ่มขึ้น ประกอบกับการที่มีผู้ประกอบการมีการจดทะเบียนตั้งโรงงานเพิ่มขึ้นจากปี 2554
- ภาคบริการ มีแนวโน้มขยายตัวเพิ่มขึ้นจากปี 2554 ร้อยละ 7.0 (โดยมีช่วงคาดการณ์ที่ร้อยละ 6.5-7.7) เนื่องจากในปี 2555 จังหวัดเชียงรายครบ 750 ปี เมืองเชียงราย มีการจัดงานเฉลิมฉลองอย่างยิ่งใหญ่ และมีการส่งเสริมการท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่อง ประกอบกับมีงานพืชสวนโลกที่จังหวัดเชียงใหม่จังหวัดเชียงรายจึงได้รับอานิสงส์จากนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาจังหวัดเชียงใหม่และเดินทางมาท่องเที่ยวต่อยังจังหวัดเชียงรายเป็นจำนวนมาก

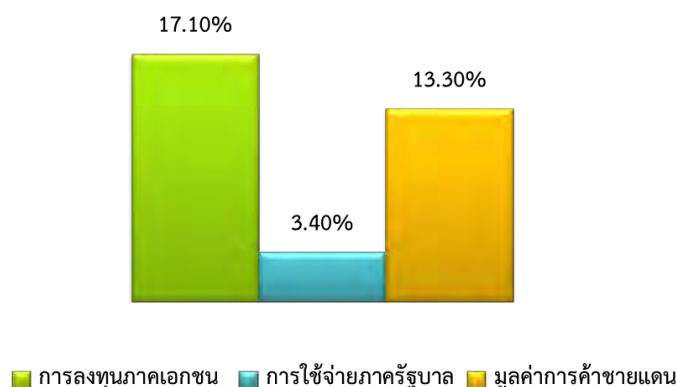
แนวโน้มการขยายตัวในปี 2555

รูปที่ 2-8 การขยายตัวทางเศรษฐกิจ ด้านอุปทาน

ด้านอุปสงค์ ภายในจังหวัดเชียงรายมีแนวโน้มขยายตัวในอัตราชะลอลงเมื่อเทียบกับปี 2554 จากการบริโภคภาคเอกชน ขยายตัวต่อเนื่องในอัตราร้อยละ 8.6 (โดยมีช่วงคาดการณ์ที่ร้อยละ 7.7-9.5) ตามนโยบายของภาครัฐที่สนับสนุนการใช้จ่าย เช่น มาตรการปรับเพิ่มรายได้แรงงานรายวัน เงินเดือนข้าราชการ การรับจำนำข้าวเปลือก โครงการรถยนต์คันแรก โครงการบ้านหลังแรก และการทยอยปรับลดภาษีเงินได้นิติบุคคล เป็นต้น การลงทุนภาคเอกชน ขยายตัวร้อยละ 17.1 (โดยมีช่วงคาดการณ์ที่ร้อยละ 16.7-17.7) ชะลอตัวลงเล็กน้อยเมื่อเทียบกับปี 2554 โดยได้รับแรงหนุนจากสินเชื่อเพื่อการลงทุนที่ขยายตัวเพิ่มขึ้นจากการขยายและเปิดตัวโครงการใหม่ของธุรกิจอสังหาริมทรัพย์เพื่อรองรับการขยายตัวทางเศรษฐกิจของจังหวัดเชียงราย แต่ในขณะเดียวกันการปรับเพิ่มอัตราค่าจ้างแรงงานขั้นต่ำ ส่งผลให้เกิดการชะลอการลงทุน การใช้จ่ายภาครัฐบาลขยายตัวในอัตราชะลอลงร้อยละ 3.4 (โดยมีช่วงคาดการณ์ที่ร้อยละ 2.5-4.3) จากความล่าช้าในการจัดทำงบประมาณประจำปี 2555 และมติคณะรัฐมนตรีที่ปรับลดงบประมาณปี 2555 ของทุกกระทรวงลดลงร้อยละ 10 เพื่อนำไปช่วยเหลือผู้ประสบอุทกภัย อย่างไรก็ตามนโยบายของรัฐบาลในการเพิ่มค่าครองชีพ เช่น มาตรการปรับเพิ่มเงินเดือนข้าราชการส่งผลให้รายจ่ายงบประมาณยังขยายตัว ด้านมูลค่าการค้าขายแดนขยายตัวในอัตราชะลอลงร้อยละ 13.3 (โดยมีช่วงคาดการณ์ที่ร้อยละ 13.0-15.0) จากฐานปีก่อนสูงเนื่องจากปี 2553-2554 ด้านชายแดนอำเภอแม่สวดปิดจากเหตุการณ์ไม่ปกติ ผู้ประกอบการจึงนำสินค้ามาผ่านที่ด่านชายแดนแม่สายแทนแต่ในปี 2555 ด้านชายแดนแม่สวดได้เปิดทำการปกติ โดยมูลค่าการค้าขายแดนของจังหวัดเชียงรายมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง จากการเป็นเมืองชายแดนที่มีด่านศุลกากรถึง 3 ด่าน และสนับสนุนโครงการต่างๆ ของรัฐบาล

แนวโน้มการขยายตัวในปี 2555

รูปที่ 2-9 การขยายตัวทางเศรษฐกิจ ด้านอุปสงค์

2) ด้านเสถียรภาพทางเศรษฐกิจ

เสถียรภาพเศรษฐกิจภายในจังหวัดเชียงราย อัตราเงินเฟ้อทั่วไปในปี 2555 คาดว่าอยู่ที่ร้อยละ 5.9 ต่อปี (โดยมีช่วงคาดการณ์ที่ร้อยละ 3.5-8.2) ขยายตัวเพิ่มขึ้นจากปี 2554 ที่เพิ่มขึ้นร้อยละ 5.4 จากแรงผลักดันที่สำคัญ คือ ราคาน้ำมัน สินค้าอุปโภคบริโภค และราคาสินค้าเกษตร ที่คาดว่าจะปรับตัวสูงขึ้นในปี นี้ ประกอบกับมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจจากภาครัฐ เช่น การปรับขึ้นเงินเดือนข้าราชการ การขึ้นค่าจ้างแรงงานขั้นต่ำ และโครงการรับจำนำข้าว ส่งผลให้อัตราเงินเฟ้อเพิ่มขึ้น ส่วนการจ้างงานคาดว่าจะขยายตัวร้อยละ 1.9 (โดยมีช่วงคาดการณ์ที่ร้อยละ 1.8-2.1) ตามการขยายตัวของเศรษฐกิจจังหวัดเชียงราย

2.3 ปัจจัยเสี่ยงที่มีผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจในปี 2555 ของจังหวัดเชียงราย

- 1) ความเสี่ยงจากอัตราเงินเฟ้อ จากนโยบายของรัฐบาลในการขึ้นค่าแรงขั้นต่ำ ปรับเพิ่มเงินเดือนข้าราชการรวมถึงความกดดันจากราคาน้ำมัน ราคาสินค้าเกษตร และราคาอาหารปรับตัวสูงขึ้น ส่งผลให้ต้นทุนในการผลิตภาคเอกชนเพิ่มขึ้นอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ผู้ประกอบการจึงต้องผลักภาระต้นทุนการผลิตด้วยการปรับเพิ่มราคาสินค้าอุปโภค-บริโภค จึงคาดว่าจะส่งผลกระทบต่ออัตราเงินเฟ้อเร่งตัวอย่างต่อเนื่อง
- 2) ความเสี่ยงของอัตราดอกเบี้ยในช่วงครึ่งปีหลังที่คาดว่าจะปรับตัวสูงขึ้น ในไตรมาสที่ 1 และไตรมาสที่ 2 คณะกรรมการนโยบายการเงิน (กนง.) ได้ประกาศคงอัตราดอกเบี้ยนโยบายไว้ที่ 3% อย่างไรก็ตามในไตรมาสที่ 4 ของปีนี้มีความเสี่ยงที่ ธปท. อาจทบทวนปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ยนโยบายได้เนื่องจากความเสี่ยงของอัตราเงินเฟ้อที่ปรับตัวสูงขึ้นอันเป็นผลมาจากภาวะอุปสงค์ในประเทศที่ฟื้นตัวเร็วกว่าที่คาดไว้ โดยจะส่งผลกระทบต่อผู้ประกอบการและนักลงทุน

- 3) ความเสี่ยงจากภัยธรรมชาติ ปี 2554 จังหวัดเชียงรายได้รับผลกระทบจากสถานการณ์อุทกภัยในหลายอำเภอ ส่งผลกระทบต่อภาคเกษตรกรรมและรายได้เกษตรกร ทำให้พื้นที่เพาะปลูกเสียหายซึ่งในปี 2555 ยังมีความเสี่ยงในฤดูมรสุม เนื่องจากฝนตกหนักเพิ่มขึ้นทุกปี
- 4) ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ปี 2558 (AEC 2015) เป็นการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจของประเทศสมาชิกอาเซียน เพื่อเป็นตลาดและฐานการผลิตเดียวกัน มีการเคลื่อนย้ายสินค้า บริการการลงทุน เงินทุน รวมทั้งแรงงานฝีมืออย่างเสรี จังหวัดเชียงรายถือเป็นจังหวัดหน้าด่านที่สำคัญ หากหน่วยงานภาครัฐและเอกชนภายในจังหวัดไม่ให้ความสำคัญในการเตรียมความพร้อมก้าวเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในปี 2558 อาจส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจของจังหวัดได้

2.4 โอกาสทางเศรษฐกิจของจังหวัดเชียงรายในปี 2555

การเป็นเมืองชายแดนจังหวัดเชียงรายถือเป็นเมืองชายแดนที่สำคัญเป็นประตูการค้าการลงทุนตลอดจนเป็นฐานการผลิตที่สำคัญของภาคและประเทศ โดยมีด้านศุลกากรถึง 3 ด้านด้วยกันคือ คือ ด้านศุลกากรแม่สาย ด้านศุลกากรเชียงแสน และด้านศุลกากรเชียงของ โดยมีมูลค่าการค้าชายแดนในปี 2554 เท่ากับ 29,772 ล้านบาท และมีแนวโน้มสูงขึ้นทุกปี นอกจากนี้ยังมีความได้เปรียบด้านที่ตั้งที่อยู่ในแนวเชื่อมโยงหลักกับประเทศเพื่อนบ้านในอนุภูมิภาคกลุ่มแม่น้ำโขง ทั้งพม่า ลาว โดยเฉพาะการเชื่อมโยงกับจีนตอนใต้และตอนกลาง โดยรัฐบาลมีโครงการพัฒนาเศรษฐกิจชายแดนในด้านความร่วมมือระหว่างประเทศและยุทธศาสตร์การค้าชายแดน ได้แก่ โครงการส่งเสริมเศรษฐกิจในอนุภูมิภาคกลุ่มแม่น้ำโขง ความตกลงการค้าเสรีอาเซียน-จีน และ ไทย-จีน ความร่วมมือในการมุ่งสู่การเปิด AEC รวมถึงการผลักดันให้มีการจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดนแม่สาย เชียงแสน และเชียงของ ให้เป็นฐานเศรษฐกิจและประตูการค้าที่สำคัญเพื่อสนับสนุนการค้า การลงทุน อุตสาหกรรม และการท่องเที่ยว รวมถึงการปรับระบบโลจิสติกส์เพื่อสนับสนุนการเชื่อมโยงระบบคมนาคม ได้แก่ โครงการก่อสร้างท่าเรือเชียงแสน 2 โครงการก่อสร้างทางรถไฟสายเด่นชัย-เชียงราย-เชียงของ และโครงการสร้างสะพานมิตรภาพไทย-ลาว แห่งที่ 4 (เชียงของ-ห้วยทราย) จะทำให้จังหวัดเชียงรายเป็นจังหวัดที่มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง(สำนักงานคลังจังหวัดเชียงราย. รายงานประมาณการเศรษฐกิจจังหวัดเชียงราย ปี 2555, 30 มิถุนายน 2555)

3. ข้อมูลสถานการณ์การค้าชายแดนจังหวัดเชียงราย

3.1 การพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดนจังหวัดเชียงราย

3.1.1 แม่สาย เมืองแห่งการค้า GMS : Trading City

อำเภอแม่สาย : ประตูสู่พม่าและประเทศตอนเหนือ ด้วยทำเลที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ที่อยู่เหนือสุดของประเทศไทย และเป็นประตูบานแรกของไทยตามแนวระเบียงเศรษฐกิจเหนือ-ใต้ (NSEC ; North-South Economic Corridor) ตามกรอบความร่วมมืออนุภูมิภาคกลุ่มน้ำโขง (GMS : Greater Mekong Sup-region) ที่เชื่อมโยงระหว่างประเทศไทย พม่า และจีน ที่มีพัฒนาการของโครงสร้างพื้นฐานด้านเครือข่ายถนน การอำนวยความสะดวกทางการค้า การสร้างความร่วมมือด้านการค้า การลงทุน การท่องเที่ยว การศึกษา วัฒนธรรม

การเกษตร และโลจิสติกส์ ร่วมกับกลุ่มประเทศ GMS มาโดยตลอดเป็นระยะเวลายาวนาน ตลอดทั้งการเป็นพื้นที่เกษตรที่มีความอุดมสมบูรณ์ ในการเป็นฐานการผลิตอาหารและสินค้าเกษตรที่สำคัญของจังหวัดเชียงราย ภาคเหนือ และประเทศทางตอนเหนือ

รูปที่ 2-10 กลุ่มประเทศอนุภูมิภาคแม่น้ำโขงตอนบน (GMS)

1) ศักยภาพและโอกาส

โครงสร้างพื้นฐานและระบบการขนส่ง : อำเภอแม่สาย ได้มีการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบการขนส่งเพื่อรองรับการเป็นศูนย์กลางการค้าและบริการระหว่างไทยกับกลุ่มประเทศ GMS อย่างต่อเนื่อง ได้แก่โครงการก่อสร้างสะพานข้ามแม่น้ำสายแห่งที่ 2 การปรับปรุงและก่อสร้างอาคารด่านพรมแดนบริเวณสะพานข้ามแม่น้ำสายแห่งที่ 2 ซึ่งสามารถให้บริการเบ็ดเสร็จ ณ จุดเดียว (OSS : One Stop Services) ระบบถนนเชื่อมโยงเมืองชายแดน 3 เมือง และตัวจังหวัดเชียงราย ซึ่งทำให้การเคลื่อนย้ายสินค้าและนักท่องเที่ยวเป็นไปด้วยความสะดวก ลดต้นทุนด้านการขนส่งและเวลา โดยเฉพาะเป็นจุดเชื่อมต่อเข้ากับเส้นทาง R3B (ไทย-พม่า-จีน)

การค้าชายแดนบริเวณอำเภอแม่สาย มีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของจังหวัดเชียงราย และกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบนเป็นอย่างมาก ด้วยการขยายตัวของมูลค่าการค้า ปี 2547 (ด่านศุลกากรแม่สาย) จำนวน 2,553.56 ล้านบาท เป็น 9,852.64 ล้านบาท ในปี 2554 ซึ่งขยายตัวกว่า 3

เท่าตัว สินค้าส่งออกที่สำคัญ ได้แก่ สินค้าอุปโภคบริโภค อาหารสำเร็จรูป วัสดุก่อสร้าง สินค้าไทยส่วนใหญ่ส่งออกไปถึงพม่าตอนใน เช่น เชียงตุง มณฑลพะเย่ และเมืองชายแดนจีน-พม่าในเขตปกครองตนเองสิบสองปันนา สินค้านำเข้าที่สำคัญ ได้แก่ ของป่า วัตถุดิบการเกษตร รวมถึงการมีความสัมพันธ์ทางการค้าระหว่างกันมาอย่างยาวนานที่ก่อให้เกิดความไว้วางใจและยอมรับนับถือระหว่างกันของนักธุรกิจไทย-พม่า และเครือข่ายการค้าที่กว้างขวางไปจนถึงรัฐฉานตอนในของพม่า

2) ปัจจัยความสำเร็จ

กรอบความร่วมมือกับประเทศในภูมิภาค ประเทศไทยเป็นจุดยุทธศาสตร์สำคัญในการสร้างความเชื่อมโยงประเทศในภูมิภาคเพื่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจ ซึ่งอำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงรายสามารถใช้ศักยภาพความได้เปรียบของที่ตั้งทางภูมิศาสตร์เศรษฐกิจ และศักยภาพของพื้นที่เพื่อกระตุ้นให้เกิดการเติบโตและเชื่อมโยงของสาขาต่างๆ ทางเศรษฐกิจ ด้วยการใช้ประโยชน์จากกรอบความร่วมมือต่างๆ ได้แก่

1. กรอบอนุภูมิภาค (GMS, IMT-GT, ACMECS, BIMSTEC)
2. อาเซียน (ASEAN)
3. อาเซียน +3 อาเซียน + 6 เอเปค และเอเชียแปซิฟิก

การพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจแนวเหนือ-ใต้(NSEC)เพื่อพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานภายในอนุภูมิภาคGMS ทั้งเส้นทางคมนาคมทางบก โครคมนาคม และโครงข่ายสายส่งไฟฟ้าและพลังงาน อันส่งผลให้เกิดการรวมตัวทางเศรษฐกิจในระดับภูมิภาค-ท้องถิ่น และการกระจายตัวของผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจที่จะเกิดขึ้นในพื้นที่ตามแนวระเบียงเศรษฐกิจเหนือ-ใต้ โดยมีวัตถุประสงค์หลักในการเชื่อมต่อเมืองที่เป็นศูนย์กลางทางเศรษฐกิจหลักในระเบียงเศรษฐกิจเหนือ-ใต้ เพื่อให้เกิดการพัฒนาฐานการผลิตควบคู่ไปกับการขยายตลาดและการลงทุนอย่างมีประสิทธิภาพตลอดห่วงโซ่การผลิตของภูมิภาค โดยเฉพาะชุมชน และเมืองเศรษฐกิจชายแดน ด้วยการที่อำเภอแม่สายเป็นเมืองแรกที่เส้นทาง NSEC เชื่อมต่อระหว่างไทยกับประเทศในอนุภูมิภาค หากวางยุทธศาสตร์การพัฒนาให้รอบคอบ ก็จะได้ประโยชน์จากการขยายตัวของกิจกรรมทางเศรษฐกิจ

ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC : ASEAN Economic Community) กำหนดเป้าหมาย เพื่อให้ประเทศสมาชิกมีการค้าระหว่างกันมากขึ้น มีการไปมาหาสู่กันอย่างสะดวก และมีศักยภาพในการแข่งขันกับโลกภายนอกได้ โดย

- เป็นตลาดและฐานการผลิตเดียว
- มีขีดความสามารถในการแข่งขันสูง
- มีพัฒนาการทางเศรษฐกิจเท่าเทียมกัน
- บูรณาการเข้ากับเศรษฐกิจโลกได้อย่างสมบูรณ์ ภายในปี 2015 หรือปี 2558

ส่งผลให้อำเภอแม่สายเป็นจุดยุทธศาสตร์ที่สำคัญของภาคเหนือมากยิ่งขึ้น ด้วยการเป็นจุดเชื่อมโยงสู่ตลาดขนาดใหญ่ สามารถดึงดูดการค้าการลงทุนทั้งจากภายในประเทศและจากประเทศในกลุ่มอาเซียน การเป็นแหล่งหรือจุดเชื่อมโยงวัตถุดิบ-แรงงาน-เทคโนโลยี

3) โครงการสำคัญ/เร่งด่วน

การผลักดัน แม่สาย เมืองแห่งการค้า GMS : Trading City จะต้องดำเนินโครงการที่สำคัญ ดังนี้

1. โครงการอุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับ โดยการรวมกลุ่มผู้ประกอบการผลิตอัญมณีในพื้นที่อำเภอแม่สายการรวมกลุ่มผู้ประกอบการแกะสลักหิน การจัดระบบ/ระเบียบโรงงาน การฝึกทักษะแรงงานในการเจียระไนและแกะสลักหิน

2. โครงการตลาดการค้าชายแดน (ค้าส่ง-ค้าปลีก) โดยการจัดระเบียบร้านค้า การบริหารพื้นที่จอดรถ การจราจร ระบบระบายน้ำ ปรับปรุงภูมิทัศน์

3. โครงการตลาดสินค้าเกษตรและสินค้าพื้นเมืองชายแดน (Life Style Market) เพื่อจำหน่ายสินค้าเกษตรและสินค้าพื้นเมืองของไทย พม่า และสปป.ลาว เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนบริเวณชายแดนมีรายได้และมีสภาพความเป็นอยู่ที่ดี ส่งเสริมการท่องเที่ยว

4. การกำหนดนโยบายสนับสนุนและปรับปรุงกฎระเบียบของภาครัฐ

1) มาตรการใช้แรงงานต่างด้าวในเขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดน โดยการผ่อนปรนให้มีการเคลื่อนย้ายแรงงานต่างด้าวในเขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดนได้เสรี ตามเงื่อนไข เช่น กำหนดเขตพื้นที่การเคลื่อนย้ายแรงงาน จำนวนแรงงาน ระยะเวลาที่อนุญาตให้ทำงาน ฯลฯ

2) การทำธุรกรรมเงินตราต่างประเทศ เช่น สนับสนุนให้ธนาคารพาณิชย์ไทยออกไปลงทุนตั้งสำนักงานใหญ่ในประเทศพม่า มาตรการชำระค่าสินค้าด้วยสกุลเงินท้องถิ่น พิจารณาปรับเพิ่มการถือครองเงิน ฯลฯ

3) มาตรการถือครองที่ดินและการใช้ประโยชน์ในที่ดินบริเวณชายแดน เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการจัดระเบียบและส่งเสริมการเติบโตทางเศรษฐกิจของเมืองชายแดน

(สำนักงานพาณิชย์จังหวัดเชียงราย. การจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดนจังหวัดเชียงราย, 20 มีนาคม 2555)

3.1.2 เชียงของ : เมืองศูนย์กลางการเปลี่ยนถ่ายและกระจายสินค้าหลายรูปแบบ : Logistics City

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) ได้ดำเนินการผลักดันให้สามารถเริ่มก่อสร้างสะพานข้ามแม่น้ำโขงตามแนวพื้นที่พัฒนาเศรษฐกิจเหนือ-ใต้ (เชียงของ-ห้วยทราย) จากความได้เปรียบทางที่ตั้งภูมิศาสตร์ของไทยที่มีพื้นที่ติดต่อกับประเทศเพื่อนบ้านโดยรอบ และความพร้อมของภาคเอกชนในการดำเนินการค้าการลงทุนและการท่องเที่ยว โดยในระยะ 10 ปีที่ผ่านมาปริมาณการค้าชายแดนในพื้นที่เมืองชายแดนเพิ่มมากขึ้นอย่างต่อเนื่องนับเป็นส่วนหนึ่งที่ช่วยกระตุ้นเศรษฐกิจและบรรเทาปัญหาวิกฤตเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นโดยเมืองชายแดนดังกล่าวทำหน้าที่เป็นประตูสำคัญเพื่อส่งออกสินค้า

และสนับสนุนต่อนโยบายพัฒนาภูมิภาคและกระจายความเจริญไปสู่ภูมิภาคให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม สศช. จึงได้ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดทำยุทธศาสตร์การพัฒนาเมืองชายแดนน่านี้อย่าง โดยมุ่งเน้นพัฒนาพื้นที่เพื่อการลงทุนร่วมระหว่างประเทศ ในลักษณะเขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดนให้เป็นฐานเศรษฐกิจและประตูการค้าที่สำคัญเพื่อสนับสนุนการค้า การลงทุน อุตสาหกรรม และการท่องเที่ยว ตามแนวพื้นที่พัฒนาเศรษฐกิจเหนือ-ใต้ (North-South Economic Corridor)

การกำหนดยุทธศาสตร์พัฒนาเมืองชายแดนภาคเหนือ ให้เป็นประตูส่งออกสินค้าตลอดจนเป็นฐานการผลิตที่สำคัญของภาคและประเทศ พิจารณาจากศักยภาพเมืองทั้งด้านความพร้อมในการพัฒนา กิจกรรมเศรษฐกิจที่สำคัญ ได้แก่ การค้า การลงทุน การท่องเที่ยว ความพร้อมของแหล่งวัตถุดิบและแรงงาน และความได้เปรียบด้านที่ตั้งของเมืองที่อยู่ในแนวเส้นทางหลักเชื่อมโยงประเทศเพื่อนบ้าน ตลอดจนปัจจัยด้านความมั่นคง ซึ่งสามารถแบ่งการพัฒนาเมืองชายแดนออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่

1. เมืองชายแดนที่มีศักยภาพเมืองชายแดนภาคเหนือที่มีศักยภาพในการพัฒนา กิจกรรมทางเศรษฐกิจมี 7 เมือง ได้แก่ แม่สาย เชียงแสน เชียงของ แม่สออด ห้วยโก๋น และเมืองสนับสนุนหลัก คือ เมืองเชียงราย น่าน ซึ่งมีแนวโน้มการขยายตัวทางเศรษฐกิจและการเติบโตของเมืองอย่างต่อเนื่องและรวดเร็วโดยปริมาณการค้าชายแดนมีมูลค่ารวมสูงถึง 8,677.13 ล้านบาท ในปี 2545 คิดเป็นร้อยละ 96.46 ของมูลค่าการค้าชายแดนทั้งหมดของภาคเหนือ (8,995.38 ล้านบาท) (ปี 2554 การค้าชายแดนเฉพาะจังหวัดเชียงราย มีมูลค่า 29,771.81 ล้านบาท)นอกจากนี้ เมืองชายแดนดังกล่าวยังมีความได้เปรียบด้านที่ตั้งที่อยู่ในแนวเชื่อมโยงหลักกับประเทศเพื่อนบ้าน ซึ่งนอกจากจะสนับสนุนต่อการเป็นประตูการค้าที่สำคัญแล้ว ยังเพิ่มโอกาสในการพัฒนาพื้นที่เพื่อการลงทุนร่วมระหว่างประเทศในลักษณะเขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดนร่วมอีกด้วย

2. พื้นที่ชายแดนอื่น ๆ เป็นกลุ่มพื้นที่ชายแดนซึ่งเป็นที่ตั้งของด่านผ่อนปรนต่าง ๆ ส่วนใหญ่ยังมีปัญหาเส้นทางเชื่อมโยงประเทศเพื่อนบ้าน ถนนส่วนใหญ่มีมาตรฐานรองจากเส้นทางหลัก ในการปรับปรุงถนนตลอดจนยกฐานะด่านชายแดนนั้น จะพิจารณาจากปัจจัยที่เกี่ยวข้อง เช่น ความเหมาะสมตามยุทธศาสตร์การพัฒนาร่วมระหว่างประเทศ การเชื่อมโยงพื้นที่ชุมชน 2 ประเทศ ปริมาณการค้า พื้นที่รองรับการพัฒนา และนโยบายด้านความมั่นคง

การดำเนินการทั้งหมดเป็นการเติมเต็มในส่วนที่ขาดหายของการคมนาคมตามแนวพื้นที่พัฒนาเศรษฐกิจเหนือ-ใต้(North-South Economic Corridor)เพื่อเชื่อมต่อเส้นทางถนน R3A ผ่านจุดสำคัญ ๆ โดยเริ่มจากนครคุนหมิง ต่อมายังเมืองยวี๋ซี จนถึงแคว้นสิบสองปันนาเชื่อมต่อไปถึงเมืองบ่อหาน (ม่อฮาน) ข้ามมา สปป.ลาวที่เมืองบ่อเต็น แขวงหลวงน้ำทาไปยังเมืองห้วยทรายในแขวงบ่อแก้ว จนมาถึงส่วนต่อของประเทศไทยที่อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย

เส้นทาง R3Aเป็นเส้นทางที่เกิดขึ้นมาจากความต้องการของเงินมากกว่า 30 ปี ในการเป็นเส้นทางขนส่งสินค้าลงให้ถึงอันดามัน ซึ่งมีความสำคัญในการขยายมูลค่าการค้าระหว่างไทย-จีน ให้เพิ่มมากขึ้น โดยในปีที่ผ่านมาไทยสามารถสร้างมูลค่าการค้าจากจีนได้กว่า 31,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐ หากมีการเปิดใช้

เส้นทางดังกล่าวคาดว่าจะทำให้ไทยสามารถสร้างมูลค่าทางการค้าจากจีนเพิ่มขึ้นจากเดิมที่ตั้งเป้าไว้ภายในปี 2553 ว่าจะอยู่ที่ 50,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ มาเป็น 60,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ

จุด Missing Link ปัจจุบันไทยมีเส้นทางขนส่งทางการค้า และลำเลียงสินค้าระหว่างไทย-จีน หลักๆ 4 ทางคือ ทางอากาศ ทางเรือเดินทะเล ทางแม่น้ำโขง และเส้นทางบกที่กำลังเปิดใช้ ซึ่งพบว่า การขนส่งทางแม่น้ำโขงแม้ว่าจะสะดวกที่สุด แต่ก็ติดปัญหาหน้าแล้งที่ไม่สามารถขนส่งได้ เส้นทางบกผ่าน R3A จึงเป็นความหวังมากที่สุด แต่ปัจจุบันพบว่าแม้ทางจะสร้างมาอย่างเรียบร้อยและใกล้เสร็จสมบูรณ์แต่ช่วงที่เชื่อมระหว่างสปป.ลาวกับไทย ยังต้องอาศัยการขนส่งสินค้าข้ามพรมแดนเพราะไม่มีสะพานข้ามแม่น้ำโขง ซึ่งรัฐบาลไทยกับสปป.ลาวได้ตกลงและจะมีการสร้างสะพานข้ามแม่น้ำโขงแล้วแต่มีกำหนดเสร็จกลางปี 2556 หลังจากเปิดใช้ R3A แล้ว 3 ปี จะกลายเป็นจุด Missing Link ที่สำคัญ

โอกาสและผลประโยชน์สำหรับโอกาสและผลประโยชน์ของไทยที่จะได้รับจากการเปิดใช้เส้นทาง R3A นี้ คือไทยจะมีทางเลือกในการใช้เส้นทางขนส่งไปถึงแหล่งผลิตและตลาดเป้าหมายมากขึ้นเป็นทางเลือกในการลดต้นทุนด้านเวลาและลดภาระการขนถ่ายหลายรอบเมื่อเทียบกับการขนส่งด้วยแม่น้ำโขงจะมีการกระตุ้นและเร่งพัฒนาโครงข่ายการคมนาคมขนส่งในภาคเหนือของไทย มีการกระตุ้นการขยายตัวของธุรกิจการค้าและการลงทุน เช่น ธุรกิจร้านค้าตามแนวพรมแดน ธุรกิจด้านขนส่งและโลจิสติกส์ เช่น บริการขนส่งสินค้า บริการขนส่งผู้โดยสาร ปิมน้ำมัน และคลังสินค้า อีกทั้งในการเปิดเส้นทางใหม่จะช่วยกระตุ้นเศรษฐกิจตามแนวเส้นทาง R3A ซึ่งส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ยากจน

ศักยภาพในการขนส่ง จากการสำรวจเส้นทาง R3A ของสมาคมขนส่งทางบกพบว่า ไทยสามารถขนส่งสินค้าไปในระยะเวลาที่สั้นขึ้น 2-3 วัน และสินค้าที่เป็นโอกาส ได้แก่ ข้าวสารหอมมะลิ อาหารสด อาหารแช่แข็ง อาหารแห้งสำเร็จรูป อาหารกระป๋อง น้ำพริกต่าง ๆ เครื่องประดับ อัญมณี และสินค้า OTOP ที่ไม่มีในสปป.จีน รวมถึงการบริการต่าง ๆ เช่น การนวดเพื่อสุขภาพ (สปา) นอกจากนี้จะเป็นการเปิดเส้นทางทางท่องเที่ยวของทั้ง 2 ประเทศ รวมทั้งเป็นโอกาสในการประชาสัมพันธ์สินค้าผ่านการท่องเที่ยวด้วย สำหรับด้านธุรกิจโลจิสติกส์ของไทยต้องเตรียมรับมือกองทัพลอจิสติกส์จีนที่เข้ามาในไทยอย่างมากเพราะผู้ประกอบการรายย่อยของไทยอาจสู้ไม่ได้ในเรื่องของเงินทุนและต้นทุนด้านพลังงาน จึงควรต้องรวมตัวกันให้ได้มากที่สุดเพื่อที่จะได้มีพลังในการขนส่งและแก้ปัญหาการตัดราคากันเอง

การสนับสนุนจากภาครัฐ ในส่วนของภาครัฐควรจัดหาแหล่งเงินทุนดอกเบี้ยต่ำเพื่อให้ผู้ประกอบการขนส่งปรับเปลี่ยนเครื่องยนต์ NGV มาตรการลดภาษี อีกทั้งภาครัฐยังต้องลดขั้นตอนในการขออนุญาตดัดแปลงรถยนต์บรรทุกซึ่งใช้เวลาอนุมัติไม่น้อยกว่า 8-10 เดือน ซึ่งเสียค่าใช้จ่ายในอัตราที่สูงมาก นอกจากนี้รัฐบาลไทยจะต้องเจรจา 3 ประเทศ โดยให้มีจุดเปลี่ยนสินค้าที่ชายแดนสปป.ลาว เพื่อเป็นศูนย์กระจายสินค้าและให้รถบรรทุกของผู้ประกอบการไทยไปรับสินค้าต่อมาจากรถบรรทุกจีนที่จุดศูนย์กลางเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการแข่งขันที่เลวร้ายกัน ส่วนผู้ประกอบการโลจิสติกส์ไทยนั้นยังต้องเร่งศึกษาหาความรู้ด้านกฎหมายระหว่างประเทศ รู้ระบบค่าธรรมเนียมและภาษีของสปป.จีน รู้ภาษาจีน ต้องนำเทคโนโลยีมาใช้ให้

ทันสมัยยกระดับมาตรฐานของรถบรรทุก ที่สำคัญต้องยกระดับความพร้อมของพนักงานขับรถให้สามารถพูดภาษาจีนในการสื่อสารให้ได้ มิฉะนั้นจะต้องจ้างล่ามประจำรถแต่ละคันซึ่งเป็นต้นทุนที่จะเพิ่มขึ้นอีกมาก

ความตกลงการขนส่งข้ามพรมแดนการเร่งรัดดำเนินงานตามความตกลงการขนส่งข้ามพรมแดน(Cross Border Transport Agreement : CBTA)ซึ่งเป็นพื้นฐานการขยายการค้าและการลงทุนในอนุภูมิภาค ตามหลักการภายใต้ความตกลง CBTA นั้นจะต้องมีการจัดตั้งพื้นที่ที่ตรวจร่วม (Common Control Area) บริเวณรอบด้านพรมแดนหลัก เพื่ออำนวยความสะดวกในการตรวจสอบสินค้า ณ จุดผ่านแดนและภายในระยะเวลาที่เหมาะสมโดยไม่ต้องมีการเคลื่อนย้ายสินค้า

แนวความคิดพัฒนาการอำนวยความสะดวกด้านการขนส่งและการค้าบริเวณสะพานข้ามแม่น้ำโขงตามแนวพื้นที่พัฒนาเศรษฐกิจเหนือ-ใต้ (เชียงของ-ห้วยทราย) โดยคาดว่าจะการดำเนินการจัดตั้งพื้นที่ที่ตรวจร่วมแบบเต็มรูปแบบจะสามารถบรรลุเป้าหมายการลดระยะเวลาและลดต้นทุนการขนส่งสินค้าของผู้ประกอบการตามแนวพื้นที่พัฒนาเศรษฐกิจเหนือ-ใต้ และเป็นการสนับสนุนการพัฒนาระบบโลจิสติกส์ของประเทศไทยให้ได้มาตรฐานสากล

1) ศักยภาพและโอกาสของการเป็นเชียงของเมืองแห่งโลจิสติกส์

1. สะพานข้ามแม่น้ำโขงแห่งที่ 4
2. ศูนย์เปลี่ยนถ่ายรูปแบบการขนส่งสินค้าเชียงของ จังหวัดเชียงราย
3. ด้านศุลกากรที่มีความพร้อม และทันสมัย เช่น OSS SSI SWI
4. แหล่งกระจายสินค้า
5. ถนนเชื่อมโยงการคมนาคม
6. สถานีขนส่งอำเภอเชียงของ
7. การจัดทำผังเมืองของอำเภอเชียงของเพื่อรองรับการขยายตัว

2) ปัจจัยแห่งความสำเร็จ

1. เร่งรัดให้เกิดโครงสร้างพื้นฐานที่มีการศึกษาออกแบบและมีแผนในการดำเนินการ
2. การเจรจาด้านกฎระเบียบ การเจรจาสร้างความร่วมมือ 3 ฝ่าย ในประเด็นที่จะเป็นอุปสรรคในอนาคต อาทิ
 - 2.1 ด้านการขนส่ง
 - 2.2 ระบบการตรวจสินค้า
 - 2.3 อื่น ๆ

3) โครงการที่สำคัญ

1. โครงการส่งเสริมธุรกิจต่อเนื่องเพื่อขับเคลื่อนระบบโลจิสติกส์ การค้า การลงทุน และการท่องเที่ยวในพื้นที่เชียงรายเพื่อสร้าง Supply Chain และ Value Chain
2. โครงการส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรเพื่อรองรับธุรกิจต่อเนื่องในพื้นที่

3. โครงการส่งเสริมความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชนกับประเทศเพื่อนบ้าน ในระดับท้องถิ่น

(สำนักงานพาณิชย์จังหวัดเชียงราย. การจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดนจังหวัดเชียงราย, 20 มีนาคม 2555)

4) การค้าชายแดน

ในเดือน ม.ค.-ธ.ค. ปี 2554 การค้ากับประเทศเพื่อนบ้านด้านจังหวัดเชียงราย ซึ่งประกอบด้วยสาธารณรัฐประชาชนจีน (ตอนใต้) สหภาพพม่า และสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว มีมูลค่าการค้ารวม 29,771.81 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อน 8,694.66 ล้านบาท หรือร้อยละ 41.25 โดยมูลค่าการนำเข้ารวม 3,531.20 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อน 459.78 ล้านบาท หรือร้อยละ 14.97 สินค้านำเข้าได้แก่ ไม้ซุงสัก สินค้าเกษตร (ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์) ถ่านหินลิกไนต์ ของใส่มือถือ มูลค่าการส่งออก 26,240.61 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อน 8,234.88 ล้านบาท หรือร้อยละ 45.73 สินค้าส่งออกได้แก่ สินค้าเกษตร (ยางพารา) อุปกรณ์ไฟฟ้า สินค้าอุปโภค-บริโภค น้ำมันปาล์ม สิ่งทอ เหล็ก สินค้าเชื้อเพลิง ปูนซีเมนต์ อาหารและเครื่องดื่ม

3.2 มูลค่าการค้าชายแดนจังหวัดเชียงราย

ตารางที่ 2-14 มูลค่าการค้าชายแดนจังหวัดเชียงราย

เดือน มกราคม - ธันวาคม 2554				
ประเทศ	ส่งออก	นำเข้า	การค้ารวม	ดุลการค้า
จีน	3,836.38	2,857.13	6,693.51	979.25
พม่า	12,231.60	129.16	12,360.76	12,102.44
ลาว	10,172.63	544.91	10,717.54	9,627.72
รวม	26,240.61	3,531.20	29,771.81	22,709.41

หน่วย : ล้านบาท

ประเทศ	นำเข้า			ส่งออก		
	ปี 2553	ปี 2554	ขยายตัว (%)	ปี 2553	ปี 2554	ขยายตัว (%)
จีน	2,255.51	2,857.13	26.67	3,425.02	3,836.38	12.01
พม่า	219.79	129.16	-41.23	9,969.56	12,231.60	22.69
ลาว	596.12	544.91	-8.59	4,611.15	10,172.63	120.61
รวม	3,071.42	3,531.20	14.97	18,005.73	26,240.61	45.73

ที่มา: สำนักงานพาณิชย์จังหวัดเชียงราย

รูปที่ 2-11 สถิติมูลค่าการค้าชายแดน นำเข้า-ส่งออกด้านศุลกากรเชียงใหม่

รูปที่ 2-12 สถิติมูลค่าการค้าชายแดน นำเข้า-ส่งออกด้านศุลกากรเชียงใหม่

รูปที่ 2-13 สถิติมูลค่าการค้าชายแดน นำเข้า-ส่งออกด้านศุลกากรแม่สาย

4. เศรษฐกิจเชียงรายในอนาคต

4.1 การพัฒนาเขตเศรษฐกิจชายแดน จังหวัดเชียงราย

จังหวัดเชียงรายมีความได้เปรียบในด้านที่ตั้งที่อยู่ในกลุ่มพื้นที่จังหวัดเชียงราย-เชียงใหม่-ลำพูน ซึ่งเป็นฐานเศรษฐกิจที่สำคัญตามแนวเขตเศรษฐกิจ เหนือ ได้เชื่อมโยงไทยพม่า / ลาว จีน และมีศักยภาพพัฒนาเป็นฐานการค้า การลงทุน อุตสาหกรรม และการท่องเที่ยวในอนาคตอันใกล้ โดยปัจจุบันมีการขนส่งตามลำน้ำโขงจากเชียงราย - เชียงแสนอยู่แล้ว และมีการก่อสร้างถนนเชื่อมโย่ง แม่สาย - ชายแดนจีน และถนนเชียงของ - หลวงน้ำทา ส่งผลให้อำเภอแม่สายเชียงของ และเชียงแสน เป็นประตูเศรษฐกิจที่สำคัญ และไทยจำเป็นต้องเตรียมการพัฒนาเชิงพื้นที่เพื่อรองรับ

คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ 23 พฤศจิกายน 2547 มอบหมายรองนายกรัฐมนตรี (นายพินิจ จารุสมบัติ) พิจารณาทบทวนจุดที่ตั้งนิคมอุตสาหกรรมในเขตเศรษฐกิจชายแดน จ.เชียงราย และรองนายกรัฐมนตรีได้จัดประชุมเมื่อวันที่ 7 ธันวาคม 2547 และได้ข้อสรุปใน 2 ประเด็น คือ

- 1.รัฐบาลกำลังดำเนินการอนุรักษ์เมืองเชียงแสนให้เป็นเมืองมรดกโลก จึงเห็นควรให้พิจารณาใช้พื้นที่อื่นในจังหวัดสำหรับโครงการจัดตั้งนิคมอุตสาหกรรมโดยให้พิจารณาพื้นที่อำเภอเชียงของก่อนเป็นลำดับแรก
- 2.มอบหมายการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยชี้แจงทำความเข้าใจกับนักลงทุนฝ่ายจีน และร่วมกับจังหวัดจัดหาพื้นที่แห่งใหม่

4.2 ความก้าวหน้าการดำเนินงาน

คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 7 กุมภาพันธ์ 2549 เห็นชอบการจัดตั้งและพัฒนานิคมอุตสาหกรรมในเขตเศรษฐกิจชายแดน จังหวัดเชียงราย จำนวน 16,000 ไร่ ในตำบลศรีดอนชัย และตำบลสถาน อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย ตามมติที่ประชุมของคณะกรรมการพิจารณาแนวทางการจัดตั้งเขตเศรษฐกิจชายแดน ครั้งที่ 2/2548 เมื่อวันที่ 14 ตุลาคม 2548 โดยมีสาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

พื้นที่ลงทุน เห็นชอบพื้นที่สำหรับพัฒนานิคมอุตสาหกรรมในเขตเศรษฐกิจชายแดน จังหวัด เชียงราย จำนวน 16,000 ไร่ ในตำบลศรีดอนชัยและตำบลสถาน อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย เนื่องจากเป็นพื้นที่ที่สอดคล้องกับการแบ่งเขตการใช้ที่ดิน (Zoning) ของกรมโยธาธิการและผังเมืองและไม่ขัดแย้งต่อพื้นที่อ่อนไหวด้านสิ่งแวดล้อมจากสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

อุตสาหกรรมเป้าหมาย เน้นอุตสาหกรรมที่มีการเพิ่มมูลค่าโดยใช้เทคโนโลยีเข้ามาช่วยในการผลิตและเป็นอุตสาหกรรมสะอาด ประกอบด้วย แปรรูปเกษตรและอาหาร อัญมณีและเครื่องประดับ สิ่งทอขึ้นปลาย บริการขนส่ง เครื่องใช้ไฟฟ้า/electronics ยา/เครื่องสำอางสมุนไพร อุปกรณ์และเครื่องจักรกลการเกษตร หัตถกรรม/OTOP และแปรรูปไม้และการพิมพ์สิทธิประโยชน์ เห็นชอบให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการให้สิทธิประโยชน์ใน 3 เรื่อง ประกอบด้วย

1. เขตนิคมอุตสาหกรรมทั่วไปของการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย
2. สิทธิประโยชน์ด้านภาษีสำหรับผู้ลงทุนของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน
3. สิทธิด้านภาษีนำเข้า-ส่งออกแบบเขตปลอดอากร (Free Zone) ของกรมศุลกากร โดยพิจารณาลดกระบวนการและขั้นตอนการอนุมัติการลงทุนเป็นกรณีพิเศษสำหรับการเข้าลงทุนของนักลงทุนจีน

การเจรจากับจีน เห็นชอบให้การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยประสานกระทรวงการต่างประเทศเร่งรัดจัดคณะผู้แทนไทยเดินทางไปเจรจากับทางการจีน (ความคืบหน้า: กนอ. ได้จัดคณะผู้แทนฝ่ายไทยเดินทางไปนครคุนหมิง มณฑลยูนนาน ประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน เพื่อเจรจาโครงการจัดตั้งเขตเศรษฐกิจชายแดนจังหวัดเชียงราย ระหว่างวันที่ 3-4 กรกฎาคม 2549 แล้ว)

การพัฒนาพื้นที่และแผนสนับสนุน รัฐบาลอนุมัติงบประมาณกว่า 1,300 ล้านบาท เพื่อแก้ไขปัญหาเมือง ปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐาน พัฒนาแผนสนับสนุนด้านคน สังคมและสิ่งแวดล้อม จะเสร็จสมบูรณ์ในปี 2548 ยกเว้นการวางผังเมืองและการอนุรักษ์เมืองที่ล่าช้ากว่ากำหนด โดยในปี 2548 ได้เสนอคณะรัฐมนตรีวันที่ 25 ตุลาคม 2548 แก้ไขปัญหาการได้มาซึ่งที่ดิน No Man's Land เพื่อสนับสนุนการจัดตั้งด่านแม่สาย 2 และการให้ความช่วยเหลือทางการเงินเพื่อก่อสร้างที่ทำการชั่วคราวด่านพรมแดนฝางพม่า ณ สะพานข้ามแม่น้ำสาย แห่งที่ 2 ตลอดจนเร่งรัดการดำเนินการแผนสนับสนุนที่ศึกษาแล้วเสร็จในปี 2548 จำนวน 3 เรื่อง คือ การดำเนินการสร้างกลไกการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการดำเนินการจัดตั้งเขตเศรษฐกิจชายแดน จ.เชียงราย

การพัฒนาสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงานนานาชาติเชียงใหม่ให้เป็นศูนย์พัฒนาทรัพยากรมนุษย์ภายใต้กรอบ GMS และ ACMECS และการดำเนินโครงการเพื่อป้องกันผลกระทบทางสิ่งแวดล้อม ซึ่งปี 2549 โครงการทั้งหมดจะถูกแปลงแผนไปสู่ปฏิบัติเริ่มปีงบประมาณ 2550

กฎหมายเขตเศรษฐกิจพิเศษ การศึกษากฎหมายเฉพาะเพื่อกำหนดกลไกบริหารจัดการเป็นการเฉพาะในระยะยาว ปัจจุบันอยู่ในขั้นตอนการพิจารณาคณะกรรมการกฤษฎีกาในวาระที่ 3

4.3 ผลประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ระดับชาติ

สร้างฐานการผลิตใหม่ ด้วยการพัฒนาพื้นที่ให้เป็นประตูการค้าฐานการผลิต และระบายสินค้าของนักลงทุนทั้งในและต่างประเทศ โดยอาศัยวัตถุดิบและแรงงานจากพื้นที่โดยรอบทั้งภายในและประเทศเพื่อนบ้าน นำไปสู่การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ มีพื้นที่เขตเศรษฐกิจเฉพาะที่สามารถดำเนินการผ่อนคลايกฎระเบียบที่เป็นตัวกีดขวางการค้า การลงทุนระหว่างประเทศ และปรับปรุงกฎหมาย/นโยบายสนับสนุนการลงทุนในประเทศ ทั้งด้านสิทธิประโยชน์ One-Stop Services การผ่อนปรนใช้แรงงานต่างด้าว และธุรกรรมเงินตรา ต่างประเทศ

ระดับชุมชน

พื้นที่ส่งเสริมชุมชนในฐานะรากให้มีสภาพความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นจากการเพิ่มปริมาณการค้าการลงทุนการผลิต นำไปสู่การจ้างงานทั้งทางตรงและทางอ้อม ลดปัญหาการว่างงาน เพิ่มรายได้ และการปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐาน และสาธารณูปโภคต่างๆ จะช่วยให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตสภาพแวดล้อมชุมชนดีขึ้น เชื่อมโยงธุรกิจชุมชน โครงการ 1 ตำบล 1 ผลิตภัณฑ์ และวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมเข้าสู่ตลาดระดับภาคและประเทศ

2.4 ด้านสิ่งแวดล้อมทรัพยากรธรรมชาติและพลังงาน

ทรัพยากรธรรมชาติที่จะนำมาใช้เป็นวัตถุดิบในการประกอบอาชีพในจังหวัดเชียงรายจากข้อมูลทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่ที่ใช้มากที่สุด คือ ไม้ไผ่ โดยมี อำเภอที่ใช้ทรัพยากรมากที่สุด 3 อันดับได้แก่ อำเภอเวียงแก่น อำเภอแม่สรวย อำเภอแม่จัน คิดเป็น 60% , 45% , 34% ตามลำดับ

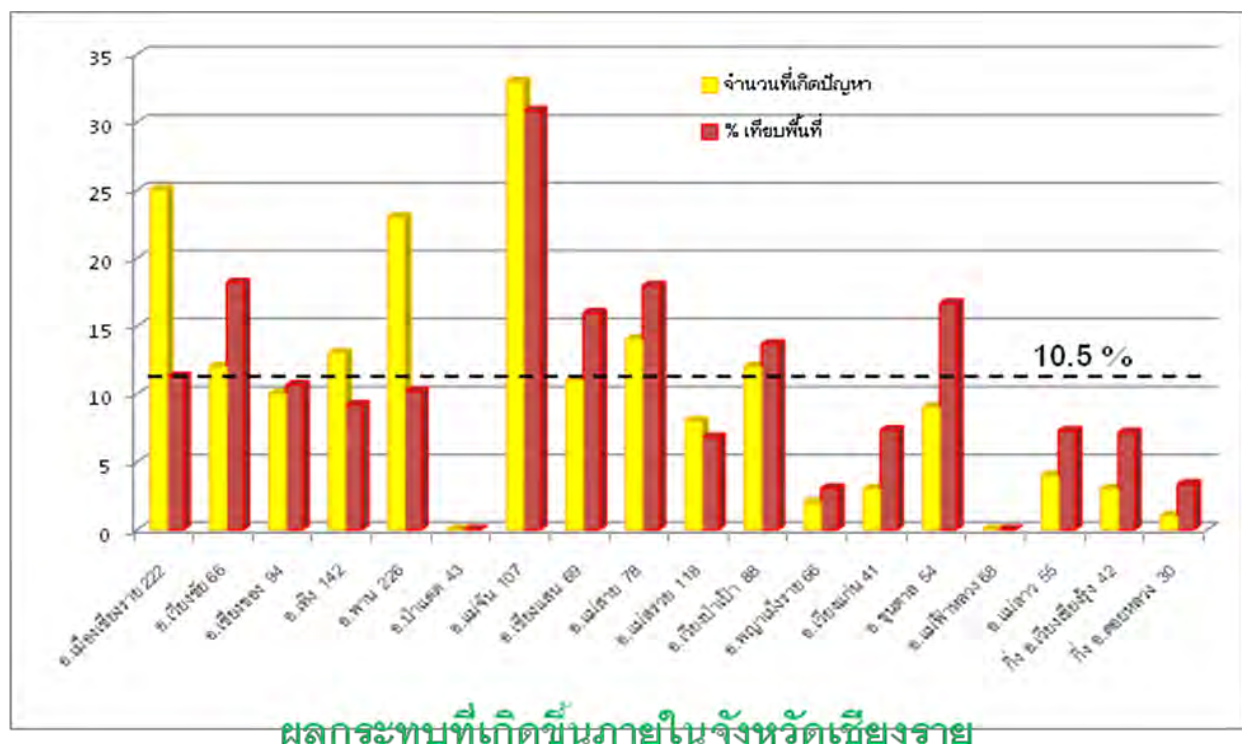
1) ปริมาณน้ำฝนในจังหวัดเชียงราย

ข้อมูลปริมาณน้ำฝนในจังหวัดเชียงราย จากข้อมูลจากสถานีตรวจวัดพบว่าฝนตามฤดูมีความแปรปรวน และข้อมูลย้อนหลังทำให้ทราบว่าฤดูฝนในแต่ละปีนั้นมาไม่ตรงตามฤดูกาล รวมไปถึงการเกิดฝนหลงฤดู อย่างไรก็ตามยังไม่สามารถบอกถึงอนาคตได้ ดังนั้นข้อมูลที่ได้สรุปเป็นเพียงแนวโน้มที่อาจจะเกิดขึ้นตรงไป ควรมีการศึกษากรณีในพื้นที่เป็นรายอำเภอไป

2) จำนวนหมู่บ้าน ที่มีสถานประกอบการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพในจังหวัดเชียงราย

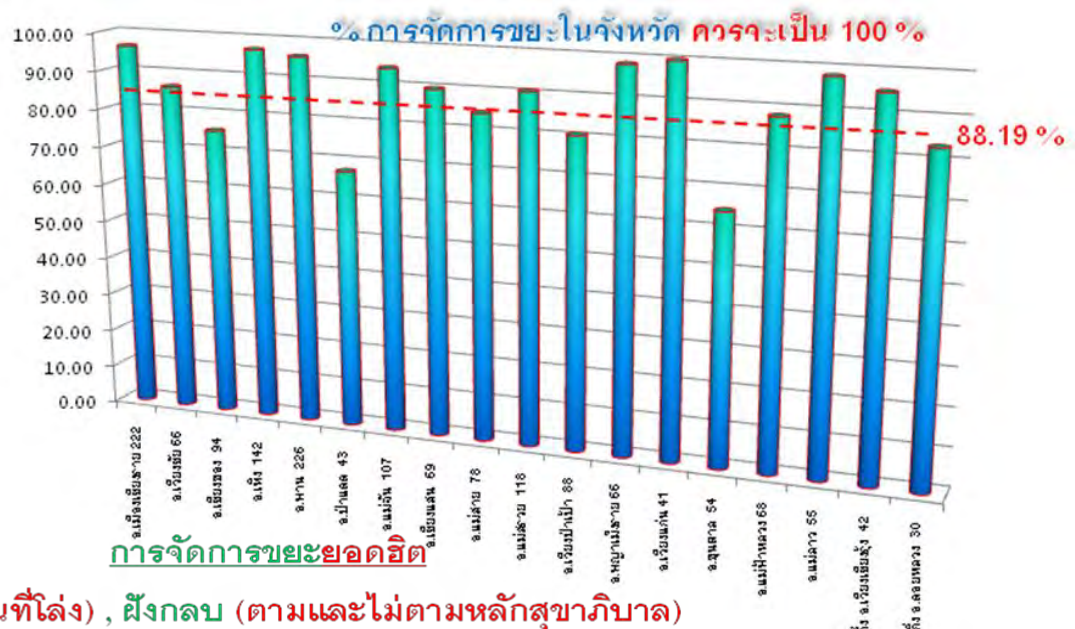
สรุปว่ามีสถานประกอบการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพตามข้อมูล แต่ยังคงมีสถานประกอบการที่ยังไม่ได้ให้ข้อมูล หรือข้อมูลสถานประกอบการรายปีล่าสุดเนื่องด้วยการเติบโตทางเศรษฐกิจและสังคมทำให้การเข้าถึงข้อมูลในพื้นที่ยังคงไม่ต่อเนื่อง

รูปที่ 2-15 กราฟแสดงข้อมูลสรุปสถานประกอบการ/โรงงาน ที่มีผลกระทบ แสดงเป็นรายอำเภอและค่าเฉลี่ยที่มีผลกระทบทางด้านมลพิษกับสิ่งแวดล้อม

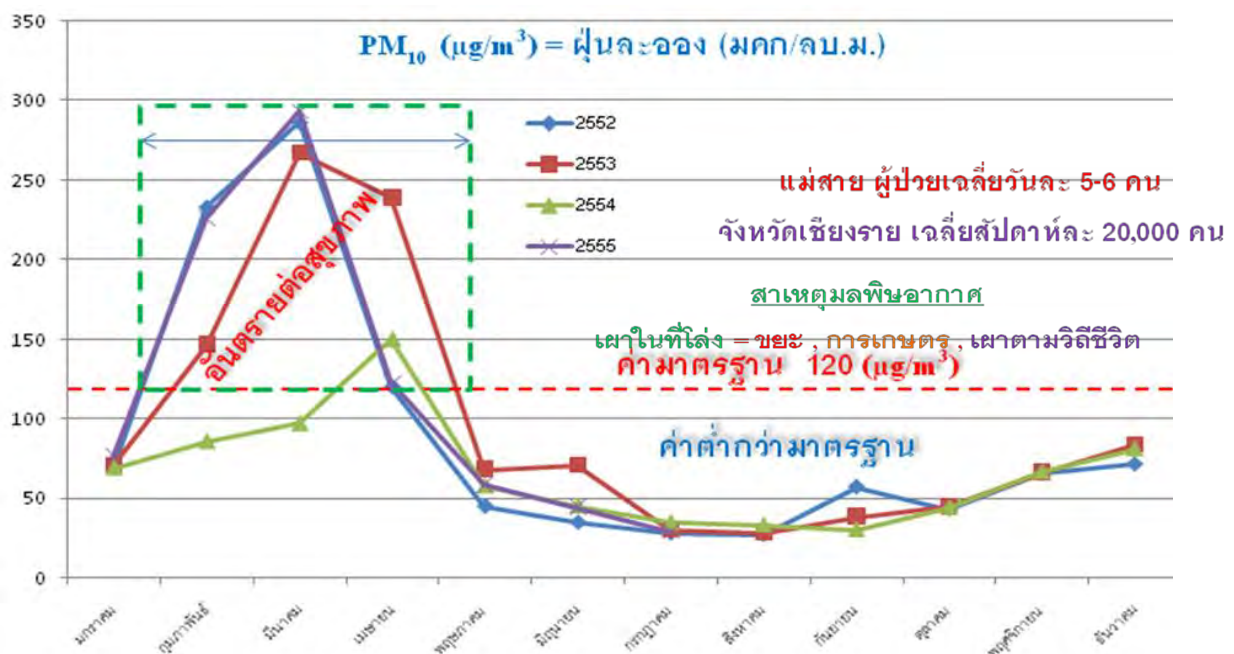
3) จำนวนหมู่บ้านที่มีการจัดการขยะมูลฝอย

โดยส่วนใหญ่ข้อมูลการจัดการขยะก็ยังเป็นปัญหา โดยทุกอำเภอมีการจัดการขยะอยู่ที่ เกินร้อยละ 80 ของพื้นที่ แต่ยังมี 3 อำเภอที่ต่ำกว่าร้อยละ 80 คือ อำเภอขุนตาล อำเภอป่าแดด และ อำเภอเชียงของ ตามลำดับ อย่างไรก็ตามควรเฝ้าระวังกิจกรรมที่จะเกิดขึ้นจากการปกครองส่วนท้องถิ่นด้วย

เผา (เผาในที่โล่ง) , ผังกลบ (ตามและไม่ว่าตามหลักสุขาภิบาล)

รูปที่ 2-16 กราฟแสดงข้อมูลเปอร์เซ็นต์การจัดการขยะรายอำเภอ ในจังหวัดเชียงรายและค่าเฉลี่ยการจัดการขยะ

รูปที่ 2-17 กราฟแสดง ปริมาณฝุ่นละอองที่มีความอันตรายต่อสุขภาพในจังหวัดเชียงราย (สถานีวัด อ.เมือง , สถานีวัด อ.แม่สาย)

ตารางที่ 2-15 แสดงปริมาณฝุ่นละอองและจำนวนวันที่เกิน ของจังหวัดเชียงราย

PM_{10} ($\mu g/m^3$) = ฝุ่นละออง (มคก./ลบ.ม.)

ค่าเฉลี่ย 24 ชั่วโมง สูงสุด ของฝุ่นละอองขนาดเล็กกว่า 10 ไมครอน

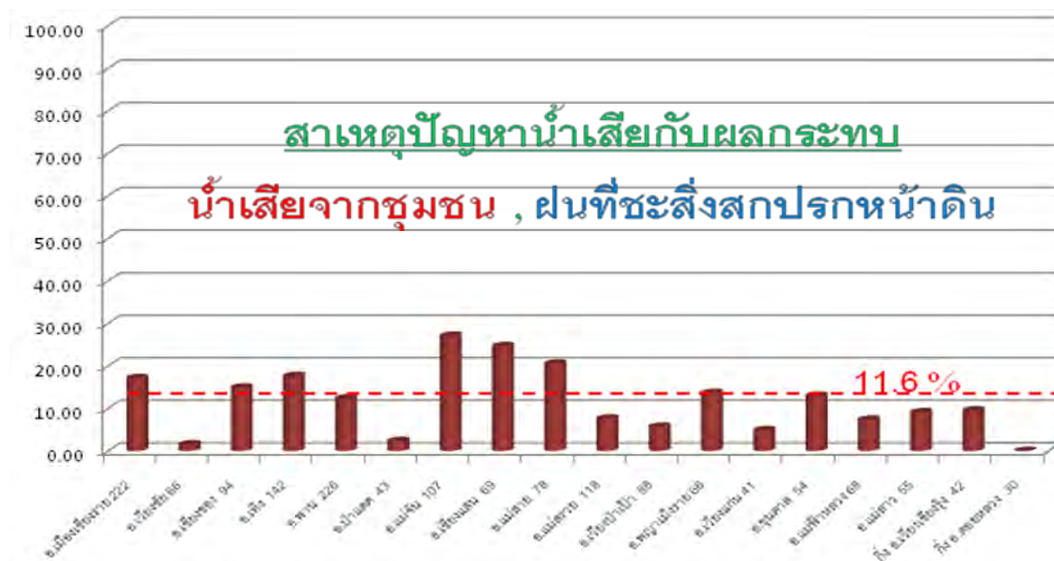
จังหวัด	ค่าเฉลี่ย 24 ชั่วโมงสูงสุด (มคก./ลบ.ม.)	วันที่ตรวจพบค่าสูงสุด	จำนวนวันที่เกินมาตรฐาน
เชียงใหม่	200.8	8 มี.ค.	13
ลำพูน	274.8	26 ก.พ.	19
เชียงราย	437.6	10 มี.ค.	25
แม่ฮ่องสอน	359.4	11 มี.ค.	17
ลำปาง	279.0	26 ก.พ.	23
พะเยา	278.7	27 ก.พ.	22
น่าน	216.4	8 มี.ค.	14
แพร่	233.2	25 ก.พ.	20
ตาก	285.2	1 มี.ค.	9

ที่มา : กรมควบคุมมลพิษ ข้อมูลตั้งแต่วันที่ 1 มี.ค. - 16 มี.ค. ยกเว้นจังหวัดตากที่เริ่มตรวจวัดตั้งแต่วันที่ 1 มี.ค.

THAIPUBLICA

4) จำนวนหมู่บ้านที่มีการก่อกำจัดน้ำเสียในจังหวัดเชียงราย

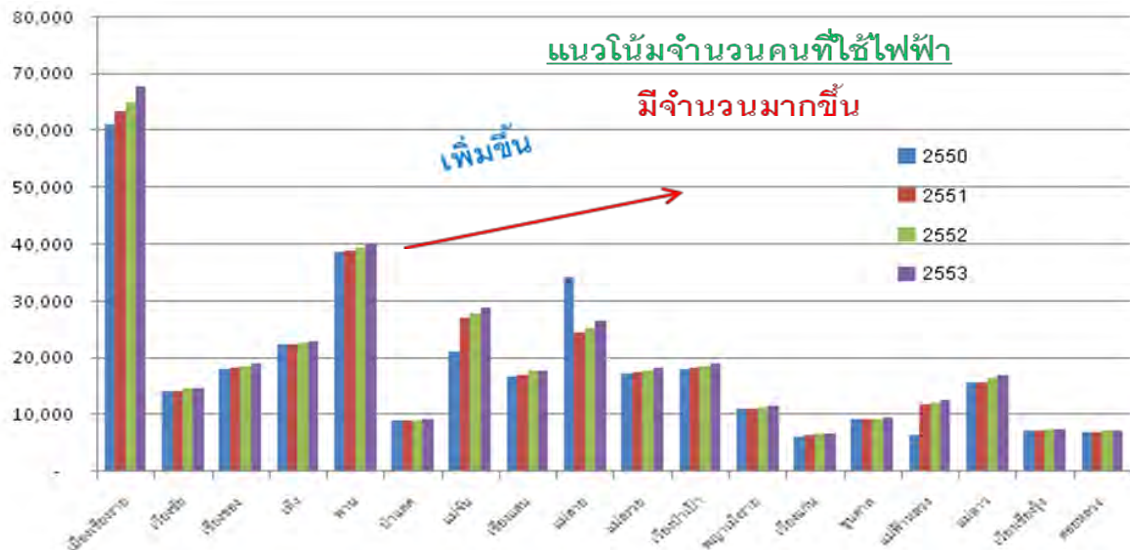
ในแต่ละพื้นที่ที่มีทั้งที่จัดการน้ำเสียและไม่จัดการน้ำเสียโดยมีการจัดการขยะตามรายงานสรุป ปัญหาที่พบคือทุกพื้นที่ควรมีการจัดการน้ำเสีย และมีมาตรการเฝ้าระวังระบบการจัดการน้ำเสียให้เหมาะสมกับพื้นที่นั้นๆ โดยคิดเป็นเปอร์เซ็นต์เฉลี่ยการจัดการน้ำเสียทั้งจังหวัดอยู่ 11.5 %

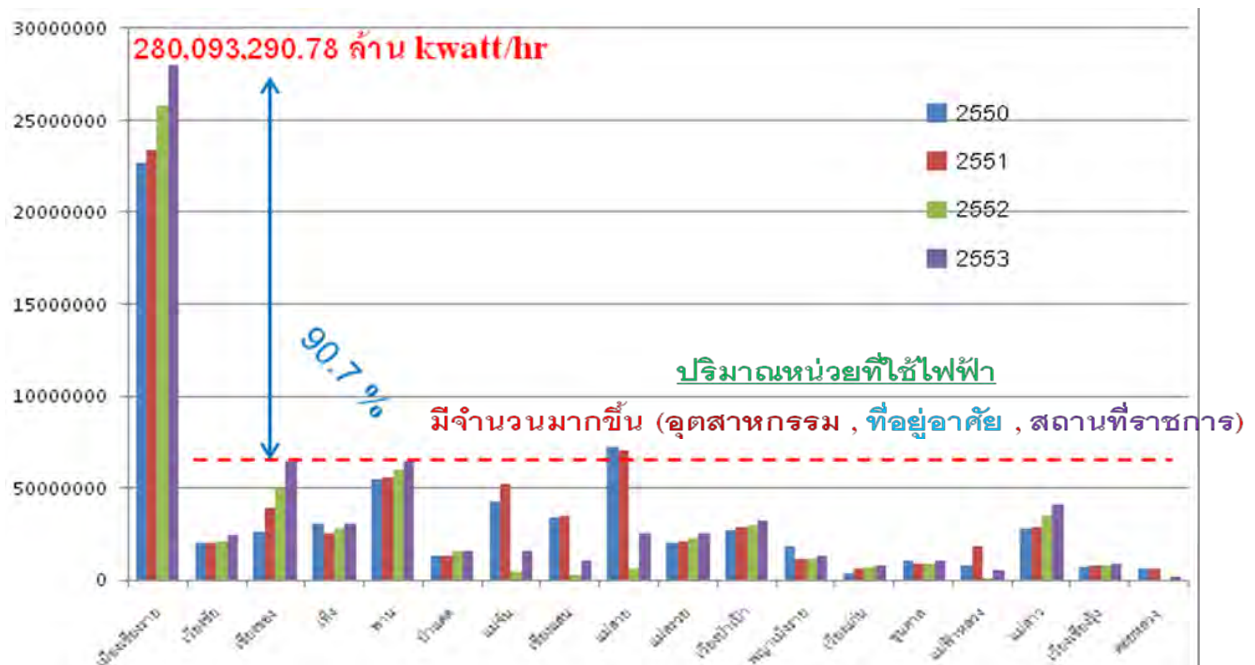
รูปที่ 2-18 กราฟแสดงเปอร์เซ็นต์การจัดการน้ำเสียรายอำเภอ และค่าเฉลี่ยของจังหวัดเชียงราย

5) การใช้พลังงานไฟฟ้าในจังหวัดเชียงราย

การใช้พลังงานด้านการใช้ไฟฟ้านั้นคงหนีไม่พ้น อำเภอเมืองเชียงราย เนื่องจากเป็นเศรษฐกิจชุมชนเมืองเทียบเป็นเปอร์เซ็นต์ ประมาณ 90% ถ้าตัดข้อมูลอำเภอเมืองเชียงรายออก ปรากฏว่า 2 อำเภอที่มีแนวโน้มการใช้พลังงานไฟฟ้าสูงขึ้น คือ อำเภอพาน และอำเภอเชียงของ ตามลำดับ แสดงให้เห็นว่าการเพิ่มขึ้นของอุตสาหกรรม และที่อยู่อาศัยเพิ่มขึ้น

รูปที่ 2-19 กราฟแสดงการจำนวนคนที่ใช้ไฟฟ้า ปี 2550 - 2553

รูปที่ 2-20 กราฟแสดง ปริมาณการใช้พลังงานไฟฟ้า ปี 2550 - 2553

การจัดอันดับปัญหาความสำคัญด้านสิ่งแวดล้อม

ตารางที่ 2-16 แสดงจำนวนและอัตราร้อยละของหมู่บ้านที่มีทรัพยากรธรรมชาติที่จะนำมาใช้เป็นวัตถุดิบในการประกอบอาชีพ เพื่อเป็นการ เพิ่มรายได้ให้แก่ราษฎรในหมู่บ้าน จำแนกตามประเภททรัพยากร และอำเภอ / กิ่งอำเภอ

อำเภอ / กิ่ง อำเภอ	จำนวนหมู่บ้าน ทั้งสิ้น	ไม้	ดอกหญ้า หญ้าแฝก ต้นกึ่ง ต้นอ้อต้นแคบ หญ้าคา	อื่น ๆ	กก	หน่อไม้ เห็ด ผักหวาน	ต้นมะพร้าว	หวาย เถาวัลย์	ดินเหนียว ดิน เหลือง ดินดำ	ต้นไม้ในป่า (ตะแบก ตะโก ประดู่ ชิงชัน จามจุรี)	บ่อทราย
เมืองเชียงราย	222(100.00)	66(29.73)	34(15.32)	26(11.71)	8(3.60)	11(4.95)	4(1.80)	3(1.35)	2(0.90)	0	0
เวียงชัย	66(100.00)	7(10.61)	2(3.03)	2(3.03)	1(1.52)	0	0	1(1.52)	0	0	0
เชียงของ	94(100.00)	23(24.47)	7(7.45)	14(14.89)	0	2(2.13)	0	3(3.19)	0	1(1.06)	6(6.38)
เทิง	142(100.00)	19(13.38)	5(3.52)	16(11.27)	6(4.23)	3(2.11)	0	1(0.70)	0	1(0.70)	0
พาน	226(100.00)	68(30.09)	16(7.08)	23(10.18)	2(0.88)	2(0.88)	1(0.44)	1(0.44)	7(3.10)	1(0.44)	0
ป่าแดด	43(100.00)	6(13.95)	4(9.30)	9(20.93)	0	0	0	0	0	0	0
แม่จัน	107(100.00)	37(34.58)	25(23.36)	4(3.74)	5(4.67)	6(5.61)	8(7.48)	0	1(0.93)	1(0.93)	1(0.93)
เชียงแสน	69(100.00)	18(26.09)	10(14.49)	2(2.90)	0	2(2.90)	5(7.25)	1(1.45)	0	0	0
แม่สาย	78(100.00)	10(12.82)	2(2.56)	2(2.56)	8(10.26)	0	1(1.28)	0	0	0	0
แม่สรวย	118(100.00)	54(45.76)	5(4.24)	8(6.78)	0	0	1(0.85)	0	1(0.85)	1(0.85)	0

ตารางที่ 2-16 แสดงจำนวนและอัตราร้อยละของหมู่บ้านที่มีทรัพยากรธรรมชาติที่จะนำมาใช้เป็นวัตถุดิบในการประกอบอาชีพ เพื่อเป็นการ เพิ่มรายได้ให้แก่ราษฎรในหมู่บ้าน จำแนกตามประเภททรัพยากร และอำเภอ / กิ่งอำเภอ (ต่อ)

อำเภอ / กิ่ง อำเภอ	จำนวนหมู่บ้าน ทั้งสิ้น	ไม้	ดอกหญ้า หญ้าแฝก ต้นกึ่ง ต้นอ้อต้นแคบ หญ้าคา	อื่น ๆ	กก	หน่อไม้ เห็ด ผักหวาน	ต้นมะพร้าว	หวาย เถาวัลย์	ดินเหนียว ดิน เหลือง ดินดำ	ต้นไม้ในป่า (ตะแบก ตะโก ประดู่ ชิงชัน จามจุรี)
เวียงป่าเป้า	88(100.00)	7(7.95)	2(2.27)	0	1(1.14)	0	1(1.14)	1(1.14)	0	0
พญาเม็งราย	66(100.00)	23(34.85)	13(19.70)	2(3.03)	1(1.52)	0	2(3.03)	0	0	1(1.52)
เวียงแก่น	41(100.00)	25(60.98)	19(46.34)	3(7.32)	0	1(2.44)	0	0	0	0
ขุนตาล	54(100.00)	18(33.33)	2(3.70)	2(3.70)	0	0	1(1.85)	1(1.85)	0	0
แม่ฟ้าหลวง	68(100.00)	24(35.29)	17(25.00)	17(25.00)	0	5(7.35)	0	0	0	0
แม่ลาว	55(100.00)	20(36.36)	3(5.45)	1(1.82)	3(5.45)	2(3.64)	0	0	0	0
กิ่ง อ. เวียงเชียง รุ้ง	42(100.00)	17(40.48)	6(14.29)	1(2.38)	2(4.76)	1(2.38)	1(2.38)	0	0	0

อำเภอ / กิ่ง อำเภอ	จำนวนหมู่บ้าน ทั้งสิ้น	ไผ่	ดอกหญ้า หญ้าแฝก ต้นกึ่ง ต้นอ้อต้นแคบ	อื่น ๆ	กก	หน่อไม้ เห็ด ผักหวาน	ต้นมะพร้าว	หวาย เถาวัลย์	ดินเหนียว ดิน เหลือง ดินดำ	ต้นไม้ในป่า (ตะแบก ตะโก ประดู่ ชิงชัน
กิ่ง อ. ดอยหลวง	30(100.00)	1(3.33)	4(13.33)	0	3(10.00)	0	0	0	0	1(3.33)
รวม	1,609(100.00)	453(28.15)	176(10.94)	132(8.20)	40(2.49)	35(2.18)	25(1.55)	12(0.75)	11(0.68)	7(0.44)

ตารางที่ 2-16 แสดงจำนวนและอัตราร้อยละของหมู่บ้านที่มีทรัพยากรธรรมชาติที่จะนำมาใช้เป็นวัตถุดิบในการประกอบอาชีพ
เพื่อเป็นการ เพิ่มรายได้ให้แก่ราษฎรในหมู่บ้าน จำแนกตามประเภททรัพยากร และอำเภอ / กิ่งอำเภอ (ต่อ)

อำเภอ / กิ่ง อำเภอ	จำนวนหมู่บ้าน ทั้งสิ้น	พืชสมุนไพร ต่าง ๆ	เชือกกล้วย	หินกรวดหิน ลูกรัง	ผักตบชวา	มูลสัตว์ทุกชนิด (มูลค้างคาว)	หินปูนปูนขาว	ดินขาว	เปลือกหอย	หินแกรนิต	ลิเหรง	ไม้ป่าขายเลน (ต้นจาก โกกงาง แสมดำ ไม้ เสม็ด)
เมืองเชียงราย	222(100.00)	2(0.90)	1(0.45)	0	1(0.45)	0	0	0	0	0	0	0
เวียงชัย	66(100.00)	0	0	0	1(1.52)	0	0	0	0	0	0	0
เชียงทอง	94(100.00)	0	0	1(1.06)	0	0	1(1.06)	0	0	0	0	1(1.06)
เทิง	142(100.00)	2(1.41)	0	1(0.70)	0	1(0.70)	0	1(0.70)	0	0	0	0
พาน	226(100.00)	1(0.44)	0	0	1(0.44)	1(0.44)	0	0	0	1(0.44)	0	0
ป่าแดด	43(100.00)	0	0	1(2.33)	0	0	0	0	0	0	0	0
แม่จัน	107(100.00)	0	1(0.93)	0	1(0.93)	2(1.87)	0	1(0.93)	0	0	0	0
เชียงแสน	69(100.00)	0	0	0	0	0	0	0	2(2.90)	0	0	0
แม่สาย	78(100.00)	0	1(1.28)	1(1.28)	1(1.28)	0	0	0	0	0	0	0
แม่สรวย	118(100.00)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

ตารางที่ 2-16 แสดงจำนวนและอัตราร้อยละของหมู่บ้านที่มีทรัพยากรธรรมชาติที่จะนำมาใช้เป็นวัตถุดิบในการประกอบอาชีพ เพื่อเป็นการเพิ่มรายได้ให้แก่ราษฎรในหมู่บ้านจำแนกตามประเภททรัพยากร และอำเภอ / กิ่งอำเภอ (ต่อ)

อำเภอ / กิ่ง อำเภอ	จำนวนหมู่บ้าน ทั้งสิ้น	พืชสมุนไพร ต่าง ๆ	เชือกกล้วย	หินกรวด หินลูกรัง	ผักตบชวา	มูลสัตว์ทุกชนิด (มูลค่างคาว)	หินปูนปูนขาว	ดินขาว	เปลือกหอย	หินแกรนิต	สีเหลือง	ไม้ป่าขายเลน (ต้นจาก โก่งกางแสมดำ ไม้เสม็ด)
เวียงป่าเป้า	88(100.00)	1(1.14)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
พญาเม็งราย	66(100.00)	0	0	0	1(1.52)	0	0	0	0	0	1(1.52)	0
เวียงแก่น	41(100.00)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
ขุนตาล	54(100.00)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
แม่ฟ้าหลวง	68(100.00)	0	2(2.94)	0	0	0	0	0	0	0	0	0
แม่ลาว	55(100.00)	0	1(1.82)	0	0	0	1(1.82)	0	0	0	0	0
กิ่ง อ. เวียงเชียง รุ้ง	42(100.00)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
กิ่ง อ. ดอยหลวง	30(100.00)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
รวม	1,609(100.00)	6(0.37)	6(0.37)	5(0.31)	5(0.31)	4(0.25)	2(0.12)	2(0.12)	1(0.06)	1(0.06)	1(0.06)	1(0.06)

จากข้อมูลในตารางที่ 16 แสดงให้เห็นถึงทรัพยากรธรรมชาติภายในอำเภอต่างๆ มีความหลากหลายและปริมาณที่ต่างกันแต่อาชีพที่เกิดจากทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่ส่วนใหญ่ เป็นเรื่องจักรสาน หรืองานฝีมือพื้นบ้าน ทรัพยากรหลักที่เกือบทุกอำเภอมีคือ ไม้ไผ่ ภายในจังหวัดเชียงรายนำไปเพื่อใช้เป็นวัสดุของโครงสร้าง แต่พื้นที่อำเภอรอบนอกมักนำไปใช้เป็นงานฝีมือ

ปริมาณน้ำฝนในจังหวัดเชียงราย

ตารางที่ 2-17 ปริมาณฝนเป็นรายเดือน พ.ศ. 2549 – 2550

เดือน	2549 (2006)				2550 (2007)				Monthly
	ปริมาณฝน	จำนวนวันที่	ปริมาณฝน	วันที่ปริมาณ	ปริมาณฝน	จำนวนวันที่	ปริมาณฝน	วันที่ปริมาณ	
	Rainfall (มิลลิเมตร mm.)	ฝนตก No. of rainy day	สูงสุด Daily maximum (มิลลิเมตร mm.)	ฝนสูงที่สุด Date of daily highest	Rainfall (มิลลิเมตร mm.)	ฝนตก No. of rainy day	สูงสุด Daily maximum (มิลลิเมตร mm.)	ฝนสูงที่สุด Date of daily highest	
ทั้งปี	1,935	136	78.3	25 สิงหาคม	2,041.7	139	89.3	14 พฤษภาคม	Annual
มกราคม	-	-	-	-	-	-	-	-	January
กุมภาพันธ์	17.9	4	12.5	5	1.4	2	1.2	2	February
มีนาคม	27.3	3	18.9	30	28.9	2	27.9	20	March
เมษายน	129.9	13	46.0	14	213.8	12	77.6	18	April
พฤษภาคม	207.4	18	34.9	24	342.0	18	89.3	14	May
มิถุนายน	218.0	21	44.5	20	280.8	20	51.6	18	June
กรกฎาคม	390.9	24	72.0	26	201.0	23	43.3	20	July
สิงหาคม	483.4	25	78.3	25	308.5	24	64.0	22	August
กันยายน	329.2	16	61.7	20	419.3	17	77.7	17	September
ตุลาคม	129.2	11	40.0	4	194.9	15	57.2	6	October
พฤศจิกายน	-	-	-	-	51.1	6	23.0	21	November
ธันวาคม	2.0	1	2.0	3	-	-	-	-	December

ตารางที่2-18 ปริมาณฝนเป็นรายเดือน พ.ศ. 2550 – 2551

เดือน	2550 (2007)				2551 (2008)				Monthly
	ปริมาณฝน	จำนวนวันที่	ปริมาณฝน	วันที่ปริมาณ	ปริมาณฝน	จำนวนวันที่	ปริมาณฝน	วันที่ปริมาณ	
	Rainfall (มิลลิเมตร mm.)	ฝนตก No. of rainy day	สูงสุด Daily maximum (มิลลิเมตร mm.)	ฝนสูงที่สุด Date of daily highest	Rainfall (มิลลิเมตร mm.)	ฝนตก No. of rainy day	สูงสุด Daily maximum (มิลลิเมตร mm.)	ฝนสูงที่สุด Date of daily highest	
ทั้งปี	2,041.7	139	89.3	14 พฤษภาคม	1,729.1	163	66.3	25 เมษายน	Annual
มกราคม	-	-	-	-	30.8	3	15.0	31	January
กุมภาพันธ์	1.4	2	1.2	2	46.4	6	28.1	21	February
มีนาคม	28.9	2	27.9	20	40.4	4	34.8	24	March
เมษายน	213.8	12	77.6	18	178.9	15	66.3	25	April
พฤษภาคม	342.0	18	89.3	14	228.4	23	48.2	31	May
มิถุนายน	280.8	20	51.6	18	131.3	22	26.4	6	June
กรกฎาคม	201.0	23	43.3	20	295.5	28	38.1	20	July
สิงหาคม	308.5	24	64.0	22	304.6	29	53.3	26	August
กันยายน	419.3	17	77.7	17	169.6	12	30.4	30	September
ตุลาคม	194.9	15	57.2	6	214.8	15	35.7	5	October
พฤศจิกายน	51.1	6	23.0	21	85.9	5	46.2	5	November
ธันวาคม	-	-	-	-	2.5	1	2.5	26	December

ตารางที่ 2-19 ปริมาณฝนเป็นรายเดือน พ.ศ. 2551 – 2552

เดือน	2551 (2008)				2552 (2009)				Monthly
	ปริมาณฝน	จำนวนวันที่	ปริมาณฝน	วันที่ปริมาณ	ปริมาณฝน	จำนวนวันที่	ปริมาณฝน	วันที่ปริมาณ	
	Rainfall (มิลลิเมตร mm.)	No. of rainy day	Daily maximum (มิลลิเมตร mm.)	Date of daily highest	Rainfall (มิลลิเมตร mm.)	No. of rainy day	Daily maximum (มิลลิเมตร mm.)	Date of daily highest	
ทั้งปี	1,729.1	163	66.3	25 เมษายน	2,041.7	139	89.3	7 สิงหาคม	Annual
มกราคม	30.8	3	15.0	31	0.0	0.0	0.0	0.0	January
กุมภาพันธ์	46.4	6	28.1	21	0.0	0.0	0.0	0.0	February
มีนาคม	40.4	4	34.8	24	26.5	6	18.1	31	March
เมษายน	178.9	15	66.3	25	57.5	13	31.3	7	April
พฤษภาคม	228.4	23	48.2	31	387.0	18	41.5	14	May
มิถุนายน	131.3	22	26.4	6	172.5	21	30.4	17	June
กรกฎาคม	295.5	28	38.1	20	343.7	16	68.5	13	July
สิงหาคม	304.6	29	53.3	26	288.6	21	31.4	7	August
กันยายน	169.6	12	30.4	30	272.2	12	73.7	17	September
ตุลาคม	214.8	15	35.7	5	77.0	7	45.6	29	October
พฤศจิกายน	85.9	5	46.2	5	0.0	0.0	0.0	0.0	November
ธันวาคม	2.5	1	2.5	26	0.0	0.0	0.0	0.0	December

ตารางที่ 2-20 ปริมาณฝนเป็นรายเดือน พ.ศ. 2552 – 2553

เดือน	2552 (2009)				2553 (2010)				Monthly
	ปริมาณฝน	จำนวนวันที่	ปริมาณฝน	วันที่ปริมาณ	ปริมาณฝน	จำนวนวันที่	ปริมาณฝน	วันที่ปริมาณ	
	Rainfall (มิลลิเมตร mm.)	No. of rainy day	Daily maximum (มิลลิเมตร mm.)	Date of daily highest	Rainfall (มิลลิเมตร mm.)	No. of rainy day	Daily maximum (มิลลิเมตร mm.)	Date of daily highest	
ทั้งปี	2,041.7	139	89.3	7 สิงหาคม	1,824.8	132	68.2	11 สิงหาคม	Annual
มกราคม	-	-	-	-	0.2	1	0.2	25	January
กุมภาพันธ์	-	-	-	-	-	-	-	-	February
มีนาคม	26.5	6	18.1	31	23.9	5	13.3	29	March
เมษายน	57.5	13	31.3	7	89.8	9	32.3	26	April
พฤษภาคม	387.0	18	41.5	14	148.6	15	30.2	15	May
มิถุนายน	172.5	21	30.4	17	166.6	13	51.5	22	June
กรกฎาคม	343.7	16	68.5	13	273.7	24	49.4	14	July
สิงหาคม	288.6	21	31.4	7	472.2	27	68.2	11	August
กันยายน	272.2	12	73.7	17	498.2	22	62.4	22	September
ตุลาคม	77.0	7	45.6	29	149.6	13	49.6	19	October
พฤศจิกายน	-	-	-	-	-	-	-	-	November
ธันวาคม	-	-	-	-	2.0	3.0	1.0	12	December

ที่มา: สถานีตรวจอากาศจังหวัดเชียงราย

จากตัวเลขปริมาณน้ำฝน ตารางที่ 2-17ถึง2-20 แสดงให้เห็นถึงปริมาณน้ำฝนในจังหวัดเชียงรายมีแนวโน้มใกล้เคียงกันในแต่ละปี แต่ ปี พ.ศ.2554 มีปริมาณน้ำฝนสะสมกระโดดจากปีย้อนหลังเป็นจำนวนมาก ข้อมูลนี้แสดงให้เห็นว่าปริมาณน้ำฝนในปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงสูงซึ่งจะมีผลกระทบด้านการเกษตรกรรม และภาคประมง

จำนวนหมู่บ้าน ที่มีสถานประกอบการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพในจังหวัดเชียงราย

ตารางที่ 2-21 จำนวนหมู่บ้านทั้งสิ้น และหมู่บ้านที่มีสถานประกอบการหรือโรงงานที่มีการประกอบกิจกรรมที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ / สิ่งแวดล้อม หรือก่อให้เกิดความรำคาญใจ

อำเภอ / กิ่งอำเภอ	จำนวนหมู่บ้าน	
	ทั้งสิ้น	ที่มีสถานประกอบการ หรือโรงงานที่มีการประกอบกิจกรรมที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ / สิ่งแวดล้อม
อ.เมืองเชียงราย		
รอบเวียง	5	0
บ้านดู่	19	0
นางแล	14	2
แม่ข้าวต้ม	23	4
แม่ยาว	17	2
สันทราย	10	3
แม่กรณ์	13	2
ห้วยซมภู	10	0
ห้วยสัก	30	2
ริมกก	7	0
ดอยลาน	21	3
ป่าอ้อดอนชัย	21	0
ท่าสาย	13	5
ดอยฮาง	8	0
ท่าสุด	11	2
รวม	222	25
อ.เวียงชัย		
เวียงชัย	18	2
ผางาม	13	1
เวียงเหนือ	11	3
ดอนศิลา	16	0
เมืองชุม	8	6
รวม	66	12

ตารางที่ 2-21 จำนวนหมู่บ้านทั้งสิ้น และหมู่บ้านที่มีสถานประกอบการหรือโรงงานที่มีการประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ / สิ่งแวดล้อม หรือก่อให้เกิดความรำคาญใจ (ต่อ)

อำเภอ / กิ่งอำเภอ	จำนวนหมู่บ้าน	
	ทั้งสิ้น	ที่มีสถานประกอบการ หรือโรงงานที่มีการประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ / สิ่งแวดล้อม
อ.เชียงของ		
เวียง	11	1
สถาน	16	4
ศรี	11	0
บุญเรือง	6	0
ห้วยซ้อ	23	4
ศรีดอนชัย	18	1
ริมโขง	9	0
รวม	94	10
อ.เทิง		
เวียง	23	5
จัว	22	3
ปล้อง	9	1
แม่ลอย	12	0
เชียงเคี่ยน	10	0
ตับเต่า	23	1
หวาง	20	0
สันทรายงาม	7	0
ศรีดอนไชย	9	0
หนองแรด	7	3
รวม	142	13
อ.พาน		
สันมะเค็ด	19	1
แม่ฮ้อ	20	3
ธารทอง	11	1

ตารางที่ 2-21จำนวนหมู่บ้านทั้งสิ้น และหมู่บ้านที่มีสถานประกอบการหรือโรงงานที่มีการประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ / สิ่งแวดล้อม หรือก่อให้เกิดความรำคาญใจ (ต่อ)

อำเภอ / กิ่งอำเภอ	จำนวนหมู่บ้าน	
	ทั้งสิ้น	ที่มีสถานประกอบการ หรือโรงงานที่มีการประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ / สิ่งแวดล้อม
อ.พาน		
สันติสุข	9	2
คอยงาม	14	3
ห้วยรั่ม	13	0
เจริญเมือง	21	0
ป่าหุ่ง	17	3
ม่วงคำ	17	0
ทรายขาว	17	2
สันกลาง	17	1
แม่เย็น	10	1
เมืองพาน	22	5
ทวนตะวัน	11	0
เวียงห้าว	8	1
รวม	226	23
อ.ป่าแดด		
ป่าแดด	6	0
ป่าแะ	9	0
สันมะค่า	8	0
โรงช้าง	12	0
ศรีโพธิ์เงิน	8	0
รวม	43	0
อ.แม่จัน		
แม่จัน	11	1
แม่คำ	11	6
ป่าซาง	15	6

ตารางที่ 2-21จำนวนหมู่บ้านทั้งสิ้น และหมู่บ้านที่มีสถานประกอบการหรือโรงงานที่มีการประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ / สิ่งแวดล้อม หรือก่อให้เกิดความรำคาญใจ (ต่อ)

อำเภอ / กิ่งอำเภอ	จำนวนหมู่บ้าน	
	ทั้งสิ้น	ที่มีสถานประกอบการ หรือโรงงานที่มีการประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ / สิ่งแวดล้อม
อ.แม่จัน		
สันทราย	8	2
ท่าข้าวเปลือก	14	7
ป่าตึง	20	6
แม่ไร่	8	2
ศรีคำ	10	3
จอมสวรรค์	10	0
รวม	107	33
อ.เชียงแสน		
เวียง	9	1
ป่าสัก	13	1
บ้านแซว	15	7
ศรีดอนมูล	12	1
แม่เงิน	12	1
โพนก	8	0
รวม	69	11
อ.แม่สาย		
แม่สาย	8	0
ห้วยไคร้	7	0
เกาะช้าง	13	4
โป่งผา	12	5
ศรีเมืองชุม	9	0
เวียงพางคำ	9	3
บ้านด้าย	8	2

ตารางที่ 2-21จำนวนหมู่บ้านทั้งสิ้น และหมู่บ้านที่มีสถานประกอบการหรือโรงงานที่มีการประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ / สิ่งแวดล้อม หรือก่อให้เกิดความรำคาญใจ (ต่อ)

อำเภอ / กิ่งอำเภอ	จำนวนหมู่บ้าน	
	ทั้งสิ้น	ที่มีสถานประกอบการ หรือโรงงานที่มี การประกอบกิจการที่เป็น อันตรายต่อสุขภาพ / สิ่งแวดล้อม
อ.แม่สาย		
โป่งงาม	12	0
รวม	78	14
อ.แม่สรวย		
แม่สรวย	13	2
ป่าแดด	22	1
แม่พริก	13	1
ศรีถ้อย	12	0
ท่าก้อ	27	1
วาวี	25	1
เจดีย์หลวง	6	2
รวม	118	8
อ.เวียงป่าเป้า		
สันสลี	10	4
เวียง	11	1
บ้านโป่ง	7	1
ป่าจี้	16	0
เวียงกาหลง	15	5
แม่เจดีย์	15	1
แม่เจดีย์ใหม่	14	0
รวม	88	12
อ.พญาเม็งราย		
แม่เปา	18	1
แม่ต้า	11	0
ไม้ยา	17	1

ตารางที่ 2-21จำนวนหมู่บ้านทั้งสิ้น และหมู่บ้านที่มีสถานประกอบการหรือโรงงานที่มีการประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ / สิ่งแวดล้อม หรือก่อให้เกิดความรำคาญใจ (ต่อ)

อำเภอ / กิ่งอำเภอ	จำนวนหมู่บ้าน	
	ทั้งสิ้น	ที่มีสถานประกอบการ หรือโรงงานที่มี การประกอบกิจการที่เป็น อันตรายต่อสุขภาพ / สิ่งแวดล้อม
อ.พญาเม็งราย		
เม็งราย	12	0
ตาดควัน	8	0
รวม	66	2
อ.เวียงแก่น		
ม่วงยาย	9	0
ปอ	20	0
หล้ายาว	6	2
ท่าข้าม	6	1
รวม	41	3
อ.ขุนตาล		
ต้า	19	8
ป่าตาล	14	0
ยางฮ่อม	21	1
รวม	54	9

อ.แม่ฟ้าหลวง		
เทอดไทย	16	0
แม่สลองใน	23	0
แม่สลองนอก	13	0
แม่ฟ้าหลวง	16	0
รวม	68	0
อ.แม่ลาว		
ดงมะตะ	15	0
จอมหมอกแก้ว	11	2
บัวสี	12	0

ตารางที่ 2-21จำนวนหมู่บ้านทั้งสิ้น และหมู่บ้านที่มีสถานประกอบการหรือโรงงานที่มีการประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ / สิ่งแวดล้อม หรือก่อให้เกิดความรำคาญใจ (ต่อ)

อำเภอ / กิ่งอำเภอ	จำนวนหมู่บ้าน	
	ทั้งสิ้น	ที่มีสถานประกอบการ หรือโรงงานที่มีการประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ / สิ่งแวดล้อม
อ.แม่ลาว		
ป่าก่อคำ	8	2
โป่งแพร่	9	0
รวม	55	4
กิ่ง อ.เวียงเชียงรุ้ง		
ทุ่งก่อ	14	3
ดงมหาวัน	12	0
ป่าซาง	16	0
รวม	42	3
กิ่ง อ.ดอยหลวง		
ปงน้อย	10	0
โชคชัย	10	1
หนองป่าก่อ	10	0
รวม	30	1

จำนวนหมู่บ้านที่มีการจัดการขยะมูลฝอย

ตารางที่ 2-22 จำนวนหมู่บ้านที่มีการกำจัดขยะมูลฝอย จำแนกตามวิธีการกำจัดขยะมูลฝอย

อำเภอ / ถึงอำเภอ	จำนวนหมู่บ้าน		วิธีการกำจัดขยะมูลฝอย			
	ทั้งสิ้น	ที่มีการกำจัด ขยะมูลฝอย	เผา	ฝังกลบ	ทำปุ๋ย	อื่น ๆ
อ.เมืองเชียงราย						
รอบเวียง	5	2	2	0	0	0
บ้านดู่	19	19	3	3	2	17
นางแล	14	14	13	3	1	0
แม่ข้าวต้ม	23	23	22	8	5	0
แม่ยาว	17	16	8	5	0	9
สันทราย	10	9	9	1	0	0
แม่กรณ์	13	13	12	2	0	0
ห้วยชมภู	10	10	10	9	0	0
ห้วยสัก	30	27	24	19	1	5
ริมกก	7	7	6	5	4	2
ดอยลาน	21	21	20	4	0	3
ป่าอ้อดอนชัย	21	21	21	3	1	0
ท่าสาย	13	13	6	12	4	0
ท่าสุด	11	11	5	11	0	0
รวม	222	214	169	89	20	36
อ.เวียงชัย						
เวียงชัย	18	16	16	2	1	0
ผางาม	13	9	9	0	0	0
เวียงเหนือ	11	11	10	1	1	1
ดอนศิลา	16	13	11	6	6	0
เมืองชุม	8	8	8	0	0	0
รวม	66	57	54	9	8	1

ตารางที่ 2-22 จำนวนหมู่บ้านที่มีการกำจัดขยะมูลฝอย จำแนกตามวิธีการกำจัดขยะมูลฝอย (ต่อ)

อำเภอ / กิ่งอำเภอ	จำนวนหมู่บ้าน		วิธีการกำจัดขยะมูลฝอย			
	ทั้งสิ้น	ที่มีการกำจัด ขยะมูลฝอย	เผา	ฝังกลบ	ทำปุ๋ย	อื่น ๆ
อ.เชียงของ						
เวียง	11	5	4	3	2	2
สถาน	16	9	9	7	1	0
ศรีง	11	11	11	9	0	0
บุญเรือง	6	6	3	0	0	3
ห้วยซ้อ	23	20	19	1	1	4
ศรีดอนชัย	18	17	17	1	1	0
ริมโขง	9	3	3	1	0	0
รวม	94	71	66	22	5	9
อ.เทิง						
เวียง	23	23	20	10	5	1
จัว	22	19	18	2	2	0
ปล้อง	9	9	7	2	4	1
แม่ลอย	12	12	8	7	2	2
เวียงเคียน	10	10	10	1	0	0
ดักเต่า	23	22	21	6	2	1
หวาง	20	20	16	4	8	6
สันทรายงาม	7	7	7	5	4	0
ศรีดอนไชย	9	9	9	1	3	0
หนองแรด	7	7	7	7	7	1
รวม	142	138	123	45	37	12
อ.พาน						
สันมะเค็ด	19	19	15	3	4	0
แม่ฮ้อ	20	20	20	7	10	4
ธารทอง	11	11	11	4	4	0

ตารางที่ 2-22 จำนวนหมู่บ้านที่มีการกำจัดขยะมูลฝอย จำแนกตามวิธีการกำจัดขยะมูลฝอย (ต่อ)

อำเภอ / กิ่งอำเภอ	จำนวนหมู่บ้าน		วิธีการกำจัดขยะมูลฝอย			
	ทั้งสิ้น	ที่มีการกำจัด ขยะมูลฝอย	เผา	ฝังกลบ	ทำปุ๋ย	อื่น ๆ
อ.พาน						
สันติสุข	9	8	8	5	1	0
ดอยงาม	14	13	12	7	3	0
หัวม่ม	13	12	12	4	4	0
เจริญเมือง	21	21	20	14	0	1
ป่าหึ่ง	17	17	17	15	6	12
ม่วงคำ	17	17	17	0	0	0
ทรายขาว	17	17	16	15	0	0
สันกลาง	17	17	17	11	3	0
แม่เย็น	10	10	10	3	0	0
เมืองพาน	22	20	20	3	3	0
ทานตะวัน	11	11	11	0	0	0
เรียงห้า	8	8	8	4	0	0
รวม	226	217	214	95	38	17
อ.ป่าแดด						
ป่าแดด	6	6	6	0	1	2
ป่าแะ	9	9	9	8	0	0
สันมะคำ	8	5	5	3	0	0
โรงช้าง	12	3	3	0	0	0
ศรีโพธิ์เงิน	8	6	6	0	0	0
รวม	43	29	29	11	1	2
อ.แม่จัน						
แม่จัน	11	11	0	0	0	0
แม่คำ	11	8	8	1	0	0
ป่าซาง	15	15	15	10	0	0

ตารางที่ 2-22 จำนวนหมู่บ้านที่มีการกำจัดขยะมูลฝอย จำแนกตามวิธีการกำจัดขยะมูลฝอย (ต่อ)

อำเภอ / กิ่งอำเภอ	จำนวนหมู่บ้าน		วิธีการกำจัดขยะมูลฝอย			
	ทั้งสิ้น	ที่มีการกำจัด ขยะมูลฝอย	เผา	ฝังกลบ	ทำปุ๋ย	อื่น ๆ
อ.แม่จัน						
สันทราย	8	8	8	2	0	0
ท่าข้าวเปลือก	14	13	13	0	1	0
ป่าตึง	20	19	16	9	1	1
แม่ไร่	8	8	8	6	0	0
ศรีคำ	10	9	9	3	4	0
จอมสวรรค์	10	10	10	0	0	0
รวม	107	101	87	31	6	12
อ.เชียงแสน						
เวียง	9	9	0	9	0	9
ป่าสัก	13	13	13	5	2	1
บ้านแซว	15	15	15	14	0	0
ศรีดอนมูล	12	12	12	0	0	0
แม่เงิน	12	7	7	1	0	1
โยนก	8	6	3	1	1	1
รวม	69	62	50	30	3	12
อ.แม่สาย						
แม่สาย	8	8	8	7	8	0
ห้วยไคร้	7	6	6	0	3	2
เกาะช้าง	13	13	12	10	2	0
โป่งผา	12	11	11	3	5	0
ศรีเมืองชุม	9	8	8	1	2	0
เวียงพางคำ	9	6	1	1	1	5
บ้านด้าย	8	7	7	1	2	0

ตารางที่ 2-22 จำนวนหมู่บ้านที่มีการกำจัดขยะมูลฝอย จำแนกตามวิธีการกำจัดขยะมูลฝอย (ต่อ)

อำเภอ / กิ่งอำเภอ	จำนวนหมู่บ้าน		วิธีการกำจัดขยะมูลฝอย			
	ทั้งสิ้น	ที่มีการกำจัด ขยะมูลฝอย	เผา	ฝังกลบ	ทำปุ๋ย	อื่น ๆ
อ.แม่สาย						
โป่งงาม	12	12	12	3	6	1
รวม	78	66	25	26	29	8
อ.แม่สรวย						
แม่สรวย	13	13	9	8	2	2
ป่าแดด	22	21	21	1	0	0
แม่พริก	13	13	10	9	3	0
ศรีถ้อย	12	11	10	1	2	0
ท่าก้อ	27	27	27	7	0	0
วารี	25	16	12	5	1	0
เจดีย์หลวง	6	6	4	2	1	1
รวม	118	107	93	33	9	3
อ.เวียงป่าเป้า						
สันสลี	10	8	8	1	7	0
เวียง	11	11	11	11	0	0
บ้านโป่ง	7	7	7	0	0	0
ป่าจัว	16	2	2	2	0	0
เวียงกาหลง	15	15	13	2	5	0
แม่เจดีย์	15	14	14	4	0	0
แม่เจดีย์ใหม่	14	14	14	1	0	1
รวม	88	71	69	21	12	1
อ.พญาเม็งราย						
แม่เปา	18	18	17	1	0	0
แม่ตำ	11	11	10	4	0	2
ไม้ยา	17	17	16	2	5	9

ตารางที่ 2-22 จำนวนหมู่บ้านที่มีการกำจัดขยะมูลฝอย จำแนกตามวิธีการกำจัดขยะมูลฝอย (ต่อ)

อำเภอ / กิ่งอำเภอ	จำนวนหมู่บ้าน		วิธีการกำจัดขยะมูลฝอย			
	ทั้งสิ้น	ที่มีการกำจัด ขยะมูลฝอย	เผา	ฝังกลบ	ทำปุ๋ย	อื่น ๆ
อ.พญาเม็งราย						
เม็งราย	12	11	11	5	1	0
ตาดควัน	8	8	8	8	0	0
รวม	66	65	62	20	6	11
อ.เวียงแก่น						
ม่วงยาย	9	9	2	7	0	1
ปอ	20	20	20	6	0	0
หล้ายาว	6	6	5	2	0	0
ท่าข้าม	6	6	6	1	0	0
รวม	41	41	33	16	0	1
อ.ขุนตาล						
ต้า	19	1	1	0	0	0
ป่าตาล	14	14	14	10	6	1
ยางฮ่อม	21	20	16	8	3	0
รวม	54	35	31	18	9	1
อ.แม่ฟ้าหลวง						
เทอดไทย	16	14	14	0	0	0
แม่สลองใน	23	20	20	3	2	0
แม่สลองนอก	13	10	9	1	0	0
แม่ฟ้าหลวง	16	16	13	10	0	2
รวม	68	60	56	14	2	2
อ.แม่ลาว						
ดงมะตะ	15	15	10	15	1	1
จอมหมอกแก้ว	11	10	10	1	1	0
บัวสลี	12	12	11	4	1	0

ตารางที่ 2-22 จำนวนหมู่บ้านที่มีการกำจัดขยะมูลฝอย จำแนกตามวิธีการกำจัดขยะมูลฝอย (ต่อ)

อำเภอ / กิ่งอำเภอ	จำนวนหมู่บ้าน		วิธีการกำจัดขยะมูลฝอย			
	ทั้งสิ้น	ที่มีการกำจัด ขยะมูลฝอย	เผา	ฝังกลบ	ทำปุ๋ย	อื่น ๆ
อ.แม่ลาว						
ปากอคำ	8	8	6	5	0	0
โป่งแพร่	9	9	9	5	0	0
รวม	55	54	46	30	3	1
กิ่ง อ.เวียงเชียงรุ้ง						
ทุ่งก่อ	14	13	11	2	1	2
ดงมหาวัน	12	11	11	5	2	0
ป่าซาง	16	16	16	7	1	3
รวม	42	40	38	14	4	5
กิ่ง อ.ดอยหลวง						
ปงน้อย	10	6	6	0	0	0
โชคชัย	10	9	9	1	1	0
หนองปากอ	10	10	10	5	5	0
รวม	30	25	25	6	6	0

ตารางที่ 2-22 จากข้อมูลพบว่าการจัดการขยะที่ค่อนข้างดี แต่ขัดแย้งกับข้อมูลประชากรในพื้นที่เพราะยังพบปัญหา
 ในด้านการจัดการในถูกหลักสุขาภิบาล และพบปัญหาการจัดการขยะต้นทางเป็นสำคัญ

มลพิษอากาศในจังหวัดเชียงราย ฝุ่นละออง (PM₁₀) และมาตรฐานอื่น

ตารางที่ 2-23 คุณภาพอากาศบริเวณ ทส จ.เชียงราย อ.เมือง จ.เชียงราย ปี 2552

เดือน	ก๊าซคาร์บอนมอนอกไซด์ (CO)				ก๊าซคาร์บอนมอนอกไซด์ (CO)				ก๊าซโอโซน (O ₃)				ฝุ่นขนาดเล็กกว่า 10 ไมครอน (PM ₁₀)			
	ค่าเฉลี่ย 1 ชั่วโมง (ppm)			ค่าเฉลี่ยรายเดือน	ค่าเฉลี่ย 8 ชั่วโมง (ppm)			ค่าเฉลี่ยรายเดือน	ค่าเฉลี่ย 1 ชั่วโมง (ppb)			ค่าเฉลี่ยรายเดือน	ค่าเฉลี่ย 24 ชั่วโมง (ug/m ³)			ค่าเฉลี่ยรายเดือน
	ค่าสูงสุด	ค่าต่ำสุด	ครั้ง > std.		ค่าสูงสุด	ค่าต่ำสุด	ครั้ง > std.		ค่าสูงสุด	ค่าต่ำสุด	ครั้ง > std.		ค่าสูงสุด	ค่าต่ำสุด	ครั้ง > std.	
มกราคม	3.5	0.3	0/708	0.8	1.5	0.4	0/738	0.8	57	0	0/708	18	69.2	25.1	0/31	53.2
กุมภาพันธ์	2.7	0.4	0/639	1.0	2.2	0.5	0/666	1.0	96	1	0/639	28	233.1	54.8	7/28	101.4
มีนาคม	3.3	0.5	0/706	1.4	2.8	0.6	0/737	1.4	129	1	1/706	31	286.4	39.1	19/31	159.0
เมษายน	2.1	0.3	0/687	0.7	1.6	0.3	0/715	0.7	69	1	0/687	30	120.2	19.9	1/30	57.3
พฤษภาคม	1.3	0.3	0/711	0.5	1.0	0.3	0/744	0.5	68	4	0/711	26	45.0	9.6	0/31	27.6
มิถุนายน	1.2	0.4	0/688	0.6	1.0	0.4	0/720	0.6	51	0	0/688	19	34.8	14.2	0/30	21.0
กรกฎาคม	1.0	0.2	0/711	0.5	0.8	0.2	0/744	0.5	32	0	0/711	11	28.2	8.2	0/31	17.2
สิงหาคม	1.3	0.3	0/712	0.6	1.0	0.3	0/744	0.6	35	0	0/712	10	27.3	8.5	0/30	18.0
กันยายน	1.2	0.4	0/688	0.6	0.9	0.4	0/720	0.6	47	1	0/685	13	57.2	9.4	0/30	22.0
ตุลาคม	1.8	0.4	0/703	0.7	1.1	0.4	0/732	0.7	41	1	0/703	12	43.5	18.0	0/30	27.9
พฤศจิกายน	1.7	0.3	0/684	0.8	1.2	0.4	0/719	0.8	51	1	0/685	17	65.5	25.9	0/30	37.5
ธันวาคม	1.9	0.4	0/711	1.0	1.5	0.5	0/744	1.0	60	1	0/711	18	71.5	34.8	0/31	52.4
ค่ามาตรฐาน	30			-	9			-	100			-	120			-

ตารางที่ 2-23 คุณภาพอากาศบริเวณ ทส จ.เชียงราย อ.เมือง จ.เชียงราย ปี 2553 (ต่อ)

เดือน	ก๊าซคาร์บอนมอนอกไซด์ (CO)				ก๊าซคาร์บอนมอนอกไซด์ (CO)				ก๊าซโอโซน (O ₃)				ฝุ่นขนาดเล็กกว่า 10 ไมครอน (PM ₁₀)			
	ค่าเฉลี่ย 1 ชั่วโมง (ppm)			ค่าเฉลี่ยรายเดือน	ค่าเฉลี่ย 8 ชั่วโมง (ppm)			ค่าเฉลี่ยรายเดือน	ค่าเฉลี่ย 1 ชั่วโมง (ppb)			ค่าเฉลี่ยรายเดือน	ค่าเฉลี่ย 24 ชั่วโมง (ug/m ³)			ค่าเฉลี่ยรายเดือน
	ค่าสูงสุด	ค่าต่ำสุด	ครั้ง > std.		ค่าสูงสุด	ค่าต่ำสุด	ครั้ง > std.		ค่าสูงสุด	ค่าต่ำสุด	ครั้ง > std.		ค่าสูงสุด	ค่าต่ำสุด	ครั้ง > std.	
มกราคม	2.3	0.4	0/710	0.9	1.6	0.5	0/744	0.9	63	1	0/710	18	70.6	27.0	0/31	48.2
กุมภาพันธ์	2.3	0.3	0/637	1.0	1.9	0.4	0/664	1.0	93	2	0/637	30	146.6	42.7	4/28	89.0
มีนาคม	3.5	0.5	0/708	1.5	2.6	0.6	0/744	1.5	101	1	1/708	34	267.1	52.5	23/31	159.7
เมษายน	2.9	0.5	0/687	1.1	2.6	0.5	0/720	1.1	97	1	0/687	35	238.9	41.4	13/30	116.4
พฤษภาคม	1.3	0.0	0/711	0.5	0.9	0.3	0/744	0.5	84	3	0/710	34	68.3	13.2	0/30	34.4
มิถุนายน	1.4	0.3	0/689	0.5	0.9	0.3	0/720	0.5	59	1	0/688	20	70.8	11.2	0/30	24.0
กรกฎาคม	1.2	0.4	0/709	0.6	0.9	0.4	0/744	0.6	53	0	0/709	13	30.3	15.0	0/31	20.8
สิงหาคม	1.2	0.5	0/712	0.7	1.0	0.5	0/744	0.7	36	1	0/712	9	28.3	14.2	0/31	18.7
กันยายน	1.3	0.4	0/688	0.6	1.0	0.4	0/720	0.6	47	1	0/689	11	38.4	13.8	0/30	21.6
ตุลาคม	1.5	0.3	0/708	0.8	1.2	0.4	0/737	0.8	40	1	0/710	13	45.3	18.7	0/31	28.0
พฤศจิกายน	1.6	0.2	0/689	0.6	1.3	0.2	0/720	0.6	53	0	0/689	17	66.3	35.7	0/30	49.6
ธันวาคม	1.6	0.1	0/711	0.6	1.3	0.2	0/744	0.6	50	0	0/711	15	83.6	33.8	0/31	49.4
ค่ามาตรฐาน	30			-	9			-	100			-	120			-

ตารางที่ 2-23 คุณภาพอากาศบริเวณ ทส จ.เชียงราย อ.เมือง จ.เชียงราย ปี 2554 (ต่อ)

เดือน	ก๊าซคาร์บอนมอนอกไซด์ (CO)				ก๊าซคาร์บอนมอนอกไซด์ (CO)				ก๊าซโอโซน (O ₃)				ฝุ่นขนาดเล็กกว่า 10 ไมครอน (PM ₁₀)			
	ค่าเฉลี่ย 1 ชั่วโมง (ppm)			ค่าเฉลี่ยรายเดือน	ค่าเฉลี่ย 8 ชั่วโมง (ppm)			ค่าเฉลี่ยรายเดือน	ค่าเฉลี่ย 1 ชั่วโมง (ppb)			ค่าเฉลี่ยรายเดือน	ค่าเฉลี่ย 24 ชั่วโมง (ug/m ³)			ค่าเฉลี่ยรายเดือน
	ค่าสูงสุด	ค่าต่ำสุด	ครั้ง > std.		ค่าสูงสุด	ค่าต่ำสุด	ครั้ง > std.		ค่าสูงสุด	ค่าต่ำสุด	ครั้ง > std.		ค่าสูงสุด	ค่าต่ำสุด	ครั้ง > std.	
มกราคม	1.7	0.2	0/711	0.7	1.3	0.3	0/744	0.7	65	1	0/711	21	69.2	34.4	0/31	52.0
กุมภาพันธ์	1.6	0.3	0/642	0.8	1.2	0.3	0/674	0.8	67	3	0/642	27	85.7	44.2	0/28	59.7
มีนาคม	1.7	0.5	0/711	0.8	1.2	0.5	0/744	0.8	73	1	0/711	27	97.0	10.5	0/31	59.4
เมษายน	2.2	0.0	0/687	0.9	1.8	0.0	0/722	0.9	71	1	0/686	23	149.9	28.0	1/30	57.5
พฤษภาคม	1.3	0.0	0/712	0.7	1.0	0.0	0/744	0.7	49	1	0/712	18	57.8	21.4	0/31	33.8
มิถุนายน	1.2	0.0	0/688	0.7	1.0	0.0	0/722	0.7	43	1	0/688	15	45.1	14.6	0/30	26.7
กรกฎาคม	1.5	0.0	0/711	0.7	1.3	0.1	0/744	0.7	41	0	0/711	10	34.7	15.7	0/31	23.4
สิงหาคม	1.0	0.0	0/651	0.4	0.7	0.0	0/675	0.4	45	0	0/697	9	33.2	14.5	0/31	20.5
กันยายน	1.2	0.4	0/685	0.6	1.0	0.4	0/722	0.6	30	0	0/684	7	30.2	13.5	0/30	22.9
ตุลาคม	1.8	0.5	0/711	0.8	1.1	0.5	0/744	0.8	43	0	0/710	12	44.3	20.4	0/27	30.0
พฤศจิกายน	1.8	0.4	0/685	0.8	1.3	0.5	0/717	0.8	47	1	0/685	15	66.7	24.4	0/30	37.9
ธันวาคม	1.9	0.0	0/709	0.9	1.4	0.1	0/744	0.9	55	1	0/709	15	81.1	37.4	0/31	51.5
ค่ามาตรฐาน	30			-	9			-	100			-	120			-

ตารางที่ 2-23 คุณภาพอากาศบริเวณ ทส จ.เชียงราย อ.เมือง จ.เชียงราย ปี 2555 (ต่อ)

เดือน	ก๊าซคาร์บอนมอนอกไซด์ (CO)				ก๊าซคาร์บอนมอนอกไซด์ (CO)				ก๊าซโอโซน (O ₃)				ก๊าซโอโซน (O ₃)				ฝุ่นละอองขนาดเล็กไม่เกิน 10 ไมครอน (PM ₁₀)			
	ค่าเฉลี่ย 1 ชั่วโมง (ppm)			ค่าเฉลี่ยรายเดือน	ค่าเฉลี่ย 8 ชั่วโมง (ppm)			ค่าเฉลี่ยรายเดือน	ค่าเฉลี่ย 1 ชั่วโมง (ppb)			ค่าเฉลี่ยรายเดือน	ค่าเฉลี่ย 8 ชั่วโมง (ppb)			ค่าเฉลี่ยรายเดือน	ค่าเฉลี่ย 24 ชั่วโมง (µg/m ³)			ค่าเฉลี่ยรายเดือน
	ค่าสูงสุด	ค่าต่ำสุด	ครั้ง > std.		ค่าสูงสุด	ค่าต่ำสุด	ครั้ง > std.		ค่าสูงสุด	ค่าต่ำสุด	ครั้ง > std.		ค่าสูงสุด	ค่าต่ำสุด	ครั้ง > std.		ค่าสูงสุด	ค่าต่ำสุด	ครั้ง > std.	
มกราคม	2.1	0.2	0/708	0.8	1.4	0.3	0/744	0.8	62	1	0/708	18	46	1	0/744	18	76.4	35.6	0/31	47.1
กุมภาพันธ์	2.8	0.5	0/667	1.2	2.4	0.6	0/698	1.2	98	1	0/666	29	81	2	10/697	29	225.9	44.8	8/29	105.4
มีนาคม	3.5	0.5	0/711	1.6	3.2	0.6	0/744	1.6	107	1	1/711	32	84	1	26/744	32	293.4	48.1	24/30	174.0
เมษายน	3.1	0.4	0/689	0.9	2.8	0.4	0/722	0.9	82	3	0/689	33	74	6	5/722	33	122.8	24.3	1/30	69.4
พฤษภาคม	1.3	0.3	0/710	0.5	0.9	0.3	0/744	0.5	66	1	0/710	27	57	2	0/744	27	58.5	14.4	0/31	37.4
มิถุนายน	1.0	0.0	0/684	0.5	0.8	0.3	0/718	0.5	48	1	0/683	19	40	5	0/715	20	44.5	17.0	0/30	28.0
กรกฎาคม	1.2	0.0	0/562	0.5	0.7	0.3	0/568	0.5	64	1	0/586	12	29	2	0/594	12	29.2	15.8	0/24	21.2
สิงหาคม																				
กันยายน																				
ตุลาคม																				
พฤศจิกายน																				
ธันวาคม																				
ค่ามาตรฐาน	30			-	9			-	100			-	70			-	120			-

จากตารางที่ 2-23 แสดงข้อมูลปริมาณฝุ่นละอองที่มีความอันตราย เกินค่ามาตรฐาน ฝุ่นละอองในช่วงฤดูแล้ง เนื่องจากปัญหาการเผาในที่โล่งจากกิจกรรมทางการเกษตรเป็นหลัก ยังรวมไปถึงเผาเพื่อดำรงชีวิตประจำวัน ข้อคิดเห็นทางอ้อม คือสถานีตรวจวัดคุณภาพอากาศมีไม่ครอบคลุมทั่วทั้งจังหวัด ในรายอำเภอ ข้อด้อยของข้อมูลฝุ่นละอองคือไม่ค่อยให้ความสนใจเท่าไรในระดับชาวบ้าน เพราะเป็นผลกระทบที่สะสมให้ระยะยาว แต่ไม่เฉียบพลัน

จำนวนหมู่บ้านที่มีการกำจัดน้ำเสีย

ตารางที่ 2-24 จำนวนหมู่บ้านทั้งสิ้น และจำนวนหมู่บ้านที่มีการกำจัดน้ำเสีย

อำเภอ / กิ่งอำเภอ	จำนวนหมู่บ้าน	
	ทั้งสิ้น	ที่มีการกำจัดน้ำเสีย
อ.เมืองเชียงราย		
รอบเวียง	5	1
บ้านดู่	19	5
นางแล	14	5
แม่ข้าวต้ม	23	8
แม่ยาว	17	0
สันทราย	10	2
แม่กรณ์	13	0
ห้วยชมภู	10	0
ห้วยสัก	30	2
ริมกก	7	2
ดอยลาน	21	0
ป่าอ้อดอนชัย	21	2
ท่าสาย	13	0
ดอยฮาง	8	0
ท่าสุด	11	11
รวม	222	38
อ.เวียงชัย		
เวียงชัย	18	0
ผางาม	13	1
เวียงเหนือ	11	0
ดอนศิลา	16	0
เมืองชุม	8	0
รวม	66	1

ตารางที่ 2-24 จำนวนหมู่บ้านทั้งสิ้น และจำนวนหมู่บ้านที่มีการกำจัดน้ำเสีย (ต่อ)

อำเภอ / กิ่งอำเภอ	จำนวนหมู่บ้าน	
	ทั้งสิ้น	ที่มีการกำจัดน้ำเสีย
อ.เชียงทอง		
เวียง	11	1
สถาน	16	3
ศรี	11	2
บุญเรือง	6	1
ห้วยซ้อ	23	5
ศรีดอนชัย	18	1
ริมโขง	9	1
รวม	94	14
อ.เทิง		
เวียง	23	7
จัว	22	1
ปล้อง	9	1
แม่ลอย	12	3
เชียงเคี่ยน	10	2
ดักเต้า	23	7
หงาว	20	0
สันทรายงาม	7	2
ศรีดอนไชย	9	0
หนองแรด	7	2
รวม	142	25
อ.พาน		
สันมะเค็ด	19	4
แม่ฮ้อ	20	1
ธารทอง	11	0

ตารางที่ 2-24 จำนวนหมู่บ้านทั้งสิ้น และจำนวนหมู่บ้านที่มีการกำจัดน้ำเสีย (ต่อ)

อำเภอ / กิ่งอำเภอ	จำนวนหมู่บ้าน	
	ทั้งสิ้น	ที่มีการกำจัดน้ำเสีย
อ.พาน		
สันติสุข	9	0
ดอยงาม	14	4
ห้วยม	13	3
เจริญเมือง	21	0
ป่าหึ่ง	17	0
ม่วงคำ	17	14
ทรายขาว	17	0
สันกลาง	17	0
แม่เย็น	10	2
เมืองพาน	22	0
ทานตะวัน	11	0
เวียงห้าว	8	0
รวม	226	28
อ.ป่าแดด		
ป่าแดด	6	0
ป่าแงะ	9	0
สันมะค่า	8	0
โรงช้าง	12	1
ศรีโพธิ์เงิน	8	0
รวม	43	1
อ.แม่จัน		
แม่จัน	11	0
แม่คำ	11	2
ป่าซาง	15	14

ตารางที่ 2-24 จำนวนหมู่บ้านทั้งสิ้น และจำนวนหมู่บ้านที่มีการกำจัดน้ำเสีย (ต่อ)

อำเภอ / กิ่งอำเภอ	จำนวนหมู่บ้าน	
	ทั้งสิ้น	ที่มีการกำจัดน้ำเสีย
อ.แม่จัน		
สันทราย	8	1
ท่าข้าวเปลือก	14	1
ป่าตึง	20	4
แม่ไร่	8	5
ศรีคำ	10	2
จอมสวรรค์	10	0
รวม	107	29
อ.เชียงแสน		
เวียง	9	2
ป่าสัก	13	2
บ้านแซว	15	10
ศรีดอนมูล	12	0
แม่เงิน	12	1
โยนก	8	2
รวม	69	17
อ.แม่สาย		
แม่สาย	8	1
ห้วยไคร้	7	2
เกาะช้าง	13	8
โป่งผา	12	0
ศรีเมืองชุม	9	0
เวียงพางคำ	9	3
บ้านด้าย	8	0
โป่งงาม	12	2
รวม	78	16
อ.แม่สรวย		
แม่สรวย	13	1
ป่าแดด	22	1
แม่พริก	13	0
ศรีถ้อย	12	1
ท่าก้อ	27	0
วาริ	25	5
เจดีย์หลวง	6	1
รวม	118	9

ตารางที่ 2-24 จำนวนหมู่บ้านทั้งสิ้น และจำนวนหมู่บ้านที่มีการกำจัดน้ำเสีย (ต่อ)

อำเภอ / กิ่งอำเภอ	จำนวนหมู่บ้าน	
	ทั้งสิ้น	ที่มีการกำจัดน้ำเสีย
อ.เวียงป่าเป้า		
สันสลี	10	0
เวียง	11	1
บ้านโป่ง	7	0
ป่าจั่ว	16	0
เวียงกาหลง	15	3
แม่เจดีย์	15	1
แม่เจดีย์ใหม่	14	0
รวม	88	5
อ.พญาเม็งราย		
แม่เปา	18	0
แม่ตำ	11	1
ไม้ยา	17	5
เม็งราย	12	2
ตาดควัน	8	1
รวม	66	9
อ.เวียงแก่น		
ม่วงยาย	9	1
ปอ	20	0
หล้ายางว	6	0
ท่าข้าม	6	1
รวม	41	2
อ.ขุนตาล		
ต้า	19	0
ป่าตาล	14	0
ยางฮ่อม	21	7
รวม	54	7
อ.แม่ฟ้าหลวง		
เทอดไทย	16	3
แม่สลองใน	23	2
แม่สลองนอก	13	0
แม่ฟ้าหลวง	16	0
รวม	68	5
อ.แม่ลาว		
ดงมะตะ	15	3
จอมหมอกแก้ว	11	2
บัวสลี	12	0

ตารางที่ 2-24 จำนวนหมู่บ้านทั้งสิ้น และจำนวนหมู่บ้านที่มีการกำจัดน้ำเสีย (ต่อ)

อำเภอ / กิ่งอำเภอ	จำนวนหมู่บ้าน	
	ทั้งสิ้น	ที่มีการกำจัดน้ำเสีย
อ.แม่ลาว		
ป่าก่อคำ	8	0
โป่งแพร่	9	0
รวม	55	5
กิ่ง อ.เวียงเชียงรุ้ง		
ทุ่งก่อ	14	4
ดงมหาวัน	12	0
ป่าซาง	16	0
รวม	42	4
กิ่ง อ.ดอยหลวง		
ปงน้อย	10	0
โชคชัย	10	0
หนองป่าก่อ	10	2
รวม	30	0

จากตารางที่ 2-24 แสดงให้เห็นถึงปัญหาน้ำเสียที่มีความรุนแรงไม่ค่อยมีการจัดการน้ำเสียอย่างสมบูรณ์ และมีแนวโน้มมีปัญหาน้ำเสียมากขึ้น จากการขยายตัวทางอุตสาหกรรมทุกขนาด

การใช้พลังงานไฟฟ้าในจังหวัดเชียงราย

ตารางที่ 2-25 จำนวนผู้ใช้ไฟฟ้า และการจำหน่ายกระแสไฟฟ้า จำแนกตามประเภทผู้ใช้ เป็นรายอำเภอ ปีงบประมาณ 2550

อำเภอ	จำนวนผู้ใช้ไฟฟ้า (ราย) Number of consumers (Persons)	การจำหน่ายกระแสไฟฟ้า (ล้านกิโลวัตต์/ชั่วโมง) Electricity sales (Gwh.)					District
		รวม Total	ที่อยู่อาศัย Residential	สถานธุรกิจและ อุตสาหกรรม Business and industry	สถานที่ราชการ และสาธารณะ Government office and public utility	อื่น ๆ Others	
ยอดรวม	332,835	646,277,904	278,329,675	289,250,536	69,096,075	9,601,618	Total
เมืองเชียงราย	61,040	227,165,700	73,116,446	136,244,905	15,570,670	2,233,679	Mueang Chiang Rai
เวียงชัย	14,058	19,694,608	11,298,070	7,367,927	953,244	75,367	Wiang Chai
เชียงของ	18,027	25,811,254	10,578,827	5,757,019	8,039,239	1,436,169	Chiang Khong
เทิง	22,312	30,548,937	13,666,768	7,820,635	7,390,968	1,670,566	Thoeng
พาน	38,676	54,355,409	27,684,447	22,931,457	3,344,914	394,590	Phan
ป่าแดด	8,877	13,192,028	6,012,166	6,178,288	966,581	34,993	Pa Daet
แม่จัน	21,206	42,556,617	19,023,366	18,242,122	4,902,154	388,975	Mae Chan
เชียงแสน	16,604	33,559,632	13,566,875	16,641,622	2,901,469	449,666	Chiang Saen
แม่สาย	34,136	72,271,788	38,292,463	29,076,452	3,770,188	1,132,685	Mae Sai
แม่สรวย	17,205	20,089,566	10,904,041	6,906,818	2,141,679	137,028	Mae Suai
เวียงป่าเป้า	18,063	26,620,104	13,182,647	11,699,648	1,602,481	135,328	Wiang Pa Pao
พญาเม็งราย	11,124	18,215,525	7,402,182	2,193,045	8,039,239	581,059	Phaya Mengrai
เวียงแก่น	6,206	3,047,669	805,463	477,530	1,537,002	227,674	Wiang Kaen
ขุนตาล	9,189	10,351,919	5,750,884	2,037,196	2,210,822	353,017	Khun Tan
แม่ฟ้าหลวง	6,345	7,625,070	3,903,668	1,290,257	2,382,961	48,184	Mae Fa Luang
แม่ลาว	15,780	28,151,559	13,963,240	11,862,358	2,112,167	213,793	Mae Lao
เวียงเชียงรุ้ง	7,154	7,289,859	4,790,096	1,693,342	782,602	23,819	Wiang Chiang Rung
ดอยหลวง	6,833	5,730,661	4,388,026	829,914	447,695	65,026	Doi Luang

ตารางที่ 2-25 จำนวนผู้ใช้ไฟฟ้า และการจำหน่ายกระแสไฟฟ้า จำแนกตามประเภทผู้ใช้ เป็นรายอำเภอ ปีงบประมาณ 2551

อำเภอ	จำนวนผู้ใช้ไฟฟ้า (ราย) Number of consumers (Persons)	การจำหน่ายกระแสไฟฟ้า (ล้านกิโลวัตต์/ชั่วโมง) Electricity sales (Gwh.)					District
		รวม Total	ที่อยู่อาศัย Residential	สถานธุรกิจและ อุตสาหกรรม Business and industry	สถานที่ราชการ และสาธารณะ Government office and public utility	อื่น ๆ Others	
ยอดรวม	338,207	679,407,576	291,230,620	331,968,445	47,674,530	8,533,981	Total
เมืองเชียงราย	63,152	233,785,638	75,566,574	141,162,502	14,286,651	2,769,911	Mueang Chiang Rai
เวียงชัย	14,264	20,227,131	11,547,016	7,613,643	981,145	85,327	Wiang Chai
เชียงของ	18,165	38,927,626	11,866,927	24,092,336	1,695,444	1,272,919	Chiang Khong
เทิง	22,288	24,852,948	14,075,862	7,888,915	2,134,413	753,758	Thoeng
พาน	38,929	55,816,762	28,435,504	23,439,287	3,525,485	416,486	Phan
ป่าแดด	8,963	12,921,943	6,133,825	5,591,225	1,136,802	60,091	Pa Daet
แม่จัน	27,051	51,795,182	23,043,702	22,548,844	5,596,009	606,627	Mae Chan
เชียงแสน	16,871	34,727,777	14,292,206	16,975,174	3,099,118	361,279	Chiang Saen
แม่สาย	24,329	70,547,954	29,310,005	37,200,364	2,927,758	1,109,827	Mae Sai
แม่สรวย	17,406	20,529,778	10,753,782	7,891,526	1,699,243	185,227	Mae Suai
เวียงป่าเป้า	18,257	28,527,456	13,510,816	13,222,119	1,684,771	109,750	Wiang Pa Pao
พญาเม็งราย	11,154	11,254,914	7,678,823	2,435,376	977,161	163,554	Phaya Mengrai
เวียงแก่น	6,360	6,244,678	3,839,950	1,592,937	763,524	48,267	Wiang Kaen
ขุนตาล	9,198	8,931,449	6,016,675	2,061,169	753,923	99,682	Khun Tan
แม่ฟ้าหลวง	11,829	17,830,051	11,430,350	3,369,875	2,887,378	142,448	Mae Fa Luang
แม่ลาว	15,780	28,806,171	14,318,987	11,975,298	2,189,580	322,306	Mae Lao
เวียงเชียงรุ้ง	7,242	7,596,402	4,891,298	1,861,877	830,333	12,894	Wiang Chiang Rung
ดอยหลวง	6,969	6,083,716	4,518,318	1,045,978	505,792	13,628	Doi Luang

ตารางที่ 2-25 จำนวนผู้ใช้ไฟฟ้า และการจำหน่ายกระแสไฟฟ้า จำแนกตามประเภทผู้ใช้ เป็นรายอำเภอ ปีงบประมาณ 2552

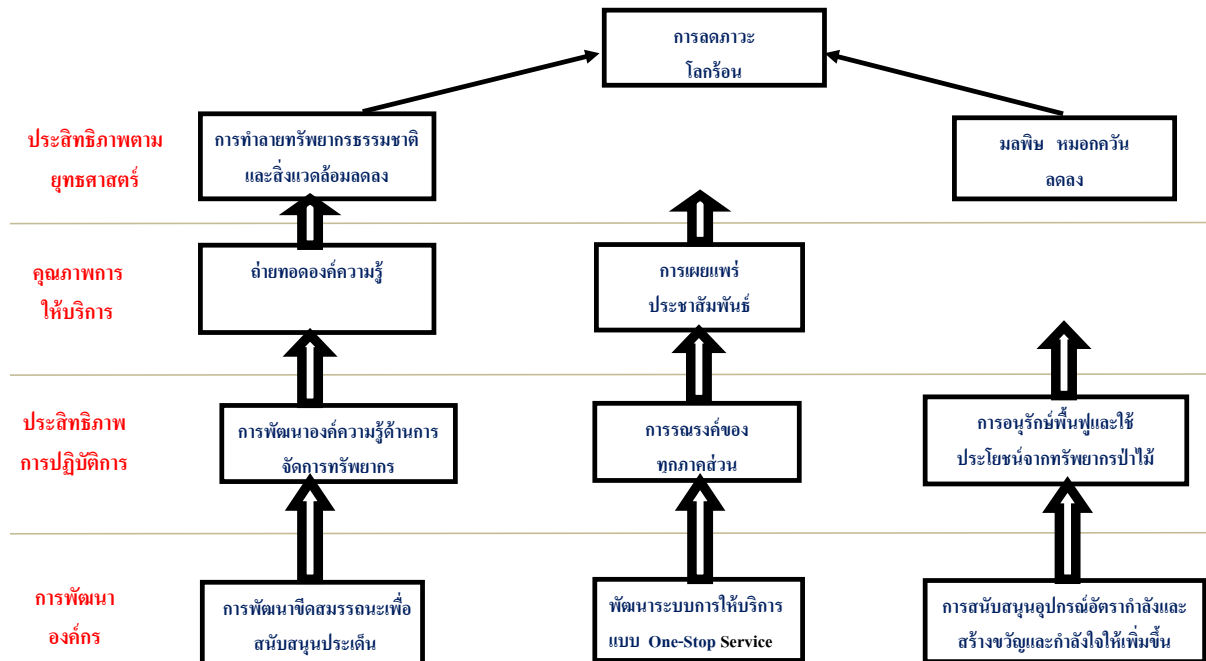
อำเภอ	จำนวนผู้ใช้ไฟฟ้า (ราย) Number of consumers (Persons)	การจำหน่ายกระแสไฟฟ้า (ล้านกิโลวัตต์/ชั่วโมง) Electricity sales (Gwh.)					District
		รวม Total	ที่อยู่อาศัย Residential	สถานธุรกิจและ อุตสาหกรรม Business and industry	สถานที่ราชการ และสาธารณะ Government office and public utility	อื่น ๆ Others	
ยอดรวม	346,210	576,055,475.14	233,505,927.29	294,635,088.56	42,327,368.09	5,587,091.20	Total
เมืองเชียงใหม่	64,919	258,032,947.45	83,020,924.42	153,650,017.63	17,794,286.60	3,567,718.80	Mueang Chiang Rai
เวียงชัย	14,582	21,644,641.61	12,360,266.20	8,011,329.91	1,174,452.50	98,593.00	Wiang Chai
เวียงของ	18,533	50,019,083.00	12,844,998.00	33,632,491.00	3,302,045.00	239,549.00	Chiang Khong
เทิง	22,588	28,159,257.00	15,274,665.00	9,214,630.00	3,508,490.00	161,472.00	Thoeng
พาน	39,416	60,601,553.23	30,768,483.93	25,606,699.55	3,804,504.05	421,865.70	Phan
ป่าแดด	9,090	16,502,232.28	6,682,689.00	8,456,635.54	1,271,518.74	91,389.00	Pa Daet
แม่จัน	27,711	4,468,554.37	1,938,189.60	1,988,280.60	487,677.97	54,406.20	Mae Chan
เวียงแสน	17,830	3,068,080.47	1,178,477.00	1,607,919.48	256,919.49	24,764.50	Chiang Saen
แม่สาย	25,290	6,609,920.70	2,424,301.99	3,842,650.77	276,072.34	66,895.60	Mae Sai
แม่สรวย	17,830	22,908,530.05	11,598,222.70	9,261,817.65	1,913,963.40	134,526.30	Mae Suai
เวียงป่าเป้า	18,619	29,993,357.51	14,276,618.19	13,680,217.63	1,887,533.09	148,988.60	Wiang Pa Pao
พญาเม็งราย	11,393	12,118,876.00	8,239,453.00	2,634,501.00	1,165,174.00	79,748.00	Phaya Mengrai
เวียงแก่น	6,564	7,128,254.00	4,307,936.00	1,920,798.00	856,496.00	43,024.00	Wiang Kaen
ขุนตาล	9,431	10,624,390.36	7,066,171.00	2,324,567.60	1,199,482.76	34,169.00	Khun Tan
แม่ฟ้าหลวง	12,489	5,118,928.87	3,133,484.65	1,114,100.32	818,556.21	52,787.69	Mae Fa Luang
แม่อาว	16,953	40,591,004.09	17,257,566.76	20,549,075.25	2,546,419.68	237,942.40	Mae Lao
เวียงเชียงรุ้ง	7,441	8,898,170.63	5,716,908.00	2,058,970.23	1,100,743.40	21,549.00	Wiang Chiang Rung
ดอยหลวง	7,248	1,734,399.71	1,195,725.00	371,124.70	137,732.55	29,817.46	Doi Luang
		8898170.63					

ตารางที่ 2-25 จำนวนผู้ใช้ไฟฟ้าและการจำหน่ายกระแสไฟฟ้า จำแนกตามประเภทผู้ใช้เป็นรายอำเภอ ปีงบประมาณ 2553

อำเภอ	จำนวนผู้ใช้ไฟฟ้า (ราย) Number of consumers (Persons)	การจำหน่ายกระแสไฟฟ้า (ล้านกิโลวัตต์/ชั่วโมง) Electricity sales (Gwh.)					District
		รวม Total	ที่อยู่อาศัย Residential	สถานธุรกิจและ อุตสาหกรรม Business and industry	สถานที่ราชการ และสาธารณะ Government office and public utility	อื่น ๆ Others	
ยอดรวม	355,665	676,607,630.93	272,364,717.40	346,569,609.09	49,394,686.36	8,278,618.08	Total
เมืองเชียงราย	67,722	280,093,290.78	92,209,609.28	164,710,061.13	18,483,205.87	4,690,414.50	Mueang Chiang Rai
เวียงชัย	14,724	24,323,535.32	13,598,390.00	9,150,555.83	1,403,100.79	171,488.70	Wiang Chai
เชียงทอง	18,917	64,331,363.50	14,137,038.40	45,999,189.71	3,842,738.19	352,397.20	Chiang Khong
เทิง	22,930	30,163,242.93	16,803,538.30	9,269,522.32	3,865,339.91	224,842.40	Thoeng
พาน	40,016	64,744,401.67	32,948,037.14	26,896,425.52	4,163,838.61	736,100.40	Phan
ป่าแดด	9,179	16,010,139.94	7,249,237.00	6,822,782.13	1,704,190.61	233,930.20	Pa Daet
แม่จัน	28,852	15,289,007.92	6,714,185.00	6,546,622.20	1,795,650.19	232,550.53	Mae Chan
เชียงแสน	17,747	10,726,534.12	3,921,306.08	5,575,492.57	852,826.04	376,909.43	Chiang Saen
แม่สาย	26,484	25,603,143.60	8,708,809.79	15,474,048.57	998,317.57	421,967.67	Mae Sai
แม่สรวย	18,227	24,785,414.99	12,524,348.60	10,037,520.03	2,107,972.36	115,574.00	Mae Suai
เวียงป่าเป้า	18,943	32,422,784.97	15,388,662.00	14,712,696.95	2,120,804.52	200,621.50	Wiang Pa Pao
พญาเม็งราย	11,548	13,135,383.99	8,828,751.40	2,917,640.23	1,307,785.36	81,207.00	Phaya Mengrai
เวียงแก่น	6,814	8,012,493.54	4,962,949.00	2,039,213.80	945,981.74	64,349.00	Wiang Kaen
ขุนตาล	9,431	10,624,390.36	7,066,171.00	2,324,567.60	1,199,482.76	34,169.00	Khun Tan
แม่ฟ้าหลวง	12,489	5,118,928.87	3,133,484.65	1,114,100.32	818,556.21	52,787.69	Mae Fa Luang
แม่ลาว	16,953	40,591,004.09	17,257,566.76	20,549,075.25	2,546,419.68	237,942.40	Mae Lao
เวียงเชียงรุ้ง	7,441	8,898,170.63	5,716,908.00	2,058,970.23	1,100,743.40	21,549.00	Wiang Chiang Rung
ดอยหลวง	7,248	1,734,399.71	1,195,725.00	371,124.70	137,732.55	29,817.46	Doi Luang
		8898170.63					

จากข้อมูลด้านทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมข้างต้น พบว่าทางจังหวัดเชียงรายได้จัดทำแผนยุทธศาสตร์เพื่อรองรับการบริหารจัดการด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ดังนี้

แผนที่ยุทธศาสตร์ด้านการบริหารจัดการด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

บทที่ 3

ขั้นตอนการดำเนินงาน

3.1 ขั้นตอนการดำเนินงาน

3.1.1 สํารวจข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) โดยการสํารวจและรวบรวมข้อมูลทางด้านต้นทุน ศักยภาพของจังหวัด จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและฐานข้อมูลเดิม โดยแบ่งศักยภาพของเชียงรายใน 4 มิติ ใหญ่ๆ ดังนี้

1) มิติด้านกายภาพและเมือง ประกอบด้วยข้อมูลเขตการปกครอง ที่ตั้ง ภูมิประเทศ ลักษณะ ธรณีวิทยา ภูมิอากาศ การใช้ประโยชน์ในที่ดินของเมือง การตั้งถิ่นฐานที่อยู่อาศัยและต่างๆ ของเมือง การขยายตัวของเมือง รวมถึงทรัพยากรที่รองรับการบริโภคของเมือง

2) มิติด้านสังคม การศึกษา วัฒนธรรม ประกอบด้วยข้อมูลการจัดการศึกษา การอนุรักษ์ ศิลปวัฒนธรรมประวัติศาสตร์ท้องถิ่น วิถีประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น ตลอดจนถึงการเคลื่อนย้ายประชากร ข้อมูลด้านแรงงาน

3) มิติด้านเศรษฐกิจ การท่องเที่ยว เกษตรอุตสาหกรรม และการค้าชายแดน ประกอบด้วย ข้อมูล GPP จังหวัด แผนการพัฒนาระดับจังหวัด ยุทธศาสตร์และนโยบายการพัฒนาของหน่วยงานในจังหวัด การเติบโตด้านเศรษฐกิจ ข้อมูลด้านธุรกิจการท่องเที่ยวและองค์ประกอบที่เกี่ยวข้อง ข้อมูลด้านอุตสาหกรรม แปรรูปการเกษตร อุตสาหกรรม SME วิสาหกิจชุมชน รวมถึงข้อมูลระบบการค้าชายแดนของจังหวัด

4) มิติด้านสิ่งแวดล้อมทรัพยากรธรรมชาติและพลังงาน ประกอบด้วยข้อมูล ทรัพยากรธรรมชาติกายภาพและชีวภาพ การบริโภคทรัพยากร ข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อม ด้านพลังงาน มลภาวะ ตลอดจนถึงภัยพิบัติต่างๆ ในจังหวัด

3.1.2 นำข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ที่ได้จากการสํารวจจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและ ฐานข้อมูลเดิม มาจัดกลุ่มตามประเด็นทั้ง 4 มิติ เพื่อการสังเคราะห์ข้อมูลนำเสนอต่อไป

3.1.3 จัดการประชุมเวทีสนทนาตรวจสอบประเด็นข้อมูล จากผู้มีส่วนได้เสียทุกภาคส่วนเพื่อให้เป็น ปัจจุบัน โดยจัดเวทีสนทนา “การศึกษาสำรวจสถานะต้นทุน ศักยภาพและทิศทางการพัฒนาของจังหวัด เชียงราย” โดยแบ่งพื้นที่ในเสวนาเป็น 3 โซน คือ โซนที่ 1 ได้แก่ อ.แม่จัน อ.เชียงแสน อ.แม่สาย อ.เชียงของ อ.แม่ฟ้าหลวงและ อ.ดอยหลวง โซนที่ 2 ได้แก่ อ.เมืองเชียงราย อ.เทิง อ.เวียงเชียงรุ้ง อ.เวียงแก่น อ.พญาเม็งราย และอ.ขุนตาล โซนที่ 3 ได้แก่ อ.พาน อ.แม่ลาว อ.ป่าแดด อ.แม่สรวย และ อ.เวียงป่าเป้า โดยมีการรายละเอียด ในการจัดประชุม ดังนี้ จัดขึ้นระหว่างวันที่ 16 – 18 ตุลาคม 2555 หัวข้อในการเสวนาคือข้อมูลด้านกายภาพ และเมือง ข้อมูลด้านสังคม การศึกษา วัฒนธรรม ข้อมูลด้านเศรษฐกิจและการค้าชายแดน ข้อมูลด้านการ ท่องเที่ยว ข้อมูลด้านเกษตรและอุตสาหกรรม ข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อมทรัพยากรธรรมชาติและพลังงาน

1. โซนที่ 1 ได้แก่ อ.แม่จัน อ.เชียงแสน อ.แม่สาย อ.เชียงของ อ.แม่ฟ้าหลวง และอ.ดอยหลวง

จัดเวทีเสวนาระดมความคิดเห็นจากภาคีเครือข่ายในพื้นที่เพื่อหาข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับศักยภาพและแนวทางการพัฒนาพื้นที่ในมิติต่าง ๆ วันที่ 16 ตุลาคม 2555 ณ สำนักงานเทศบาลตำบลเวียง อ.เชียงแสน จ.เชียงราย โดยมีนายจรัส โกฏิยี่ นายกเทศบาลตำบลเวียง อ.เชียงแสน เป็นประธานเปิดการประชุม ซึ่งมีหน่วยงานที่เข้าร่วมประชุมได้แก่ องค์การบริหารส่วนท้องถิ่น สำนักงานพัฒนาชุมชน กรมเจ้าท่า ด้านศุลกากร สำนักงานเกษตรอำเภอ

โดยมีประเด็นการศึกษาทั้งหมด 6 ด้าน ได้แก่ ด้านกายภาพและเมือง ด้านสังคม การศึกษา วัฒนธรรม ด้านเศรษฐกิจและการค้าชายแดน ด้านการท่องเที่ยว ด้านเกษตรและอุตสาหกรรม ด้านสิ่งแวดล้อมทรัพยากรธรรมชาติและพลังงาน

รูปที่ 3.1 การจัดเวทีประชาคมโครงการ “การศึกษาสำรวจสถานะต้นทุนศักยภาพและทิศทางการพัฒนา เชียงราย ณ ห้องประชุมเทศบาลตำบลเวียง อ.เชียงแสน

2. โซนที่ 2 ได้แก่ อ.เมืองเชียงราย อ.เทิง อ.เวียงเชียงรุ้ง อ.เวียงแก่น อ.พญาเม็งราย และ อ.ขุนตาล จัดเวทีเสวนาระดมความคิดเห็นจากภาคีเครือข่ายในพื้นที่เพื่อหาข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับศักยภาพ และแนวทางการพัฒนาพื้นที่ในมิติต่าง ๆ วันที่ 17 ตุลาคม 2555 ณ สำนักงานเทศบาลตำบลเวียงเทิง อ.เทิง

จ.เชียงราย โดยมีนายสิงห์ทอง หนูนนำสิริสวัสดิ์ นายกเทศบาลตำบลเวียงเทิง อ.เทิง เป็นประธานเปิดการประชุม ซึ่งมีหน่วยงานที่เข้าร่วมประชุมได้แก่ องค์การบริหารส่วนท้องถิ่น สำนักงานพัฒนาชุมชน สำนักงานเกษตรอำเภอ

โดยมีประเด็นการศึกษาทั้งหมด 6 ด้าน ได้แก่ ด้านกายภาพและเมือง ด้านสังคม การศึกษา วัฒนธรรม ด้านเศรษฐกิจและการค้าชายแดน ด้านการท่องเที่ยว ด้านเกษตรและอุตสาหกรรม ด้านสิ่งแวดล้อมทรัพยากรธรรมชาติและพลังงาน

รูปที่ 3.2 การจัดเวทีประชาคมโครงการ “การศึกษาสำรวจสถานะต้นทุนศักยภาพและทิศทางการพัฒนา เชียงราย ณ ห้องประชุมเทศบาลตำบลเวียงเทิง อ.เทิง

3. โซนที่ 3 ได้แก่ อ.พาน อ.แม่ลาว อ.ป่าแดด อ.แม่สรวย และอ.เวียงป่าเป้า

จัดเวทีเสวนาระดมความคิดเห็นจากภาคีเครือข่ายในพื้นที่เพื่อหาข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับศักยภาพ และแนวทางการพัฒนาพื้นที่ในมิติต่าง ๆ วันที่ 18 ตุลาคม 2555 ณ สำนักงานเทศบาลตำบลแม่ลาว อ.แม่ลาว

จ.เชียงราย โดยมีนายอรรถพงษ์ โรจนพิบูลธรรมนายกเทศบาลตำบลแม่ลาว อ.แม่ลาว เป็นประธานเปิดการประชุม ซึ่งมีหน่วยงานที่เข้าร่วมประชุมได้แก่ องค์การบริหารส่วนท้องถิ่น สำนักงานพัฒนาชุมชน สำนักงานเกษตรอำเภอ กลุ่มวิสาหกิจชุมชน กลุ่มOTOP อ.พาน อ.แม่ลาว ทั้งนี้ได้จัดเวทีเสวนาระดมความคิดเห็นในโซนที่ 3 2 ครั้ง เนื่องจากข้อมูลที่ได้ยังไม่เพียงพอ จึงจัดขึ้นอีกครั้ง ในวันที่ 1 พฤศจิกายน 2555 ณ ที่ว่าการอำเภอพาน อ.พาน จ.เชียงราย โดยมีนายสมฤทธิ์ สวมภักดิ์ นายอำเภอพานเป็นประธานเปิดการประชุม ซึ่งมีหน่วยงานที่เข้าร่วมประชุมได้แก่ องค์การบริหารส่วนท้องถิ่น สำนักงานพัฒนาชุมชน สำนักงานเกษตรอำเภอ กลุ่มวิสาหกิจชุมชน กลุ่มOTOP ในอ.พาน อ.แม่สรวย อ.เวียงป่าเป้า อ.ป่าแดด

โดยมีประเด็นการศึกษาทั้งหมด 6 ด้าน ได้แก่ ด้านกายภาพและเมือง ด้านสังคม การศึกษา วัฒนธรรม ด้านเศรษฐกิจและการค้าชายแดน ด้านการท่องเที่ยว ด้านเกษตรและอุตสาหกรรม ด้านสิ่งแวดล้อมทรัพยากรธรรมชาติและพลังงาน

รูปที่ 3.3 การจัดเวทีประชาคมโครงการ “การศึกษาสำรวจสถานะต้นทุนศักยภาพและทิศทางการพัฒนา
เชียงราย ณ ห้องประชุมเทศบาลตำบลแม่ลาว อ.แม่ลาว

รูปที่ 3.4 การจัดเวทีประชาคมโครงการ “การศึกษาสำรวจสถานะต้นทุนศักยภาพและทิศทางการพัฒนา
เชียงราย ณ ห้องประชุมที่ว่าการอำเภอพาน อ.พาน

3.1.4 นำเสนอผลการสำรวจรวบรวมข้อมูลต่อสกว.เชิงพื้นที่ภาคเหนือตอนบน (ABC-UN) ในรายงาน
ความก้าวหน้า ซึ่งแบ่งเป็น 5 บท ดังนี้ บทที่ 1 บทนำ ประกอบด้วย หลักการและเหตุผล วัตถุประสงค์ของ
โครงการ พื้นที่เป้าหมายของการศึกษา ขอบเขตการดำเนินงานโครงการ วิธีดำเนินงานโครงการ และผลที่คาด

ว่าจะได้รับ บทที่ 2 การรวบรวมและทบทวนข้อมูลทุติยภูมิ ประกอบด้วย ด้านกายภาพและเมือง ด้านสังคม การศึกษา วัฒนธรรม ด้านเศรษฐกิจ การท่องเที่ยว เกษตรอุตสาหกรรม และการค้าชายแดน และด้านสิ่งแวดล้อมทรัพยากรธรรมชาติและพลังงาน บทที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการลงพื้นที่ ประกอบด้วย ศักยภาพและแนวทางการส่งเสริมและพัฒนาในแต่ละด้าน จากเวทีประชาคม บทที่ 4 แนวทางและวิธีการดำเนินงาน ประกอบด้วย แผนการดำเนินงานและระยะเวลา คณะทำงานโครงการ

3.1.5 จัดเวทีวิพากษ์จากผู้ทรงคุณวุฒิในมิติต่าง ๆ เพื่อสรุปประเด็นสำคัญของพื้นที่และร่วมเสนอแนวทางการพัฒนาของจังหวัดเชียงราย โดยการจัดประชุมเวทีเสวนาร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาจังหวัดเชียงราย ตามหัวข้อทั้ง 4 มิติ เพื่อนำเสนอข้อมูลที่ได้จากการสำรวจและรวบรวมข้อมูลทุติยภูมิและจากเวทีประชาคมภาคเครือข่ายในทุกอำเภอของจังหวัดเชียงราย นำมาสรุปให้แก่ผู้เกี่ยวข้องทราบ เพื่อหาแนวทางในการพัฒนาส่งเสริมต่อไป ได้ดำเนินการจัดประชุมในวันที่ 14 ธันวาคม 2555 ณ สำนักงานแขวงทางเชียงรายที่ 1 อ.เมือง จ.เชียงราย ซึ่งได้รับเกียรติจากรองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย คุณเกรียงศักดิ์ วันไชยธนวงศ์ เป็นประธานในพิธีเปิดงาน อีกทั้งยังร่วมเป็นผู้ทรงคุณวุฒิร่วมกับคุณเฉลิมพงศ์ พงศ์ฉบับนภา พาณิชย์จังหวัดเชียงราย และคุณเกรียงไกร วีระฤทธิพันธ์ประธานสภาอุตสาหกรรมจังหวัดเชียงราย เสวนาในหัวข้อ “ทิศทางการพัฒนาจังหวัดเชียงรายในอนาคต” และได้รับเกียรติจากหน่วยงานทุกภาคส่วนในการประชุมในครั้งนี้

รูปที่ 3.5 การจัดเวทีประชาคมโครงการ “การศึกษาสำรวจสถานะต้นทุนศักยภาพและทิศทางการพัฒนา
เชียงราย ณ ห้องประชุมสำนักงานแขวงการที่ 1 เชียงราย อ.เมืองเชียงราย

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการลงพื้นที่

จากการดำเนินโครงการ” การศึกษาสำรวจสถานะต้นทุน ศักยภาพและทิศทางการพัฒนาของจังหวัดเชียงราย” โดยมีการจัดเวทีเสวนาร่วมกับภาคีเครือข่ายและผู้ทรงวุฒิ รวม 4 ครั้ง โดยแบ่งประเด็นในการเสวนาเป็น 4 มิติ คือ

1) มิติด้านกายภาพและเมือง ประกอบด้วยข้อมูลเขตการปกครอง ที่ตั้ง ภูมิประเทศ ลักษณะธรณีวิทยา ภูมิอากาศ การใช้ประโยชน์ในที่ดินของเมือง การตั้งถิ่นฐานที่อยู่อาศัยและต่างๆ ของเมือง การขยายตัวของเมือง รวมถึงทรัพยากรที่รองรับการบริโภคของเมือง

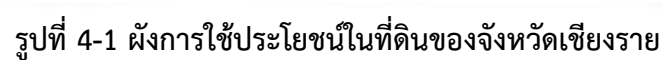
2) มิติด้านสังคม การศึกษา วัฒนธรรม ประกอบด้วยข้อมูลการจัดการศึกษา การอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมประวัติศาสตร์ท้องถิ่น วิถีประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น ตลอดจนถึงการเคลื่อนย้ายประชากร ข้อมูลด้านแรงงาน

3) มิติด้านเศรษฐกิจ การท่องเที่ยว เกษตรอุตสาหกรรม และการค้าชายแดน ประกอบด้วยข้อมูล GPP จังหวัด แผนการพัฒนาระดับจังหวัด ยุทธศาสตร์และนโยบายการพัฒนาของหน่วยงานในจังหวัด การเติบโตด้านเศรษฐกิจ ข้อมูลด้านธุรกิจการท่องเที่ยวและองค์ประกอบที่เกี่ยวข้อง ข้อมูลด้านอุตสาหกรรมแปรรูปการเกษตร อุตสาหกรรม SME วิสาหกิจชุมชน รวมถึงข้อมูลระบบการค้าชายแดนของจังหวัด

4) มิติด้านสิ่งแวดล้อมทรัพยากรธรรมชาติและพลังงาน ประกอบด้วยข้อมูลทรัพยากรธรรมชาติกายภาพและชีวภาพ การบริโภคทรัพยากร ข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อม ด้านพลังงาน มลภาวะ ตลอดจนถึงภัยพิบัติต่างๆ ในจังหวัด

การคณะผู้จัดทำงานวิจัยได้ทำการศึกษาและรวบรวมข้อมูลทุติยภูมิที่เกี่ยวกับต้นทุน ศักยภาพและประเด็นที่เกี่ยวข้องของจังหวัดเชียงราย ร่วมกับภาคีเครือข่ายและนำมาวิเคราะห์เพื่อหาต้นทุนศักยภาพและทิศทางการพัฒนาของจังหวัดเชียงราย โดยดำเนินการได้ข้อมูลด้านต่าง ๆ ดังนี้

4.1.1 ศักยภาพด้านกายภาพและเมืองของจังหวัดเชียงราย มีดังนี้

การศึกษาสำรวจสถานะต้นทุน ศักยภาพและทิศทางการพัฒนาของจังหวัดเชียงราย

อีกทั้งจังหวัดเชียงรายมีลักษณะทางกายภาพและเมืองได้เปรียบเชิงที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ ในการติดต่อเชื่อมโยงกับกลุ่มประเทศในอนุภูมิภาคุ่มแม่น้ำโขงตอนบน (สาธารณรัฐแห่งสหภาพพม่า สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวและสาธารณรัฐประชาชนจีน (มณฑลยูนนาน)) โดยอำเภอแม่สาย อำเภอเชียงแสนและอำเภอเชียงของที่มีพื้นที่ติดกับชายแดน ทำให้สามารถติดต่อทำการค้าระหว่างชายแดนกับประเทศต่าง ๆ ได้ มีแม่น้ำสายหลัก คือ แม่น้ำโขงเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้านเพื่อใช้เป็นเส้นทางคมนาคมทางน้ำ การคมนาคมทางบกพบว่าจังหวัดเชียงรายมีทางหลวงเอเชียสาย 2 หรือ AH2 ที่เป็นเครือข่ายถนนสายเอเชีย เชื่อมต่อกับประเทศต่างๆ ในเอเชียและเส้นทาง R3 เป็นเส้นทางถนนที่ตัดเชื่อมโยงไทย-ลาว -จีน ก่อให้เกิดโอกาสสำคัญในการเพิ่มมูลค่าทางการค้า การลงทุน และการท่องเที่ยว และการคมนาคมทางอากาศจังหวัดมีท่าอากาศยานนานาชาติ แม่ฟ้าหลวงที่เป็นจุดศูนย์รวมของการขนส่งสินค้าทางอากาศทั้งภายในประเทศและระหว่างประเทศมีคลังสินค้าสำหรับทำการขนถ่ายสินค้าทางอากาศ ซึ่งทางการท่าอากาศยานแห่งประเทศไทยได้วางแผนกลยุทธ์ให้ท่าอากาศยานเชียงรายเป็น Land Journey เข้าสู่ประเทศเมียนมาร์ จีนตอนใต้ และเวียดนาม โดยทางรถยนต์ มีลักษณะทางภูมิประเทศส่วนใหญ่เป็นที่ราบสูงและภูเขา อีกทั้งยังมีทรัพยากรธรรมชาติที่ยังสมบูรณ์ ถึงแม้ว่าจะมีปัญหาจากภัยธรรมชาติที่เกิดขึ้นบ้าง เช่น ปัญหาหมอกควัน ปัญหาแผ่นดินไหวซึ่งเกิดจากรอยเลื่อนต่าง ๆ ที่ทอดผ่านจังหวัดเชียงราย เป็นต้น แต่ปัญหาดังกล่าวก็ทำให้เกิดโอกาสในด้านการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น เช่น รอยเลื่อนแม่จันทำให้เกิดน้ำพุร้อนตามธรรมชาติขึ้นและสามารถทำรายได้จากการเป็นแหล่งท่องเที่ยวของจังหวัด แต่ทั้งนี้เนื่องจากจังหวัดเชียงรายได้รับอิทธิพลจากการเชื่อมโยงการค้าในสี่เหลี่ยมเศรษฐกิจแม่น้ำโขง และเป็นเมืองหน้าด่านการค้าชายแดนยุคใหม่ ดังนั้นแนวโน้มการขยายตัวและการเปลี่ยนแปลงด้านกายภาพของเมืองจะเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว หากไม่มีการวางแผนการจัดการเมืองที่ดีอาจส่งผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรมประเพณีดั้งเดิม และสังคมของจังหวัด

4.1.2 ทิศทางในการพัฒนาด้านกายภาพและเมือง

ความคิดเห็นจากทางภาคีที่เกี่ยวข้องส่วนใหญ่เห็นควรให้มี

1. การจัดทำระบบผังเมืองในส่วนของผังเมืองรวม ผังเมืองย่อย ผังชุมชนและผังเมืองเฉพาะ การกำหนดเขตพื้นที่ให้ชัดเจน เพื่อแก้ไขปัญหาทางการจัดการเมืองโดยเฉพาะส่วนของเขตชายแดน และเขตพื้นที่จัดตั้งนิคมอุตสาหกรรม
2. การพัฒนาระบบสาธารณูปโภค เช่น เส้นทางคมนาคมในถนนเส้นทางหลักและทางรองที่ชำรุด เพื่อเป็นการเปิดเส้นทางท่องเที่ยว การขนส่งสินค้าและยังเป็นการจัดการปัญหาการจราจรเพื่อรองรับการขยายตัวของเมืองและนักท่องเที่ยวให้ดีขึ้นกว่าเดิม

3. การจัดการเรื่องของระบบรักษาความปลอดภัย การดูแลควบคุมประชากรแฝงให้มากยิ่งขึ้น เนื่องจากปัญหาการขยายตัวของเมืองที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วทำให้เกิดปัญหาทางด้านความปลอดภัยในส่วนของอำเภอที่อยู่ติดกับชายแดน

4.2 ด้านสังคม การศึกษาและวัฒนธรรม

4.2.1 ศักยภาพด้านสังคม การศึกษาและวัฒนธรรม มีดังนี้

ในจังหวัดเชียงรายมีการแบ่งการศึกษาได้ 4 ระดับ คือ ระดับขั้นพื้นฐาน, ระดับอาชีวศึกษา, ระดับอุดมศึกษาและด้านศาสนา ในส่วนการศึกษาระดับขั้นพื้นฐานมีการกระจายอยู่ตามอำเภอต่างๆ แต่ระดับอาชีวศึกษาและระดับอุดมศึกษา จะอยู่ในอำเภอเมืองเป็นส่วนใหญ่ ด้านจำนวนนักเรียนนักศึกษาจะเห็นได้ว่าจำนวนนักเรียนในระดับขั้นพื้นฐานจะมีจำนวนมาก แต่จำนวนนักเรียนนักศึกษาในระดับอาชีวศึกษาและระดับอุดมศึกษาจะมีจำนวนลดลง เนื่องจากนักเรียนเมื่อเรียนจบขั้นพื้นฐานแล้วจะไม่มีการเรียนต่อ ซึ่งทำให้ในระดับดังกล่าวมีจำนวนนักเรียนนักศึกษาลดลง ด้านครูผู้สอนจะเห็นได้ว่าครูผู้สอนมีการพัฒนาศักยภาพของตนเองขึ้นเรื่อยๆ จากสถิติพบว่าคุณวุฒิกครูที่ต่ำกว่าอนุปริญญา, อนุปริญญาหรือเทียบเท่าและปริญญาตรีมีจำนวนลดลงแต่ในระดับปริญญาโทหรือสูงกว่ามีจำนวนครูที่เพิ่มมากขึ้น

ด้านวัฒนธรรมและประเพณี สามารถแบ่งเป็นส่วนใหญ่ๆ ได้ 2 ส่วน คือ 1. วัฒนธรรมและประเพณีที่เป็นชนเผ่า เพราะเนื่องจากในจังหวัดเชียงราย มีกายภาพของเมืองที่เป็นภูเขาและติดกับประเทศเพื่อนบ้าน จึงทำให้มีชนเผ่าต่างๆ มาอาศัยเป็นจำนวนมาก ซึ่งทำให้เกิดวัฒนธรรมและประเพณีในชนเผ่าต่างๆ 2. วัฒนธรรมและประเพณีที่เป็นเอกลักษณ์ล้านนา เช่น พิธีประเพณีมัสการและสงฆ์น้ำพระธาตุดอยตุง และสงฆ์น้ำพระธาตุ เพราะจังหวัดเชียงรายเป็นเมืองล้านนาและเมืองเก่าจึงมีพระธาตุ เป็นจำนวนมาก ซึ่งพระธาตุแต่ละที่ก็มีประวัติความเป็นมาที่สำคัญ จึงนำมาสู่ประเพณีมัสการและสงฆ์น้ำพระธาตุ

ผลการลงประชามติ ทั้ง 3 พื้นที่ ได้แก่ที่ อำเภอเชียงแสน , อำเภอเทิงและอำเภอแม่ลาว

อำเภอเชียงแสนมีผู้ที่เข้าประชามติได้แก่ตัวแทนจาก อำเภอเชียงแสน, อำเภอแม่สาย, อำเภอเชียงของ, อำเภอแม่จัน, อำเภอแม่ฟ้าหลวง และอำเภอดอยหลวง ในส่วนภูมิภาคนี้ไม่มีปัญหาด้านการศึกษา คือ ในสถานศึกษาในอำเภอแม่สายจะมีสถานศึกษาที่รับนักเรียนที่เป็นชนเผ่ากลุ่มน้อยมาเรียนในชั้นระดับอนุบาลจนถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งนักเรียนที่เป็นชนเผ่ากลุ่มน้อยนี้จะมีสัดส่วนที่มากถึงร้อยละ 60 ของนักเรียนทั้งหมดในสถานศึกษานั้น ทำให้มีปัญหาที่ตามมา 1. ภาษาที่ใช้ในการสื่อสาร ซึ่งทำให้การศึกษาของนักเรียนเหล่านั้นมีผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาที่ไม่ดีพอ 2. นักเรียนที่เป็นชนเผ่ากลุ่มน้อยเมื่อเรียนจบชั้นประถมศึกษาชั้นปีที่ 6 แล้วส่วนใหญ่จะไม่มีการเรียนต่อระดับที่สูงขึ้นไป เพราะนักเรียนเหล่านั้นมีความคิดที่จะเรียนสูงไปทำไมเมื่อเรียนจบระดับที่สูงกว่านี้ก็ไม่มีงานให้ทำ เพราะฉะนั้นนักเรียนเหล่านี้จึงเรียนเพื่อให้ตัวเองมีความสามารถที่อ่านออก เขียนได้ก็พอ

4.2.2 ทิศทางในการพัฒนาด้านสังคม การศึกษาและวัฒนธรรม

ความคิดเห็นจากการลงเวทีประชามติพบว่า ทิศทางในการพัฒนาด้านการศึกษา มีดังต่อไปนี้

1. ในภาครัฐบาลต้องมีการส่งเสริมให้ใช้ภาษาอังกฤษในการเรียนการสอน เพื่อที่จะให้นักเรียนมีศักยภาพด้านภาษาที่สามารถใช้ในการสื่อสารได้ดีขึ้น
2. ในภาครัฐต้องมีการแนะนำและส่งเสริมให้นักเรียนที่เป็นชนเผ่ากลุ่มน้อยเหล่านี้ ได้มีการศึกษาระดับที่สูงขึ้นไป และมีงานรองรับให้ด้วย

ความคิดเห็นจากการลงเวทีประชาคมพบว่า ทิศทางในการพัฒนาด้านวัฒนธรรมและประเพณี มีดังนี้ ปัญหาด้านวัฒนธรรมและประเพณี ในพื้นที่ อำเภอเชียงแสน อำเภอแม่สายและอำเภอเชียงของพบว่า พื้นที่ดังกล่าวส่วนมากมีโบราณสถานที่เป็นเอกลักษณ์ล้านนา เช่น พระธาตุดอยเวา พระเจดีย์หลวง พระธาตุจอมกิติ พระธาตุดาเวา เป็นต้น แต่โบราณสถานเหล่านี้ขาดการส่งเสริมด้านการประชาสัมพันธ์ ทำให้มีนักท่องเที่ยวที่สนใจเข้ามาเที่ยวชมมีจำนวนน้อย และในส่วนประเพณีวัฒนธรรม ส่วนใหญ่ในพื้นที่จะเป็นประเพณีทางชนเผ่าซึ่งมีเอกลักษณ์ที่น่าสนใจ เช่น วัฒนธรรมชนเผ่าชาวเครือไต ประเพณีปีไหมเย้า/อัวเมียน ประเพณีสืเผ่าจาวดอย ประเพณีไล่ชิงช้า และวัฒนธรรมชนเผ่าดอกบัวตองบานบนดอยหัวแม่คำ เป็นต้น แต่วัฒนธรรมเหล่านี้วันนับจะจางหายไปเรื่อยๆ เนื่องจากคนในพื้นที่ไม่ค่อยมองเห็นความสำคัญ และอีกอย่างก็คือการขาดการส่งเสริมด้านการประชาสัมพันธ์ทำให้ไม่ค่อยมีนักท่องเที่ยวสนใจเข้ามาท่องเที่ยว

แนวทางการส่งเสริมและพัฒนาด้านวัฒนธรรมและประเพณี มีดังต่อไปนี้

1. ภาครัฐต้องเข้ามาสนับสนุนในด้านการส่งเสริมการประชาสัมพันธ์นักท่องเที่ยวให้มากยิ่งขึ้น ทั้งในด้านการงบประมาณ และการประชาสัมพันธ์
2. จังหวัดน่าจะมีการจัดทำเอกลักษณ์ที่เป็นล้านนา เช่น การเข้าวัด ผู้หญิงต้องมีการใส่ผ้าถุง และบังคับใช้ทุกพื้นที่ในจังหวัดเพื่อให้เป็นเอกลักษณ์ของจังหวัด

อำเภอเทมมีผู้ที่เข้าประชาคมได้แก่ตัวแทนจาก อำเภอเทิง, อำเภอเมือง, อำเภอเวียงชัย, อำเภอขุนตาล, อำเภอเวียงแก่น และอำเภอพญาเม็งราย ในส่วนภูมิภาคนี้มีปัญหาทางการศึกษา คือนักเรียนในสถานศึกษาส่วนใหญ่ยังไม่ทราบความรู้เกี่ยวกับ AEC และผลกระทบต่อตัวนักเรียนที่จะตามมา เมื่อมี AEC เข้ามาแล้ว ปัญหาต่อไปคือนักเรียนนักศึกษายังไม่ทราบความสำคัญในการศึกษาด้านสายอาชีพ ว่ามีความสำคัญมากน้อยเพียงใด ซึ่งส่งผลให้การศึกษาสายอาชีพมีจำนวนลดลง ปัญหาอีกอย่างหนึ่งก็คือปัญหาด้านภาษาของนักเรียนนักศึกษา สถานศึกษาในอำเภอต่างมีนักเรียนนักศึกษาที่มีปัญหาด้านภาษาอังกฤษเป็นจำนวนมาก รวมทั้งภาษาประเทศเพื่อนบ้าน ในปัจจุบันประเทศเพื่อนบ้านมีความต้องการช่างฝีมือเป็นจำนวนมาก เช่น ช่างไฟฟ้า, ช่างโยธา เป็นต้น แต่นักเรียนนักศึกษาของเราเข้าไปทำงานไม่ได้ เนื่องจากนักเรียนนักศึกษามีปัญหาด้านภาษาในการสื่อสาร

แนวทางการส่งเสริมและพัฒนาทางการศึกษา มีดังต่อไปนี้

1. ในสถานศึกษาต้องมีการให้ความรู้เกี่ยวกับ AEC การปรับตัวและผลกระทบที่มีต่อตัวนักเรียนนักศึกษา
2. สถานศึกษาควรมีการส่งเสริมและแนะนำนักเรียนนักศึกษาให้เห็นความสำคัญของการเรียนด้านสายอาชีพ
3. ให้สถานศึกษามีหลักสูตรการเรียนการสอนภาษาประเทศเพื่อนบ้าน เช่น ภาษาลาว, ภาษาพม่า และภาษาจีน เป็นต้น เพื่อให้นักเรียนนักศึกษาสามารถติดต่อสื่อสารได้

ส่วนปัญหาด้านวัฒนธรรมและประเพณีอำเภอเทิง, อำเภอเมือง, อำเภอเวียงชัย, อำเภอขุนตาล, อำเภอเวียงแก่น และอำเภอพญาเม็งราย เป็นพื้นที่ที่มีวัฒนธรรมและประเพณีหลายอย่าง ทั้งวัฒนธรรม ประเพณีแบบล้านนา เช่น ประเพณีบวงสรวงพ่อขุนเม็งรายมหาราช, ประเพณีสงกรานต์เจ้าแสนแซ่, ประเพณี นมัสการและสงกรานต์จ่อมจ้อและประเพณีตานก๋วยสลากเป็นต้น และยังมีวัฒนธรรมประเพณีชนเผ่า ต่างๆ อาทิเช่น ประเพณีชนเผ่าขมุ, ประเพณีชนเผ่าไทลื้อ แต่วัฒนธรรมประเพณีเหล่านี้เริ่มจางหายไปและจะมีนักท่องเที่ยวที่เข้ามาท่องเที่ยววันน้อย

แนวทางการส่งเสริมและพัฒนาด้านวัฒนธรรมและประเพณี มีดังต่อไปนี้

1. จังหวัดต้องเข้ามาสนับสนุนในด้านงบประมาณการส่งเสริมการทำเอกลักษณ์ที่เป็นล้านนา เช่น การสร้างกาแลติดตามอาคารหรือรั้วบ้าน
2. จังหวัดต้องมีการดูแลควบคุมวัฒนธรรมประเพณีต่างๆ ในจังหวัด เพื่อไม่ให้วัฒนธรรมประเพณีเหล่านี้สูญหายไป

อำเภอแม่ลาวมีผู้ที่เข้าประชาคมได้แก่ตัวแทนจากอำเภอแม่ลาว, อำเภอพาน, อำเภอป่าแดด อำเภอเวียงป่าเป้า, และอำเภอแม่สรวย ในส่วนภูมิภาคนี้มีศักยภาพด้านการเกษตรและ OTOP เป็นส่วนใหญ่ ปัญหาด้านการศึกษาเป็นปัญหาด้านภาษา

แนวทางการส่งเสริมและพัฒนาทางการศึกษา มีดังต่อไปนี้

1. ให้สถานศึกษาควรมีการเรียนการสอนภาษาอังกฤษให้มากยิ่งขึ้น

ส่วนปัญหาด้านวัฒนธรรมและประเพณีอำเภอแม่ลาว, อำเภอพาน, อำเภอป่าแดด อำเภอเวียงป่าเป้า, และอำเภอแม่สรวย ส่วนใหญ่เป็นวัฒนธรรมล้านนา เช่น ประเพณีสงกรานต์จ่อมจ้อ, ประเพณีสงกรานต์จ่อมศิริ เป็นต้น ซึ่งปัญหาก็คือการจางหายไปของศิลปวัฒนธรรมล้านนาเหล่านี้

ข้อเสนอแนะในส่วนการแก้ไขปัญหาด้านวัฒนธรรมและประเพณี ที่ทำการประชาคมมีดังต่อไปนี้

จังหวัดควรให้การสนับสนุนในด้านการส่งเสริมด้านการประชาสัมพันธ์แก่นักท่องเที่ยวให้มากยิ่งขึ้น ทั้งใน

ด้านงบประมาณในการส่งเสริมและการประชาสัมพันธ์

แนวทางการส่งเสริมและพัฒนาทางการศึกษาและด้านวัฒนธรรมและประเพณี มีดังต่อไปนี้

ข้อเสนอแนะในส่วนการแก้ไขปัญหาทางการศึกษาดังต่อไปนี้

1. รัฐบาลควรให้การส่งเสริมให้ใช้ภาษาอังกฤษและภาษาประเทศเพื่อนบ้านในการเรียนการสอน
2. จังหวัดควรจัดทำแผนการผลิตนักเรียนนักศึกษาที่เป็นสายอาชีพให้มาก
3. จังหวัดควรให้การส่งเสริมให้ความรู้เรื่องประชาคมอาเซียนให้แก่นักเรียนนักศึกษา

ข้อเสนอแนะในส่วนการแก้ไขปัญหาด้านวัฒนธรรมและประเพณีดังต่อไปนี้

1. จังหวัดควรเข้ามาสนับสนุนในด้านการงบประมาณการส่งเสริมการทำเอกลักษณ์ที่เป็นล้านนา
2. จังหวัดควรเข้ามาสนับสนุนในด้านการส่งเสริมการประชาสัมพันธ์ด้านวัฒนธรรมและประเพณีล้านนาแก่

นักท่องเที่ยวให้มากยิ่งขึ้น

3. จังหวัดควรหาจุดเด่นและเอกลักษณ์ของเชียงรายโดยเฉพาะความเป็นล้านนา แล้วบังคับให้ทุกพื้นที่ในจังหวัดเชียงรายร่วมกันส่งเสริมจุดเด่นและเอกลักษณ์ต่อไป

4.3 ด้านเกษตร อุตสาหกรรม การท่องเที่ยว เศรษฐกิจและการค้าชายแดน

4.3.1 ศักยภาพด้านเกษตร อุตสาหกรรม การท่องเที่ยว เศรษฐกิจและการค้าชายแดน มีดังนี้

จากการวิเคราะห์ข้อมูลทุติยภูมิและการแลกเปลี่ยนข้อมูลร่วมกับภาคีเครือข่าย พบว่าเศรษฐกิจหลักของจังหวัดเชียงราย รายได้มาจากภาคการเกษตร อุตสาหกรรม การท่องเที่ยวและการค้าชายแดน ซึ่งแต่ละอำเภอจะมีเศรษฐกิจที่แตกต่างกันไปขึ้นอยู่กับภูมิประเทศของแต่ละอำเภอ เช่น ภาคการเกษตร จังหวัดเชียงรายมีเนื้อที่เพาะปลูกพืชเศรษฐกิจ ได้แก่ เนื้อที่ข้าว เนื้อที่ข้าวโพด เนื้อที่ยางพารา และเนื้อที่มันสำปะหลัง ซึ่งพืชเศรษฐกิจที่มีเนื้อที่เพาะปลูกมากที่สุดคือเนื้อที่ข้าว มีพื้นที่เพาะปลูกมากที่สุดที่อำเภอพาน และอำเภอเมือง ส่วนเศรษฐกิจด้านการค้าชายแดนนั้นจังหวัดเชียงรายที่ถือเป็นพื้นที่เชิงยุทธศาสตร์ที่สำคัญ เป็นศูนย์กลางการค้า การท่องเที่ยว และการลงทุนบริเวณรอยต่อ 3 ประเทศ คือ จีน เมียนมาร์ และ สปป.ลาว มีด่านศุลกากรถึง 3 ด่าน คือ ด่านแม่สาย ด่านเชียงแสน และด่านเชียงของ และจุดผ่อนปรน 10 แห่ง การค้ามีแนวโน้มเติบโตอย่างต่อเนื่อง สำหรับการค้าผ่านแดนระหว่างไทยกับจีนจะใช้เส้นทาง R3a และแม่น้ำโขงเป็นหลัก ด้านการท่องเที่ยว เนื่องจากจังหวัดเชียงรายเป็นจังหวัดทางตอนเหนือที่สุดของประเทศไทย เป็นเมืองท่องเที่ยวที่สำคัญจังหวัดหนึ่งของประเทศไทย มีแหล่งท่องเที่ยวที่มีความหลากหลายทั้งแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ แหล่งอารยธรรมล้านนา ตลอดจนมีความหลากหลายทางสังคมวัฒนธรรมของกลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ เป็นเมืองเศรษฐกิจสำคัญตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจชายแดนจีนตอนใต้-อินโดจีนมีเส้นทางเดินทางที่เชื่อมโยงไปยังประเทศในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และเป็นจังหวัดหนึ่งที่มีเส้นทางเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้าน จากการเดินทางท่องเที่ยวชายแดน ในด้านผ่านแดนทั้ง 3 ด่าน เป็นต้น

4.3.2 แนวทางการส่งเสริมและพัฒนาด้านเกษตร อุตสาหกรรม การท่องเที่ยว เศรษฐกิจและการค้าชายแดน มีดังนี้

- ด้านเกษตรอุตสาหกรรม

1. จากข้อมูลทุติยภูมิและการเสวนาในเวทีประชาคมในอำเภอต่างๆในจังหวัดเชียงราย พบว่าข้อมูลรายได้จากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ของกลุ่มอาชีพ OTOP ในบางอำเภอที่พบว่ามีการจัดตั้งกลุ่มมากแต่ทำไมยอดจำหน่ายน้อยนั้น เกิดจากการเก็บข้อมูลจะเก็บเฉพาะกลุ่มที่ออกงานจำหน่ายสินค้าบ่อยๆ แต่หากกลุ่มใดไม่ได้ออกร้านเลยหรือทางอำเภอไม่มีกิจกรรมในการส่งเสริม

การออกร้านจำหน่ายก็อาจทำให้ข้อมูลคลาดเคลื่อนได้ แต่ทั้งนี้หากต้องการข้อมูลที่แท้จริงจะต้องลงเจาะกลุ่มแต่ละอาชีพอีกครั้ง

2. ส่งเสริมความรู้ด้านการออกแบบ พัฒนา เทคนิคกระบวนการผลิตและบรรจุภัณฑ์ของผลิตภัณฑ์
3. ส่งเสริมความรู้ด้านการตลาดและเทคนิคการขาย
4. ส่งเสริมความรู้ด้านเทคนิคในการบริหารกลุ่มและการทำบัญชี
5. จัดหาแหล่งเงินทุนเพื่อขยายกิจการและจัดทำโครงการเสนองบประมาณทางองค์การบริหารส่วนตำบล และจากองค์กรต่างๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน
6. ด้านเกษตรกรรม หากต้องการเพิ่มการเพาะปลูกเพื่อเพิ่มผลผลิตให้มากขึ้นและสามารถแข่งขันกับคู่แข่งได้นั้น พบว่ามีข้อเสนอแนะให้เน้นเรื่องการแปรรูปผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรให้มากขึ้น
7. ส่งเสริมให้เกษตรกรหันมาใช้ปุ๋ยอินทรีย์ทดแทนปุ๋ยเคมี เพื่อช่วยลดต้นทุนในการผลิตและช่วยรักษาสภาพแวดล้อมในอนาคต

- ด้านการท่องเที่ยว

1. มีการขยายตัวของเมือง เพื่อเป็นพื้นที่ของการค้าขาย และที่จอดรถ จากการส่งเสริมการท่องเที่ยวในพื้นที่ชายแดน เช่น อำเภอแม่สาย เชียงของ และเชียงแสน ทำให้พื้นที่การเกษตรลดลง (ข้อมูลจากพื้นที่ แม่สาย เชียงแสน เชียงของ)
2. ควรมีการส่งเสริมวัฒนธรรมประเพณี ของคนในพื้นที่ หรือ สร้างอัตลักษณ์ของ ในแต่ละพื้นที่ (ข้อมูลจากพื้นที่ แม่สาย เชียงแสน เชียงของ)
3. นักท่องเที่ยวไม่ไปเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวที่มีอยู่เดิม เนื่องจากไม่มีการปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยว เช่น การปรับปรุงภูมิทัศน์ ระบบสาธารณูปโภค (ข้อมูลจากพื้นที่ แม่สาย เชียงแสน เชียงของ เทิง)
4. การส่งเสริมของหน่วยงานส่วนกลางในการปรับปรุงเส้นทาง ปรับปรุงเฉพาะเส้นทางหลัก ไม่มีการปรับปรุงเส้นทางแหล่งท่องเที่ยวเดิม (ข้อมูลจากพื้นที่ แม่สาย เชียงแสน เชียงของ เทิง แม่สรวย)
5. ควรมีการจัดให้มี ตำรวจท่องเที่ยวในบริเวณพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวต่างๆ เพื่อควบคุมดูแลนักท่องเที่ยว (ข้อมูลจากพื้นที่ เชียงแสน เชียงของ)
6. ควรมีการจัดให้มี มัคคุเทศก์ในบริเวณพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวต่างๆ ให้บริการนักท่องเที่ยว (ข้อมูลจากพื้นที่ แม่สาย เชียงแสน เชียงของ)
7. ควรมีการออกกฎหมายควบคุม พื้นที่ในการท่องเที่ยว เพื่อความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว (ข้อมูลจากพื้นที่ แม่สาย เชียงแสน เชียงของ)

- ด้านเศรษฐกิจและการค้าชายแดน

จากการศึกษาข้อมูลทุติยภูมิและการลงพื้นที่ที่ประชาคมต่างๆ ศักยภาพและต้นทุน ด้านเศรษฐกิจและการค้าชายแดนของจังหวัดเชียงรายนั้น มีหลายประการด้วยกันสามารถสรุปได้เบื้องต้นดังนี้คือ

- ที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ของเชียงรายเหมาะแก่การเป็นจุดศูนย์กลางเชื่อมโยงกับประเทศในอนุภูมิภาคกลุ่มน้ำโขงตอนบน (GMS) ในด้านการคมนาคม การท่องเที่ยว การค้าการลงทุน การศึกษา และวัฒนธรรม
- เป็นประตูการค้าสู่จีนตอนใต้ ผ่านเส้นทาง R3A R3B และทางแม่น้ำโขง โดยมีด่านการค้าชายแดนที่เป็นสากล 3 แห่ง (แม่สาย เชียงแสน เชียงของ)
- มีความได้เปรียบจากระบบคมนาคมขนส่ง เครือข่าย Logistic เชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้าน (พม่า , ลาว) และจีนตอนใต้(มณฑลยูนนาน) ทั้งทางบก ทางน้ำ และทางอากาศ
- การเติบโตของการค้าชายแดนและผ่านแดนของเชียงรายมีการขยายตัวอย่างต่อเนื่อง ทำให้กิจกรรมทางเศรษฐกิจในพื้นที่มีความคึกคัก
- การเริ่มต้นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) จะช่วยหนุนกิจกรรมการค้าชายแดนให้มีการขยายตัวอย่างต่อเนื่อง
- ในปี 2556 สะพานข้ามแม่น้ำโขงแห่งที่ 4 ตรงเชียงของจะสร้างเสร็จ ซึ่งจะทำให้กิจกรรมการค้าชายแดน และการท่องเที่ยวระหว่างไทย-ลาว-จีน คึกคักขึ้น
- มีอัตราการเติบโตของรายได้ประชากรต่อหัวที่สูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง ส่งผลต่อการขยายตัวของเศรษฐกิจในจังหวัดที่มากขึ้น
- โครงการก่อสร้างสะพานข้ามแม่น้ำโขงแห่งที่ 4 (ไทย-ลาว) ที่ อ.เชียงของ จ.เชียงราย และโครงการศูนย์เปลี่ยนถ่ายสินค้า เชียงของ จ.เชียงราย เชียงใหม่และตาก นำมาซึ่งรายได้และการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจมากยิ่งขึ้นต่อไป

ในการลงพื้นที่ที่ประชาคมในอำเภอต่างๆทำให้ได้ทราบข้อมูลด้านเศรษฐกิจและการค้าชายแดนมาพอสมควร ดังนี้

1. การขนส่งสินค้าข้ามแดน Transshipment ไม่มีมาตรฐานในการเก็บค่าธรรมเนียมหรือมีการวางประกันจำนวนมาก
2. การพัฒนาจุดพรมแดนที่ระบบศุลกากรแตกต่างกัน
3. เวลาการทำงานเปิดปิดด่านที่ไม่แน่นอน
4. ในการส่งออกสินค้าไปยังประเทศเพื่อนบ้านควรมีการทำข้อตกลงที่จริงจัง ในการลดภาษีท้องถิ่น ซึ่งเป็นภาระที่สำคัญที่ผู้ส่งออกต้องจ่ายให้กับประเทศที่ส่งออกเป็นจำนวนมาก

5. สินค้า OTOP ของแต่ละอำเภอนั้น อยากให้ทางภาครัฐพิจารณาให้ความสำคัญในเรื่องของมูลค่าที่ขายได้ของสินค้า OTOP มากกว่าปริมาณการขาย เพราะสินค้าบางอย่างขายได้น้อยขึ้นแต่แต่ละชิ้นที่ขายได้มีมูลค่ามหาศาลเช่น งานแกะสลักพระพุทธรูปหินอ่อนของทางอ.แม่สาย ขายได้แต่ละปีไม่กี่ชิ้นแต่ยอดเงินที่ขายได้มีมูลค่าสูงมาก สินค้า OTOP บางอย่างขายได้ในปริมาณหลายร้อยชิ้นแต่ยอดเงินที่ได้กับไม่สูงมากนัก ดังนั้นจึงอยากให้ทางภาครัฐให้ความสำคัญและช่วยส่งเสริม พัฒนาให้ สินค้า OTOP ที่มีมูลค่าสูง ให้มียอดการจำหน่ายในปริมาณที่มากขึ้น นำมาซึ่งรายได้ที่มากขึ้นด้วยต่อไป
6. ควรมีการส่งเสริมให้ความรู้แก่ประชาชนในเรื่อง เศรษฐกิจพอเพียงและการพึ่งพาตนเองให้มากขึ้น เพราะในบางอำเภอ เช่น อ.พานมีรายได้เฉลี่ยต่อหัวถึง 60,000 บาทต่อปี แต่ก็ยังมีคนเป็นหนี้ธนาคารที่สูงมากเช่นกัน (ธกส.) เนื่องจากประชาชนเริ่มมีค่านิยมและวิถีชีวิตที่เปลี่ยนไป พึ่งพอและพุ่มเพื่อยมากขึ้น ไม่รู้จักเก็บออมและสร้างหนี้สินตลอดเวลา ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาจังหวัดและประเทศสืบต่อไป

4.4 ด้านสิ่งแวดล้อมทรัพยากรธรรมชาติ

4.4.1 ศักยภาพด้านสิ่งแวดล้อมทรัพยากรธรรมชาติ มีดังนี้

ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมีความสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตและความเจริญของประชากรในจังหวัดเชียงราย การมีทรัพยากรธรรมชาติอุดมสมบูรณ์และสิ่งแวดล้อมดี ย่อมทำให้ประชากรในจังหวัดมีคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ที่ดี เช่น ทรัพยากรธรรมชาติที่จะนำมาใช้เป็นวัตถุดิบในการประกอบอาชีพในจังหวัดเชียงราย คือ ไม้ไผ่ โดยมี อำเภอที่ใช้ทรัพยากรมากที่สุด 3 อันดับได้แก่ อำเภอเวียงแก่น อำเภอแม่สรวย อำเภอแม่จัน ด้านทรัพยากรน้ำมีทั้งแหล่งน้ำธรรมชาติ ที่มีแม่น้ำสายสำคัญในพื้นที่จังหวัด 7 สาย และแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร คลองชลประทานส่งน้ำ 120 แห่ง ทรัพยากรป่าไม้ จังหวัดเชียงรายมีพื้นที่ป่าไม้ 3,227,888 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 44.22 ของพื้นที่ทั้งหมดของจังหวัด ด้านสิ่งแวดล้อมพบว่าทุกอำเภอให้ความสำคัญต่อการรักษาสิ่งแวดล้อมให้อยู่ในสภาพที่ดี โดยเฉพาะเรื่องของการกำจัดขยะ การรณรงค์เรื่องการลดหมอกควันจากการเผาไหม้ เผาป่า รวมถึงการกำจัดของเสียก่อนปล่อยสู่ชุมชนของสถานประกอบการ เป็นต้น

ตารางที่ 4-1 สรุปทรัพยากรธรรมชาติที่นำมาใช้มากที่สุดในจังหวัดเชียงราย แบ่งเป็นรายอำเภอ

อำเภอ / กิ่งอำเภอ	จำนวนหมู่บ้าน 100 %	ทรัพยากรธรรมชาติที่ใช้มากที่สุด ตามลำดับ		
		1	2	รวม
เมืองเชียงราย	222	ไม้ 66(29.73) 5	อ้อย,หญ้า,คา 34(15.32)	อื่นๆ 26(11.71)
เวียงชัย	66	ไม้ 7(10.61)	อ้อย,หญ้า,คา 2(3.03)	อื่นๆ 2(3.03)
เวียงเชียง	94	ไม้ 23(24.47)	อ้อย,หญ้า,คา 7(7.45)	อื่นๆ 14(14.89)
เทิง	142	ไม้ 19(13.38)	อ้อย,หญ้า,คา 5(3.52)	อื่นๆ 16(11.27)
พาน	226	ไม้ 68(30.09) 4	อ้อย,หญ้า,คา 16(7.08)	อื่นๆ 23(10.18)
ป่าแดด	43	ไม้ 6(13.95)	อ้อย,หญ้า,คา 4(9.30)	อื่นๆ 9(20.93)
แม่จัน	107	ไม้ 37(34.58) 3	อ้อย,หญ้า,คา 25(23.36)	อื่นๆ 4(3.74)
เชียงแสน	69	ไม้ 18(26.09)	อ้อย,หญ้า,คา 10(14.49)	อื่นๆ 2(2.90)
แม่สาย	78	ไม้ 10(12.82)	กก 8(10.26)	อื่นๆ 2(2.56)
แม่สรวย	118	ไม้ 54(45.76) 2	อ้อย,หญ้า,คา 5(4.24)	อื่นๆ 8(6.78)
เวียงป่าเป้า	88	ไม้ 7(7.95)	อ้อย,หญ้า,คา 2(2.27)	อื่นๆ 1(1.14)
พญาเม็งราย	66	ไม้ 23(34.85)	อ้อย,หญ้า,คา 13(19.70)	อื่นๆ 2(3.03)
เวียงแก่น	41	ไม้ 25(60.98) 1	อ้อย,หญ้า,คา 19(46.34)	อื่นๆ 3(7.32)
ขุนตาล	54	ไม้ 18(33.33)	อ้อย,หญ้า,คา 2(3.70)	อื่นๆ 2(3.70)
แม่ฟ้าหลวง	68	ไม้ 24(35.29)	อ้อย,หญ้า,คา 17(25)	อื่นๆ 17(25)
แม่ลาว	55	ไม้ 20(36.36)	อ้อย,หญ้า,คา 3(5.45)	อื่นๆ 1(1.82)
กิ่ง อ. เวียงเชียงรุ้ง	42	ไม้ 17(40.48)	อ้อย,หญ้า,คา 6(14.29)	อื่นๆ 1(2.38)
กิ่ง อ. ดอยหลวง	30	อ้อย,หญ้า,คา 4(13.33)	กก 3(10.00)	อื่นๆ 1(3.33)

4.4.2 แนวทางการส่งเสริมและพัฒนาด้านสิ่งแวดล้อมทรัพยากรธรรมชาติ มีดังนี้

สรุปประเด็นประชาคม เวทีประชาคม อ.เชียงแสน วันที่ 17 ตุลาคม 2555

1. นักวิชาการ ประชาสัมพันธ์ เทศบาลแม่สาย ปัญหาขยะ 32 ตัน/วัน รวมพื้นที่ข้างเคียงอีก 10 ตัน/วัน ดำเนินการโดยการฝังกลบ มีการคัดแยกที่ศูนย์การจัดการขยะ (ฝังกลบตามหลักสุขาภิบาล) มีระบบจัดการน้ำ ชะขยะ และต้องมีการเฝ้าระวัง เพราะ มีพื้นที่ใกล้กับ สวนส้มของชาวบ้าน และสวนจักรพรรณเพ็ญศิริ

2. หัวหน้าสำนักปลัดเวียงพางคำ ปัญหาขยะมีศูนย์จัดการขยะ แต่อยากให้มีความร่วมมือในการคัดแยกขยะ (ขยะประมาณ 8.66 ตัน/วัน ราคาจ้างจัดการขยะ 295 บาท/ตัน)

3. ปลัดเทศบาล เชียงของ ขยะมีปริมาณ 6 ตัน/วัน ปัญหาคือเขตพุทธสถานไม่มีการจัดการขยะอย่างเหมาะสม สิ่งที่ต้องการคือความร่วมมือการจัดการขยะ หรือ Cluster พร้อมทั้งระบบการจัดการขยะขนาดใหญ่

สรุปประเด็นประชาคม เวทีประชาคม อ.เทิงวันที่ 18 ตุลาคม 2555

1. รองนายกเทศมนตรี ต.เวียงเทิง ปัญหาที่เกิดขึ้นในเทศบาลมีการจัดการขยะอยู่แล้ว แต่พื้นที่ใกล้เคียงไม่มีการจัดการ (เผาเป็นหลัก) อบท.รอบข้างไม่มีการดำเนินการให้เทศบาลจัดการหมด ปัญหาอีกอย่างคือขยะจากนอกพื้นที่ที่นำเข้ามา (มีเทศบาลจัดการอยู่แล้วก็เลยนำมาทิ้ง)

2. หัวหน้าฝ่ายแผนงานเทศบาลนครเชียงราย 70-80 ตัน/วัน เก็บเองบางส่วน แล้วจ้างเอกชนเป็นฝ่ายจัดเก็บเพิ่ม พื้นที่ในเมืองมีนโยบายไม่ตั้งถังขยะ แต่รอบเมืองมีบ้าง มีพื้นที่ฝังกลบประมาณ 5,000 ไร่ อยากเชิญ อบท.ทำ MOU หาแนวทางการจัดการขยะ หรือสร้างเครือข่าย (สามารถของบประมาณในการศึกษาการจัดการขยะได้)

3. เทศบาลท่าสุต อ.เมือง ปัญหาขยะใช้วิธีการจัดการโดยการเผาจากเตาขนาดเล็ก 120 กิโลกรัม/ชั่วโมง มีผลกระทบต่อมลพิษอากาศต้องมีการตรวจสอบคุณภาพอากาศจากการเผาไม่ให้เกิดค่ามาตรฐานควบคุม

ปัญหาน้ำเสีย จากต้นน้ำทำการเกษตร,เลี้ยงสัตว์ มีปัญหาน้ำเสีย เพราะใช้น้ำในการผลิตน้ำประปา ส่วนกลางน้ำเกิดเหตุการณ์ทั้งขยะลงในน้ำ และในส่วนของร้านค้าร้านอาหารทิ้งน้ำล้างจานลงในน้ำทำให้คุณภาพน้ำลดลง

4. รองนายกเทศมนตรี ต.พญาเม็งราย ปัญหาขยะ จากการฝังกลบอยู่ในพื้นที่เทศบาล มีกลิ่นเหม็น มีน้ำชะขยะ อยากให้กระตุ้นเรื่องขยะมากขึ้น (โดยคนที่หน้าเชื่อถือ)

5. นายกเทศมนตรี เทศบาลตำบลเวียงเทิง อยากให้มีมาตรการแยกขยะโดยกระตุ้นจิตสำนึกตลอด แต่แนวทางที่อยากให้ไปอีกวิธีคือ ใครผลิตขยะเท่าไร ก็รับผิดชอบเท่านั้น และในปัจจุบันน้ำเสียก็มีระบบบำบัดแบบธรรมชาติช่วยบำบัด

สรุปประเด็นประชาคม เวทีประชาคม อ.แม่ลาววันที่ 19 ตุลาคม 2555

ปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมยังไม่ได้ประเด็น ที่ชัดเจนเนื่องจากผู้นำหน่วยงาน หรือหัวหน้าหน่วยงานที่สมารถให้ข้อมูลได้ไม่เข้าร่วมประชุม จึงยังไม่สามารถสรุปปัญหารายอำเภอ และความต้องการในการแก้ปัญหาจากคนในพื้นที่

สรุปประเด็นประชาคม เวทีประชาคม อ.พานวันที่ 1 พฤศจิกายน 2555

1. เทศบาลเจดีย์หลวง มีปัญหาด้านการขนส่งขยะ เพื่อจัดการ ต้องส่งขยะเข้าไปบำบัดที่ อ.ฮอด มูลค่าประมาณ 3 ล้านบาทต่อปี

2. เทศบาลตำบลเวียงป่าเป้า มีปัญหาล้ำๆ กับเทศบาลเจดีย์หลวงคือใช้งบประมาณจำนวนมากในการจัดการขยะอยากให้ช่วยปรับปรุงวิธีการ หรือแนะแนวทางที่สามารถทำได้แบบยั่งยืน

ความคิดเห็นจากผู้ทรงคุณวุฒิ

1. ผู้ทรงคุณวุฒิตัวแทนภาครัฐฯ นายเฉลิมพล พงษ์ฉบับนภา พาณิชยจังหวัดเชียงราย

ข้อมูลเป็นสิ่งที่สำคัญการให้ข้อมูลที่ถูกต้องกับภาคประชาชนเพื่อความเข้าใจที่ถูกต้องร่วมกันจึงเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่ง

มหาวิทยาลัยเป็นสถาบันการศึกษาที่มีหลักการและเหตุผลในการวิเคราะห์วิจัย ถือเป็นความเห็นบริสุทธิ์ต้องช่วยกันสื่อสารข้อมูลถึงชุมชนให้มากๆ เพื่อให้เกิดความเข้าใจและทัศนคติที่ถูกต้อง เพราะการพัฒนาใดๆ ก็แล้วแต่ล้วนขึ้นอยู่กับคนที่อยู่ในพื้นที่ว่าจะมองสิ่งที่เกิดว่าเป็นปัญหาหรือโอกาส ถ้าคิดบวกปัญหาจะกลายเป็นโอกาสได้ ขณะเดียวกันถ้าคิดลบโอกาสก็จะสร้างปัญหาได้

ตัวอย่างที่ชัดเจนของการคิดบวกและลบต่อสถานการณ์ เช่นเมื่อสมัยหนึ่งเรามองว่าการที่มีชนเผ่าที่หลากหลาย เชื้อชาติหลายภาษาทำให้การปกครองทำได้ยากเพราะมีความยุ่งยากในการใช้ภาษาสื่อสาร แต่ถ้าคิดบวกจะกลายเป็นจุดเด่น เพราะสามารถสร้างจุดขายด้านการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมชนเผ่าได้

ชาวพังงามองว่าจำนวนขยะที่เพิ่มขึ้นเป็นเพราะนักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวผ่านพังงาก็เอาขยะมาทิ้งที่พังงา เป็นเรื่องมุมมองด้านลบ ในมุมมองกลับกัน ชาวสมุยมองว่าจำนวนขยะที่เพิ่มขึ้นแสดงว่ามีนักท่องเที่ยวมากขึ้นเป็นผลดีต่อเศรษฐกิจโดยรวมของสมุย

เชียงรายเองเป็นเมืองหน้าด่านของประเทศ ถ้าเราบริหารจัดการได้ดีจะสร้างอานิสงค์ที่ดีให้กับเมืองชั้นในของประเทศด้วย บริบทของเชียงรายเองมีจุดเด่นหลายข้อ เช่น

- ด้านเกษตรกรรม เชียงรายเป็นเมืองเกษตรที่ดี ดินดี น้ำชุ่ม อากาศเหมาะสม
- ด้านท่องเที่ยว เชียงรายเป็นเมืองท่องเที่ยวติดอันดับประเทศติดอันดับประเทศติดต่อกันมาหลายปี เรามีสถานที่และจุดเด่นด้านการท่องเที่ยวมากมาย
- ด้านการค้าชายแดน เชียงรายเป็นจังหวัดที่มีด่านชายแดนติดต่อกับต่างประเทศ เพื่อสนับสนุนธุรกิจการค้ามากที่สุดในประเทศไทย มีด่านถาวร 4 จุด มีจุดผ่อนปรน 10 จุด
- ด้านการศึกษา เชียงรายมีมหาวิทยาลัย 4 มหาวิทยาลัย มีระดับวิทยาลัยอีกมากมาย เมืองการศึกษาที่เป็นตัวอย่างชัดเจนใกล้ ๆ เราก็คือสิงคโปร์ เขาเลือกมหาวิทยาลัยที่มีชื่อเสียงดังๆ ของโลกมาตั้งไว้คนที่ต้องการเรียนมหาวิทยาลัยที่มีชื่อเสียงจะไปที่สิงคโปร์ เพราะค่าใช้จ่ายถูกกว่ามากเมื่อเทียบกับการไปเรียนที่อเมริกา,ยุโรป ในชื่อมหาวิทยาลัยเดียวกัน

เชียงรายที่คดีประจำจังหวัดคือ “แหล่งอารยธรรมหน้า การค้าสู่สากล” ซึ่งก็เหมาะสม เพราะตัวตนของ เชียงรายคือ 1 ใน 3 ของแหล่งอารยธรรม ซึ่งก็คือ แหล่งอารยธรรมล้านนา อารยธรรมล้านช้างและอารยธรรม สิบสองปันนา ในด้านการค้าสู่สากลนั้น เชียงราย คือ 1 ใน 3 เมืองหลักของภาคเหนือ ในอดีตนั้นคือ

1. ลำปางเมืองศูนย์กลางของภาคเหนือตอนบน
2. เชียงใหม่ เมืองท่องเที่ยวอันดับ 1 ของภาคเหนือ
3. เชียงราย เมืองที่มีศักยภาพในการพัฒนาด้าน Logistic เป็นอันดับ 1 ทั้งในประเทศ (ภาคเหนือตอนบน) และระหว่างประเทศ (GMS.)

การที่เราจะเชื่อมโยงเศรษฐกิจการค้าให้ก้าวหน้าต้องพยายามเชื่อมโยงทั้ง 3 เมืองดังกล่าวให้เป็น NET WORK จากนั้นก็ค่อยพัฒนาเป็นคู่ค้ากับประเทศเพื่อนบ้านต่อไป

ในยุค AEC ที่กำลังจะมาถึง เชียงรายต้องเร่งเตรียมการทั้ง 3 ด้าน คือเตรียมคน เตรียมงาน เตรียม พื้นที่ ด้านการเตรียมคนเข้าใจว่าทุกภาคส่วนมีแผนพัฒนาบุคลากรเพื่อรองรับอยู่แล้ว การเตรียมงานก็เช่นกัน ทุกส่วนควรมีแผนการดำเนินกิจกรรมอยู่แล้ว เนื่องจากเป็นภารกิจของแต่ละหน่วยอยู่ ส่วนการเตรียมพื้นที่ มี รายละเอียดซับซ้อนมากมายทั้งด้านการจัด ZONEING กิจกรรมต่างๆ ของพื้นที่เมืองเชียงราย ด้านการเตรียม พื้นที่เพื่อรองรับการขยายตัวเติบโตทางการค้าหรือการจัดเตรียมพื้นที่เพื่อการจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษ และ สุดท้ายการระดมความคิดโดยกระบวนการมีส่วนร่วม เพื่อพลิกวิกฤตให้เป็นโอกาส สำหรับเชียงรายให้ได้ แต่อย่าลืมว่าแม้การพัฒนาของเชียงรายจะรู้หน้าไปแค่นี้ ต้องไม่ลืมตัวตนของเชียงรายคือศิลปวัฒนธรรมและ สิ่งแวดล้อม

ในโอกาสของเชียงรายสิ่งที่น่าเป็นห่วงคือเรื่องการเตรียมพื้นที่ โดยเฉพาะพื้นที่ย่านการค้าชายแดน ควรมีพื้นที่เพื่อธุรกรรมการค้าโดยเฉพาะ คือเขตเศรษฐกิจชายแดน เชียงรายต้องจัดวาง ZONEING ของเมืองให้เป็นระบบ หากทำได้เราจะสามารถกำหนดค่าใช้จ่ายในการบริหารจัดการเมืองที่ต่ำ รองรับบริการขยายตัวของ เมืองได้ดี หากไม่ดูเรื่อง ZONEING นักลงทุนก็จะมาอย่างไร้ทิศทาง เมืองจะเติบโตแบบไม่มีระเบียบสับสน วุ่นวาย จะทำให้ต้นทุนค่าขนส่งหรือ Logistic cost สูง เช่นการขนส่งสินค้าจากเชียงรายไปแหลมฉบัง หากมีการดูแลวางแผนให้ดีจะช่วยลด Logistic cost ได้มาก

ในสภาพทางภูมิศาสตร์เชียงรายเป็น LAND LOCK ถ้าเราไม่จัดวาง ZONEING เพื่อสนับสนุนการเติบโตทางธุรกิจการค้า นักลงทุนก็จะขาดแรงดึงดูดในการลงทุนก็仍将ทำให้เราต้องใช้จ่ายทั้งการอุปโภค บริโภค จากโรงงานส่วนกลางทำให้ของแพงยิ่งขึ้น

อีกประการอยากให้พิจารณาดู Logistic ทางน้ำเพราะมี Logistic cost ที่ต่ำสุดอย่างกังวลเรื่องเงินจะ ควบคุมระดับน้ำโขงเพื่อความได้เปรียบทางการค้า เพราะจีนต้องการไทยเป็นเส้นทางระบายสินค้าเหมือนกัน หากจีนสามารถส่งของมาถึงไทยได้เร็วและมีปริมาณมาก เราอาจมาทำเป็นข้อต่อกลาง พัฒนาสินค้าเป็น 2 กลุ่ม สำหรับสินค้ากลุ่มตลาดล่าง อาจกระจายไปยังลาวและพม่า ส่วนสินค้ากลุ่มตลาดบน อาจส่งไปใน ส่วนกลางของไทย สินค้าจากจีนมีมากมายที่สามารถนำมาขายกระดပ်เพิ่มมูลค่าได้ ส่วนสินค้าที่จีนนิยมสั่งจาก ไทยก็เป็นพวก ข้าวหอมมะลิ ทุเรียน เทียนทะเล ดูโจวกระเทียม การปกป้องทางการค้าต้องเปิดตามองโลกให้

กว้างหาโอกาสให้ตัวเอง อย่ามัวแต่กลัวแล้วปกป้องด้วยการท่อนะโมเพียงอย่างเดียว ปัจจุบันจีนต้องการกล้วยมากและใช้วิธีมาลงทุนเช่าที่ดินปลูกกล้วยในลาวแล้วเก็บผลผลิตส่งไปจีน

ต้องทำความเข้าใจกับพื้นที่ให้ดีกว่า เขตเศรษฐกิจพิเศษคนละเรื่องกับเขตปกครองพิเศษ ถ้าเชียงรายทำเป็นจุดเชื่อมได้จะทำให้เพื่อนหลายจังหวัดดีด้วย เช่นเชียงรายเป็นเมืองตลาดกระจายสินค้าเข้าออก ซึ่งสินค้าและบริการของเราเด่น

สินค้าเรามีจากลำปาง สินค้าอุตสาหกรรมจากนิคมอุตสาหกรรมลำพูน หรืออุตสาหกรรมการท่องเที่ยวจากเชียงใหม่ โดยให้เชียงของเป็น Logistic CITY สร้างเส้นทาง ECO-TOURIST ซึ่งปัจจุบันเอกชนเริ่มทดลองแล้วมีรถตู้ให้โดยสารระหว่างเชียงของ- ปาย ทุกวัน

อยากเห็นที่สุดคืองานวิจัยของมหาวิทยาลัยที่ออกมาแล้วหน่วยราชการที่เกี่ยวข้องนำมาใส่ TACTIC การบริหารงานนำไปต่อยอดได้จะช่วยให้หน่วยราชการมีข้อมูลที่ยั่งยืนสามารถใช้ในการวางแผนบริหารจัดการได้

2.คุณเกรียงศักดิ์ วันไชยธนวงศ์ รองนายก อบจ.เชียงราย ผู้ทรงคุณวุฒิ ตัวแทนภาคองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ตามที่เราได้ทราบแล้วว่า เรากำลังจะเข้าสู่ AEC ในปี 2558 นั้น ทาง อบจ.ซึ่งมีหน้าที่สนับสนุนทุกภาคส่วนของเชียงรายทั้งด้านหน่วยงานปกครอง ภาคประชาชน และหน่วยงานปกครองส่วนท้องถิ่น ได้เร่งดำเนินการทุกด้านเสมอมา

ในการเปิด AEC อาจเกิดปรากฏการณ์ขึ้น 3 อย่าง

1.แรงงานเชียงรายที่เลื่องงานอาจตกงานเพราะถ้าเปิดเสรีอาเซียนจะเกิดการไหลของแรงงานจากต่างประเทศ เข้าสู่ประเทศไทยจำนวนมาก กลุ่มนี้เป็นกลุ่มไม่เลื่องงาน มีความอดทนสูง

2.แรงงานเชียงรายต้องพัฒนาตัวเอง ต้องพูดภาษาต่างประเทศได้โดยเฉพาะถ้าสื่อสารกับนายจ้างต่างประเทศต้องพยายามพัฒนาทักษะด้านภาษาเพิ่มขึ้นอย่างน้อยได้ทั้งภาษาอังกฤษกับภาษาจีน เป็นพื้นฐาน

3.แรงงานต่างด้าว ยินดีรับค่าแรงต่ำกว่าอดทนในการทำงานหนักมากกว่า ทำให้แรงงานเชียงราย ต้องปรับตัวเพื่อสามารถแข่งขันกับแรงงานจากต่างประเทศได้

ปัจจุบันสิ่งที่ อบจ.กำลังเร่งผลักดันคือการพัฒนาคน โดยเฉพาะอย่างยิ่งพัฒนาทักษะด้านภาษา ในโรงเรียน อบจ.เน้นให้นักเรียนสื่อสารได้ 3 ภาษาหลัก คือภาษาไทย จีน และอังกฤษ

ในส่วนของเหล่าซือภาษาจีนที่จริงแล้วเชียงรายมีคนเก่งมาก โรงเรียนบนดอยยาวี ดอยแม่สลอง มีคนพูดภาษาจีนได้เยอะแต่จะไปทำงานในกรุงเทพกันหมด ไม่อยู่ในเชียงรายเป็นการไหลของคนในเมืองเล็กไปสู่เมืองใหญ่

ในด้านต้นทุนศักยภาพเชียงราย เรามีต้นทุนธรรมชาติเยอะ เช่น ดินป่า 1,000ปี หรืออะไรหลายอย่าง แต่ยังขาดการบูรณาการต้นทุนเชียงรายให้เป็น STORT ในการนำเสนอแข่งกับคนอื่น หากทำได้เราสามารถจะแข่งขันกับเขาได้แน่

3.เกรียงไกร วีระฤทธิพนธ์ ประธานสภาอุตสาหกรรมจ.เชียงราย ผู้ทรงคุณวุฒิ ตัวแทนภาคเอกชน ประชาชน

แนวทางการพัฒนาเชียงรายอย่างไรเสียต้องยอมรับว่าเราไม่สามารถหนีพ้นจาก GLOBALIZATION ได้ ต้องยอมรับตั้งมั่น และเตรียมตัวรับมือมัน

ปัจจุบัน AEC กำลังจะเข้ามาบทบาทสูงในการในการเมือง กายภาพ เศรษฐกิจ และสังคม ของ ประเทศไทยทั้งในระดับประเทศ ระดับภาค ระดับเมือง

ในเชียงรายเองเครื่องยนต์ทางเศรษฐกิจที่ขับเคลื่อนเมืองอยู่นั้น มีอยู่ด้วยกัน 3 ตัว คือภาคอุตสาหกรรม ภาคเกษตร และการค้าชายแดน

มาตราต่างๆที่กำหนดขึ้น ทั้ง FTA, AEC, BIMSTEC, ฯลฯ มีทั้งคุณและโทษ เนื่องจากถูกกำหนดตาม ระบบโลกเสรี เหมือนการแข่งขันทางการค้า ต้องระวังการเสียของ ปลาใหญ่กินปลาเล็ก

ข้อสังเกตหนึ่งเกี่ยวกับธุรกิจการค้าของเชียงราย คือแม่สายที่เราถือว่าเป็น TRADE CITY แต่ปัจจุบัน ธุรกิจแม่สายจำนวนมากที่ตกอยู่ในมือของคนจากภาคกลาง หรือกลุ่มทุนนอกท้องถิ่น สินค้าที่มีอยู่ในตลาด แม่สายในปัจจุบันจำนวนมากกำลังเปลี่ยนไปจากเดิมที่มาจากจีน-พม่า หรือลาว กำลังแทนที่ด้วยสินค้าที่มาจากแหลมฉบัง และคลองเตย ใน CONCEPT เดิมที่ว่าเราจะพยายามตั้งตัวให้เป็นแหล่งกระจายสินค้า แต่เมื่อพิจารณาข้อมูลจากด่านศุลกากรทั้ง 3 ของเชียงรายคือ ด่านแม่สาย ด่านเชียงแสน ด่านเชียงของพบว่าที่จริงแล้ว สินค้าผ่านด่านเหล่านั้นไม่ใช่ของผู้ประกอบการคนไทย ส่วนใหญ่เป็นสินค้าผ่านด่านเท่านั้นในอนาคตหลัง AEC เชียงรายอาจเติบโตด้านธุรกิจการค้า แต่เจ้าของธุรกิจการค้าที่แท้จริงอาจจะมีแต่ผู้ประกอบการชาวจีน เป็นส่วนใหญ่ด้วยความพร้อมด้านเงินทุน การเข้าถึงแหล่งสินค้า และประสบการณ์ การค้าระหว่างประเทศ ที่มีความชำนาญมากกว่า ผู้ประกอบการชาวไทย

ในขณะเดียวกันเรากำลังจะทอดทิ้งภาคเกษตรกรรม ชาวเกษตรกรทั้ง นครสวรรค์ พิษณุโลก ลำปาง และเชียงราย กำลังถูกหลอกล่อจากภาครัฐซึ่งในด้านการค้าที่แท้จริงแล้ว คำว่าทะเลายกำแพงภาษีนั่นก็ยังไม่ใช่ 100% ในแต่ละประเทศเมื่อเราส่งสินค้าเข้าไปขายทุกประเทศจะมี นอน-ทาสีฟอยู่ทำให้ยังมีต้นทุนด้านภาษีอยู่เหมือนเดิม

ด้านทักษะภาษาไม่ใช่เรื่องง่ายบางคนเรียนภาษามาหลายปียังพูดไม่ได้ ดังนั้นการพัฒนาทักษะในเวลาสั้นๆอาจไม่ใช่วิธีที่คิด ดังนั้นคิดว่าเราอาจไม่จำเป็นที่จะพัฒนาด้านภาษาจนถึงขั้นพูดได้ทุกคน แต่คิดว่าน่าจะอยู่ที่ปัจจัยหรือเครื่องมือที่ช่วยมากกว่า สุดท้ายสิ่งที่อยากฝากถึงทุกคนคือ ไม่ว่าโลกจะพัฒนาไปในทางทิศใดก็ตาม ก็ขอให้เชียงรายอย่าทิ้งภาคเกษตรกรรมเลย.

ที่ว่าไทยจะทิ้งภาคเกษตรนั้น ที่จริงไม่ได้ทิ้งภาคเกษตรเป็นหัวใจหลักของไทยมาตลอด วงจรของเกษตรคือ ปลูก-ขนส่ง-การตลาด จีนต้องการอาหารเลี้ยงคนของเขา พื้นที่เขาไม่พอสำหรับการเพาะปลูก เนื่องจากคนเขาเยอะมาก ในประเทศจีนจริงๆ มีพื้นที่ราบเพาะปลูกแค่ 20% ทุกเมืองในจีนจึงต้องจัดทำคลังอาหารไว้

นอกจากนั้นจีนยังต้องการพลังงานแต่จีนจะหาพลังงานจากนอกประเทศก่อนเพื่อสงวนพลังงานในประเทศไว้ แต่ไทยกลับคิดตรงกันข้าม ตัวอย่างเช่น ไทยไปทำเหมืองถ่านหินในลาวแล้วขนกลับมาใช้ในไทย การขนส่งผ่านก็จะถูกต่อต้านแล้ว เราต้องหัดโยกธุรกิจไปนอกบ้านด้วย ต้องมองภาพใหญ่ตัวสินค้าจะอยู่ที่ไหนก็

ได้ในโลกนี้ เราควรทำตัวเป็น “ผู้ชาย” ที่เก่งตัวอย่างที่เห็นใกล้เราที่สุดคือ สิงคโปร์ เขาไม่มีวัตถุดิบ แต่สามารถทำตัวเป็นผู้ชายที่เก่งได้

ในด้านแรงงานบรูไนกำลังจะเป็นเจ้าภาพอาเซียนต่อจากพม่าและกำลังเร่งสร้างโครงสร้างพื้นฐานให้กับประเทศ เกิดโครงการต่างๆ มากมายจึงต้องดึงแรงงานต่างชาติเข้าประเทศ ทำให้เกิดสภาวะการเคลื่อนไหวของแรงงานอาเซียนได้

ในกลุ่มประเทศเพื่อนบ้านหากเพื่อนบ้านเศรษฐกิจดี เขาก็จะมาซื้อขายกับเราได้ทั้งด้านอุปโภคและบริโภค เรากับเพื่อนบ้านก็อยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข มีมิตรภาพทางการค้า ดังนั้นการช่วยเหลือซึ่งกันและกันจะทำให้เรามีเพื่อนเป็นกลุ่มก้อน

ย้อนกลับไปเรื่องเกษตรกร ที่เกษตรกรเลิกไม่ใช้เพราะรัฐบาลทิ้งแต่เป็นเพราะเขามองไม่เห็นอนาคตของภาคเกษตรที่ชัดเจนมากกว่า เราต้องสื่อสารอธิบายให้เขาเห็นโอกาสในอนาคต และแนวทางการพัฒนาเปลี่ยนแปลงมิติในด้านเกษตรกร

อีกเรื่องคือการเตรียมคน,เตรียมงาน,เตรียมพื้นที่ ใช่ว่าการเตรียมพื้นที่จะสำคัญกว่าอีก2อย่าง แต่เนื่องจากการเตรียมพื้นที่ไม่มีใครเป็นเจ้าของดูแลที่ชัดเจน ทางมหาวิทยาลัยต้องอย่าบ่อยๆ ทุกฝ่ายจะได้ตระหนักถึงความสำคัญของคนเตรียมพื้นที่อย่างแท้จริง

บทที่ 5

บทสรุป

จากข้อสรุปประเด็นสำคัญของแต่ละพื้นที่ภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วน รวมถึงผู้ทรงคุณวุฒิ ทำให้ได้กลยุทธ์ในการพัฒนาจังหวัดที่สอดคล้องกับบริบทของแต่ละพื้นที่ในจังหวัดเชียงราย ดังนี้

5.1 ยุทธศาสตร์จังหวัดเชียงรายที่สอดคล้องกับการพัฒนาจังหวัดเชียงราย

5.1.1 วิสัยทัศน์จังหวัดเชียงราย

“เมืองทองของวัฒนธรรมล้านนา นำการค้าสู่สากล ประชาชนอยู่เย็นเป็นสุข”

5.1.2 พันธกิจ (Mission)

1. สนับสนุนการสร้างมูลค่าทางการตลาด การค้า การลงทุน การท่องเที่ยว การเกษตรและอุตสาหกรรม การขยายผลเพื่อสนองโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและการบริหารจัดการน้ำ โครงสร้างพื้นฐาน และพลังงานทดแทน
2. ดำรงไว้ซึ่งฐานวัฒนธรรม ศาสนา ศิลปะ ทูตทางสังคมของล้านนา การพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดี การจัดการศึกษาและสาธารณสุขแบบบูรณาการ
3. บริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมโดยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน
4. เสริมสร้างความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินในพื้นที่ปกติและชายแดน ป้องกันและปราบปราม ยาเสพติด และพัฒนาความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้าน
5. ส่งเสริมการนำเอาหลักธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการภาครัฐ มาใช้เพื่อการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการ

5.1.3 เป้าประสงค์ (Target)

1. เพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจ เพื่อกระจายรายได้เข้าสู่ท้องถิ่น และการดำเนินวิถีชีวิตของประชาชน ตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเพิ่มขึ้น
2. ดำรงไว้ซึ่งฐานวัฒนธรรมล้านนา พัฒนาคมน ชุมชนให้มีคุณภาพชีวิตที่มั่นคง
3. การจัดการฐานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้มีความสมบูรณ์
4. เสริมสร้างความปลอดภัยชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนในพื้นที่ปกติและแนวชายแดน
5. ความสำเร็จของการนำหลักธรรมาภิบาลในการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการ

5.1.4 ประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาของจังหวัด

- ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 ยุทธศาสตร์การพัฒนาเศรษฐกิจ
- ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 ยุทธศาสตร์การพัฒนาสังคม
- ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 4 การรักษาความมั่นคงและความสงบ
- ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 5 ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการ

ตารางที่ 5.1 แนวทางในการพัฒนาจังหวัดเชียงรายจากภาคีเครือข่ายและผู้ทรงคุณวุฒิ

ประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาของจังหวัด เชียงราย	แนวทางในการพัฒนาจากภาคีเครือข่ายและ ผู้ทรงคุณวุฒิ
ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 ยุทธศาสตร์การพัฒนา เศรษฐกิจ	
เป้าประสงค์ ปรับโครงสร้างเศรษฐกิจให้สมดุล ยั่งยืน ตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง กลยุทธ์หลัก กลยุทธ์ที่ 1 ส่งเสริมพัฒนาการท่องเที่ยว และบริการ	1. ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีมีคฤหาสน์ในพื้นที่ ตามแหล่งท่องเที่ยวให้ข้อมูลแก่นักท่องเที่ยว 2. ส่งเสริมและพัฒนาด้านภูมิทัศน์และระบบ สาธารณูปโภคในแหล่งท่องเที่ยว โดยรักษา วัฒนธรรมประเพณีของท้องถิ่น 3. สนับสนุนในด้านการส่งเสริมการประชาสัมพันธ์ ด้านวัฒนธรรมและ ประเพณีล้านนา แก่ นักท่องเที่ยวให้มากยิ่งขึ้น 4. ควรจัดให้มีตำรวจท่องเที่ยวหรือมีกฎหมาย ควบคุม ในพื้นที่แหล่งท่องเที่ยว เพื่อความ ปลอดภัยของนักท่องเที่ยว
กลยุทธ์ที่ 2 เพิ่มขีดความสามารถในการ แข่งขันด้านการตลาด การค้าและการลงทุน	1. ส่งเสริมความรู้ด้านการออกแบบ พัฒนา เทคนิค กระบวนการผลิตและบรรจุภัณฑ์ของผลิตภัณฑ์ 2. ส่งเสริมความรู้ด้านการตลาดและเทคนิคการ ขาย 3. ส่งเสริมความรู้ด้านเทคนิคในการบริหารกลุ่ม และการทำบัญชี

ประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาของจังหวัด เชียงราย	แนวทางในการพัฒนาจากภาคีเครือข่ายและ ผู้ทรงคุณวุฒิ
	4.จัดหาแหล่งเงินทุนเพื่อขยายกิจการและจัดทำ โครงการเสนองบประมาณทางองค์การบริหารส่วน ตำบล และจากองค์การต่างๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน
กลยุทธ์ที่ 3 พัฒนาระบบการจัดการแหล่ง น้ำและพื้นที่ลุ่มน้ำ เพื่อใช้ประโยชน์ได้เต็ม ศักยภาพ	
กลยุทธ์ที่ 4 สร้างความเข้มแข็งให้กับภาค การเกษตรแบบครบวงจร	1.ส่งเสริมและสนับสนุนการแปรรูปผลิตภัณฑ์ทาง การเกษตรให้มากขึ้น 2.ส่งเสริมให้เกษตรกรหันมาใช้ปุ๋ยอินทรีย์ทดแทน ปุ๋ยเคมี เพื่อช่วยลดต้นทุนในการผลิตและช่วย รักษาสภาพแวดล้อมในอนาคต
กลยุทธ์ที่ 5 โครงการขยายผลเพื่อสนอง โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริตามหลัก ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	ส่งเสริมให้ความรู้แก่ประชาชนในเรื่อง เศรษฐกิจ พอเพียงและการพึ่งพาตนเองให้มากขึ้น
กลยุทธ์ที่ 6 พัฒนาผลิตภาพ (Productivity) การอุตสาหกรรมเชิงบูรณาการ เพื่อลดต้นทุน และเพิ่มมูลค่าให้แก่สินค้า	
กลยุทธ์ที่ 7 พัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐาน เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตและเพิ่มขีดความสามารถใน การแข่งขัน	- พัฒนาระบบสาธารณูปโภค เช่น ช่อมแซม เส้นทางคมนาคมในถนนเส้นทางหลักและทางรอง ที่ชำรุด เพื่อเป็นการเปิดเส้นทางทางท่องเที่ยว การ ขนส่งสินค้าและยังเป็นการจัดการปัญหาการจราจร เพื่อรองรับการขยายตัวของเมืองและนักท่องเที่ยว ให้ดีขึ้นกว่าเดิม - การเตรียมพื้นที่เพื่อรองรับยานการค้าชายแดน ควรมีพื้นที่เพื่อธุรการการค้าโดยเฉพาะ คือเขต เศรษฐกิจชายแดน
กลยุทธ์ที่ 8 พัฒนาระบบ Logistics รองรับการเชื่อมโยง NSEC ตามกรอบความร่วมมือ GMS	- วางแผนเส้นทาง Logistic โดยเน้นการลด ต้นทุนค่าขนส่งหรือ Logistic cost - ศึกษาและพัฒนาระบบ Logistic ทางน้ำ เพื่อ เป็นเส้นทางระบายสินค้าจากประเทศจีน

ประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาของจังหวัด เชียงราย	แนวทางในการพัฒนาจากภาคีเครือข่ายและ ผู้ทรงคุณวุฒิ
กลยุทธ์ที่ 9 สนับสนุนการผลิตและการใช้ พลังงานทดแทน	
ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 ยุทธศาสตร์การพัฒนา สังคม	
เป้าประสงค์ พัฒนาคชน ชุมชนให้มีคุณภาพ มีชีวิต ที่มั่นคง ดำเนินวิถีชีวิตอย่างพอเพียง และดำรงไว้ ซึ่งวัฒนธรรมล้านนา กลยุทธ์หลัก กลยุทธ์ที่ 1 ดำรงฐานวัฒนธรรม ศาสนา ศิลปะและทุนทางสังคมของล้านนา	1. สนับสนุนในด้านงบประมาณการส่งเสริมการ ทำเอกลักษณ์ที่เป็นล้านนา 2. หาจุดเด่นและเอกลักษณ์ของเชียงราย โดยเฉพาะความเป็นล้านนา แล้วบังคับให้ทุกพื้นที่ ในจังหวัดเชียงรายร่วมกันส่งเสริมจุดเด่นและ เอกลักษณ์ต่อไป
กลยุทธ์ที่ 2 ส่งเสริมการจัดการศึกษาทั้ง ระบบเชิงบูรณาการเพื่อรองรับฐานเศรษฐกิจ และ สังคมการเรียนรู้	1. ส่งเสริมให้ใช้ภาษาอังกฤษและภาษาประเทศ เพื่อนบ้านในการเรียนการสอน 2. จัดทำแผนการผลิตนักเรียนนักศึกษาที่เป็นสาย อาชีพให้มาก 3. ส่งเสริมให้ความรู้เรื่องประชาคมอาเซียนให้แก่ นักเรียนนักศึกษา
กลยุทธ์ที่ 3 ส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคม และความมั่นคงของมนุษย์	
กลยุทธ์ที่ 4 ส่งเสริมงานสาธารณสุขและ พัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน	
กลยุทธ์ที่ 5 พัฒนาระบบและบริหาร จัดการด้านแรงงาน	
กลยุทธ์ที่ 6 พัฒนาการกีฬาและ นันทนาการ	
ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 ยุทธศาสตร์การบริหาร จัดการด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	

ประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาของจังหวัด เชียงราย	แนวทางในการพัฒนาจากภาคีเครือข่ายและ ผู้ทรงคุณวุฒิ
เป้าประสงค์ สร้างความมั่นคงของฐานทรัพยากร- ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กลยุทธ์หลัก กลยุทธ์ที่ 1 อนุรักษ์ ปั่นฟู และใช้ ประโยชน์จากทรัพยากรป่าไม้ พืช ดิน	
กลยุทธ์ที่ 2 ควบคุมและลดปริมาณของ เสียที่กลายมาเป็นมลพิษทั้งในรูป ขยะอันตราย มลพิษทางอากาศ กลิ่น เสียง และน้ำเสีย	- ส่งเสริมสร้างจิตสำนึกให้ประชาชน มีส่วนร่วม ในการจัดการขยะในครัวเรือน - สร้างระบบการจัดการขยะแบบครบวงจร
กลยุทธ์ที่ 3 พัฒนาองค์ความรู้ในการ บริหารจัดการด้านทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม	
กลยุทธ์ที่ 4 การบริหารจัดการ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมโดยการมีส่วน ร่วม ทุกภาคส่วน	
ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 4 การรักษาความมั่นคงและ ความสงบ	
เป้าประสงค์ ประชาชนมีความปลอดภัยในชีวิต และทรัพย์สินในพื้นที่ปกติและแนวชายแดน กลยุทธ์หลัก กลยุทธ์ที่ 1 เสริมสร้างความปลอดภัยใน ชีวิตและทรัพย์สินในพื้นที่ปกติและพื้นที่ชายแดน	การจัดการเรื่องของระบบรักษาความปลอดภัย การดูแลควบคุมประชากรแฝงให้มากยิ่งขึ้น เนื่องจากปัญหาการขยายตัวของเมืองที่เกิดขึ้น อย่างรวดเร็วทำให้เกิดปัญหาทางด้านความ ปลอดภัยในส่วนของอำเภอที่อยู่ติดกับชายแดน
กลยุทธ์ที่ 2 พัฒนาความร่วมมือชายแดนกับ ประเทศเพื่อนบ้าน	
กลยุทธ์ที่ 3 บูรณาการการป้องกันและ ปราบปรามยาเสพติด	

ประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาของจังหวัด เชียงราย	แนวทางในการพัฒนาจากภาคีเครือข่ายและ ผู้ทรงคุณวุฒิ
กลยุทธ์ที่ 4 เสริมสร้างชุมชนเข้มแข็งและรัก ถิ่นเกิด	การจัดทำระบบผังเมืองในส่วนของผังเมืองรวม ผัง เมืองย่อย ผังชุมชนและผังเมืองเฉพาะ การกำหนด เขตพื้นที่ให้ชัดเจน เพื่อแก้ไขปัญหาทางด้านการจัด การเมืองโดยเฉพาะส่วนของเขตชายแดน และเขต พื้นที่จัดตั้งนิคมอุตสาหกรรม
ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 5 ยุทธศาสตร์การบริหาร จัดการ	
เป้าประสงค์ เน้นหลักธรรมาภิบาลในการ บริหารจัดการและการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน กลยุทธ์หลัก กลยุทธ์ที่ 1 ส่งเสริมธรรมาภิบาลเพื่อการ บริหารจัดการภาครัฐที่ดี	
กลยุทธ์ที่ 2 ส่งเสริมการบริหารงานจังหวัด แบบบูรณาการ	
กลยุทธ์ที่ 3 เพิ่มขีดสมรรถนะของบุคลากร เพื่อการบริหารที่ดี	
กลยุทธ์ที่ 4 ส่งเสริมสื่อและการรับรู้ข้อมูล ข่าวสาร	

5.2 แนวทางการวิจัยเพื่อแก้ไขปรับปรุงและพัฒนาพื้นที่จังหวัดเชียงราย

จากการรวบรวมข้อมูลทุติยภูมิเดิม ทั้งด้านต้นทุน ศักยภาพของจังหวัด จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและการ
จัดเวทีสนทนาผู้มีส่วนได้เสียทุกภาคส่วน รวมถึงการจัดเวทีวิพากษ์จากผู้ทรงคุณวุฒิในมิติต่าง ๆ เพื่อสรุป
ประเด็นสำคัญของพื้นที่และร่วมเสนอแนวทางการพัฒนาของจังหวัดเชียงราย พบว่ามีประเด็นสำคัญที่สามารถ
นำมาต่อยอดและเป็นแนวทางการทำวิจัยเพื่อแก้ไขปรับปรุงและพัฒนาพื้นที่จังหวัดเชียงรายต่อไป ดังนี้

1. การวิจัยและพัฒนาการจัดการขยะชุมชน
2. การวิจัยและพัฒนาศักยภาพของผลิตภัณฑ์แปรรูปจากภาคการเกษตร
3. การวิจัยและพัฒนาศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ เชิงวัฒนธรรมและเชิงอนุรักษ์
4. การวิจัยแนวทางการจัดการบริหารการใช้ประโยชน์ที่ดิน
5. การวิจัยและพัฒนาเพื่อสร้างตลาดสินค้าผลิตภัณฑ์ชุมชน

บรรณานุกรม

- การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัดเชียงราย. จำนวนผู้ใช้ไฟฟ้า และปริมาณการใช้พลังงานไฟฟ้า. การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค กระทรวงมหาดไทย, 2553.
- กรมการพัฒนาชุมชน. แบบรายงานสรุปข้อมูลกลุ่มอาชีพ ประจำปีงบประมาณ 2555. สืบค้นเมื่อวันที่ 7 กรกฎาคม 2555 จากเว็บไซต์ http://cddcenter.cdd.go.th/cddcenter/cdd_report/vocation_r01.php
- กรมพัฒนาที่ดิน. ภูมิสารสนเทศดินและการใช้ประโยชน์ที่ดิน. สืบค้นเมื่อวันที่ 10 ตุลาคม 2555 จากเว็บไซต์ <http://www.ddd.go.th/gisweb/>
- คณะกรรมการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการจังหวัดเชียงราย. แผนพัฒนาจังหวัดเชียงราย พ.ศ. 2553 - 2556. สำนักงานจังหวัดเชียงราย, สิงหาคม 2552.
- เชียงรายโฟกัสดอทคอม. ข้อมูลจังหวัดเชียงราย. สืบค้นเมื่อวันที่ 10 ตุลาคม 2555 จากเว็บไซต์ <http://www.chiangraifocus.com/>
- วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี. จังหวัดเชียงราย. สืบค้นเมื่อวันที่ 10 ตุลาคม 2555 จากเว็บไซต์ <http://th.wikipedia.org>
- ศูนย์บริการข้อมูลอำเภอ. ข้อมูลอำเภอ. สืบค้นเมื่อวันที่ 10 ตุลาคม 2555 จากเว็บไซต์ <http://www.amphoe.com/>
- สถานีตรวจวัดคุณภาพอากาศจังหวัดเชียงราย. ข้อมูลตรวจวัดฝุ่นละออง วันที่ 1 ม.ค. - 16 มี.ค. 55 รายจังหวัด. กรมควบคุมมลพิษ
- สถานีตรวจวัดน้ำฝน. ข้อมูลปริมาณฝนสะสมรายปีและฝนตามฤดูกาลจังหวัดเชียงราย. สืบค้นเมื่อวันที่ 9 ตุลาคม 2555 จากเว็บไซต์ <http://www.thaiwater.net/current/flood54.html>
- สำนักงานเกษตรจังหวัดเชียงราย. รายงานภาวะการปลูกพืช ปี 2552/2553. สืบค้นเมื่อวันที่ 16 มิถุนายน 2555 จากเว็บไซต์ <http://www.chiangrai.doe.go.th/>
- สำนักงานเกษตรจังหวัดเชียงราย. สถิติการปลูกไม้ผลไม้ยืนต้น ปี 2552. สืบค้นเมื่อวันที่ 16 มิถุนายน 2555 จากเว็บไซต์ <http://www.chiangrai.doe.go.th/>
- สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดเชียงราย. ข้อมูลสถิติ/รายงาน ปี 2554. สืบค้นเมื่อวันที่ 26 มิถุนายน 2555 จากเว็บไซต์ http://www.dld.go.th/pvlo_cri/stat_data2.html
- สำนักงานสถิติจังหวัดเชียงราย. ข้อมูลสถิติจำแนกตามสาขา ปี 2553-2554. สืบค้นเมื่อวันที่ 26 กันยายน 2555 จากเว็บไซต์ <http://chiangrai.nso.go.th>
- สำนักงานสถิติจังหวัดเชียงราย. การจัดการขยะรายอำเภอ การจัดการน้ำเสียรายอำเภอ สถานประกอบการ/โรงงานที่มีผลกระทบ แสดงเป็นรายอำเภอ. 2555. สำนักงานสถิติแห่งชาติ กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศ, 2555.

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงรายเขต 1. ข้อมูลการศึกษา. สืบค้นเมื่อวันที่ 5 กันยายน 2555 จากเว็บไซต์
<http://cri1.obec.go.th>

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงรายเขต 2 . ข้อมูลการศึกษา. สืบค้นเมื่อวันที่ 5 กันยายน 2555 จากเว็บไซต์
<http://cri2.obec.go.th>

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงรายเขต 3. ข้อมูลการศึกษา. สืบค้นเมื่อวันที่ 5 กันยายน 2555 จากเว็บไซต์
<http://cr3.go.th>

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงรายเขต 4 . ข้อมูลการศึกษา. สืบค้นเมื่อวันที่ 5 กันยายน 2555 จากเว็บไซต์
<http://cri4.obec.go.th>

สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา . ข้อมูลการศึกษา. สืบค้นเมื่อวันที่ 5 กันยายน 2555 จากเว็บไซต์
<http://mua.go.th>

สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดเชียงราย. ข้อมูลด้านวัฒนธรรม. สืบค้นเมื่อวันที่ 27 กันยายน 2555 จากเว็บไซต์
<http://province.m-culture.go.th>

สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬา จ.เชียงราย. ข้อมูลของจังหวัดเชียงราย. สืบค้นเมื่อวันที่ 10 ตุลาคม 2555
จากเว็บไซต์ <http://www.cots.go.th/>

สำนักงานโยธาธิการและผังเมือง จังหวัดเชียงราย. ข้อมูลผังเมืองรวมจังหวัดเชียงราย. กรมโยธาธิการและผังเมือง
กระทรวงมหาดไทย, 2554.

สำนักพัฒนาการท่องเที่ยว. ข้อมูลการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย. สืบค้นเมื่อวันที่ วันที่ 4 ตุลาคม 2555 จาก
เว็บไซต์ <http://secretary.mots.go.th>

ภาคผนวก

แบบแสดงความคิดเห็นปัญหาแลความต้องการเพื่อการพัฒนาพื้นที่จังหวัดเชียงราย

แบบแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม

ด้านกายภาพและเมือง

- ต้องให้รายละเอียดเกี่ยวกับลักษณะพื้นที่ของชุมชนที่มีพื้นที่ว่างเปล่า
ซึ่งถูกใช้ประโยชน์ไม่เต็มที่ เช่น พื้นที่ว่างเปล่าในเขตเมือง
ควรใช้ประโยชน์เพื่อพัฒนาเมือง เช่น การสร้างอาคารพาณิชย์
หรือที่พักอาศัย เพื่อเพิ่มมูลค่าที่ดินและสร้างรายได้ให้กับชุมชน
และเมือง

ด้านสังคม การศึกษาและวัฒนธรรม

- ควรส่งเสริมให้ชุมชนมีกิจกรรมร่วมกัน เช่น การจัดงานเทศกาล
หรือการแข่งขันกีฬา เพื่อสร้างความสามัคคีและเสริมสร้าง
จิตสำนึกของชุมชน

ด้านเศรษฐกิจ การค้าขายแดน การท่องเที่ยวและเกษตรอุตสาหกรรม

- ควรส่งเสริมให้ชุมชนมีกิจกรรมร่วมกัน เช่น การจัดงานเทศกาล
หรือการแข่งขันกีฬา เพื่อสร้างความสามัคคีและเสริมสร้าง
จิตสำนึกของชุมชน

ด้านสิ่งแวดล้อมทรัพยากรธรรมชาติและพลังงาน

- ควรส่งเสริมให้ชุมชนมีกิจกรรมร่วมกัน เช่น การจัดงานเทศกาล
หรือการแข่งขันกีฬา เพื่อสร้างความสามัคคีและเสริมสร้าง
จิตสำนึกของชุมชน

แบบแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม

ด้านกายภาพและเมือง

พัฒนา 95 เมตร มอเตอร์ 6000 ลิตร เลื่อนที่ 6000 ลิตร
ดี 100 ลิตร

ด้านสังคม การศึกษาและวัฒนธรรม

พัฒนา 100 เมตร มอเตอร์ 6000 ลิตร เลื่อนที่ 6000 ลิตร
ดี 100 ลิตร

ด้านเศรษฐกิจ การค้าขายแดน การท่องเที่ยวและเกษตรอุตสาหกรรม

พัฒนา 100 เมตร มอเตอร์ 6000 ลิตร เลื่อนที่ 6000 ลิตร
ดี 100 ลิตร

ด้านสิ่งแวดล้อมทรัพยากรธรรมชาติและพลังงาน

พัฒนา 100 เมตร มอเตอร์ 6000 ลิตร เลื่อนที่ 6000 ลิตร
ดี 100 ลิตร

แบบแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม

ด้านกายภาพและเมือง

บริเวณถนนสุขุมวิท กม. 2-2.5 กม. บริเวณ ใกล้ อนุสาวรีย์

ด้านสังคม การศึกษาและวัฒนธรรม

- บริเวณพื้นที่ทางวัฒนธรรม เช่น บริเวณ วัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม และ วัดสุทัศน์สุทนต์
บริเวณ ถนนสุขุมวิท กม. 2-2.5 กม. บริเวณ ใกล้ อนุสาวรีย์
บริเวณ ถนนสุขุมวิท

ด้านเศรษฐกิจ การค้าขายและ การท่องเที่ยวและเกษตรอุตสาหกรรม

ด้านสิ่งแวดล้อมทรัพยากรธรรมชาติและพลังงาน

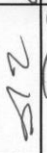
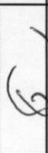
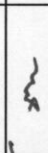
บริเวณพื้นที่ทางวัฒนธรรม เช่น บริเวณ วัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม และ วัดสุทัศน์สุทนต์
บริเวณ ถนนสุขุมวิท กม. 2-2.5 กม. บริเวณ ใกล้ อนุสาวรีย์

รายชื่อผู้เข้าร่วมโครงการ

การศึกษาสำรวจสถานะต้นทุน คักยภาพและทิศทางการพัฒนาของจังหวัดเชียงราย

วันศุกร์ที่ 14 ธันวาคม 2555 เวลา 09.00 - 15.00 น.

ณ ห้องประชุม แขวงทางหลวงเชียงใหม่ที่ 1

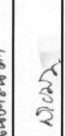
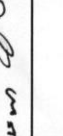
ลำดับ	ชื่อ-สกุล	ลายเซ็น	เบอร์โทร	ตำแหน่ง	หน่วยงาน
1	นายบรรเจิด ดีตุ๋อ			รองผู้อำนวยการฝ่ายวิศวกรรม	แขวงการทางเชียงรายที่ 1
2	นายรินทร์ กวางทอง			วิศวกรฝ่ายช่างอาคารพิเศษ	สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดเชียงราย
3	นายสหชาติ คำพูน			นักวิชาการขนส่งชำนาญการพิเศษ	สำนักงานขนส่งจังหวัดเชียงราย
4	นายมานพ สุขสอาด			หัวหน้าฝ่ายยุทธศาสตร์และสารสนเทศ	สำนักงานเกษตรจังหวัดเชียงราย
5	นายสุทีป ใจเต็มมี พิศารักษ์		081 9171346	นักวิชาการศุลกากรชำนาญการ	ด่านศุลกากรเชียงแสน
6	นายสิทธิ มีเสรี		0844022247	นักจัดการงานทั่วไปชำนาญการ	สำนักงานจังหวัดเชียงราย กลุ่มงานยุทธศาสตร์ฯ
7	นายศักรภรณ์ คงบัน		053779460	เจ้าพนักงานตรวจเรือชำนาญการพิเศษ	สำนักงานเจ้าท่าภูมิภาค สาขาเชียงราย
8	นางสาวเพ็ญศิริ ถิรมนกุล			นักวิชาการที่ดินชำนาญการ	สำนักงานที่ดินจังหวัดเชียงราย
9	นายกิตติกร แดงนินต์		081-0221344	เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน	เทศบาลตำบลรัตนชัย
10	นายอัศวิน จุมปา		053-150153	นักพัฒนาสังคมปฏิบัติการ	สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ฯ
11	นายศิริวิมลพัชร จอมส่วง		053-150167	นักวิชาการพัฒนากิจการ	กสอ. พะเยา ๐๖ สิงหาคม ๒๕๖๖
12	นายสันติชัย ป้อมหงษ์		053 152 067	นักวิชาการเกษตร	สมอ. ๐๖ ธันวาคม ๒๕๖๖
13	นายประจักษ์ วัฒนวงศ์		081 7834 035	รองนายก อบจ. ยะ	สมอ. ๐๖.๐๖.
14	นายชลา นามธรร		081 9854347	ผอ.กองช่างพิเศษ	กองช่างพิเศษ
14	นายวิเศษ นามธรร		081-887777	โอดี โอดี ๓. ๓. ๓.	โอดี โอดี ๓. ๓. ๓.
15	นายวิรัตน์ นามธรร		093-2148910	นายก อบจ. ยะ	นายก อบจ. ยะ
16	นายวิรัตน์ นามธรร		053-21166	นักวิชาการ	นักวิชาการ
17	นายวิรัตน์ นามธรร		081-855-1342	นายก อบจ. ยะ	นายก อบจ. ยะ

รายชื่อผู้เข้าร่วมโครงการ

การศึกษาสำรวจสถานะต้นทุน ศักยภาพและทิศทางการพัฒนาของจังหวัดเชียงราย

วันศุกร์ที่ 14 ธันวาคม 2555 เวลา 09.00 - 15.00 น.

ณ อาคารอำนวยการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา เชียงราย

ลำดับ	ชื่อ-สกุล	ลายเซ็น	เบอร์โทร	ตำแหน่ง	หน่วยงาน
18	ดร. ภูวนัย นามบุญชู		081-1115878	อาจารย์	คณาจารย์ภาควิชาสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย
19	ดร. ภูวนัย นามบุญชู		081-1115878	ผู้อำนวยการ ABEN มทว	มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย
20	ดร. ภูวนัย นามบุญชู		081-1115878	รองผู้อำนวยการ อ. เชียงราย	มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย
21	นางสาว ภูวนัย นามบุญชู		081-1115878	เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป	คณาจารย์ภาควิชาสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย
22	นางสาว ภูวนัย นามบุญชู		081-1115878	เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป	คณาจารย์ภาควิชาสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย
23	นางสาว ภูวนัย นามบุญชู		081-1115878	เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป	คณาจารย์ภาควิชาสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย
24	นางสาว ภูวนัย นามบุญชู		081-1115878	เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป	คณาจารย์ภาควิชาสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย
25					
26					
27					
28					
29					
30					
31					
32					
33					
34					
35					

รายชื่อผู้เข้าร่วมโครงการ

การศึกษาสำรวจสถานะต้นทุน ศักยภาพและทิศทางการพัฒนาของจังหวัดเชียงราย

วันที่ 17 ตุลาคม 2555

ณ เทศบาลตำบลเวียง อำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย

ลำดับ	ชื่อ-สกุล	ตำแหน่ง	หน่วยงาน	ลายเซ็น	เวลา	หมายเหตุ
1	นายดล ประสงค์	รพช. เวียงสา	ทพ. วุฒ		08.00 - 16.00	
2	นางดารินทร์ ฟ้าจันทร์	หัวหน้ารักไม่ตก	ทส. เวียงนาดี 0.1.1.1		08.00 - 16.00	
3	นางอภิลดา งามงาม	อ. ๑๑๑๑	๑๑.๑๑๑๑		08.00 - 16.00	
4	นายอภิลดา งามงาม	๑๑.๑๑๑๑	๑๑.๑๑๑๑		08.00 - 16.00	
5	นายอภิลดา งามงาม	๑๑.๑๑๑๑	๑๑.๑๑๑๑		08.00 - 16.00	
6	นายอภิลดา งามงาม	๑๑.๑๑๑๑	๑๑.๑๑๑๑		08.00 - 16.00	
7	นายอภิลดา งามงาม	๑๑.๑๑๑๑	๑๑.๑๑๑๑		08.00 - 16.00	
8	นายอภิลดา งามงาม	๑๑.๑๑๑๑	๑๑.๑๑๑๑		08.00 - 16.00	
9	นายอภิลดา งามงาม	๑๑.๑๑๑๑	๑๑.๑๑๑๑		08.00 - 16.00	
10	นายอภิลดา งามงาม	๑๑.๑๑๑๑	๑๑.๑๑๑๑		08.00 - 16.00	
11	นายอภิลดา งามงาม	๑๑.๑๑๑๑	๑๑.๑๑๑๑		08.00 - 16.00	
12	นายอภิลดา งามงาม	๑๑.๑๑๑๑	๑๑.๑๑๑๑		08.00 - 16.00	(๕๕๕)
13	นายอภิลดา งามงาม	๑๑.๑๑๑๑	๑๑.๑๑๑๑		08.00 - 16.00	
14	นายอภิลดา งามงาม	๑๑.๑๑๑๑	๑๑.๑๑๑๑		08.00 - 16.00	
15	นายอภิลดา งามงาม	๑๑.๑๑๑๑	๑๑.๑๑๑๑		08.00 - 16.00	
16	นายอภิลดา งามงาม	๑๑.๑๑๑๑	๑๑.๑๑๑๑		08.00 - 16.00	
17	นายอภิลดา งามงาม	๑๑.๑๑๑๑	๑๑.๑๑๑๑		08.00 - 16.00	

รายชื่อผู้เข้าร่วมโครงการ

การศึกษาสำรวจสถานะต้นทุน ศักยภาพและทิศทางการพัฒนาของจังหวัดเชียงราย

วันที่ 17 ตุลาคม 2555

ณ เทศบาลตำบลเวียง อำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย

ลำดับ	ชื่อ-สกุล	ตำแหน่ง	หน่วยงาน	ลายเซ็น	เวลา	หมายเหตุ
18	นายพิษณุ นอนทา	ร.ร.ดงนาทาม	ร.ร.ดงนาทาม		08.00 - 16.00	
19	นางอัมพร อ้วนใจ	โรงเรียนวัดบ้านนา	โรงเรียนวัดบ้านนา		08.00 - 16.00	
20					08.00 - 16.00	
21					08.00 - 16.00	
22					08.00 - 16.00	
23					08.00 - 16.00	
24					08.00 - 16.00	
25					08.00 - 16.00	
26					08.00 - 16.00	
27					08.00 - 16.00	
28					08.00 - 16.00	
29					08.00 - 16.00	
30					08.00 - 16.00	
31					08.00 - 16.00	
32					08.00 - 16.00	
33					08.00 - 16.00	
34					08.00 - 16.00	

รายชื่อผู้เข้าร่วมโครงการ

การศึกษาลำจาวถาวรด้านทุน ศักยภาพและการพัฒนาของจังหวัดเชียงราย

วันที่ 18 ตุลาคม 2555

ณ เทศบาลตำบลเวียงเทิง อำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย

ลำดับ	ชื่อ-สกุล	ตำแหน่ง	หน่วยงาน	เบอร์โทร	ลายเซ็น	เวลา	หมายเหตุ
1	ผอ.สุวัฒน์ โอศิริพันธ์	นายก อบจ. ร. 1/1		081-164443		08.00 - 16.00	
2	ดร.ณัฏฐ์ ตรีวัชรกุล	นายก อบจ. ร. 1/1	รพช. ร. 1/1	084-2480763		08.00 - 16.00	
3	ดร.ณัฏฐ์ ตรีวัชรกุล	นายก อบจ. ร. 1/1	รพช. ร. 1/1	084-2480763		08.00 - 16.00	
4	ดร.ณัฏฐ์ ตรีวัชรกุล	นายก อบจ. ร. 1/1	รพช. ร. 1/1	084-2480763		08.00 - 16.00	
5	ผอ.สุวัฒน์ โอศิริพันธ์	นายก อบจ. ร. 1/1	รพช. ร. 1/1	081-164443		08.00 - 16.00	
6	ดร.ณัฏฐ์ ตรีวัชรกุล	นายก อบจ. ร. 1/1	รพช. ร. 1/1	084-2480763		08.00 - 16.00	
7	ดร.ณัฏฐ์ ตรีวัชรกุล	นายก อบจ. ร. 1/1	รพช. ร. 1/1	084-2480763		08.00 - 16.00	
8	ดร.ณัฏฐ์ ตรีวัชรกุล	นายก อบจ. ร. 1/1	รพช. ร. 1/1	084-2480763		08.00 - 16.00	
9	ดร.ณัฏฐ์ ตรีวัชรกุล	นายก อบจ. ร. 1/1	รพช. ร. 1/1	084-2480763		08.00 - 16.00	
10	ดร.ณัฏฐ์ ตรีวัชรกุล	นายก อบจ. ร. 1/1	รพช. ร. 1/1	084-2480763		08.00 - 16.00	
11	ดร.ณัฏฐ์ ตรีวัชรกุล	นายก อบจ. ร. 1/1	รพช. ร. 1/1	084-2480763		08.00 - 16.00	
12	ดร.ณัฏฐ์ ตรีวัชรกุล	นายก อบจ. ร. 1/1	รพช. ร. 1/1	084-2480763		08.00 - 16.00	
13						08.00 - 16.00	
14						08.00 - 16.00	
15						08.00 - 16.00	
16						08.00 - 16.00	
17						08.00 - 16.00	

รายชื่อผู้เข้าร่วมโครงการ

การศึกษาลำราวจังหวัดขอนแก่น ค่ายภาพและทิศทางการพัฒนาของจังหวัดเชียงใหม่
วันที่ 19 ตุลาคม 2555

ณ เทศบาลตำบลแม่ลาว อำเภอแม่ลาว จังหวัดเชียงราย

ลำดับ	ชื่อ-สกุล	ตำแหน่ง	หน่วยงาน	เบอร์โทร	ลายเซ็น	เวลา	หมายเหตุ
1	นาง ชีดา ธิปไตย	นักกิจกรรมพัฒนา	พิชิตวิทย	082-1819126	ชีดา	08.00 - 16.00	
2	นายธรรม ธรรมรัตน์	ประธาน คณะแม่ลาว	คณะแม่ลาว	081-5946466	ธรรม	08.00 - 16.00	
3	นางสาว ธรรมรัตน์	ประธาน คณะแม่ลาว	คณะแม่ลาว	0861937709	ธรรม	08.00 - 16.00	
4						08.00 - 16.00	
5						08.00 - 16.00	
6						08.00 - 16.00	
7						08.00 - 16.00	
8						08.00 - 16.00	
9						08.00 - 16.00	
10						08.00 - 16.00	
11						08.00 - 16.00	
12						08.00 - 16.00	
13						08.00 - 16.00	
14						08.00 - 16.00	
15						08.00 - 16.00	
16						08.00 - 16.00	
17						08.00 - 16.00	

รายชื่อผู้เข้าร่วมโครงการ

การศึกษาลำธารลภาวะต้นทุน ศักยภาพและทิศทางการพัฒนาของจังหวัดเชียงราย

วันที่ 1 พฤศจิกายน 2555

ณ ห้องประชุม ที่ว่าการอำเภอพาน จังหวัดเชียงราย

ลำดับ	ชื่อ-สกุล	ตำแหน่ง	หน่วยงาน	เบอร์โทร	ลงลายมือชื่อ	เวลา	หมายเหตุ
1	นายสมเดช ธรรมะวงษ์	ผู้อำนวยการศูนย์ฯ	ศูนย์ฯ	087-981665		08.00 - 16.00 น.	
2	นายสมเดช ธรรมะวงษ์	ผู้อำนวยการศูนย์ฯ	ศูนย์ฯ	081-625968		08.00 - 16.00 น.	
3	นายสมเดช ธรรมะวงษ์	ผู้อำนวยการศูนย์ฯ	ศูนย์ฯ	081-981665		08.00 - 16.00 น.	
4	นายสมเดช ธรรมะวงษ์	ผู้อำนวยการศูนย์ฯ	ศูนย์ฯ	081-0991399		08.00 - 16.00 น.	
5	นายสมเดช ธรรมะวงษ์	ผู้อำนวยการศูนย์ฯ	ศูนย์ฯ	081-4297854		08.00 - 16.00 น.	
6						08.00 - 16.00 น.	
7						08.00 - 16.00 น.	
8						08.00 - 16.00 น.	
9						08.00 - 16.00 น.	
10						08.00 - 16.00 น.	
11						08.00 - 16.00 น.	
12						08.00 - 16.00 น.	
13						08.00 - 16.00 น.	
14						08.00 - 16.00 น.	
15						08.00 - 16.00 น.	